

УСТОЙЧИВИ ВЕЛИЧИНИ

УТРИННИ СЛОВА

ГОДИНА V

ТОМЪ II

СОФИЯ

1943

Устойчиви величини

Размишление.

Съвременнитѣ хора обичатъ забавитѣ. Ето защо, ако искате да съберете много хора на едно мѣсто, създайте имъ известна забава. Забавитѣ изключватъ работата. Тамъ хората си почиватъ. Това не значи, че, като се забавлява, човѣкъ не мисли. Възрастнитѣ се забавляватъ по единъ начинъ, а децата — по другъ начинъ. Тѣ обичатъ да посещаватъ овощнитѣ градини. Ако градинарътъ не ги пусне доброволно въ градината, тѣ започватъ да мислятъ, какъ да прескочатъ оградата, правятъ редъ математически изчисления: какви усилия сж нуждни при висока ограда, и какви — при низка, слаба ограда. Това е забава за тѣхъ, но все пакъ правятъ известни усилия. И като се труди, и като работи, човѣкъ прави усилия, но има разлика въ усилията имъ. При забавитѣ усилията сж малки, при труда — по-голъми и не много приятни, а при работата — умѣрени и приятни. Работа ли е това, което волътъ и конътъ вършатъ? Волътъ оре, бразди земята, но остенъ има задъ него. Конътъ кара колата, препуска, но камшикътъ играе по

*) Послание на Якова, 3 гл.

гърба му. Дето се прилага остенътъ и камшикътъ, тамъ е мъчението и трудътъ. Повечето хора се мъчатъ и трудятъ, защото остенъ и камшикъ има задъ тѣхъ, а малцина работятъ. Работата подразбира съзнателно проявена и приложена енергия. Дето участвува съзнанието, тамъ нѣщата ставатъ съ любовь.

Мнозина се оплакватъ отъ живота си, казватъ, че не сж щастливи. Защо ще съжбяватъ за това, което не сжществува? На земята щастие не сжществува. Ще кажете, че птицитѣ и растенията сж щастливи. Кой е влѣзълъ въ положението на птицата, да знае колко е щастлива? Виждате я цѣль день хвърчи и мислите, че е весела и спокойна. Тя хвърчи по цѣли часове, търси храна. Понѣкога едва намира две-три зрънца, да задоволи глада си. Не е лесно положението ѝ, особено зимно време, когато земята се втвърдила, нѣма червеи, нито зрънце да си клѣвне. И растенията привидно сж щастливи. Цѣль животъ главата имъ е заровена въ земята, и тѣ стоятъ заковани на едно мѣсто. Единствената имъ радостъ е слънцето. Тѣ се обръщатъ къмъ него, търсятъ го да ги огрѣе и напече. Като ги напече, тѣ започватъ да растатъ надолу, въ коренитѣ; като престане да ги пече, тѣ растатъ нагоре, въ клонетѣ. И въ единия, и въ другия случай растенията работятъ усилено, безъ да сж щастливи и безгрижни, както мислятъ хората.

Какво представя животътъ, въ който хората търсятъ щастие? Животътъ е велика наука, която не може да се изрази нито съ една математическа формула или изразъ. Лесно е да се каже $a + b = c$. Какво представя този изразъ? Ще кажете, че величинитъ a , b , c могатъ да се замѣстятъ съ какви да е числа и да имаме $1 + 2 = 3$, $2 + 3 = 5$, $3 + 4 = 7$ и т. н. Важно е между величинитъ a и b да се постави равенство. — Какво означава равенството? — Разумностъ. Значи, равенство се поставя само между разумни процеси, между разумни души. Ако двама души се биятъ, между тѣхъ не може да се тури знакътъ за равенство, нито знакътъ плюсъ. Дето има бой, воюване, знакътъ е минусъ. Единиятъ дава повече, отколкото трѣбва, а другиятъ взима повече, отколкото му е нужно. Първиятъ напада, а вториятъ е битиятъ. Въ края на краищата, и двамата съжаляватъ. Даването и взимането сж доброволни, съзнателни процеси

Мнозина изхождатъ отъ своята лична философия за живота и мислятъ, че така могатъ да бждатъ щастливи. — Кога може човѣкъ да бжде щастливъ? — Когато е билъ нещастенъ. Който не е миналъ презъ нещастieto, не може да бжде щастливъ. Иначе, човѣкъ не може да оцени щастieto. Каква цена има богатството, знанието, ако не може да ги приложите? Ако си богатъ и не можешъ да употребишъ богатството си на мѣсто, ти не го ценишъ. Ако си ученъ и не знаешъ, кжде да

приложишъ своята наука, ти не можешъ да я оценишъ. Щомъ не ги ценишъ, не можешъ да бждешъ щастливъ. Всички хора ядатъ месо или растителна храна, но малцина оценяватъ храната, още по-малко знаятъ смисъла на яденето. Тѣ гледатъ само, какъ е сготвена храната, и сж готови да се сърдятъ, ако нѣщо не е по вкуса имъ, или да одобряватъ, ако е по вкуса имъ. Мжжътъ се сърди на жена си, че не знае да готви добре. Жената е недоволна, че всѣки день трѣбва да готви. Тя се пита, защо се оженила. Да е знаела, че ще стане готвачка, нѣмало да се жени. Той ѝ обещавалъ, че ще я гледа като царица, ще ѝ създаде добри условия, а нищо не изпълнилъ. Вмѣсто да се подобрятъ условията ѝ, тѣ станали по-тежки. Разумната жена знае, какъ да се справя съ недоволството на мжжа. Като види, че е сърдитъ, тя веднага му направи баница, сготви вкусно ядене. Щомъ започне да яде, той се разполага, и гнѣвътъ му изчезва.

Какво допринася яденето на човѣка? — Нѣщо добро, но и нѣщо лошо. Който не си дояжда, свършва зле, но и който преяжда, сжщо свършва зле. Отъ много ядене стомахътъ се разстройва, и човѣкъ прибѣгва къмъ лѣкари. Щомъ се разстрои стомахътъ, трѣбва да му се даде почивка. Като не разбиратъ това, болнитѣ се оплакватъ отъ отсъствие на апетитъ. Близкитѣ имъ се чудятъ, какво да имъ дадатъ да си хапнатъ. Обаче, каквото имъ се даде, не върви, стомахътъ нищо не приема. Една отъ

причинитѣ за разстройството на стомаха е, че храната не е всѣкога прѣсна. Храната, която хората употребяватъ, трѣбва да бѣде съвършено прѣсна. Иначе, тя произвежда отрови, които рушатъ организма. Това знаятъ даже и животнитѣ. Има животни, които предпочитатъ да гладуватъ, отколкото да ядатъ храна, която изгубила своята свежестъ. Понеже не спазватъ хигиена при храненето, хората ставатъ по-недоволни и по-нервни. Човѣкъ трѣбва съзнателно да се храни. Като яде, той трѣбва да благодари за храната, която му е дадена. Растенията, плодетѣ, животнитѣ се жертвуватъ за хората, които трѣбва да благодарятъ за това. Ако не благодарятъ, малко се ползватъ. Тогава страданията на растенията и животнитѣ сж по-голѣми, и хората трѣбва да изкупватъ тѣзи жертви.

Какъ се изкупва жертвата на растенията и животнитѣ? — Чрезъ работа. Затова е казано: Който не работи, нѣма право да яде. Работата е съзнателенъ, свободенъ процесъ. Човѣкъ работи въ три направления: на физическия свѣтъ, въ духовния и въ умствения. Въ който свѣтъ се проявява, той трѣбва да бѣде свободенъ, да върши всичко по свобода и любовъ, а не съ насилие. Като възнаграждение на работата иде яденето. Щомъ свърши нѣкаква работа на физическия, въ духовния или въ умствения свѣтъ, като заплата за това му се дава да яде. Ако нищо не е свършилъ, той пакъ яде, но взима заплата си

предварително, на заемъ. Въ природата сжествува следниятъ законъ: Даромъ си взелъ, даромъ ще дадешъ. Значи, природата изключва всѣкаква заплата. — Може ли човѣкъ да работи, безъ да му се плаща? — По новия моралъ, който излиза отъ разумната природа, може да работишъ и безъ плащане. Обаче, съвременнитѣ хора живѣятъ по стария моралъ, по морала на своето минало. Тази е причината за тѣхнитѣ страдания и нещастия. Когато приложатъ новия моралъ, страданията ще изчезнатъ. Новъ моралъ, нови разбирания сж нуждни на хората.

Днесъ всички говорятъ за любовта, търсятъ я и, като я намѣрятъ, плачатъ отъ нея. Всѣки се оплаква, че хората не го обичатъ. Чудно нѣщо! Любовта нито се продава, нито се купува. Любовта не се пренася отъ едно мѣсто на друго. Казано е въ Писанието: „Възлюбете се едни други.“ Кой може да обича? Само умниятъ и добриятъ човѣкъ е способенъ да обича. Който не познава живота, не може да намѣри любовта. Въпрѣки това, мнозина търсятъ любовта и, ако не я намѣрятъ, страдатъ, обезсърдчаватъ се. За да не изпадатъ въ такива състояния, първо, тѣ трѣбва да придобиятъ истинския животъ. Само онзи може да придобие живста, който е освободилъ мислитъ и чувствата си отъ утайкитѣ на своето минало. Това подразбира чистъ, съзнателенъ животъ. Чистотата прави човѣка щастливъ. Чистиятъ животъ представя би-

стъръ, планински изворъ; кждето минава този животъ, всичко пои и възраства. Нечистиятъ животъ представя мжтна рѣка, която минава презъ различни почви, които сж ѝ предали нѣщо отъ себе си. Обременена отъ дългия пжтъ и чуждия товаръ, тя се стреми къмъ морето, тамъ да остави утайкитѣ си и да се пречисти. Отъ време на време морето се вълнува и изхвърля наноситѣ на брѣга. Отъ тѣхъ се образува добра, плодородна почва.

И тѣй, който се оплаква отъ живота си, ще знае, че е мжтна рѣка, която е минала дълъгъ пжтъ, поради което изгубила чистотата си. Сега не ѝ остава нищо друго, освенъ да се пречисти. — Защо е създаденъ свѣтътъ? — За да се учишъ. — Защо е поставена тази програма? — Да учишъ по нея. — Защо сж турени такива предмети въ програмата? — Да се изучаватъ. — И дребнитѣ работи ли трѣбва да се изучаватъ? — Всичко ще учишъ: и дребнитѣ, и голѣмитѣ въпроси. Като ученикъ, ти не можешъ да критикувашъ програмата на училищата, докато не минешъ презъ тѣхъ и не се специализирашъ. Тогава можешъ да внесешъ нова идея и да се произнасяшъ за програмата на училищата. Ако нищо не си свършилъ, колкото да критикувашъ, то ще бжде гласъ въ пустинята. Ако предметитѣ, които изучавате, сж мжчни и не ги разбирате, върнете се назадъ, да допълните празнинитѣ въ знанието си. Следъ това ще постъпите въ

по-горно училище и ще разбирате всичко, което ви се преподава.

Нѣкои се запитватъ: Отъ кои ученици сме ние? Който си задава този въпросъ, той е отъ онѣзи ученици, които постоянно питатъ, защо свѣтътъ е създаденъ така, а не иначе. Защо трѣбва да страдаме? Който не иска да страда, не е трѣбвало да се записва въ училището. Колко години наредъ сте подавали заявление предъ своитѣ родители, да минете презъ тѣхъ, за да постъпите като ученици въ училището. И днесъ, когато сж ви пуснали да учите, питате, защо е създадено това училище, защо си поставило такава програма. Училището е съществувало преди васъ, ще съществува и следъ васъ. То нѣма да се измѣни нито на йота. Вие трѣбва да се измѣните, да се нагодите на неговата програма и да учите. Побѣлѣми главата! Това е другъ въпросъ.

Побѣлѣването на главата не показва, че много си училъ, нито че много си страдалъ. Главата ти може да е варосанѧ, а варосана глава не означава разумностъ. Не е достатъчно да казвате, че косата ви е побѣлѣла отъ страдания, но трѣбва да придобиете нѣщо отъ страданията. Ако сте страдали и побѣлѣли, безъ да сте поумнѣли, напраздно сте губили енергията си. Стариятъ не трѣбва да съжالياва за изгубенитѣ си младини, но и младиятъ не трѣбва да мисли само за леко прекарване на живота. Ако младиятъ събира опитности, не трѣбва да съжالياва за това.

И ако старият е раздалъ всичкото си богатство, и той да не съжالياва. Младият трѣбва да разбогатява, а старият — да обеднява. Това се отнася до външната страна на живота. Дойдете ли до вътрешната страна на живота, тамъ и младият, и старият трѣбва да богатѣятъ: младият съ знание и сила, а старият съ опитности и мъдростъ. Младият често преувеличава нѣщата. Той мисли, че като постъпи въ училище, веднага ще стане ученъ, ще придобие знание и добродетели. Не е така. Много време ще учи той, докато придобие нѣщо ценно. Не е лесно да станешъ ученъ, светия или ангелъ. Нѣкой мисли, че като го посети любовта, ще стане ангелъ, ще свири по цѣли дни съ ангелска трѣба и ще слави Бога. Защо трѣбва да станешъ ангелъ, за да славишъ Бога? И като човѣкъ може да славишъ Бога, да пѣешъ и да свиришъ. Ще кажете, че човѣкъ минава презъ голѣми страдания. Геройството на човѣка се заключава, именно, въ това, да пѣе и когато се радва, и когато страда; и като здравъ, и като боленъ. Единъ мой познатъ се излѣкува съ пѣсень. Близките му се смущаваха отъ неговото пѣние, мислѣха, че не е въ съзнание, но тѣ не подозираха, че пѣсеньта го лѣкува. Тѣ не подозиратъ, че болеститѣ и болезненитѣ състояния се дължатъ на отсъствието на музика и хармония въ човѣка. Когато изгуби разположението си къмъ музиката, човѣкъ

заболява, става мраченъ, неразположенъ, и животътъ му изгубва смисълъ.

Съвременнитъ хора живѣятъ на земята, но искатъ да бждатъ щастливи. На земята не сществува щастие. Другъ е въпросътъ, когато се говори за небето. Който иска да бжде щастливъ, трѣбва да отиде на небето. Кжде е небето? — Въ душата на човѣка. Достатъчно е да отворите душата си, да ѝ дадете възможность да се прояви, за да влѣзете въ небето, т. е. въ Царството Божие. Когато Павелъ се обърна къмъ Бога, влѣзе въ третото небе, дето видѣ и чу нѣща, които нито око е видѣло, нито ухо е чуло. Той изпита живота на радостта и блаженството, но после мина презъ голѣми страдания и каза: „Съ голѣми страдания ще влѣземъ въ Царството Божие.“ Христосъ проповѣдваше любовта, но каза, че за да влѣзе въ Царството Божие, човѣкъ трѣбва да мине презъ голѣми страдания.

Какво представятъ страданията? — Пжтъ къмъ Царството Божие. Който много страдалъ, много нѣща научилъ; ако малко страдалъ, малко научилъ. Обаче, само онзи се учи отъ страданията, който ги понася съзнателно, безъ роптание и недоволство. Ако страданието не предизвиква чувство на благодарность въ човѣка, то остава неразбрано и неизползувано. Следователно, ако си беденъ, ако жена ти и приятелитъ не те разбиратъ, ако началството ти не те оценява правилно, за всичко това благодари на Бога. Благодари,

че те удостоилъ съ известно страдание. Нѣмашъ нови обуща, дрехи, палто, благодари и за това. — Какъ ще ходя босъ и окжсанъ? — Докато не изгуби китната си премѣна, цвѣтетото не дава плодъ. Тѣй щото, докато сте на земята, радвайте се и благодарете и за новитѣ, и за скжсанитѣ дрехи. На земята нѣщата сж временни. Ще дойде день, когато горчивото ще се смѣни съ сладко, а скръбъта — съ радостъ. Ще дойде день, когато човѣкъ ще мине отъ физическия въ духовния свѣтъ, отъ земния къмъ небесния животъ.

Религиознитѣ хора говорятъ за духовния свѣтъ, като идеалъ на своя животъ. Добре е да влѣзе човѣкъ въ духовния свѣтъ, но трѣбва да бжде готовъ за него. Условиата за развигие тамъ сж по-трудни отъ тѣзи на физическия свѣтъ. На това се дължи продължителността и постоянството на любовта и омразата въ духовния свѣтъ. На земята хората се сърдятъ, мразятъ се, каратъ се, но това продължава десетина години. Сжщо така и любовта имъ не е вѣчна. Обаче, въ духовния свѣтъ и любовта, и омразата сж дълготрайни. Тамъ проявитѣ на сжществата сж постоянни и непромѣнливи. Изобщо, пжтищата на омразата се прокарватъ по-лесно и по-евтино отъ тѣзи на любовта. На търговски езикъ казано: продуктитѣ на омразата сж по-евтини отъ продуктитѣ на любовта, затова печалбитѣ на омразата въ първо време сж голѣми, а накрая — малки; печалбитѣ на любовта въ

първо време сж малки, а накрая — голѣми. Затова мнозина казватъ: Не си струва човѣкъ да обича и да го обичатъ. Сжпо струва любовта. Ако нѣкой те мрази, лесно ще се справишъ съ него, ще го изпждишъ, безъ да мислишъ много. Обаче, не можешъ да изпждишъ онзи, който те обича, и когото обичашъ. Кѣмъ него си внимателенъ, деликатенъ, стараяшъ се да не го обидишъ или наскърбишъ.

Съвременнитѣ хора сж поставени на единъ вътрешенъ, духовенъ изпитъ, да се справятъ съ омразата, безъ да изгубятъ нѣщо отъ себе си. Тѣ живѣятъ на земята и се чудятъ, защо Богъ е създалъ свѣта по този начинъ. Като живѣе, човѣкъ трѣбва да научи нѣщо отъ омразата и отъ любовта. — Кога мрази човѣкъ? — Когато го обърнатъ съ главата надолу. Не е лесно да те спусне нѣкой съ главата надолу въ дълбокъ кладенецъ, и ти да го обичашъ. И обратно: невъзможно е да мразишъ човѣка, който те извадилъ съ главата нагоре отъ дълбокъ кладенецъ.

Тѣй щото, питате ли, кога човѣкъ обича, ще знаете, че обичта се явява, когато извадите нѣкого отъ кладенеца. Щомъ го спуснете въ кладенеца, обичта се замѣства съ омраза. При омразата човѣкъ слиза, а при любовта — възлиза. Като излиза вънъ отъ кжщата си, той обича. Съ качването и слизането, съ влизането и излизането отъ кжщата си, човѣкъ регулира енергиитѣ си. Така той влага всѣка енергия въ работа. Като ра-

боти, човѣкъ трансформира енергията на омразата и се ползува отъ нея. — Не може ли да се живѣе безъ омраза? — Докато сте на земята, безъ омраза не може. Щомъ омразата ви напусне, и вие напускате земята. Не е лошо, че омразата съществува; лошо е, когато енергията ѝ не се тури на работа. Който не прави опитъ да вложи енергията на омразата въ работа, самъ си причинява страдания. Излишната енергия на омразата причинява гниене. Всѣки плодъ, който не се употребѣи на време, започва да гние. Вложете енергията на омразата въ работа, докато не е започнала да гние. Щомъ загние, ще плащате скъпо, за да я изхвърлите навънъ. Казано е въ Писанието: „Гнѣвете се и не съгрѣшавайте!“ Това значи: Гнѣвете се и работете съ енергията на омразата, докато не е започнала да гние.

Въ пѣтя на развитието си, човѣкъ следва ученията на различни учители, които си служили съ отрицателни и положителни методи. И Христосъ, като великъ Учитель, употребявалъ и положителни, и отрицателни методи. Напримѣръ, Той казва, че който не се отрече отъ баща си и майка си, отъ богатството си, даже и отъ живота си, не може да влѣзе въ Царството Божие. На друго мѣсто казва: „Да възлюбишъ Господа Бога твоего съ всичкия си умъ, съ всичкото си сърдце, съ всичката си душа и сила, и ближния си като себе си.“ Това е положителна мисль. Нѣкъде Той проповѣдва, че човѣкъ трѣбва

да се отрече отъ богатството си, а на друго мѣсто е казано, че човѣкъ трѣбва да бжде богатъ. Христосъ говори за вътрешното богатство, а не за външното. Вътрешно богатиятъ е едновременно и външно богатъ. Само така човѣкъ може да бжде полезенъ на себе си и на своя ближенъ.

Ще кажете, че трѣбва да се проповѣдва на хората. — Кой може да проповѣдва? — Само онзи, който мисли, чувствува и постѣпва правилно. Така, именно, той изпълнява Божията воля. Той работи, безъ да се пита, защо сѣществува злото. Веднѣжъ призналъ Бога като всемждъръ и всеблагъ, той знае, че и злото, допуснато отъ Него, е за добро. И то допринася нѣщо за развитието на човѣка. Като говори за човѣшкия езикъ, Яковъ го нарича „неудържимо зло“. Наистина, човѣкъ управлява животнитѣ, параходитѣ, машинитѣ, но щомъ дойде до своя езикъ, не може да го управлява, не може да му бжде господарь. Нѣкой казва, че обича всички хора, но не е господарь на езика си. За да обичашъ хората, първо трѣбва да владѣешъ езика си. Не си ли постигналъ това изкуство, не можешъ да проявишъ любовта си, както трѣбва. Не е лесно да проявишъ доброто въ себе си; още по-мѣчно е да проявишъ любовта си.

Въ последно време въ Америка се явиха гангстери, които крадатъ децата на богати американци, нападатъ жени и т. н. Американцитѣ се виждатъ въ чудо, не могатъ да се

справятъ съ тѣхъ. Най-после държавата при-
бѣгна до следното сръдство: назначи млади
хора, около 500 души, да ги преследватъ, по
каквѣто начинъ тѣ намѣрятъ за добре. Аме-
риканцитѣ разчитатъ днесъ на тѣзи младежи,
да се справятъ съ гангстеритѣ. Вие на кого
разчитате? Кой ще освободи човѣка отъ ганг-
стеритѣ въ него? Ще кажете, че доброто ще
оправи работитѣ. Свѣтътъ не може да се
оправи само съ добро. Като се натъква на ло-
шитѣ и отрицателни прояви на хората, човѣкъ
имъ се противопоставя съ злото и съ доброто.
Той започва да воюва съ тѣхъ. На лошитѣ
мисли, чувства и постѣпки не може да се
влие само съ добро. Понѣкога доброто е
безсилно. Както има день и нощъ, така дей-
ствуватъ доброто и злото, съ цель да изпра-
вятъ лошитѣ и криви прояви на хората. Хри-
стосъ приложи любовта, но Му се отговори
съ омраза и зло. Въ края на краищата, злото
надделя: разпнаха Христа. Нито Пилатъ можа
да помогне на Христа, нито жена му, която
казваше, че този човѣкъ е праведенъ и нѣма
никаква вина. Следъ всичко това казватъ:
Писано е въ закона Христосъ да пострада.
Обаче, на третия день Той възкрѣсна и
постави мини къмъ свѣта на злото. Така Той
проби пѣтя къмъ доброто, прекара нови
съобщения за онѣзи, които се стремятъ къмъ
възвишения свѣтъ. Христосъ казва: „Пѣтътъ
къмъ любовта е отворенъ. Който иска, сво-
бодно може да върви по този пѣтъ.“

Сега се явява въпросътъ: какъ могатъ хората да се ограждатъ срещу злото, какъ могатъ да миниратъ границитъ, отдето влиза то? Ще кажете, че като станете ясновидци, лесно ще се справите съ злото. Обаче, преди да станете ясновидци, вие трѣбва да възстановите хармонията между нервната и симпатичната системи, да опредѣлите отношенията си къмъ външния свѣтъ. Като регулирате нервната си система, вие ще развиете интуицията си, която ще ви подсказва, какво ще ви се случи. Ако сте умни, ще се вслушвате въ гласа на интуицията си и ще се предпазвате отъ много злини и нещастия. Напримѣръ, нѣкой трѣгва за планината въ хубавъ, слънчевъ день, но интуитивно чувствува, че ще се яви голѣма буря, та да вземе мѣрки. Ако вѣрва на този гласъ, той ще се върне вкъщи, преди да се яви бурята. Ако не вѣрва, бурята ще го изненада и ще му причини нѣкакво нещастие. Като не се вслушватъ въ интуицията си, мнозина се натѣкватъ на мжнотии, страдания и изпитания и търсятъ злото вънъ отъ себе си. Тѣ считатъ виновенъ всѣки, който ги обижда или имъ причинява нѣкаква пакостъ. Защо си застаналъ на пътя на злото? Ако не искашъ да попаднешъ подъ неговитѣ удари, стой далечъ отъ него. Ако си попадналъ вече, извади нѣкаква поука отъ него. Въ злото, въ обидата се крие известно богатство, отъ което можешъ да се ползувашъ.

Ако можешъ да извадишъ това богатство, ти ще станешъ богатъ.

Явява се въпросъ, на кого принадлежи това богатство: на този, който говори обидни думи, или на онзи, къмъ когото се отправятъ. Този въпросъ ще се разреши, когато се разреши въпросътъ съ лотарийния билетъ на единъ беденъ унгарецъ. Този унгарецъ си купилъ единъ лотариенъ билетъ, който зашилъ въ шапката си, да не се загуби. Той си записалъ номера на билета и спокойно очаквалъ деня на теглене на лотарията. Презъ това време единъ просекъ дошълъ у дома му да иска помощъ. Жена му видѣла старата шапка на мъжа си и я дала на просека. По-неже се нуждаелъ отъ пари, просекътъ продалъ шапката на единъ търговецъ. Дошълъ денътъ за теглене на лотарията. Унгарецътъ провѣрилъ номерата на печелившитъ билети и видѣлъ, че неговиятъ билетъ печели сто хиляди крони. Той веднага отишълъ у дома си и потърсилъ шапката, въ която зашилъ билета си, но не я намѣрилъ. Попиталъ жена си, кжде е старата му шапка, но тя спокойно отговорила, че я дала на единъ просекъ. Той се ужасилъ и казалъ на жена си, че тамъ билъ зашитъ лотарийниятъ му билетъ, който печели сто хиляди крони. Жена му се разтревожила и казала, че ще намѣри просека и, срещу известна сума, ще иска да ѝ върне шапката. Просекътъ казалъ, че я продалъ, но ще потърси търговеца, на когото я далъ. Най-после

той намѣрилъ търговеца и купилъ отъ него шапката. Като се върналъ у дома си, просекътъ напилалъ билета въ шапката, разшилъ го и го задържалъ за себе си, а шапката предалъ на жената. Унгарецътъ съобщилъ по вестниците, че, ако се яви нѣкое лице съ едикой си номеръ, да не му се дава сумата, защото билетътъ не е неговъ. Следъ това завелъ дѣло противъ просека, да му върне билета. Обаче, просекътъ настоявалъ, че правото на билета е негово. Сждътъ разгледалъ дѣлото, изслушалъ внимателно и дветѣ страни и се оттеглилъ на съвѣщание. Понеже се явилъ споръ върху въпроса, на кого принадлежи билета, сждиитѣ отложили резолюцията на дѣлото, за да обмислятъ добре и дадатъ правилно разрешение на въпроса. Споредъ едни, жената дала на просека шапката, заедно съ билета; споредъ други, тя му дала само шапката. Какъ ще се разреши този въпросъ, не е известно.

Мнозина зашиватъ лотарийния билетъ въ шапката си, която следъ време жена имъ подарява на нѣкой просекъ, а той я продава на търговецъ. Като разбератъ, че билетътъ имъ печели, ще потърсятъ шапката си, но ще се яви и другъ кандидатъ за билета. Ще чакате сждътъ да се произнесе, кой отъ двамата има право на билета.

Съвременнитѣ хора страдатъ, защото мисълта имъ не е права. Тѣ мислятъ, както сж мислѣли хората преди две хиляди години.

Тѣ гледатъ на ближния си отвисоко и питатъ: **Защо Богъ създахъ този будала?** Тѣ не подозиратъ, че този будала носи въ себе си богатство, съ което ще имъ бжде полезенъ. — **Защо създахъ говедата?** — Да оратъ нивитѣ. — **Защо създахъ билките?** — Да се лѣкуватъ съ тѣхъ. Едно време хората се пазѣха отъ отровнитѣ змии и ги убиваха, а сега, не само че не ги убиватъ, но специално ги развъждатъ. Отровата на нѣкои змии е лѣковита. Съ нея се лѣкуватъ най-опасни болести. Ще знаете, че всичко, което Богъ е създахъ, крие въ себе си нѣкакво благо или богатство, което може да се използва. Ще кажете, че това не ви интересува. Какво ви интересува тогава? Искате да ви се говори за Божията Любовь, но това е високо нѣщо, не е за васъ. За васъ сж романитѣ, научнитѣ книги. Ако разберете тѣхъ и можете да ги използвате, ще разберете и великитѣ въпроси на любовта, мъдростта и истината. Вие четете и изучавате физика, химия, анатомия, физиология, астрономия, математика и получавате нѣщо отъ тѣзи науки. Важно е човѣкъ да приложи наученото въ живота си, да се ползува отъ него за своето усъвършенствуване. Ако е недоволенъ отъ себе си, да вземе четката и да изправи онази чърта, която е причина за недоволството. Щомъ не може да си помогне съ четката, да започне да пѣе или да свири. Ако и музиката не му помогне, да започне да пише.

Безъ музика, изкуство и поезия, животътъ не може да се оправи.

Човѣкъ трѣбва да изучава природата проявена въ различни форми: хора, дървета, растения, камъни, извори и т. н. Съ своитѣ прави и криви линии тѣ действуватъ възпитателно върху човѣка. Срѣщамъ младъ момъкъ, крайно недоволенъ отъ живота. За да смѣня състоянието му, азъ му казвамъ, че е даровитъ и трѣбва да се опита да рисува. Той мисли, че нѣма обектъ за рисуване. Веднага му показвамъ една мома съ живи, красиви очи, които изразяватъ истината. Той започва да рисува очитѣ ѝ и следъ това ми благодари, че като нарисувалъ очитѣ на тази мома, въ него станала голѣма промѣна. Достатъчно било да си спомни за нейнитѣ очи, за да смѣни и най-тежкото си състояние. Много естествено, всички криви линии действуватъ благотворно върху човѣка. Като се научи да наблюдава линиитѣ въ природата, той нѣма да гледа на формитѣ, като на обикновени нѣща, но ще вижда въ тѣхъ проявитѣ на Бога. Тѣ сж езикъ на природата, езикъ на Божествения свѣтъ. Не можете да разберете Божествения и ангелския свѣтъ, докато не разберете физическия.

Често художниците рисуватъ ангелитѣ, като човѣци съ крила. Това сж въображаеми ангели. Никой художникъ не е виждалъ ангелъ. Върно е, че ангелитѣ иматъ крила, но не такива, каквито имъ турятъ художниците. Нѣ-

кои ангели иматъ по шесть милиона криле и се движатъ десетъ пѣти по-бързо отъ свѣтлината. Когато искатъ да се движатъ по-бавно, тѣ си турятъ спирачки. Обаче, както и да ви се говори за ангелитѣ, вие не можете да имате ясна представа за тѣхъ, докато не ги видите, докато не влѣзете въ ангелския свѣтъ.

Като се говори за Божествения и ангелския свѣтове, хората се запитватъ, кога е създадена земята, по какво се различава отъ другитѣ планети и т. н. По въпроса за създаването на земята сжществуватъ различни мнения. Обаче, истинското съдържание и стойностъ на земята не зависятъ отъ годинитѣ на нейното сжществуване, но отъ живота, който се проявилъ върху нея. Ученитѣ не се интересуватъ само откога сжществуватъ планетитѣ; не по-малко ги интересува, дали има животъ и върху другитѣ планети, както на земята. Цената на земята се опредѣля отъ живота, който сжществува на нея. Хората, животнитѣ, растенията и камънитѣ даватъ цена на земята. Тѣ опредѣлятъ нейното съдържание. Безъ тѣхъ земята би представляла пустиня или запустѣло жилище. Следователно, и човѣкъ има цена само тогава, когато разбира Божиитѣ пѣтища и прилага Божественото знание въ живота си. Ще кажете, че Богъ извинява човѣка, въпрѣки че не е училъ. Не е така. Учителтъ извинява отсжтствията на ученика за единъ, два, три дѣня. Отсжтствува ли повече, той не го извинява. Подлага го на изпитъ и му казва: Ако

издържишъ изпита си, ще бждешъ извиненъ. Ако не го издържишъ, никакво извинение не може да ти помогне. Ще останешъ да повтаряшъ класа, докато поправишъ успѣха си. Безъ знание, нѣма напредѣкъ. Ще учишъ, ще се развивашъ и ще вървишъ напредъ.

Съвременнитѣ хора се запитватъ, каква е задачата на земния животъ на човѣка. Щомъ е дошълъ на земята, задачата на човѣка е да стане господаръ на сърдцето, на ума и на тѣлото си; да може правилно да мисли, да чувствува и да постѣпва добре. Трѣбва да изучава земния животъ, както изучава всѣки предметъ поотдѣлно. Както всѣки предметъ крие нѣщо специфично въ себе си, така и земята, като велико училище, има специфична програма, която трѣбва да се изучава. Напримѣръ, любовта, мъдростта и истината сж предмети, важни за изучаване. Какви сж качествата на мъдростта? Казано е въ Писанието: „Мъдростта, която е отгоре, първо е чиста, после мирна, приветлива, благопокорна, пълна съ милостъ и добри плодове, безпристрастна и нелицемѣрна.“ (— 17 ст.). — Мъдростта е чиста. Това значи, че небето на мъдростта е ясно, дава условия за придобиване на знания.

Всички хора живѣятъ на земята, но нѣкои мислятъ и за небето, тамъ искатъ да живѣятъ. Само онзи може да отиде на небето, който живѣе добре на земята. Ще кажете, че не се живѣе лесно на земята, между лошитѣ

хора. Върно е, че на земята има и лоши хора, но изкуството да се живее се заключава, именно, въ това, да се справяшъ съ лошитъ хора. Съ добритъ всѣки може да живее. Важно е, съ лошитъ хора да живѣешъ добре. Лошиятъ може да живѣе съ добрия, но добриятъ не може да живѣе съ лошия. Лошиятъ човѣкъ е паразитъ за добрия. Никой не търпи паразититѣ. Щомъ ги усѣти, човѣкъ веднага взима мѣрки да се освободи отъ тѣхъ. Паразитътъ се възмущава отъ жестокостта на човѣка, но, каквото и да мисли, трѣбва да знае, че, докато е паразитъ, смъртъ го очаква. За него смъртъта е училище. Тамъ ще се научи на работа. Бездействието е забранено и на земята, и на небето. Който се опиталъ да бездействува, двойно ще плати. Отрицателнитѣ мисли, чувства и постѣпки сж подобни на паразититѣ. Тѣ се хранятъ на чужда смѣтка и черпятъ сокове отъ другитѣ. Затова не се позволява на човѣка да ги допуска въ ума, сърдцето и волята си. Това е законъ. Влѣзе ли една отрицателна мисль въ ума ви, веднага я изнесете навънъ. Остане ли въ главата ви, тя непременно ще причини нѣкаква пакостъ. Но и това не е страшно — ще изправите повредата. Затова е казано, да се изправятъ погрѣшкитѣ.

Какъ се изправятъ погрѣшкитѣ? — За това е нужно знание на човѣка, да се освободи отъ отрицателнитѣ мисли, чувства и постѣпки. За да не се свързва съ отрицателнитѣ

сили на природата, човѣкъ трѣбва да бжде разположенъ. Само така той може да се предпази отъ отрицателнитѣ прояви на своето нисше естество. Не е ли разположенъ, той събужда отрицателнитѣ сили въ себе си и се свързва съ тѣхъ. При добро разположение на духа, човѣкъ привлича възвишенитѣ и разумни същества къмъ себе си, и тѣ му помагатъ. Не може ли да се свърже съ тѣхъ, каквито усилия да прави за своето повдигане, трудътъ му отива напраздно. Всѣка добра и права мисль е красивъ цвѣтъ въ ангелския свѣтъ. Щомъ видятъ този цвѣтъ, ангелитѣ веднага се привличатъ отъ него и оставятъ своето благословение. Който приеме благословението на единъ ангелъ, той се чувствува силенъ, разположенъ, готовъ за велики подвизи и дѣла. Не храни ли добри, прави мисли и чувства, човѣкъ е изложенъ на постоянни падания. Значи, отъ васъ зависи да се повдигате или да се понижавате.

Човѣкъ самъ твори сждбата си, самъ изгражда своето жилище. Ако нѣма будно съзнание, всѣки моментъ да следи мислитѣ и чувствата си, човѣкъ се обезсърдчава и се запитва, толкова ли е лошъ, такъвъ ли голѣмъ грѣшникъ е той. Не е въпросъ за лоша вината и грѣховността. Важно е, че при голѣмото богатство, което съществува въ свѣта, съвременниятъ човѣкъ се оплаква отъ беднотия и лишения. Опредѣлени сж голѣми премии за онзи, който може да нарисува една

хубава картина, или да изпъе една нова пѣсенъ, отъ никого нечувана досега; да изработи съвършения моделъ на човѣка, или да опише живота на сѣществата, които живѣятъ на слънцето. Ще кажете, че това сѣ мъчни работи. Наистина, мъчни сѣ, но човѣкъ разполага съ голѣми възможности. Всѣки може да подобри живота си материално и морално, но трѣбва да знае новитѣ методи. И това не е достатъчно. Може да знаешъ новитѣ методи, а не си готовъ да ги приложишъ. Който знае нѣщата и може да ги прилага, той ще получи поне една отъ голѣмитѣ премии, които разумниятъ свѣтъ е опредѣлилъ. Много художници има на земята, но картинитѣ имъ се ценятъ евтино.

Положително знание е нужно на съвременнитѣ хора. Знанието, съ което днесъ разполагатъ, едва може да ги изведе вънъ отъ дома имъ, или най-много, вънъ отъ границитѣ на тѣхното отечество. Това не е достатъчно. Истинското знание извежда човѣка вънъ отъ земята, въ висшитѣ свѣтове, дето живѣятъ духътъ и душата. Нѣкой минава за ученъ. Въ какво се заключава неговата ученостъ? Знаеелъ единъ езикъ, свършилъ единъ факултетъ. Малко е това. Човѣкъ трѣбва да знае поне три-четири езика, да поставя всѣка дума на мѣстото ѝ, да я изговаря правилно. Казано е, че блага дума желѣзни врата отваря. Обаче, и обратното е вѣрно: всѣка горчива дума затваря отворената врата. Благото на живота се

опредѣля отъ умението на човѣка да произнася думитѣ правилно и да ги поставя на мѣсто. Това значи, да си отворишъ пѣтя къмъ доброто и великото, или самъ да си го затворишъ. Като говоришъ, всѣка дума трѣбва да бжде проникната отъ истината. Ще мислишъ за истината, ще я чувствувашъ и прилагашъ. Вънъ отъ истината, всичко върви по старата мода. — Трѣбва да бждемъ добри. — Това е старомоденъ начинъ на говорене. — Трѣбва да живѣемъ добре. — И това е старомоденъ начинъ на говорене. — Лоши хора сме, разпнахме Христа. — И това е старомоденъ начинъ на говорене. Новиятъ начинъ на говорене подразбира прилагане на всичко, което човѣкъ знае и за което говори. Христосъ знаеше, че ще страда. Той казва: „За този часъ дойдохъ.“ Той не бѣше беденъ. Христосъ разполагаше съ голѣмо знание: лѣкуваше най-опаснитѣ и неизлѣчими болести.

Казва се за Христа, че нѣмалъ кжде да подслони глава. Това не значи, че билъ беденъ. Друго нѣщо се разбира отъ тѣзи думи. Какво по-голѣмо богатство може да очаквате отъ изкуството да лѣкувате различни болести, да говорите на хората съ езика на любовта? Това знаеше Христосъ, но още много знания имаше Той. Може ли такъвъ човѣкъ да бжде беденъ и несчастенъ? Той говорѣше на хората съ притчи и символи, защото не имъ бѣше дадено да разбиратъ тайнитѣ на Царството Божие. На ученицитѣ си

Христосъ говорѣше по другъ начинъ, защото имъ бѣ дадено да Го разбиратъ. Ще дойде день, когато всички хора ще Го разбиратъ. Днесъ, обаче, малцина разбиратъ Христа и прилагатъ учението Му.

Свѣтътъ е море съ много пристанища, дето пристигатъ много параходи. Едни параходи пътуватъ спокойно, безъ катастрофи, а други сж изложени на катастрофи. Какъ ще ги спасите? Оставете ги, всѣки параходъ да върви по пътя си. Който потъне, ще потъне; който стигне благополучно до новото пристанище, той е спасенъ вече. Той плува добре, нѣма защо да се безпокоите за него. На едно американско пристанище стоялъ единъ добре облѣченъ господинъ, съ замисленъ погледъ. По едно време забелязали, че господинътъ потъва въ морето. Всички се спуснали къмъ него да го спасяватъ. Какво виждатъ? — Той плува спокойно по водата и говори високо, рекламира нѣкаква нова фабрика. Американска реклама! Не се страхувайте за него. Той нѣма да се удави. Ще рекламира продуктите, които фабриката изработва, и отново ще излѣзе на брѣга.

Свѣтътъ е море, съ много пристанища, на които се развива оживена търговия. Вие се страхувате за търговците, да не се удавятъ. Тѣ ще рекламиратъ стоките си и ще се върнатъ по домовете си. Тѣ се даватъ при-видно, а не въ действителностъ. Много невѣрни нѣща има въ свѣта, и, за да не се за-

блуждавате, трѣбва да бждете умни, дя ги разбирате. Нѣкой казва, че хората го мразятъ. Това не е истина. Единъ-двама може да го мразятъ, но не всички. Ще кажете, че животътъ на Изгрѣва, дето живѣете, не е още напълно добъръ. Изгрѣвътъ не е физическо мѣсто. Той е центъръ, къмъ който възвишенитѣ сжщества отправятъ мисльта си. Докато тѣ мислятъ, сжществува изгрѣвъ; щомъ престанатъ да мислятъ, иде залѣзъ. Щомъ изгрѣва слънцето, има изгрѣвъ; залѣзе ли то, никакъвъ изгрѣвъ не сжществува. Дето е изгрѣвътъ, тамъ е благословението на Бога. Той отправя мисльта си къмъ всѣки, който изпълнява волята Му чистосърдечно и безъ отлагане. Дойде ли въ ума ти една Божествена мисль, приложи я веднага. Какво ще стане по-нататкъ, не мисли. Сѣй Божественото сѣме всѣки моментъ. Давай ходъ на Божественото въ себе си. Само така ще се оправи свѣтътъ. Така ще познаете истинския човѣкъ. Той, и въ скърби, и въ радости, постоянно пѣе. Ще кажете, че сте скръбни, че нѣмате обуца, дрехи, пари, кжщи и т. н. Не скърбете, но запѣйте новата пѣсенъ: Колко се радвамъ, че съмъ тжженъ, че обущата и дрехитѣ ми сж скжсани, че пари си нѣмамъ, че хората ме обиждатъ, че никой не ме зачита. Който пѣе тази пѣсенъ, работитѣ му се оправятъ. Бждещото е на пѣнието и музиката.

Като се говори за пѣсенъ и музика, мнозина мислятъ, че духовниятъ човѣкъ е строгъ,

сериозенъ, не пѣе, не се смѣе, не се весели. Въ сжщностъ, духовнитѣ хора сж весели и засмѣни; тѣ пѣятъ, свирятъ, гледатъ жизнерадостно на живота, а хората на физическия свѣтъ сж строги, замислени, тжжни. Като знаете това, бждете и вие радостни и весели; пѣйте, свирете и мислете добре за всички хора. Не отбѣгвайте никого. Че нѣкой билъ нервнъ, ексцентриченъ, това не значи, че трѣбва да бѣгате отъ него. Изучавайте го и ще видите, че и въ него се крие нѣщо хубаво. Божественото се проявява въ всѣки човѣкъ, но трѣбва да му се дадатъ условия, да се изяви. Не е въпросъ да бждете невежи и слѣпи за злото. Знание и будно съзнание е нужно за всѣки. Човѣкъ трѣбва да бжде съ отворени очи, да вижда злото, безъ да му се поддава; да вижда и най-малкото добро и да му дава условия да се развива; да търпи всичко, което Богъ търпи и го изправя. Въ това се заключава философията на живота.

Когато дойде на земята, Христосъ каза: „Както ме е Отецъ научилъ, така говоря.“ Като не разбираха Словото Му, започнаха да Го гонятъ, ругаятъ, но Той знаеше, защо е дошълъ на земята. Той се пожертвува за човѣчеството, но пакъ не Го оцениха. Христосъ разбираше човѣка и не очакваше отъ него повече отъ това, което можеше да даде. Ще кажете, че Христосъ е билъ мистикъ. Какво значи, да бжде човѣкъ мистикъ? Това значи, да разбира живота съ всички противоречия

въ него. Той знае, че всичко, каквото се случва въ живота на човѣка, е все за негово добро. Ако се гнѣзи, той благодари на Бога за това, че се разгнѣвилъ. Ако сгрѣши нѣщо, изправя погрѣшката си. Тѣй щото, каквато погрѣшка направите, не я бутайте, но потърсете начинъ да я изправите. Щомъ съзнаешъ погрѣшката си, кажи, че тя ще се превърне на добро, и започни да я изправяшъ. Не повтаряйте погрѣшките, които веднѣжъ сте направили. Природата не търпи никакво еднообразие. И като хвалишъ човѣка, и като го укорявашъ, служи си всѣкога съ нови думи и методи.

Мислете цѣла седмица върху следните стихове отъ посланието на Якова: „Мъдростъта, която е отгоре, първо е чиста, после мирна, приветлива, благопокорна, пълна съ милость и добри плодове, безпристрастна и нелицемѣрна. И плодътъ на правдата се сѣе съ миръ за миротворцитѣ.“

— Божиятъ Духъ носи всичките блага на живота.

*

18. Утринно Слово отъ Учителя, държано на
19 януарий, 1936 г. 5. ч. с. София.—Изгрѣвъ.

Слуги на доброто

Размишление.

Какви сж сжщественитѣ нѣща? — Кратки, ясни и съдържателни. На гладния и на болния не говори много. Тѣ не обичатѣ дълги наставления и много съвети. Слабиятъ пѣкъ не обича да се бори. Следователно, за да знаешъ, какъ да постѣпвашъ при различни случаи въ живота, нужно е разбиране, напредничавостъ и будно съзнание. Човѣкъ не е всѣкога еднакво буденъ. Нѣкога съзнанието му е будно и свѣтло, а нѣкога — едва мѣждѣ. Често човѣкъ е непостояненъ въ своитѣ убеждения, вѣрвания и разбирания. Нѣкога той е непостояненъ и въ любовта си, и въ обичѣта си къмъ истината, както и въ изпълняването на Божията воля.

Още първитѣ християни сж говорили за непостоянството на човѣка. Тѣ сж имали опитностъ отъ него. Затова апостолъ Петъръ казва: „Бждете трезви, бодри, защото съперникътъ ви, дяволътъ, като лѣвъ рикае и обхожда да търси, кого да погълне; комуто се съпротивявайте, стоещи твърди въ вѣрата, понеже знаете, че иститѣ страдания се случватъ на братята

*) I. Послание Петрово, гл. 5.

ви, които сж на свѣта.“ (— 8 и 9 ст.). Хората се страхуватъ отъ дявола, като отъ звѣрь, да не ги срещне на пѣтя имъ. Дяволътъ е много ученъ, познава законитъ на човѣшката мисль и майсторски напада. Той се приготвя предварително и отдалечъ още стреля, и то на слаби, лесноуязвими мѣста. Той е голѣмъ дипломатъ. Когато изкушава, той започва съ любовта. Достатъчно е да заговори на нѣкого за любовъ, за да отвори сърдцето му. Следъ това лесно постига целта си. Всички спорове ставатъ все отъ любовъ и за любовъ. Първо той ще те накара да обикнешъ живота и за едно парче хлѣбъ, ще те скара и съ най-близкитъ ти. Ти мислишъ, че безъ това парче хлѣбъ нѣма животъ. И за да живѣешъ по-дълго време на земята, ще се карашъ и биешъ съ хората.

Сществуваатъ два живота: висшъ животъ — на доброто и нисшъ животъ — на злото. Въ добрия животъ слабиятъ е господарь, а силниятъ слуга. При злото силниятъ е господарь и заповѣдва, а слабиятъ слугува. Следователно, който иска да заповѣдва на хората да му слугуватъ, той е въ пѣтя на злото. Който иска да слугува на слабитъ, той е въ пѣтя на доброто. Ще кажете, че е унижение за силния да се подчинява на слабия. Това не е унижение, защото силниятъ лесно може да се освободи отъ заповѣдитъ на слабия. Каквото да прави, слабиятъ никога не може да подчини силния. Другъ е въпросътъ, ако сил-

ниятъ доброволно се подчинява. Страшно е положението на слабия, попадналъ подъ влиянието на силния. Той не може лесно да се освободи отъ неговото влияние. Както слабиятъ не може да заповѣдва на силния, така и глупавиятъ не може да заповѣдва на умния, нито лошиятъ — на добрия. Доброто е по-силно отъ злото. Следователно, ако се случи да попаднешъ подъ влиянието на злото, не се страхувай. Призови доброто на помощъ, и то ще те освободи. Щомъ изпълнявашъ Божията воля, и да попаднешъ въ пѣтя на злото, доброто ще те освободи.

Изучавайте живота, за да го познавате въ всичкитъ му форми. Дали ще влѣзете между хората, животнитъ или растенията, навсѣкжде ще видите проявитъ на доброто и злото. Дето има добро и зло, тамъ съществуватъ спорове и недоразумения. Срѣщате две наежени кучета, рѣмжатъ, борятъ се за една костъ. Отъ човѣшко гледище, костъта струва едва единъ левъ, но отъ гледището на кучетата тя е голѣмо богатство. Обаче, това, което за кучето струва нѣщо, за човѣка е нищо. И това, което за човѣка е нѣщо, за ангела е нищо. Ангелътъ се чуди, защо хората се каратъ, спорятъ, биятъ се за кѣщи, направени отъ тухли и камъни, или за единъ-два метра земя, или за една малка нива. Ангелътъ се чуди, какъ хората не могатъ да живѣятъ добре. Много естествено. Добриятъ животъ зависи отъ редъ условия. Искашъ да пѣнешъ,

но не взимашъ вѣрно тоноветъ: съ половинъ тонъ по-високо или по-низко. Който не е музикаленъ, ще каже, че нѣма нищо лошо въ неправилното взимане на тоноветъ. Той казва, че половинъ тонъ по-високо или по-низко, не играе важна роля въ музиката. Не е така. За да вървятъ работитъ ви добре, тоноветъ на вашия физически и духовенъ животъ трѣбва да бждатъ точни, ясни и опредѣлени. Какъвъ е този животъ, въ който тонътъ на любовта е колебливъ, невѣренъ и неясенъ?

Като се говори за музика и тонове въ материалния и духовния животъ, имаме предъ видъ вътрешната музика въ човѣка. Въ това отношение, всѣки човѣкъ пѣе и свири, понѣкога доброволно, понѣкога чрезъ насилие. Доброволно пѣе човѣкъ, когато му се плаща. Колкото повече му се плаща, толкова по-вѣрни тонове взима. Тогава духътъ му е повдигнатъ, и той си служи повече съ диези. Когато го биятъ, духътъ му е пониженъ, и той не пѣе доброволно. Тоноветъ сж повече миньорни, съ голѣми понижения. Музика има и въ мислитъ, и въ чувствата. Когато мислитъ и чувствата на човѣка сж отъ нисшъ характеръ, тоноветъ сж мъртви, сухи. Сухота има и въ проявитъ на човѣка. Нѣкой говори за любовта, за доброто, за истината, но отъ него вѣе хладина. Казватъ: Този човѣкъ е сухъ и студенъ.

Понѣкога сухотата е на мѣсто; но ако се увеличи повече, отколкото трѣбва, тя произвежда изсушаване на цѣлата растител-

ностъ въ човѣка. При тѣзи условия, той не може да расте и да се развива. Щомъ се намали сухотата, растенето започва. Съ това се обяснява процесътъ на растенето въ всички живи същества: хора, животни и растения. Нѣкои растения едва се издигатъ отъ земята, а други достигатъ голѣма височина. Има дървета, които израстватъ много високо, до сто метра височина. Тѣ поглеждатъ на останалитѣ растения отвисоко и ги считатъ за дребни, нищожни. Това показва, че и растенията, като хората, биватъ горди и щеславни. Предъ тѣхъ и човѣкъ е малъкъ, дребенъ, но същиятъ този човѣкъ взима брадвата и ги отсича. Следъ време той ще си направи къща отъ тѣхъ и ще ѝ се радва. Но при голѣма буря, къщата на горделивия човѣкъ се събаря. Затова е казано въ Писанието: „Който стои, да гледа да не падне. Значи, има опасностъ за всѣки човѣкъ да падне. И праведниятъ, и грѣшниятъ еднакво могатъ да паднатъ. Всѣка гордостъ трѣбва да се сломи. Нѣма човѣкъ, животно, дърво или камъкъ, на които гордостта да не се е сломила.

Съвременнитѣ хора се нуждаятъ отъ положителна философия, а не отъ философията на камънитѣ, растенията и дърветата. Съ тѣхната философия не можешъ да отидешъ далечъ. Какво сж постигнали камънитѣ? — Съ тѣхъ постилать улицитѣ. Какво сж постигнали дърветата? — Съ тѣхъ правятъ къщи, огради и др. Като вижда, че тѣ се стремятъ нависоко и

се борят помежду си, кой да излѣзе надъ всички, човѣкъ взима брадвата и започва да сѣче. Така дърветата научаватъ урока си и придобиватъ смирение. Тѣ започватъ да се жертвуватъ, даватъ плодетѣ си, безъ да очакватъ нѣщо. Смирение е нужно на човѣка. Ако е горделивъ като дървото, трѣбва да се жертвува за другитѣ, безкористно да дава плодетѣ си. Така ще се избави отъ брадвата на своя господарь. Ако е горделивъ като камѣка, трѣбва да се смали, да се зарови дълбоко въ земята и да се превърне въ скжпоцененъ камѣкъ. Хиляди години трѣбва да стои той тамъ, докато човѣкътъ го извади, шлифова и тури на себе си, като украшение. Само така, камѣкътъ ще се избави отъ чука на своя господарь. Докато гледате отвисоко на по-долностоещитѣ, брадвата и чукътъ дълго време ще играятъ върху гърба ви. Докато мислите само за себе си, за своитѣ лични нужди, вие ще падате и ставате, ще печелите и губите и ще се чудите, защо нѣмате успѣхъ въ живота си. Много естествено. Гордостъта и щеславие-то събарятъ човѣка, а не го повдигатъ. Ще кажете, че се молите на Бога, че правите голѣми добрини. И това не е достатъчно. Колко малко сж добринитѣ на човѣка, въ сравнение съ тѣзи на Бога, Който никога не казва, какво прави за живитѣ сжщества. Никжде не е писано, какво е направилъ и прави Той за човѣка. Достатъчно е нѣкой да ви направи едно добро, за да го впише въ книгата на своя

активъ. Следъ това хората ще четатъ, колко добрини е направилъ той и ще го произведатъ светия.

Много светии имало въ миналото; много светии има и днесъ. Навсѣкжде четатъ за тѣхнитъ добри дѣла, безъ да се споменава нѣщо за погрѣшкитъ имъ. Ще кажете, че светитъ нѣматъ погрѣшки. Има светии безъ погрѣшки, но тѣхъ малцина познаватъ. Онѣзи, които хората сж признали за светии, иматъ поне една погрѣшка. Такъвъ светия е еврейскиятъ царь Давидъ, погрѣшката на когото е записана въ книгата на Царетъ и доднесъ се чете отъ хората. Той се влюбилъ въ жената на единъ отъ своитъ поданици и, за да се освободи отъ него, изпратилъ го на война, на първата линия, дето билъ убитъ. Обаче, намѣрилъ се другъ светия, пророкъ Натанъ, който го изобличилъ за престѣплението му по отношение къмъ Урия Хетееца, на когото взелъ жената. Натанъ изобличилъ Давида съ единъ примѣръ. Той му казалъ : Царю, твоитъ закони не се зачитатъ въ царството ти. — Кой смѣе да не ги зачита? Пророкътъ продължилъ : Въ едно царство живѣлъ единъ беденъ, добъръ човѣкъ, който ималъ само една овчица, която много обичалъ. Другъ, богатъ човѣкъ, който разполагалъ съ много стада, овце и говеда, поканилъ гости и пожелалъ овчицата на бедния, съ нея да ги угости. Той убилъ бедния човѣкъ и взелъ овчицата му. — Кой посмѣ да направи това? Смъртъ на не-

говата глава! — извикалъ царътъ. — Ти си този човѣкъ — казалъ пророкътъ.

Като четете историята на Давида, и вие казвате, че тава е голѣмо престѣпление, но нека всѣки се запита, не е ли направилъ сжщото престѣпление. Колко хора — вѣрващи, учени, духовни, сж убивали и продължаватъ да убиватъ красиви мисли и чувства въ своята душа, както и въ душата на своитѣ близки. Какво отъ това, че си вѣрващъ, ученъ, виденъ музикантъ, художникъ или философъ? Това сж временни положения, презъ които минавашъ. Това е временна дреха, съ която си облѣченъ. Днесъ облѣчешъ една, на другия день — друга. Важно е да учишъ, да придобивашъ нѣщо ценно, което да прилагашъ въ живота си.

Често на хората се говори съ сравнения. Добре е да си служите съ сравнения, но тѣ трѣбва да изясняватъ мисълта, а не да я замѣгляватъ. Иначе, ще изгубите интересъ къмъ онова, което ви се говори. Нѣкой пѣе една пѣсенъ, но вие се отегчавате отъ нея и искате да ви изпѣе една народна пѣсенъ. Ако сте бѣлгаринъ, ще запѣете пѣсенъта „Стоянъ мами си думаше“, или „Заплакала е гората, гората и планината“. Какво особено направилъ Стоянъ? Впрегналъ биволитѣ си и тръгналъ на работа. На пѣтя си срещналъ деветъ красиви моми, които погледналъ. Хубави и охранени били биволи на Стояна, но той не билъ добъръ.

Ималъ остенъ въ ржката и съ него бодѣлъ биволитѣ. Той искалъ да се покаже предъ момитѣ, какъ съ мръдването на дѣсния и лѣвия кракъ, и биволитѣ му тръгвали. Той върви, и тѣ вървятъ съ него. Ще кажатъ, че Стоянъ е майсторъ, знае, какъ да върви. Той знае да върви напредъ, но питайте биволитѣ, колко имъ струва това движение — остентъ дулчи кожата имъ.

И тъй, момитѣ се въртятъ на хорото отлѣво къмъ дѣсно, а момцитѣ — отдѣсно къмъ лѣво. Момитѣ и момцитѣ се въртятъ, но горко на биволитѣ! Нѣма защо да се въртишъ нито налѣво, нито надѣсно — направо ще вървишъ. Не извъртай мислитѣ и чувствата си! Тѣ трѣбва да вървятъ въ права посока — нито налѣво, нито надѣсно. Ти нѣмашъ право да впрѣгашъ биволитѣ си и да ги бодешъ съ остенъ. Така не се заповѣдва. Ако искашъ да те харесатъ за знанието, красотата и силата ти, трѣбва да се откажешъ отъ остена. Обаче, нито красотата е нѣщо сжществено, нито знанието и силата. Тѣ сж мазилки, съ които човѣкъ украсява кжщата си. Ще дойде день, когато мазилката пада, и кжщата погрознява. Значи, има красота, знание и сила, които никога не отпадатъ. Тѣ сж сжществени и неизмѣнни. Младостъ и старостъ, които се губятъ, не сж сжществени. — Защо не сж сжществени? — Защото сж вѣнъ отъ любовта. Знание, сила и красота, които се проявяватъ въ любовта, сж сжществени. Младостъ и старостъ, прояве-

ни въ любовта, сж сжществени. Когато младостта се разбере въ нейната пълнота, вие влизате въ живота на любовта; когато старостта се разбере въ нейната пълнота, вие влизате въ живота на мъдростта. Следователно, който не разбира младостта, която живѣе въ любовта, и старостта, която живѣе въ мъдростта, той е на кривъ път и преждевременно оглупява и остарява.

Какво трѣбва да прави човѣкъ, за да разбере любовта и мъдростта? — Докато е младъ, ще слугува на любовта; като старъ, ще слугува на мъдростта. — Какъ ще разбере човѣкъ себе си? — Като слугува на истината. Любовта, мъдростта и истината сж единствениятъ пътъ, по които човѣкъ върви свободно, безъ да заповѣдва и да му заповѣдватъ. Който се опиталъ да имъ заповѣдва, той самъ се натъкналъ на голѣми мъжнотии и противоречия. По отношение на любовта, мъдростта и истината, можешъ да бъдешъ тѣхенъ слуга, но въ никой случай господарь. Ти ще имъ служишъ доброволно, безъ никакво външно насилие. Ако не можешъ да служишъ така, никога нѣма да влѣзешъ въ Царството Божие. Това подразбира стихътъ: „Ако не станете като малките деца, не можете да влѣзете въ Царството Божие.“ Да станешъ дете, това значи, да се смиришъ. Само смирениятъ служи на любовта, мъдростта и истината. Само смирениятъ може да влѣзе въ Царството Божие.

Какво означава смирението? Споредъ нѣкои, смирява се онзи, който може да се огъва като дървото; смирява се онзи, който се търкаля като камъка, отъ планината до долината. Това не е смирение. Истинското смирение подразбира служене на любовта, на мъдростта и на истината, при което човѣкъ изпитва щастие и доволство. Той разбира живота, възприема знанието и свѣтлината и се чувствува свободенъ. Нѣма по-голъмо щастие за човѣка да служи на великитѣ добродетели. Така той служи на Бога и става едно съ Него.

Кой се смирява? — Който е способенъ да се огъва, т. е. да служи на Бога и да Му се подчинява. Само зеленото, живото дърво се огъва и расте. Сухото дърво, обаче, не се поддава на огъване. Речешъ ли да го огънешъ, ще го счупишъ. Следователно, докато расте и се развива, докато живѣе, човѣкъ може да се справи съ гордостта си. Пресъхне ли животътъ въ него, той се превръща въ сухо дърво, което лесно се чупи и гори. За да огънете сухото дърво, трѣбва да го намокрите, т. е. да го прекарате отново презъ живота. Най-горделивото дърво въ живота е човѣкътъ. Той постоянно се обижда. Нѣкой му казалъ нѣщо, той се обижда. Че обувката, дрехитѣ и шапката му сж скжсани, пакъ се обижда. Че не го погледнали, както трѣбва, или не го оценили правилно, пакъ се обижда. Свѣтътъ е пѣленъ съ горделиви дървета, които

постоянно се търкатъ едни въ други. Кой ко-
го трѣбва да успокоява, и кой на кого да
каже добра дума, не се знае.

Като се уподобяватъ горделивитѣ хора
на сухи дървета, това не значи, че човѣкъ е
най-лошото сѣщество на земята. Той е лошъ,
докато не се очистилъ, докато лежи въ калъта.
За да прояви доброто въ себе си, трѣбва да
стане, да се изправи на краката си и да се
очисти. Докато не престанешъ да вдигашъ и
слагашъ ржката си върху гърба на своя бли-
женъ, ти всѣкога ще бждешъ лошъ; докато
не престанешъ да упражнявашъ езика си като
остъръ камъкъ, да чупи главитѣ на хората, ти
всѣкога ще бждешъ лошъ. Употрѣби ржката
си, за да повдигнешъ падналия си братъ. Упо-
трѣби езика си за благото на човѣчеството.
Защо да не излизатъ отъ устата ти благи ду-
ми? Да бждемъ благи и съвършени като Бога.
— Можемъ ли да постигнемъ това? — То е
другъ въпросъ. Това трѣбва да бжде идеалъ
на нашата душа.

Следователно, да бждемъ благи, съвър-
шени, мъдри, любещи и силни като Бога! По-
стигнемъ ли това, нѣма вече състезание съ
Бога, но ще се сливаме съ Него, да станемъ
едно съ Него. Всѣки органъ на тѣлото трѣбва
да бжде силенъ, да придобие качествата на
цѣлото, безъ да пожелае да излѣзе вънъ отъ
тѣлото. Ако органитѣ пожелаятъ да бждатъ
свободни и напуснатъ тѣлото, смъртъ ги очак-
ва. Това е животътъ на сатаната, който се от-

дѣлилъ отъ Цѣлото. Той се опиталъ да влѣзе въ борба и състезание съ Бога, но се провалилъ. Той иска да бжде господарь на земята, но краятъ му е дошълъ. За да запази положението си, и той се моли, но молитвата му не се чува. Да вдигашъ ржцетъ си нагоре и да колѣничишъ, това не е молитва. Такава молитва отегчава човѣка. Истинската молитва е разговоръ. Като се моли, човѣкъ изучава правилата на говоренето. Въ този смисълъ, молитвата не е нищо друго, освенъ духовна граматика. Ако не можешъ да се молишъ правилно, не можешъ и да говоришъ правилно. Човѣкъ се нуждае не само отъ материална граматика, но и отъ духовна, да разбира вътрешния смисълъ на нѣщата. Само така той се свързва съ Бога и съ възвишения свѣтъ.

Едно се иска отъ човѣка: да отвори сърдцето си за Божията Любовь и да разчита на нея. Очаква ли хората да го обичатъ, той е на кривъ пжтъ. За какво ще го обичатъ хората? Ако го обичатъ за красотата му, тя лесно може да се загуби; ако го обичатъ за знанието му, и то изчезва; ако го обичатъ за силата му, и тя намалява. Любовьта произлиза отъ нѣщо постоянно и неизмѣнно. Следователно, не очаквай да те обичатъ, но пръвъ ти обичай. — Кого ще обичашъ? — Бога. — Защо трѣбва да Го обичашъ? — За да бждешъ щастливъ. Щастието е пжтъ къмъ съвършенство. Не можешъ да влѣзешъ въ съвършения животъ, докато си въ тъмнина и

нещастие. Затова е казано въ Писанието: „Това е животъ вѣченъ, да позная Тебе Единнаго, истиннаго Бога и Христа, Когото си изпатилъ.“

Днесъ всички хора решаватъ въпроса за любовта. Това е труденъ въпросъ, но трѣбва да се реши правилно. Не го ли решатъ, както трѣбва, ще пропаднатъ на изпита. Досега всички хора сж пропадали, важно е днесъ да не пропаднатъ. Комисията, която ги изпитва, е строга и взискателна, не прави никакви отстъпки. За нея е безразлично, дали светия, или обикновенъ човѣкъ се явява на изпита. Тя е еднакво строга и къмъ светията, и къмъ обикновения човѣкъ. Щомъ не учатъ, тѣ непременно ще пропаднатъ. При това, не е достатъчно само да учи човѣкъ, но той трѣбва да прилага наученото. Какъвъ светия е този, който не е миналъ презъ изпитания? Той се мисли за светия, а като срещне красива мома, не може да издържи изпита си. Въ какво се заключава пропадането му? Първоначално той се усмихва на младата мома, разговаря съ нея. Но щомъ дойде другъ момъкъ, той се безпокои, смущава се, да не би момата да спре вниманието си на него — става строгъ и навъсенъ. Това показва, че светията не издържалъ изпита си. Смирение се иска отъ човѣка. Докато светията се представя предъ момата като човѣкъ съ устойчивъ моралъ, веднага се натъква на изкушение, самъ да се изпита. Има нѣщо, което се крие въ човѣшкото

сърдце. То става причина за неговото падане. Въ сърдцето се крият слабостите на човъка. Докато ги преодолюе, всъкога ще среща напътя си съблазни, които ще му служат като предметно учение. Много професори и професорки ще срещате, докато научите уроците на живота и издържите изпита си. Изкушенията и изпитанията сж професорите и професорките. Презъ много свѣтли и тъмни мѣста ще мие човъкъ, докато научи уроците си. — Не може ли безъ тъмните мѣста? — Не може. Както сѣнките сж необходими въ картините на художниците, така и въ пътя на човѣшкото развитие сж необходими тъмните мѣста.

Като се говори за изпитания и изкушения, явява се опасност, да не се попарятъ листата на вашето дърво. За какво трѣбва тогава да се говори на съвременните хора? Ще кажете, че за да не се попарятъ листата имъ, трѣбва да се говори за моралъ. За кой моралъ? Отъ гледището на Божествения животъ, съвременниятъ моралъ е безморалие, а чистотата имъ — нечистота. Може да се говори на хората за великъ моралъ, но следъ като пречистятъ живота си. Това се постига само когато го прекаратъ презъ нѣколко филтри, да се пречисти. Това е неизбеженъ процесъ, свързанъ съ развитието на човъка. — Какъ се познава, че животътъ на хората е нечистъ? — По страданията. Нѣма човъкъ на земята, който да не страда. Следователно, страданията показватъ, че човѣшкиятъ животъ съ-

държа много утайки отъ миналото, които трѣбва да се премахнатъ. Чуждитѣ нѣща въ организма причиняватъ страдания. Чуждитѣ нѣща въ живота сжщо причиняватъ страдания. Недоволството показва, че има нѣщо чуждо въ тебе. Колкото и да е малко чуждото вещество, то всѣкога произвежда неразположение, недоволство, страдание. Щомъ се освободишъ отъ него, радостта иде. Тя показва, че си видѣлъ една чиста капчица на слънцето, въ която се отразяватъ слънчевитѣ лъчи. Всѣки човѣкъ се радва на малкитѣ нѣща въ живота, защото тѣ отразяватъ чистотата и свѣтлината. Кой не се радва на малкото дете? И кой не скърби, когато види, какъ чиститѣ, росни капки постоянно се калятъ?

Сжществуватъ три филтра, чрезъ които можете да пречистите живота си: филтърътъ на любовта, на мъдростта и на истината. — Какъ ще си служимъ съ тѣхъ? — Както разбирате. Щомъ ви се дадатъ филтрите, дава ви се и нуждната свобода, да разполагате съ тѣхъ, както искате. Само така ще бъдете благоугодни на Бога. Не мислете, че съ молитвитѣ си можете да Го разположите къмъ себе си, да Го умилостивите. Богъ е съ васъ, когато вършите Неговата воля, когато имате предъ видъ Неговата слава. Така Той ще ви повдигне. Само Богъ е въ сила да повдигне човѣка — никой другъ. Самъ човѣкъ може да слиза, но не и да се качва. Качването, повдигането, възлизането е отъ Бога. Кой въз-

раства сѣмето? — Слънцето. Безъ свѣтлината и топлината на слънцето, сѣмето би останало въ земята за вѣчни времена. Помнете тогава: Безъ Божията Любовь и Мѣдрость нѣма растене. Тѣ повдигатъ човѣка, водятъ го къмъ висинитѣ на живота. Безъ тѣхъ той ще се намѣри въ долината, отдето никой не може да го извади.

Казано е въ Писанието: „Синоветѣ Божии служатъ на Господа.“ Така тѣ вървятъ отъ сила въ сила и отъ слава въ слава. Попаднатъ ли въ ржцетѣ на дявола, очакватъ ги страдания и смъртъ. Будни трѣбва да бждете. Може да се разговаряте съ дявола, да слушате лекциитѣ му, но никога да не му служите. Каквито обещания да ви дава, не му вървайте. Ще гледате свободно навсѣкжде, но съюзъ съ него нѣма да правите. Ако искате да служите на Бога, ще се откажете отъ дявола. На една фотографна плоча не може да отпечатате едновременно два образа. Само единъ образъ ще отпечатате на плочата — образътъ на Бога. Фотографната плоча е човѣшкото съзнание. Носете Бога въ съзнание то си, ако искате да не грѣшите. Човѣкъ грѣши, когато обича себе си повече отъ Бога и отъ своя ближень. Бога ще обичашъ съ сърдцето, съ ума, съ душата и съ силата си, а ближния си като себе си. Не обичашъ ли така, ще попаднешъ въ областта на изкушенията. Обичайте хората, безъ да имъ съз-

давате изкушения. Правете имъ добрини, безъ да ги поставяте въ противоречия.

И тъй, ще обичате първо Бога, после себе си и своя ближень. Когато правите добро, ще имате предъ видъ последствията отъ това, което сте направили. Какво добро е това, да качишъ на колата си единъ беденъ човѣкъ и да разтърсишъ цѣлата му вътрешностъ? Ти искашъ да го улеснишъ, да не ходи пешъ, но нѣмашъ предъ видъ, че колата ти е безъ пружини и ще го разтърси. Въ такъвъ случай, по-добре да върви пешъ, отколкото да се вози на колата ти. Другъ е въпросътъ, ако срещнешъ човѣкъ, на когото двата крака сж счупени. Ще го качишъ на колата си и ще карашъ бавно, спокойно, да не го разтърсишъ много. Въ този случай, ти си направишъ едно добро. И при това положение ще го разтърсишъ, но за предпочитане е да се качи на колата ти, отколкото да остане на пѣтя, безъ никаква помощ. Той се намира въ положението на човѣкъ, който не може да прави добро. Следователно, който не може да прави добро, краката му сж счупени; който е несправедливъ, рѣцетъ му сж счупени; който не обича и не може правилно да говори, езикътъ му е повреденъ; който не знае, какъ да гледа на нѣщата и не вижда правилно, той не обича истината; който не разбира нѣщата, мисълта му е изопачена.

Знание е нужно на човѣка. То се постига чрезъ наблюдения и опити. Наблюдавай-

те хората и се учете отъ тѣхъ. Наблюдавайте и себе си. Така ще дойдете до правилното разбиране на нѣщата. Така ще разберете, какво представя жертвата и за кого трѣбва да се жертвувате. Ще кажете, че трѣбва да се жертвувате за ближния си. Тази жертва е безпредметна. Трѣбва да се жертвувате за себе си. И тази жертва е безпредметна. Това е все едно да се жертвувате за пияницата, който по цѣли дни пие, или за младия момъкъ и мома, които мислятъ само за едно — да се харесатъ единъ на другъ. Истинската жертва подразбира служене на Бога, готовностъ да се изпълнява Неговата воля. Момата въздиша за момъка, момъкътъ — за момата и мислятъ, че съ това се жертвуватъ единъ за другъ. Въздишането не е жертва. При това, тѣ така въздишатъ, че всички ги чуватъ и разбиратъ. Изкуство е да въздишашъ и скърбишъ за нѣкого, безъ да те чуватъ другитѣ. Въ тази скръбъ има нѣщо музикално. Повечето хора въздишатъ толкова силно, че всички ги чуватъ. Даже става нужда да турятъ памукъ въ ушитѣ си, да не се пукне тѣпанчето имъ. Въ това въздишане има шумъ, но не и музика. Изкуство е да плаче човѣкъ така, че окръжаващитѣ да се веселятъ. Или така да плаче, че никой да не го вижда. Защо плаче човѣкъ? — Да измива прозорцитѣ на своята душа. Ако плачътъ е на мѣсто, прозорцитѣ се измиватъ добре и, който погледне презъ тѣхъ, вижда нѣщата ясно. — Защо скърби човѣкъ? — Да произведе топлина. Той

е въ зимата на своя животъ и непременно трѣбва да скърби, за да стопли стаята си. Щомъ мине зимата, иде пролѣтътъ, и тогава скръбта се превръща въ радостъ.

Сега ще ви дамъ нѣколко правила за живота, които трѣбва да спазвате. Често хората се запитватъ, колко трѣбва да ядатъ. Яжъ толкова, колкото ти е приятно, но никога не преяждай. Преядешъ ли, ще страдашъ.

Учи съ постоянство и любовъ, безъ да претоваряшъ ума си.

Всѣкога бжди доволенъ на малкото, което ти се дава. Не желай да имашъ голѣми богатства. Желай толкова богатство, колкото ти е потрѣбно. Нека всѣки день да придобивашъ по нѣщо ново, отъ което да изтича по малко и навѣнъ.

Не задържай придобитото за дълго време въ себе си. Ако задържашъ дълго време храната въ стомаха си, ще заболѣешъ; ако задържашъ дълго време свѣтлината въ очитѣ си, ще ги повредишъ; ако задържашъ дълго време топлината въ сърдцето си, и то ще се повреди. Дойде ли любовта въ тебе, не я задържай за дълго време. Остави я да мине и замине. Бжди благодаренъ на това, което ти е оставила тя. Грѣхътъ на хората произтича отъ желанието имъ да задържатъ нѣщата за дълго време въ себе си. Благодарни за това, което любовта ти дава въ единъ моментъ, не желай повече. Този моментъ носи щастие за цѣлъ животъ.

Като не разбиратъ законитѣ на любовта, хората искатъ да я задържатъ само за себе си, да бждатъ щастливи. Тѣ не знаятъ, че това щастие имъ носи двойно по-голѣмо нещастие. Следователно, срещнешъ ли любовта, бжди доволенъ, че си я видѣлъ. Усмихни ѝ се, поздрави я и продължи пътя си. Ако се опиташъ да я хванешъ и задържишъ при себе си, ще получишъ такъвъ ударъ, че ще паднешъ на земята. Любовта не се пипа. Тя се гледа само отдалечъ. Тя не търпи никакво докосване. Нѣма човѣкъ въ свѣта, който да не е опитвалъ ударитѣ на любовта. Въпрѣки това, всѣки се опитва да я пипне. Казано е въ Писанието: „Не пожелавай!“ — Какво не трѣбва да пожелавашъ? — Да пипашъ любовта и да я задържашъ само за себе си. Жѣлай само онова, което е потрѣбно за душата ти. Това значи, да влѣзешъ въ връзка съ любовта, мъдростта и истината и да имъ служишъ. Само така ти ще бждешъ щастливъ. Ще придобиешъ красота, знание и сила. Само така ще създадешъ правилни отношения между своята душа и Бога, между себе си и своя ближень. Обаче, останете ли въ стария животъ, съ сегашнитѣ си разбирания, нищо нѣма да постигнете. Ще работите и ще се трудите, ще учите и ще се молите, ще образувате общества и ще ги разваляте, но, въ края на краищата, каквото постигнете днесъ, на другия день ще го изгубите. Станете слуги на Божията Любовь, Мъдрость и Истина, да се

радвате на усилията си и на резултатитѣ, които придобивате.

И тъй, съществуватъ два живота: висшъ животъ — на доброто, и нисшъ животъ — на злото. Животътъ на доброто се изявява въ слугуване, а животътъ на злото — въ господаруване. Откажете се отъ живота на господаруването и приемоте живота на слугуването. Хората не искатъ да се откажатъ отъ господарството си, защото мислятъ, че, като слуги, ще изгубятъ достоинството си. Не се страхувайте отъ това. Радвайте се, ако загубите достоинството си. Въ Царството Божие приематъ хора, които нѣматъ представа за достоинството си, не мислятъ за своята личностъ. Христосъ казва: „Не само съ хлѣбъ отъ камъни може да се живѣе, но съ всѣко Слово, което излиза отъ устата на Бога.“ Значи, гордостъта и достоинството не осмислятъ човѣшкия животъ. Любовта осмисля живота. Тя представя Разумното начало, което излиза отъ Бога. Който яде хлѣбъ, направенъ отъ камъни, умира; който се храни съ живия хлѣбъ, съ Словото Божие, той вѣчно живѣе.

Желая ви да станете слуги на доброто и господари на злото. Думата „слуга“ е щастливо число, а „господаръ“ — нещастно. Ще превърнете нещастното число въ щастливо, като слугувате на доброто, на единицата или на Бога. — Какъ ще слугувате? — По методата на любовта, по методата на мъдростъта и по методата на истината. Като приложите тѣзи

методи въ живота си, ще слугувате на любовта, на мъдростта и на истината. Този е пътът, по който можете да станете Синове Божии. Този е пътът, по който можете да превръщате нещастните числа въ щастливи. Който иска да стане господарь, първо трѣбва да слугува на доброто, т. е. на числото едно. Дойде ли до числото две, да стои далечъ отъ него. Числото две е злото. Не слугувайте на злото! Така ще запазите живота си.

Станете слуги на доброто! Станете Синове Божии и работете съ методитѣ на любовта, мъдростта и истината! Това изисква новото учение отъ всички хора на земята.

— Божиятъ Духъ носи всичкитѣ блага на живота.

*

19. Утринно Слово отъ Учителя, държано на 26 януарий, 1936 г. 5 ч. с. София. — Изгрѣвъ.

Огньтъ на любовта

Размишление.

Има въпроси въ човѣшкия животъ, които сж мжно разрешими. Напримѣръ, въпросъ за вѣрата, за правото, за любовта сж мжно разрешими. Всѣки казва, че вѣрва, но, въ края на краищата, дохожда до положение, дето вѣрата му не помага. — Кжде се крие погрѣшката? — Въ неразбирането. Щомъ вѣрата ти не е въ състояние да ти помогне, ти имашъ материалистически схващания за живота.

Мнозина казвагъ, че единъ отъ важнитѣ въпроси въ живота е прехраната. Тѣ мислятъ, че като разрешатъ този въпросъ, всичкитѣ имъ работи ще се наредятъ добре. Въ сжщностъ, не става така. И като разреши въпроса за прехраната си, човѣкъ пакъ е недоволенъ, има нѣщо неуредено въ живота му. Значи, храната не задоволява всички нужди и изисквания на човѣка. Като се занимава съ неразрешенитѣ въпроси, най-после човѣкъ казва: Не искамъ да се занимавамъ повече съ тѣзи въпроси. Обаче, и при това положение, той пакъ изпада въ мжнотии. И да се занимавашъ, и да не се занимавашъ съ неразрешенитѣ въпроси,

*) Послание къмъ Римлянитѣ, 10 гл.

все ще се натъквашъ на мъчнотии. За предпочитане е да се занимавашъ съ тяхъ; по-лесно ще понесешъ мъчнотията. Това е все едно, презъ лѣтото да не се интересувашъ отъ зимата. Каквото и да правишъ, колкото и да мислишъ, нищо нѣма да постигнешъ. Зимата си е зима; тя ще донесе студъ, мразъ, който не можешъ да избѣгнешъ. Обаче, ако мислишъ съзнателно за зимата, ще бждешъ предвидливъ, на време да си купишъ дърва и вжглища. Така ще отоплявашъ стаята си и ще смегчишъ поне малко суровитѣ условия на зимата. Ако не мислишъ за зимата още презъ лѣтото, студътъ ще те завари неподготвенъ и ще ходишъ отъ къща на къща, да се топлишъ. Затова, съветвамъ ви: Мислете върху трудно разрешимитѣ въпроси, макаръ и да нѣмате успѣхъ. Мисълта е свѣтлина, която прониква и въ голѣмия мракъ. Колкото и да е слаба, все ще освѣти нѣкой кжтъ. Мъчнотиитѣ въ живота ще продължатъ най-много четири-петъ месеца, докато трае зимата. Щомъ дойде пролѣтътъ, частъ отъ мъчнотиитѣ изчезватъ.

Въ природата съществува единъ начинъ на разбиране, нареченъ здравословенъ. Който се ръководи по него, лесно се справя съ мъчнитѣ и трудно разрешими въпроси. Гледате, какъ нѣкой майсторъ полира камънитѣ. Търка единъ камъкъ известно време и следъ това взима другъ. Какъ се познава полираниятъ камъкъ отъ неполирания? — По гладката повърхностъ. Достатъчно е да го пипнешъ, за да

познаешъ, че е добре полиранъ. По него нѣма никаква грапавина. Сжщото се отнася и до вѣрата. За да познаешъ, доколко можешъ да разчиташъ на своята вѣра, пипни я съ ржката си. Ако усѣтишъ най-малката грапавина, ще знаешъ, че вѣрата ти ще те спъне. Най-малката грапавина причинява съмнение, което води къмъ повреди и разрушения. И най-големъ буря да ви сполети, не трѣбва да се разколебавате. Колебанието показва, че вѣрата ви е слаба. Колко пжти екскурзиантитѣ отлагатъ екскурзиитѣ си при промѣна на времето. Нѣкой трѣгва сутринъ на екскурзия, гледа, времето е ясно, слънчево, но едва из върви два-три километра, явяватъ се облаци и започва да вали. Щомъ го накваши дъждътъ, той се връща назадъ, не се решава да продължи пжтя си. Значи, най-малката промѣна на времето, внася колебание. Дъждътъ само го изпитва. Ако бѣше продължилъ пжтя си, времето щѣше да се оправи. Каква вѣра е тази, която при най-малкото изпитание се разколебава? Това показва, че повечето хора днесъ не вѣрватъ съ знание и виждане, но съ пипане. Истинската вѣра не се колебае отъ нищо. Каквото и да е времето, лошо или добро, човѣкъ трѣбва да издържа докрай.

„Понеже Божията Правда като не разумѣватъ, и своята си правда като искатъ да възстановятъ, не се покориха на Божията Правда“. (— 3 ст.). — Апостолъ Павелъ обръща внимание на еврейтѣ, че, като смѣсили Бо-

жията Правда съ своята, искали да възстановятъ своята правда. Това е било въ миналото, но и донесъ още всички хора искатъ да възстановятъ своето право вмѣсто Божието. Ако работитѣ ви не се нареждатъ, както вие желаете, чудите се, защо Богъ е създалъ така свѣтътъ, защо допуска злото. И, като не можете да си отговорите на всички въпроси, върата ви се разколебава, започвате да се съмнявате въ Бога. Следъ това казвате: Азъ имамъ вече друго вѣрую. — Какво е новото ти вѣрую? Старото ти вѣрую поддържа вѣра и служене на себе си. Какво ще придобиешъ, ако вървашъ само въ себе си? Какво спечелиха евреитѣ, които искаха да възстановятъ своята правда? Нѣма народъ, който да е миналъ презъ такива голѣми люшкания, както еврейскиятъ. Ако е за твърдостъ, тѣ сж потвърди отъ българитѣ. Умътъ имъ днесъ е дошълъ на мѣсто, и тѣ пакъ искатъ да възстановятъ своето право. Това нѣма да стане. Богъ е създалъ свѣта и далъ правото на всѣки човѣкъ, на всѣки народъ, но надъ всичко ще възтържествува Божията Правда. Ето защо, когато се натъквате на противоречия, търсете причината за тѣхъ въ себе си, а не въ Провидението. Ако работитѣ ви не вървятъ добре, търсете причината за това въ себе си, въ своитѣ родители, въ своитѣ баби и прабаби, въ обществото, въ народа, но въ никой случай въ Бога. Мислите ли така, вие ще разрешите и най-мжнитѣ въпроси. Като влѣзе свѣтлина

въ ума ви, предметитѣ ще бждатъ ясни и опредѣлени.

И тъй, правилното разрешаване на въпроситѣ се крие въ абсолютната вѣра въ Бога. Ще вѣрвашъ, че всичко, което Богъ е създалъ, е съвършено. Той не допуска никакви погрѣшки. Това трѣбва да бжде основното вѣрую на човѣка. Щомъ допуснешъ въ мисълта си, че Богъ прави погрѣшки, ти си на кривъ пѣтъ. Значи, ти, несъвършениятъ, ще имашъ мнение за Съвършения. Възможно ли е несъвършениятъ да намира грѣшки въ Съвършения? Може ли плодътъ да храни дървото? Това е невъзможно. Дървото храни и крепи плода, а не обратното. Смѣшно е да мисли ябълката, че като седи на дървото, отъ нея зависи неговото щастие. Достатъчно е да духне вѣтрътъ, да разлюлѣ клонетѣ и да покаже на ябълката, че мисълта ѝ е крива. Като се види на земята, тя ще разбере, че нейното щастие зависи отъ дървото. Следователно, всѣки, който иска да възстанови своята правда, вмѣсто Божиата, ще го брудне вѣтрътъ, и той ще падне на земята. Щомъ се спъвашъ и падашъ, щомъ губишъ вътрешния си миръ и равновесие, ти си на кривъ пѣтъ. Както и да се оправдавашъ, мисълта ти е крива. — Еди-кой си философъ, еди-кой си проповѣдникъ мисли така. — И тѣ сж като тебе. Че си билъ така възпитанъ, че така сж те учили, това не те оправдава. Всѣки, който

пада на земята отъ най-слабия вѣтрецъ, живѣе въ заблудения и противоречия.

На какво се дължатъ противоречията? — На желанието въ човѣка да бжде като Бога, да замѣсти Неговата Правда съ своята. Богъ е незамѣнимъ. Неговитѣ дѣла сж съвършени. Той се проявява такъвъ, какъвто е въ действителностъ. А човѣкъ, който иска да стане като Бога, всѣкога се проявява такъвъ, какъвто не е. И дяволътъ, който пожелалъ да бжде като Бога, да създаде нѣщо особено, родилъ лъжата. Какво необикновено допринесе лъжата въ свѣта? Тя е мѣхуръ, пѣленъ съ нечистъ въздухъ. Достатъчно е да боднешъ мѣхура съ игла, за да се изпраздни. Но дяволътъ се опитва да го продава като нѣщо ценно. Той казва, че мѣхурътъ е пѣленъ съ бѣло, доброкачествено брашно. Който не познава лъжата, може да се излъже. Взима мѣхура съ себе си, но веднага вижда, че се излъгалъ. Той разбира, че нечистиятъ въздухъ не храни. Като видѣлъ, че съ лъжата не може да се прочуе, дяволътъ решилъ да създаде човѣкъ, както Богъ е направилъ първия човѣкъ. Това е споредъ една богомилска легенда. Богъ го оставилъ свободенъ, да прави, каквото иска. И дяволътъ направилъ единъ човѣкъ, който се движилъ, говорилъ, работилъ, но едно му липсвало: душа нѣмалъ. Значи, всѣки човѣкъ, който нѣма душа, е роденъ отъ дявола. Който има душа, е роденъ отъ Бога. Като разбралъ погрѣшката си, дяволътъ отишълъ при Господа, съ молба,

да вдъхне душа и на неговия човѣкъ. Богъ вложилъ частъ отъ душата въ човѣка, който дяволътъ направилъ. Отъ благодарностъ, дяволътъ обещалъ, че половината отъ печалбитъ на неговитъ хора ще бжде за Господа, а половината ще задържа за себе си. Какъ се познава човѣкътъ, направенъ и роденъ отъ Господа и този, направенъ отъ дявола? Първиятъ живѣе и служи изключително на Господа. Той е изцѣло Божие творение, дяволътъ не е взелъ никакво участие въ създаването му. Вториятъ принадлежи половината на Бога, а половината на дявола.

Сега, задачата на всѣки човѣкъ е да ликвидира съ дяволското творение, да не прави новъ договоръ съ дявола. Всички мжнотии, нещастия и противоречия въ човѣшкия животъ се дължатъ на договора, който хората направили въ далечното минало съ дявола. Този договоръ се вижда отъ лъжата, която съществува между хората. Напримѣръ, двама млади се оженятъ, но дълго време сж бездетни. Жената се обръща къмъ Бога, съ молба да ѝ даде едно детенце. Тя казва: Господи, ако ми подаришъ едно дете, ще го посветя да служи на Тебе. Богъ чува молитвата ѝ, и тя добива детенце. То расте, става юноша, младежъ и, като дойде време за посвещението му, майката се обръща къмъ Господа съ следнитъ думи: Господи, защо ти е моятъ синъ? Ти нѣмашъ нужда отъ него. Нека бжде свободенъ, да си поживѣе, както

разбира. Ще направя курбанъ, да откупя сина си отъ обещанието, което дадохъ. Тя избира едно угоено теле и го принася жертва на Господа, вмѣсто сина си. Това е лъжата, която дяволътъ внесе въ свѣта, и съ която човѣкъ се свърза. Следователно, когато човѣкъ даде обещание да служи на Господа, това е майката въ него. Остане ли безъ влиянието на майка си, той търси начинъ да се откупи съ нѣщо, да развали договора между своята душа и Бога. Това става подъ влиянието на дявола въ човѣка. Красивъ е стремѣжътъ на душата, но често дяволътъ взима надмощие и разкъсва връзката между нея и Бога.

Една американка обещала сина си на Господа, съ цель да получи Неговото благословение. Дошълъ денътъ на посвещението му, но майката казала: Синко, обещахъ те на Господа, да проповѣдвашъ Словото Му. Днесъ, обаче, намирамъ, че и по другъ пътъ можешъ да Му служишъ. Не е нуждир непременно да проповѣдвашъ Словото Божие. Стани търговецъ, да спечелишъ много пари, за да помагашъ на бедни и страдащи. Синътъ послушалъ майка си и чрезъ търговията се откупилъ отъ Господа. Отишълъ въ Австралия, дето станалъ голѣмъ търговецъ. Работилъ му тръгна ли добре, спечелилъ голѣмо богатство и помагалъ на бедни. Въпрѣки това, една голѣма криза въ търговията го изненадала: той изгубилъ всичкото си богатство и останалъ по-

следенъ сиромакъ. Като видѣлъ, че не може да върне богатството си, решилъ да стане проповѣдникъ, дано получи Божието благословение. Той постъпилъ споредъ общото мнение: Докато е младъ, човѣкъ служи на дявола, а като остарѣе — на Бога. Това значи: поживѣй си, докато си младъ; като остарѣешъ, служи на Господа. Но Богъ не се лъже. Той не се нуждае отъ стари, разочаровани хора, които искатъ да се спасятъ чрезъ Словото Му.

Мнозина се питатъ, какъ трѣбва да се проповѣдва. — Има два начина за проповѣждане: Божественъ и човѣшки. Първиятъ начинъ е проповѣждането на извора, който непрестанно тече и напоява всичко, каквото срещне на пътя си. Ще проповѣдвашъ непрестанно: като младъ и като старъ, като лѣгашъ и като ставашъ, на този и на онзи свѣтъ. Вториятъ начинъ е проповѣждане съ прекъсване. Така проповѣдва чешмата, която ту тече, ту престава да тече; влакътъ, който се движи и спира ту на една станция, ту на друга; цигуларьтъ, който започва да свири и скоро се уморява, сваля цигулката си и почива. Божественитѣ процеси сж непреривни, а човѣшкитѣ — прекъснати и непостоянни.

Слушате нѣкой проповѣдникъ и сте доволни отъ него. — Защо сте доволни? — Защото проповѣдта му била дълга. — Кога проповѣдта е дълга? — Когато вѣрата на слушателитѣ е слаба. Ако вѣрата имъ е силна, достатъчно сж петъ минути, за да разбератъ

всичко онова, което се говори съ часове. Върата, любовта, истината сж изключителни нѣща, дадени на малцина. Онзи, за когото любовта не е още достъпна, постоянно пита, какъ да обича. Преди да си изпиталъ любовта, не можешъ да получишъ отговоръ на въпроса си. Ще опиташъ любовта на Бога къмъ себе си и тогава ще разберешъ, какъ да обичашъ хората. Това значи: ще стидешъ при Бога, Той да те научи, какъ да обичашъ. Никой, освенъ Бога, не е въ състояние да научи човѣка да обича. Богъ е изворътъ, отъ който ще черпите и знание, и сила, и богатство. Можете да отидете и при хората, отъ тѣхъ да черпите знание, но знанието ви скоро ще се изчерпи. То е щерна, която се пълни и празни, не е постоянно. Помнете: търсите ли знание, сила, свобода, при Бога ще отидете. Само Той е въ състояние да ви освободи, да ви направи истински човѣци.

Често слушате да казватъ, че Богъ не съществува, понеже никъде не може да се намѣри. Въ същностъ, Богъ живѣе въ човѣка, нѣма защо да Го търсятъ нѣкъде, и тамъ да Го намѣрятъ. Исая казва: „Намѣриха ме тѣзи, които не ме търсѣха: явенъ бѣхъ на тѣзи, които не питаха за мене. Цѣлъ день простирахъ рѣцетъ си къмъ народъ, който не се покорява и противоречи.“ (— 20 и 21 ст.). — Това е противоречие. Тѣзи, които не търсѣли Господа, и Господъ не ги търсѣлъ, тѣ Го намѣрили. А тѣзи, които търсѣли Господа, и кои-

то Господъ търсѣлъ, не Го намѣрили. Какъ се обяснява това противоречие? Много просто. Единъ ученикъ отива на училище, но нищо не учи. Отива, връща се, но не отваря книга, нищо слуша, какво преподава учителятъ. Другъ младежъ не посещава училището, но самъ учи, безъ учитель. Той обича знанието и го придобива, а неговиятъ другаръ посещава училището, но не работи, не слуша учителятъ си и не придобива знания. Привидно ученикътъ търси знание, но не го намира; който не посещава училището, привидно не търси знание, но го придобива. Той има любовъ къмъ знанието и истината, и самъ ги придобива.

Сега, като се говори за хора, създадени отъ Бога, а други — отъ дявола, това не значи, че трѣбва да се обезсърдявате и да питате, отъ кои сте. Това се познава лесно. Родениятъ отъ Бога грѣхъ не прави. Докато грѣши, докато пада и става, човѣкъ още не се е освободилъ отъ съдружието си съ дявола. Затова, естествено е, дяволътъ да взима участие въ печалбитъ на човѣка. Той има дѣлъ въ неговитъ работи и доброволно, или не, трѣбва да получи това, което му се пада. Той нащепва на човѣка, какъ да живѣе, да защитава своитъ права и интереси. Сжщевременно, той го убеждава, че това, което е негово право, нѣма отношение къмъ другитъ хора. Така той внася раздвояване въ умоветъ на хората и ги спъва. Ето защо, който иска да се освободи отъ грѣха, трѣбва да се роди

отново, отъ духъ и вода. Така ще се разбере, кой има право и кой не; кой постъпва справедливо, и кой не постъпва справедливо.

И тъй, само онзи може да знае, кой е правъ, който самъ постъпва право; само онзи може да познае кривото, който самъ постъпва криво. На сжщото основание, казвамъ: здравиятъ познава, кой е здравъ; болниятъ познава, кой е боленъ. Който е боледувалъ, само той знае, какво нѣщо е болестъта. Той е миналъ презъ такива опитности, каквито здравиятъ не познава. Не е лошо човѣкъ да е боледувалъ, или да е билъ кривъ. Здравето се цени чрезъ болестъта, а правото — чрезъ кривото. Ще кажете, че кривитѣ постъпки водятъ къмъ престѣпления. Има голѣми и малки престѣпления, за които хората се наказватъ. Едно дете влиза въ чужда градина и си откъсва една ябълка. Пждарьтъ го хваща и го предава на стражара. Отъ това, какъ ще подведатъ работата, може да се заведе голѣмо дѣло. Въ сжщность, престѣплението е малко. За такова престѣпление изпждиха Адамъ и Ева отъ рая. Погрѣшката имъ бѣше малка, но последствията ѝ бѣха голѣми. Като ядоха отъ забранения плодъ, за оправдание, тѣ си послужиха съ лъжа. Тя стана причина да напуснатъ рая. Ако не бѣха излѣгали, погрѣшката имъ щѣше лесно да се изправи. Обаче, тѣ допуснаха най-голѣмото престѣпление въ живота — лъжата, която ги доведе до тежки, мжчно поправими последствия.

Като грѣши, човѣкъ минава презъ нѣколко процеси, докато изправи погрѣшката си. Първо, той не съзнава, че е сгрѣшилъ. После съзнава, но не иска да се признае. Най-после признава погрѣшката си и се мъчи да я изправи. Следователно, съзнаете ли погрѣшката си, изправете я. Ако започнете да се оправдавате, ще ви изпждятъ отъ райската градина. Следъ това ще минатъ хиляди години, докато се върнете отново въ рая. Съвременнитѣ хора едва сега сж започнали да съзнаватъ погрѣшките си. Следъ това ще започнатъ да ги изправятъ. Докато дойде този день, тѣ ще оратъ и сѣятъ земята, съ потъ на челото ще изкарватъ прехраната си, както бѣше казано на Адама. И жената ражда деца съ мъжи и страдания, както бѣше казано на Ева. И на змията бѣше казано, по коремъ да се влачи и съ прѣстъ да се храни. Като видѣ Богъ, че се разкаяха, каза имъ: Ще изпратя Сина си, да ви научи, какъ да живѣете. Така ще се спасите и ще се върнете въ рая. Христосъ дойде на земята и проповѣдаваше на човѣчеството новия законъ — законътъ на любовта. Той имъ казваше: Който иска да се спаси, трѣбва да се отрече отъ себе си, отъ заблужденията на свѣта, да не мисли, че знанието, богатството и силата, които свѣтътъ дава, ще го заведатъ въ правия пжтъ. Свѣтовното учение е старо, отживѣло своето време. То води къмъ заблуждения и разочарования. Спасението на човѣка не е нито въ женитбата, нито въ майчин-

ството, нито въ високитѣ служби. Искашъ ли да се спасишъ, да познаешъ Бога, бжди готовъ да изпълнишъ волята Му и да Му служишъ.

Христосъ казва: „Който не се отрече отъ майка си и баща си, отъ богатството си, отъ себе си и отъ своя животъ и не ме последва, не може да бжде мой ученикъ.“ — Възможно ли е човѣкъ да се откаже отъ всичко това и да бжде щастливъ? — Възможно е. Сегашнитѣ хора, съ своето знание и богатство, приличатъ на натоварени коне. Какво допринасятъ на коня книгитѣ на ученикъ и богатството имъ, които той носи на гърба си? Не само че не го правятъ ученъ, но охлузватъ гърба му. Конятъ пѣшка подъ тежестта на товара и се оплаква, че гърбътъ му страда. Той пита, какъ да се освободи отъ този товаръ. Нищо не му остава, освенъ да го хвърли и да бѣга въ гората, на свобода. Книгитѣ, богатството, които носи на гърба си, не сж негови. Нека ги носи онзи, на когото принадлежатъ. Какво трѣбва да прави машинистътъ, който кара влака? Докато работата му е приятна, той ще кара машината. Щомъ се отегчи, има право да напусне. Ще дойде другъ, вмѣсто него, да продължи работата. Щомъ товарътъ на гърба ти стане тягостенъ, хвърли го настрана! Той е зло, отъ което трѣбва да се освободишъ.

Тъй щото, ако питате, какво представятъ злото и доброто, отговарямъ: Злото е

тежъкъ товаръ, който носишъ день и нощъ на гърба си. Доброто е благо, което всѣкога те следва. Злото ограничава човѣка и го прави несчастенъ, а доброто му показва правия пътъ и осмисля живота му. Ще кажете, че и Христосъ носѣше тежъкъ товаръ. Наистина, Христосъ понесе грѣховеѣ на човѣчеството, но знаеше, какъ да се освободи отъ тѣхъ. Той казва: „Иде вече царѣтъ на този свѣтъ, който нѣма нищо общо съ мене. За да познае свѣтътъ, че азъ любя Отца, станете да отидемъ отгукъ“. Когато се намираше въ изпитания, Христосъ се молѣше усърдно на Бога. Той мина презъ такива страдания, че кървавъ потъ излизаше отъ поритѣ Му. Въ момента на най-голѣмитѣ страдания, Той се молѣше на Бога да се отмѣни тази чаша, но като разбра, че това е невъзможно, каза: „Господи, въ Твоитѣ рѣце предавамъ духа си. Да бжде Твоята воля“. Така Христосъ показва на човѣчеството, че всички трѣбва да миватъ презъ голѣми страдания, за да влѣзатъ въ пътя на любовта. Въ най-тежкитѣ моменти на живота си Той бѣше самъ, ученицитѣ Му заспиваха. Той уповаваше само на Бога, съ Когото бѣше свързанъ. Постѣпвайте и Вие като Христа. Щомъ се намѣрите предъ мъчнотии и страдания, молете се да ви отмине тази чаша. Ако не може, предайте се на Бога и кажете: Господи, да бжде Твоята воля! Никой не може да влѣзе въ Царството Божие безъ страдания. Никой не мо-

же да влѣзе въ Царството Божие, ако не се откаже отъ незаконното богатство на своитѣ дѣди и прадѣди. — Какво ще остане за насъ, ако се откажемъ отъ цѣлото си богатство? — Ще ви остане сжщественото. Какво губи човѣкъ, ако има единъ истински приятель и деветъ лъжливи и се откаже отъ деветтѣ? Не само че нищо не губи, но даже печели. Разчитайте на единия приятель, който може да ви следва навсѣкжде. Той е истинското богатство, а деветтѣ сж лъжливото, фалшиво богатство, което всѣки моментъ може да ви изневърри. Кое е истинското богатство? — Божията Любовь, Божието знание и Божията истина. Тѣ вървятъ подиръ човѣка и на другия свѣтъ. Човѣшката любовь трае най-много до гроба, а Божията и следъ гроба. Тя е вѣчна и неизмѣнна.

По какво познавате, дали даденъ човѣкъ ви люби? Христосъ казва: „Който иска да бжде мой ученикъ, да вдигне кръста си и да ме последва.“ Следователно, който ви люби, той ще бжде съ васъ и на този, и на онзи свѣтъ; и до гроба, и следъ гроба. Жената плаче за мжжа си, че го изгубила, облича се съ черни дрехи, но следъ една година казва: Живитѣ при живитѣ, умрѣлитѣ при умрѣлитѣ. Тя сама се утешава и започва да мисли да се ожени за другъ мжжъ. Колкото и да говори за любовта си къмъ своя мжжъ, любовта ѝ е временна и измѣнчива. Ако любовта не следва вашия мжжъ или вашата жена, тя е

преходна. После ще се извинявате, че сте хора съ слабости, че така сте родени и т. н. Това не е никаква философия. Човѣкъ трѣбва да стигне върха на планината. Само така той ще бжде спасенъ и ще влѣзе въ рая. Остане ли въ подножието на планината, ще излѣзе вънъ отъ рая. — Можемъ ли да стигнемъ върха? — Можете. — Какъ? — Чрезъ вѣрата. Ние говоримъ за онази вѣра, която ви помага да разбирате нѣщата. Ние говоримъ за онази истина, която е въ васъ; ние говоримъ за онази любовъ, която е въ васъ. Иначе, колкото и да ви се говори за Божията любовъ, истина и знание, нищо не можете да рзберете.

Защо човѣкъ разбира мжно нѣщата? — Защото живѣе въ временния порядъкъ на живота. Какъ ще разчиташъ на чуждата кжца? Ти си наемателъ, днесъ живѣешъ въ една кжца, но следъ година собственикътъ разваля кжцата си, иска да строи нова и ти предлага да я напуснешъ. За да бждешъ спокоенъ, трѣбва да имашъ собствена кжца, никой да не те пжди. Следователно, разчитайте само на сжщественото, на реалното, на Божественото въ себе си, което никой не може да ви отнеме. Що се отнася до временното, преходното, не разчитайте на него. То е сѣнка на реалността. Не бѣгайте отъ сѣнкитѣ, защото и тѣ могатъ да ви донесатъ временно благо, но не разчитайте на тѣхъ. Любовъ, която носи животъ, е истинска; знание, което носи свѣтлина, е истинско; истина, която носи свобода, е

реална и неизмѣнна. Това сж максими, които трѣбва да носите съ себе си. Съ тѣхъ трѣбва да разрешавате всички мжчнотии въ живота си. Тѣ сж оржжия, съ които можете да воювате безопасно, както за себе си, така и за близкитѣ си.

Съвременнитѣ хора се питатъ, какъ ще се оправи свѣтътъ? — Чрезъ огъня на любовта. Най-силниятъ огънь, който сжществува въ цѣлата вселена, е огънятъ на любовта. Дето се насочи този огънь, всичко стопява. Срещне ли неприятелъ на пътя си, тя стопява всичкитѣ му оржжия, коли, припаси, хора. При това положение, той е принуденъ да отстъпи. Това не значи, че огънятъ на любовта ще изгори свѣта. Който мине презъ нейния огънь, ще се стопи, пречисти и ще се възроди, ще влѣзе въ новия животъ. Нѣма сила въ свѣта, нито живо сжщество, които могатъ да устоятъ на огъня на любовта. Всѣки, който се опита да ѝ се противопостави, минава презъ голѣми страдания. Нѣма мѣсто, дето огънятъ ѝ да не прониква; той действува и въ ада, и въ рая.

Апостолъ Павелъ казва: „Око не е видѣло, и ухо не е чуло това, което Богъ е приготвилъ чрезъ любовта за онѣзи, които Го любятъ“. Велико благо е за душата да мине презъ огъня на любовта. Цѣлата вселена ще се отвори за васъ, като жилище; ще почувствувате връзката си съ Бога, като вашъ Баща, и ще се радвате на онази вѣчна свобода, която

дава възможност на всичко живо да расте, цъвти и зрѣе.

Желая ви сега да бъдете свободни, да се приготвите за огъня на любовта. Който издържи на този огънь, той ще бъде спасенъ. Казано е за Христа, че донесълъ огънь въ свѣта — огъньтъ на любовта. Затова наричатъ Христа „Агнецъ Божи“. Той донесе Божията Любовь, която ще освободи човѣчеството отъ робството и ограниченията, отъ връзките на миналото, които го спъватъ. Тогава ще се цитира новъ стихъ: „Търсѣха ме тѣзи, които азъ търсѣхъ. Намѣриха ме тѣзи, които азъ намѣрихъ“.

— Божиятъ Духъ носи всичките блага на живота.

*

20. Утринно Слово отъ Учителя, държано на 16 февруарий, 1936 г. 5 ч. с. София. — Изгрѣвъ.

Ще се похваля

Размишление.

„Понеже юдеитъ искатъ знамения, а ели-
нитъ търсятъ мъдростъ, а ние проповѣдваме
Христа разпетъ, за юдеитъ съблазнь, а за
елинитъ безумство.“ (— 22 и 23 ст.). Ще се за-
питате, защо проповѣдитъ на апостолитъ сж
за евреитъ съблазнь, а за елинитъ безум-
ство? — Защото не ги разбирали. Всѣко нѣ-
що, което човѣкъ не разбира, представя за
него неразбранъ езикъ. Ето защо, за да се
разбератъ свещенитъ книги, трѣбва да се пре-
ведатъ на съвремененъ езикъ, понятенъ за
всички хора. Когато четете или слуша нѣщо,
което не разбира, човѣкъ се уморява. Когато
служи на нѣщо, къмъ което нѣма любовъ, той
пакъ се уморява. Когато яде 20 — 30 минути
непрекъснато, пакъ се уморява и казва: Не
искамъ повече да ямъ. Да се откажешъ отъ
нѣщо, защото си се уморилъ, това не е раз-
решаване на въпроса. Като минатъ петъ-шестъ
часа, човѣкъ огладнява, измѣня мнението си
и започва да мисли, какво да яде. И като учи,
и като четете, той се уморява, но следъ време
желанието му за учене и четене се възобно-

*) I. Послание къмъ Коринтянитъ, 1 гл.

вява. Както давашъ храна на тѣлото си, така давашъ храна и на ума, и на сърдцето си.

„А ние проповѣдваме.“ Какво се иска отъ човѣка, за да проповѣдва? — Любовь. Обаче, всѣки, който следва пжтя на любовта, минава за смахнатъ. Който търси силата на знанието, минава за почтенъ човѣкъ. Христосъ пострада не отъ силата на Неговата мъдростъ, но отъ любовь къмъ човѣчеството. Когато ражда и отглежда детето си, майката понася всички страдания, отъ любовь къмъ него. Ако нѣмаше любовь къмъ детето си, тя не би могла да го отгледа, възпита и изучи. Единственото нѣщо, което свързва хората, е любовьта. Следователно, колкото малко да разбирате отъ проповѣдитѣ, щомъ сж проникнати отъ любовь, все достига нѣщо до ушитѣ ви. Когато отива на църква или на проповѣдь, човѣкъ облича чисти, нови дрехи. Това е външната страна. Важно е вътрешно той да се подготви, да отвори ума и сърдцето си, да възприема. Какво прави болниятъ, когато трѣбва да излѣзе вънъ, да диша чистъ въздухъ? Той не мисли за облѣклото си, но гледа часъ по-скоро да се освежи. Той излиза съ болничния си халатъ и се радва на чистия въздухъ и на слънчевата свѣтлина и топлина. Като възприеме нѣщо, той влиза въ стаята си, освеженъ и бодъръ.

И тѣй, спрете вниманието си върху вътрешния смисълъ на нѣщата, а не само върху тѣхната външностъ. Не е важно, какъ ще

бждешъ облѣченъ, но какъ ще възприемешъ онова, което ти е нужно. Ще кажешъ, че се нуждаешъ отъ хлѣбъ. Това е външна страна. Какъ ще използувашъ хлѣба, това е вътрешната страна на въпроса. Значи, смисълътъ на нѣщата не е само въ тѣхното възприемане, но и въ прилагането имъ. Така, човѣкъ се освобождава отъ заблужденията си. Напримѣръ, заблуждение е да се мисли, че това, което не можешъ да научишъ на този свѣтъ, ще го научишъ въ онзи; или, това, което не постигнешъ на младини, ще го постигнешъ на старини. Напротивъ, ако не научишъ и разберешъ нѣщата на този свѣтъ, въ онзи свѣтъ най-малко ще ги разберешъ; ако на млади години не учишъ, на стари години нищо не можешъ да постигнешъ. Онзи свѣтъ, въ сравнение съ този, е университетъ. Ако не си миналъ презъ знанието на първоначалното училище, което се преподава на земята, ти не можешъ да постъпишъ въ университета на онзи свѣтъ. Щомъ влѣзешъ въ този университетъ, веднага ще те поставятъ на изпитъ. Видятъ ли, че не си готовъ, ще те върнатъ отново на земята, да придобиешъ елементарнитѣ познания за живота.

Казано е: „Да повѣрваме въ Господа Исуса Христа.“ Не е въпросъ само за вѣрване. Вѣрването е за младенцитѣ, за децата. Апостолъ Павелъ казва: „Да напуснемъ младенческото, т. е. елементарната вѣра и знание, и да възприемемъ Божественото, за което се

казва, че Божието безумно е по-мъдро отъ човѣшкото, и Божието немощно — по-крепко отъ човѣшкото. Следователно, говори ли се за вѣра, разбираме онази вѣра, която свързва човѣшката душа съ Бога за вѣчни времена. Има ли тази връзка, никаква сила, никакво изпитание не може да я скъса. Вѣрващиятъ е свободенъ човѣкъ, не се влияе отъ никакви външни условия, отъ никакви промѣни, външни или вътрешни. И като богатъ и беденъ, като ученъ и простъ, здравъ и боленъ, той е единъ и сжщъ. Кажете ли вѣрващиятъ, че не може да се моли, защото е боленъ, неразположенъ или заетъ съ важна работа, вѣрата му не е силна. Молитвата представя процесъ на хранене. Не яде ли болниятъ? Не яде ли неразположениятъ? Който работи, не яде ли? Следователно, както болниятъ, неразположениятъ и работещиятъ ядатъ, така човѣкъ трѣбва да се моли при всички условия. Ако си боленъ, нѣма да ядешъ само два-три дѣня или най-много 40 дѣня, но следъ това ще ядешъ хубаво, чисто, вкусно приготвено ядене. Не може човѣкъ да се откаже отъ ядене; сжщо така не може да се отрече и молитвата.

Сега, като слушате Словото Божие, искамъ да знаея, какво ядене желаете да ви се приготви отъ него? Ако сте месоядци, ще искате пилешка чорба; ако сте вегетарианци, ще искате картофена чорба. Обаче, чорбитъ не сж за препоръчване. Като ядете гореща чорба

гледът на жбитъ се пука, и тѣ скоро се развалятъ. Но растителната храна, въ сравнение съ месната, е по-здравословна. Месната храна образува повече отрови въ организма, отколкото растителната. Ако останатъ частици отъ месото между жбитъ, образува се гниене, което руши гледът на жба. Децата обичатъ да дѣвчатъ сакъзъ и така, несъзнателно, чистятъ жбитъ си отъ остатъцитъ на храната. Родителитъ имъ забраняватъ да дѣвчатъ сакъзъ, но съ това ги лишаватъ отъ две естествени здравословни състояния на организма: отъ една страна, жбитъ се чистятъ отъ остатъцитъ на храната, особено при месоядцитъ; отъ друга страна, при дѣвченето приижда повече кръвъ въ вѣнцитъ, и така жбитъ се хранятъ и засилватъ.

Както сакъзътъ се препоръчва на физическия свѣтъ, така се препоръчва и въ духовния свѣтъ. Ако и въ духовния свѣтъ не ядете сакъзъ, жбитъ ви ще се развалятъ. Следъ това трѣбва да си поставяте изкуствени жби. Не е лесно човѣкъ да дѣвче храната си съ изкуствени жби. За да познаете, кой човѣкъ има естествени и кой — изкуствени жби, дайте му да яде бѣла халва съ орѣхи. Ако жбитъ сж естествени, той ще изяде халвата, безъ да ги разклати; ако сж изкуствени, ще се разклатятъ, а може и да паднатъ. Следователно, който не може да понася страданията, има изкуствени жби; който понася страданията, има естествени жби. Тѣ представятъ помагала

на любовта, а устата — врата на любовта. Отъ нея излизатъ всичкитъ добри и лоши нѣща. Устата е инспекторъ или ревизоръ на финансовото министерство. Тя следи, какво влиза и какво излиза отъ нея, като каса, която приема и дава всичко. Понѣкога ревизорътъ се подкупва. За нѣколко хиляди лева ревизорътъ се подкупва, дава подписа си и отваря касата. Ще кажете, че главата ви побѣлѣла отъ учене. Дали е побѣлѣла, или не, ще учите. Онзи свѣтъ не е мѣсто на невежи, но на учени хора въ тритъ свѣта: физическия, духовния и умствения. Истински ученъ е онзи, който живѣе правилно, мисли и чувствува право и лесно се справя съ мжчнотиитъ си. За да стане ученъ, човѣкъ трѣбва да прилага любовта като методъ на работа. И наистина, човѣкъ лесно изучава това, което обича. Щомъ не обича нѣкой предметъ, той не се занимава съ него. Като обичашъ нѣкого, искашъ да знаешъ историята на неговия животъ; не го ли обичашъ, не се интересувашъ отъ живота му. Който обича Бога, иска да знае, какъ е създалъ свѣтътъ. Той изучава съ интересъ всичко, което Богъ е създалъ: камъни, треви, растения, мушици, животни, хора и т. н. Всичко, което е излѣзло отъ ржката на Бога, го интересува. Мнозина мислятъ, че ученитъ не сж вѣрващи. Напротивъ, тѣ сж крайно вѣрващи, но никога не произнасятъ Божието име на праздно. Тѣ говорятъ за Божиитъ дѣла и ги изучаватъ въ подробности. Онѣзи, които ми-

паватъ за вѣрващи, само се очудватъ на Божия свѣтъ, но, като ги запитатъ, какъ е създаденъ, тѣ отговарятъ: Това е Божия работа, ние не се бъркаме въ Неговитѣ дѣла. Не е така. Знание е нужно и на вѣрващитѣ, и на безвѣрницитѣ. То ще ги доведе при Бога. Не е достатъчно да кажете, че еди-кой си написалъ ценни книги, безъ да знаете съдържанието имъ. Всѣка ценна книга е граматика, която трѣбва да се изучава. — Може и безъ граматика. — Не може безъ граматика. Първата граматика, която човѣкъ изучава, е написана въ мозъка му отъ неговата майка. Следъ това идатъ външни учители, които допълватъ онова, което майката не е написала.

Често хората искатъ знамения. Ако сж безвѣрници, ще имъ се даде знамение; ако сж силни, ще имъ се даде знание; ако сж слаби, трѣбва да търсятъ любовта. Значи, знаменieto е за безвѣрницитѣ, знанието — за силнитѣ, а любовта — за слабитѣ. Слабиятъ, болниятъ, обезсърдчениятъ, бедниятъ да се държатъ за любовта. Който се оплаква, че нѣма близъкъ човѣкъ въ живота си, да се държи за любовта. Натъквашъ се на мжнотии и противоречия, които не можешъ самъ да решишъ — потърси любовта. Тя е единствената сила, която ще ти помогне да излѣзешъ отъ мжнотиитѣ на живота. Останалитѣ нѣща — сила, знамение, знание ще дойдатъ впоследствие. Тѣ представятъ външната страна на земния животъ.

„Който се хвали, съ Господа да се хвали.“
 (— 31 ст.). Значи, който се хвали, да се хвали
 съ любовта. Казано е, че Богъ е Любовь.
 Любовта носи животъ, сила и свѣтлина. Тя
 прави слабия силенъ, невежия — ученъ. Всич-
 ки хора се ползватъ отъ благата на любовъ-
 та, но забравятъ това и, въ края на краищата,
 казватъ: Не ни трѣбва любовта, не се нуж-
 даемъ отъ нея. Тѣ сж на погрѣшенъ пѣтъ.
 Не се отказвайте отъ любовта. Тя е основа
 на живота; тя носи условия за човѣшкото раз-
 витие. — Не може ли да се живѣе безъ лю-
 бовъ? — Може, но временно. Докато си ситъ,
 можешъ безъ ядене. Щомъ огладнѣешъ, не
 можешъ безъ ядене. Отказването отъ любовъ-
 та създава такива противоречия, съ които чо-
 вѣкъ цѣлъ животъ не може да се справи. Да
 се отдѣлишъ отъ любовта, това значи, да се
 откажешъ отъ Божественото Начало въ себе
 си. Всѣки човѣкъ носи Бога въ себе си и не
 трѣбва да се отказва отъ Него. Който не вѣр-
 ва въ това, самъ се спѣва.

Съвременнитѣ хора страдатъ отъ малко
 вѣра и отъ много суевѣрия. Като дойде до
 себе си, човѣкъ казва, че е отъ Божественъ про-
 изходъ, че Богъ живѣе въ него. Дойде ли до
 другитѣ хора, вѣрата му взима друго напра-
 вление. Той не вѣрва, че и тѣ сж отъ Боже-
 ственъ произходъ, че и въ тѣхъ живѣе Богъ.
 За себе си той желае да бжде богатъ, силенъ,
 ученъ и вѣрва въ това. За другитѣ не желае
 сжщото и не мисли, че и тѣ могатъ да бждатъ

като него. Това, именно, внася раздвояване въ човѣшката душа, а всѣко раздвояване въ ума, въ сърдцето или въ душата създава мжнотиини и страдания. Като не търсятъ причината за страданията, мжнотиитѣ и погрѣшкитѣ въ себе си, хората се запитватъ, защо Богъ създаде злото. — Богъ създаде доброто, а хората допуснаха злото. Откакъ влѣзе въ свѣта, злото донесе страданията и мжнотиитѣ. Напримѣръ, ти си търговецъ на оризъ. За да спечелишъ повече, туряшъ малко пѣсѣкъ въ ориза. Щомъ допуснешъ тази фалшификация, ти си пусналъ вече злото въ своя животъ. И следъ това се чудишъ, отде идатъ страданията. Щомъ продавашъ оризъ, продавай го въ чисто състояние, безъ никакви примѣси. Започнешъ ли да се извинявашъ, че примѣсътъ е малко, че и пѣсѣкътъ, и оризътъ сж все отъ Бога дадени, ти вече отваряшъ вратата си за страданията.

Отивашъ при единъ търговецъ да си купишъ вълненъ платъ. Той показва различни платове, отъ които избирашъ единъ. Питашъ : Вълненъ платъ ли е това ? — Чистъ вълненъ. Взимашъ плата, занасяшъ го у дома си и се оказва, че е 50% вълна и 50% памукъ. Значи, търговецътъ е казалъ на половина истината. Търговецъ, който казва половина истина и половина лъжа, самъ се излага на страдания. И памукътъ се употрѣбява като вълната, но когато плащашъ, трѣбва да знаешъ, памукъ ли купувашъ, или вълна. Вълната е лошъ про-

водникъ на топлината, а памукътъ — добъръ. Памучнитѣ дрехи се носятъ лѣтно време, а вълненитѣ — презъ зимата. Презъ лѣтото човѣкъ се нуждае отъ хладина, а презъ зимата — отъ топлина. Следователно, погрѣшката не е нито въ памука, нито въ вълната, но въ търговеца, който не казва истината. Има платове отъ чиста вълна; има платове отъ памукъ и вълна, отъ коприна и памукъ или вълна. Всички платове сж ценни, но търговецътъ трѣбва да казва истината, а купувачътъ — да знае, какво купува и колко пари дава. Всѣки трѣбва да знае истинската стойностъ на нѣщата. Казвашъ, че обичашъ Господа, но основата на твоята обичъ е памукъ, а вжтъкътъ вълна; или основата ти е памукъ, а вжтъкътъ коприна. Обичьта и любовьта трѣбва да бждатъ абсолютно чисти, безъ никакви примѣси.

И тѣй, който проповѣдва, трѣбва да бжде облѣченъ съ памучни дрехи, като добъръ проводникъ на топлината. Той трѣбва да бжде щедъръ, да дава изобилно отъ себе си. Вълната и коприната сж лоши проводници на топлината. Който се облича отгоре додолу съ коприна, е егоистъ, мисли само за себе си. Може да носишъ нѣщо копринено, но да не бждешъ изцѣло облѣченъ въ коприна. Най-здравословни дрехи сж памучнитѣ. Вълната стои по-високо отъ коприната. Тѣй щото, когато говоришъ на хората за любовьта, трѣбва да знаешъ, кой езикъ да приложишъ: езикътъ на памука, на вълната или на коприната.

Нѣкой говори или пише нѣщо за любовта, изнася я толкова красиво, безпогрѣшно и логически, че ти е приятно да слушашъ или четешъ. Това е изнасяне на любовта съ езика на коприната. Казвашъ, че човѣкъ трѣбва да обича ближния си, да се жертвува за него, но щомъ дойде до приложението, виждашъ, че не можешъ да изпълнишъ това, което говоришъ или пишешъ. Лесно се говори за любовта, но мъчно се прилага. Лесно се теоретизира, мъчно се прилага теорията. Говоришъ за жертва, за себеотричане, но какъ ще дадешъ вкусната баница на единъ беденъ, нещастенъ човѣкъ, който е гладувалъ три дена? Колкото и да говоришъ за жертва, все ще се свие сърдцето ти и ще кажешъ: Сега ли се намѣри да дойде този човѣкъ? Говоришъ за сърдечни отношения между хората, а ти самъ ги приемашъ студено. Който приема хората студено, минава за лошъ проводникъ на топлината. Той мисли и живѣе повече за себе си, отколкото за другитѣ. Когато хората ви приематъ студено, вие казвате: И азъ ще постѣпвамъ като тѣхъ. — Въ това нѣма никаква философия. Каже ли нѣкой така, азъ си мисля: Че кога си постѣпвалъ другояче? Нѣма защо да се настройвашъ противъ хората. И безъ това ти не си постѣпвалъ добре съ тѣхъ. И ти си ги приемалъ студено, както сж те приели. Лесно е да отговоришъ на студенината съ студенина. Изкуство е да отговоришъ съ топлина и любовъ.

И тъй, Божествениятъ законъ — законътъ на любовта желае свободата на всички живи същества. Има едно същество въ човѣка, което му противодействува и го ограничава. Това показва, че той още не живѣе свой животъ. Той се намира въ положението на слуга предъ господаря си. Както слугата нѣма собственостъ, така и съвременниятъ човѣкъ нѣма свой свѣтъ, въ който свободно да се движи и разполага. Ангелитѣ иматъ свой свѣтъ, свободни сж отъ грѣха и претѣжпленията. Тѣ сж собственици, разполагатъ съ всичко, което иматъ. Обаче, хората нѣматъ нищо свое, слугуватъ на двама господари, т. е. на два свѣта: свѣтътъ на злото и свѣтътъ на доброто. Същества отъ първия свѣтъ стоятъ отлѣвата страна и нашепватъ: Живѣй и мисли за себе си. Гледай да се оженишъ, да имашъ дечица, пари, кѣща, имотъ, да си създадешъ добро положение, че като дойдатъ черни дни, да си осигуренъ. Отдѣсната страна стоятъ същества на доброто и нашепватъ: Служи на Бога и не мисли за себе си. Достатъчно е да изпълнявашъ Божията воля, всичкитѣ ти работи ще се наредятъ добре. Отъ тебе се иска готовность да се пожертвувашъ за Господа и за своя ближень. Ти слушашъ, какво се говори отъ дветѣ страни и се обѣрквашъ. Започвашъ да се боришъ и се питашъ, коя отъ дветѣ страни е права.

Същества, които стоятъ отдѣсната страна, сж на правъ пътъ. Тѣ служатъ на Бога

ю закона на любовта. Онѣзи, които стоятъ отлѣвата страна, сж на кривъ пжть. И тѣ служатъ на Бога, но чрезъ отрицателни методи. Любовта, мъдростта, истината сж положителни методи, а омразата, невежеството, насилието сж отрицателни методи. Когато дойде нѣкой при васъ да иска нѣщо по единъ отъ положителнитѣ методи, вие сте готови да му дадете всичко; иска ли да вземе нѣщо отъ васъ чрезъ насилие, нищо не давате. Човѣшкото сърдце се отваря за любовта, а затваря за насилието. Старитѣ българи сж скривали златото си въ земята, да не ги ограбятъ разбойници. Чрезъ насилие разбойницитѣ сж успѣвали да изтрѣгнатъ нѣщо отъ тѣхъ, но това злато не е благословено. Всѣко богатство, придобито насилствено, носи страдания и смърть. За да не ви ограбватъ разбойницитѣ и да не ви биятъ, давайте доброволно за Господа. Бждете готови да изпълнявате Божията воля съ любовъ. Само така ще се ползвате отъ Божественото благослоение. Ще давате доброволно, безкористно и съ любовъ. И добритѣ, и лошитѣ хора трѣбва да бждатъ щедри. Така човѣкъ ще познае и себе си, и своя ближенъ.

Като ученици на живота, вие трѣбва да се изучавате, да дойдете до правилно разбиране на живота и на предназначението си. — Въ какво се заключава задачата на човѣка? — Въ изпълняване на Божията воля. Който изпълнява Божията воля, той всѣкога е ща-

стливъ. При това, той влиза въ положението на нещастния и му помага. Както щастливиятъ влиза въ положението на нещастния, така и богатиятъ трѣбва да влиза въ положението на бедния. Ако бедниятъ може да влѣзе въ положението на богатия, сиромашията го напуска вече. Ето защо, за да разбере богатия и да влѣзе въ положението му, бедниятъ трѣбва да бѣде разуменъ. Богатство, разумностъ и знание сж условия, чрезъ които можешъ да влѣзешъ въ положението на човѣка на физическия, въ духовния или въ умствения свѣтъ. Дето е богатството, разумността и знанието, тамъ е и любовта. Следователно, любовта е връзка между душитѣ. Безъ любовъ никаква връзка не може да се създаде.

И тъй, ако искашъ да предадешъ едно Божествено благо на нѣкого, ти непременно трѣбва да го обичашъ. Любовта е пѣтъ, по който благата слизатъ отъ Божествения въ човѣшкия свѣтъ. Любовта свързва сжществата отъ физическия свѣтъ съ тѣзи отъ духовния и отъ умствения свѣтъ. Не е достатъчно да виждате тѣзи сжщества. Важно е да чувате тѣхния говоръ. Като се намѣрите въ мъчнотия или затруднение, тѣ започватъ да ви напѣпватъ нѣщо. Вслушвайте се въ говора имъ и изпълнявайте, каквото ви казватъ. Тѣ ще ви кажатъ точно, кога и какъ ще разрешите мъчнотията си. Ако имате интуиция, вие ще влѣзете въ връзка съ тѣхъ и ще се ползвате отъ съветитѣ имъ. Не питай, какъ ста-

ватъ нѣщата. Докато не ги разбирашъ, прими ги, както ставатъ. Въ бъдеще ще разберешъ това, което днесъ става. Гладенъ си и следъ нѣколко часа на масата си намирашъ хлѣбъ. Не питай, какъ е дошълъ хлѣбътъ. Вземи го въ ржката си, начупи го, яжъ и благодари на Онзи, Който има грижа за всички живи същества. — Не разбирамъ, отде дойде хлѣбътъ. — Че не разбирашъ, това не значи, че нѣщата не сж вѣрни. Не всичко, което разбирашъ, е вѣрно; и не всичко, което не разбирашъ, е невѣрно. Ако искате да разберете всичко, какъ ще си обясните случая, когато Христосъ нахранилъ съ петъ хлѣба нѣколкохиляденъ народъ?

Много обяснения се даватъ на този фактъ, близки, или далечъ отъ истината. Толстой, като реалистъ, казва: Невъзможно е петъ хлѣба да нахранятъ нѣколкохиляденъ народъ. Но, следъ като нѣколко отъ ученицитъ дали своитъ петъ хлѣба за народа, сърдцата на останалитъ ученици и присѣтствуващи се отворили, и всѣки извадилъ отъ торбата си, каквото ималъ. Така се събрало такова количество, което могло да задоволи петхилядния народъ. Това е едно обяснение. Но, едно явление е истинно и вѣрно, когато има поне три обяснения. Има и други начини за обяснение на това, което е правилъ Христосъ. Както мисълта трѣбва да се превърне въ чувство, и чувството въ постѣпка, така и проявитъ на Христа се нуждаятъ отъ нѣколко обяснения. Само така тѣ ставатъ раз-

брани. Възможноститѣ на Христа се простирани не само до физическия свѣтъ, но и извънъ него. Човѣкъ се нуждае отъ знание, сила и любовъ. Като приложи знанието, силата и любовта си, той всичко може да постигне.

Павелъ казва: „Ще се похваля съ любовта Христова.“ И на васъ казвамъ: Похвалете се съ любовта, която носи животъ, знание и свобода. Всичко друго, вънъ отъ любовта, турете настрана. Ти не можешъ да бждешъ богатъ, ученъ, силенъ, щастливъ вънъ отъ любовта. Който е придобилъ любовта, той лесно се справи съ страданията. Нѣма ли любовъ, страданията се превръщатъ въ мъчения. Който има любовъ и разбира Божиитѣ пътища, приема страданието съ радостъ. Срееще ли страданието на пътя си, той се разговаря съ него и открива благата, които носи въ себе си. Любовта внася нѣщо велико въ страданието. Обаче, това може да възприеме само онзи, който има любовъ. Ще кажете, че страданието носи горчевини за човѣка. Горчиво е страданието само за онзи, който нѣма любовъ. — Вѣрно ли е това, или не? — Опитайте го. Докато не направите опитъ, да приложите любовта, не можете да говорите. Любовта е сила, която може да издържи цѣлата вселена. Ако тя издържа на гърба си цѣлата вселена, колко по-лесно ще се справи съ страданието. Дойде ли любовта въ човѣка, той става герой. Никая сила не е въ състояние да го сломи. Напусне ли го любовта, той изгубва герой-

ството си и се поддава на всички мъчнотии и препятствия.

Мжжъ и жена се разхождали въ гората и се разговаряли върху живота. Жената била недоволна отъ мъжа си; тя настоявала да ѝ купи нови дрехи, обувца, шапка, да се обнови малко. Дотегнало ѝ да носи старитѣ дрехи. Мжжътъ слушалъ, какво иска жена му, и мълчалъ, не знаелъ, какво да ѝ отговори. По едно време отъ вътрешността на гората се задала мечка. Жжжътъ извикалъ: Мечка иде! И двамата бързо се качили на едно отъ близкитѣ дървета. Въ бързината си, жената оставила на земята връхнатата си дреха, за нищо не мислила вече, освенъ да се качи на дървото. Мечката минала покрай тѣхъ, подушила ги отдалечъ и си заминала. Като слѣзли отъ дървото, жената забравила, че искала отъ мъжа си нови дрехи и обувца. Единствената ѝ мисль била, че се спасила отъ мечката. Какво представя мечката? — Смъртъта. Значи, всички временни, преходни нѣща отстъпватъ предъ смъртъта. Вѣчното, сжщественото е въ човѣка. Щомъ се е домогналъ до него, той не мисли за временното и преходно въ живота.

Търсете сжщественото, вѣчното въ живота. Търсете любовта и като я намѣрите, бждете внимателни, да не я изгубите. Не мислете само за външни и временни нѣща, които рушатъ и подронватъ условията за проява на любовта. Дойде ли тя при васъ и ви завари съ стари дрехи и скжсани обувца, всичко ще

видоизмѣни. Тя ще се усмихне, ще се зарадва на скжсанитѣ ви обуца и ще ви обнови съвършено. Любовта ще съблѣче старитѣ ви дрехи и ще ви облѣче въ нови. — Какъ ще стане това? — По магически начинъ. Любовта е магическа сила, която всичко преобразява. Тя заличава погрѣшкитѣ, противоречията и заблужденията на хората и създава отъ тѣхъ нови хора, съ нови разбирания. — Кога ще стане това? — Още днесъ, до обѣдъ. Но вѣра е нужна за това — абсолютна вѣра! Новото иде отвътре. Това, което става вътре въ човѣка, въ душата му, то е важното и сжщественото. То става и вънъ отъ него. Което не може да стане отвътре, и отвънъ не може да стане. Вътрешниятъ миръ се отразява и навънъ. Вътрешното знание на човѣка се проектира и вънъ отъ него.

Помнете: Всички велики и красиви нѣща идатъ отвътре и после излизатъ навънъ. Така действува законътъ на любовта. Вѣрвайте въ силата на любовта, за да я възприемете отвътре и предадете навънъ.

„Който се хвали, съ Господа да се хвали.“ Това значи: Който се хвали, съ любовта да се хвали.

— Божиятъ Духъ носи всичкитѣ блага на живота.

✱

21. Утринно Слово отъ Учителя, държано на 23 февруарий, 1936 г. 5. ч. с. София. — Изгрѣвъ.

Познатъ отъ Бога

Размишление.

Съвременнитѣ хора се оплакватъ, че не имъ достига нѣщо. Какво имъ не достига? — Правилно разбиране на нѣщата и прилагането имъ на време и на мѣсто. Наистина, и най-хубавитѣ нѣща, криво разбрани и не на време приложени, причиняватъ голѣми пакости и нещастия. Дайте пари на бедния, който не се е научилъ да работи, и той въ скоро време ще стане ленивъ; дайте знание на невежия, и той ще прояви гордостъта си; дайте сила на слабия, за да се прояви въ него насилието; дайте красота на грозната мома, за да видите въ лицето ѝ суетата на живота; вложете светостъта въ неразкаяния грѣшникъ, за да разберете, какво значи духовна гордостъ.

Често се говори за грѣха, и мнозина се запитватъ, коя е причината за проявяването му. Много причини има за сжществуването на грѣха. Стремезътъ на човѣка да стане по-ученъ, по-силенъ, по-красивъ, по-богатъ отъ другитѣ, става причина за проява на грѣха. Не е лошо да бжде човѣкъ богатъ, ученъ, силенъ, красивъ, но той не трѣбва да се състе-

*) I. Послание къмъ Коринтянитѣ, 8 гл.

зава съ близкитѣ си, нито да очаква тѣхното одобрение и награда. Ще бждешъ ученъ, богатъ, силенъ, красивъ за себе си. И като постигнешъ желанието си, ще давашъ отъ своето благо и на другитѣ, безъ да очаквашъ нѣщо отъ тѣхъ. Значи, причината за грѣха, за заблужденията се крие въ самия човѣкъ, а не вънъ отъ него. Ще кажете, че грѣхътъ и злото се криятъ въ лошитѣ духове. Какво сж лошитѣ духове? — Човѣшки духове. Като умре нѣкой грѣшникъ или престѣпникъ, той не престава да обикаля животѣ хора и да имъ нашепва, какво да правятъ, какъ да се проявятъ. Ново нѣщо ли ще кажатъ тѣ? — Нищо ново. Съ какъвто моралъ и разбирания сж живѣли на земята, такъвъ ще проповѣдватъ и отъ другия свѣтъ. Ще дойде нѣкой духъ при васъ и ще ви нашепва, че не може да се живѣе безъ пари и безъ лъжа, че трѣбва да помислите за себе си. Като слушате да ви се говори така, дохождате до заключение, че нѣкой великъ духъ ви говори. Това е заблуждение. Великитѣ и светитѣ духове говорятъ по другъ начинъ. Тѣ напжтватъ хората къмъ доброто, а не къмъ злото.

Съвременниятъ свѣтъ е пълненъ съ заблуждения. Външно хората сж гладко замазани, чисти, бѣли, но достатъчно е да бутнете нѣкъде, за да излѣзе нечистото, грозното, кривото, което отъ вѣкове се таи въ човѣка. Ако търсишъ богатството, силата, знанието, красотата, здравето само за себе си и за своитѣ

близки, ти си на кривъ пжтъ. Тѣзи блага водятъ къмъ заблуждения. Знанието, богатството, силата, красотата сж рѣки, които минаватъ край всички хора. Всѣки ще задържи отъ водата имъ толкова, колкото му е нужно. Останалото ще пусне да тече свободно, да поиградинитѣ на всички хора. Рече ли да тури бентъ на водата, да я задържи само за себе си, той ще причини пакостъ и на своя домъ, и на близкитѣ си. Който мисли само за себе си, изпада въ противоречия и заблуждения, отъ които не може да се освободи съ вѣкове. Да живѣешъ само за себе си, това е външното, механическо разбиране на живота.

„Но ако люби нѣкой Бога, той е познатъ отъ Него. И тъй, колкото за яденето отъ идоложертвеното, знаемъ, че идолътъ е нищо на свѣта, и че освенъ едного Бога, нѣма никой другъ Богъ.“ (— 3 и 4 ст.). Павелъ се стреми да примири различнитѣ разбирания на хората. Той казва, че нѣма нищо лошо въ яденето на идоложертвеното, защото идолътъ е нищо на свѣта. Същевременно той изтъква идеята, че съществува само единъ Богъ, понеже хората сж вѣрвали и вѣрватъ въ много богове.

„Но гледайте, да не би тая ваша свобода да бжде съблазнь на слабитѣ.“ (— 9 ст.). — Значи, слабиятъ може да се спъне, както отъ своята свобода, така и отъ свободата на своя ближень. Съ други думи казано: Това, което майката яде, детето не е въ състояние да яде; товара, който силниятъ носи, слабиятъ не мо.

же даже да го подвижи; знанието на учения и силния, не е знание и за слабия. За да се ползуватъ разумно отъ силата, знанието и отъ богатството си, и силниятъ, и слабиятъ трѣбва да посветятъ всичко на Божественото въ себе си. Само така човѣкъ може да запази свободата си. Не е лесно да изгубишъ свободата си. Изгубишъ ли я, ти се ожесточавашъ, ставашъ грубъ, недоволенъ отъ живота. Истински свободенъ е богатиятъ, учениятъ, силниятъ. Дето е свободата, тамъ е богатството. Истински богатиятъ е честенъ човѣкъ. Каквото има, той го открива предъ хората. Ще кажатъ, че частната собственостъ не съществува вече; тя изиграла своята роля. Частна собственостъ е тази, която никой не може да ти отнеме. Напримѣръ, тѣлото ти е частна собственостъ. Обаче, кжщата ти не е частна собственостъ. Не е лошо, че имашъ кжща; лошо е, ако се държишъ за нея, като за частна собственостъ. Даже и тѣлото, като твоя частна собственостъ, не ти е дадено да си поживѣешъ, както намирашъ за добре. Казано е въ Писанието: „Дайте тѣлата си въ жертва жива, света и Богоугодна“. Мислишъ ли само за хранене и обличане на тѣлото, ти ставашъ неговъ робъ. Така ти нарушавашъ Божия законъ и влизашъ въ стѣлкновение съ всички хора. Даде ли човѣкъ предимство на желанията на тѣлото си, той проявява животинското въ себе си, а духовното пренебрегва. Такъвъ човѣкъ мисли за слава, за по-

чести отъ хората, а забравя да прояви доброто въ себе си. Виждате го гордъ като паунъ. Разперилъ опашка, той върви напредъ, иска да обърне внимание на всички хора. Като е дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва да се ръководи отъ Божиитѣ закони, а не отъ човѣшкитѣ и животинскитѣ. Не живѣе ли така, той самъ опредѣля сѣдбата си, самъ подписва тежката си присѣда.

Ще ви предамъ една приказка отъ „Хиляда и една нощъ“ накратко и съ свои думи. Ще кажете, че приказкитѣ „Хиляда и една нощъ“ сѣ крайно фантастични. Тѣ съдържатъ нѣщо поучително за практическия животъ. Четете ги съзнателно, да извлѣчете поука, която се крие въ тѣхъ. Въ приказката, която искамъ да ви разкажа, се говори за единъ младъ момѣкъ, който търсѣлъ начинъ да подобри живота си. По едно време той намѣрилъ една млада, богата мома и се оженилъ за нея. Оказало се, обаче, че тя владѣла черната магия. Единъ день мжжътъ ѝ се провинилъ нѣщо предъ нея и, за наказание, тя го превърнала въ куче. Тежко било положението му, като куче, защото тя постоянно го биела. Той ималъ съзнанието на човѣкъ, а формата на куче, поради което страданията му били голѣми. Като не могълъ повече да понася страданията, той напусналъ дома на жена си и започналъ да скита по улицитѣ, докато попадналъ въ фурната на единъ добъръ човѣкъ. Фурнаджията приелъ бездомното куче при себе си и често

се вглеждалъ въ него. Той забелязалъ, че кучето е умно, а главно различавало фалшивитѣ пари отъ истинскитѣ. Една жена, редовна клиентка на фурнаджията, сжщо обърнала внимание на кучето, въ очитѣ на което видѣла съзнателния погледъ на човѣкъ. Понеже дъщеря ѝ владѣла бѣлата магия, тя решила да му се помогне по нѣкакъвъ начинъ. Единъ день успѣла да примамѣ кучето и да го заведе при дъщеря си. Щомъ погледнала въ очитѣ му, дъщерята познала, че това е човѣкъ, превърнатъ на куче. Тя взела нѣкаква вода и напрѣскала съ нея кучето, което веднага се превърнало на младъ, красивъ момъкъ. Тя казала на младия човѣкъ: Ти си жененъ, затова ще отидешъ при жена си. Тя ще се уплаши, като види, че си дошълъ при нея, но давамъ ти една течностъ, съ която ти ще я напрѣскашъ. Какво ще стане следъ това и какъ ще постъпвашъ по-нататъкъ, оставамъ на твоята съвѣсть и разбиране.

Младиятъ човѣкъ благодарилъ на момата за доброто, което му направила, и тръгналъ за у дома си. Като го видѣла, жена му се уплашила и започнала да бѣга. Обаче, той успѣлъ да я напрѣска съ течността, и останалъ очуденъ, когато предъ него застанала красива черна кобила. Той веднага я завелъ въ обора и започналъ да я бие. Това правѣлъ всѣки день, съ което отмъщавалъ на жена си за стореното отъ нея зло. Единъ день той срещналъ своя ду-

ховенъ наставникъ и му разправилъ историята на своя животъ, следъ което го запиталъ, добре ли постъпва съ своята черна кобила. Духовникътъ му отговорилъ: По човѣшки законъ постъпвашъ право — око за око, зъбъ за зъбъ. Така ти отмъщавашъ на жена си. По Божия законъ, обаче, не постъпвашъ право. Ти трѣбва да проявишъ милосърдие къмъ нея: ще я хранишъ добре, ще я милвашъ, ще ѝ давашъ работа, да те обикне и тя. Щомъ те възлюби, тя ще изкупи погрѣшката си къмъ тебе и следъ време ще се превърне на човѣкъ. Иди си сега и приложи Божия законъ. Само така ще разрешишъ правилно задачата си.

Какъ трѣбва да постъпите съ човѣкъ, който е извършилъ нѣкакво престѣпление? Вие живѣете въ християнска епоха и казвате, че този престѣпникъ- трѣбва да се обеси. Ако питате него, той ще ви каже, че извършилъ престѣплението, защото и по отношение него е извършено престѣпление. Крадецътъ ще каже, че краде, защото и него сж крали. Лъжеецътъ ще каже, че лъже, защото и той е лъганъ. Така не се разрешаватъ въпроситѣ. Насилието ражда насилие. За да не се дава път на насилието въ живота, Христосъ казва: „Не си отмъщавайте. Не давайте мѣсто на гнѣва въ себе си.“ Ще кажете, че чрезъ отмъщението търсите своето право. Оставете на Бога, Той да отдаде правото на всѣкиго. Ако за отмъщение превръщашъ чо-

вѣка на куче, нѣкога той ще те превърне на кобила и ще те измъчва. Къде е разрешението на въпроса? Тежко е положението на човѣкъ, който изгубва човѣшката си форма и се превръща въ животно. Конятъ стои по-високо отъ кучето, но нали не е човѣкъ. При това, ако човѣкъ е превърнатъ на конь, наказанието му не е малко. Следователно, не е нужно и да го биешъ всѣки день. Достатъчно е това наказание на човѣка — да се превърне въ животно.

Какво трѣбва да правите, като грѣшите или вършите престѣпления? Нищо не ви остава, освенъ да изправяте погрѣшките си. Докато сте на земята, все ще грѣшите, все ще превръщате ближния си на куче или на конь, но важно е да изправяте погрѣшките си и по-вече да не ги повтаряте. Ще кажете, че разликата между кучето и коня е голѣма. — Това нищо не значи. Важно е да се отнасяте добре съ всички животни. Въ приказката отъ „Хиляда и една нощ“ се казва, че за отмъщение мъжътъ превърналъ жена си на черна кобила, която всѣки день биелъ. Каква полза имала тя отъ това, че стои по-високо отъ кучето, когато всѣки день била бита? Човѣщина се изисква отъ хората. Човѣкъ трѣбва да се отнася добре и съ приятелитъ, и съ неприятелитъ си. Справедливостъ се иска отъ всички! Понѣкога животнитъ постѣпватъ по-добре отъ хората. Обаче, нѣма постѣпка, за която да не се отговаря въ сѣдния день. Тогава и животнитъ ще бждатъ сѣдени, а колко повече хората.

Като четете приказките отъ „Хиляда и една нощ“, питате се, защо трѣбва да се превръщатъ хората на животни. Има причини за това. Изобщо, за всѣко нѣщо, което е ставало и става, има дълбоки причини. Всѣка животинска форма е носителка и на доброто, и на злото. Богатството, силата, знанието сжщо така сж носители и на доброто, и на злото. Всичко, съ което разполага човѣкъ, може да го употреби и за добро, и за зло: отъ него зависи, какъ ще използва силитѣ на своя организъмъ. Ако е разуменъ, той ще употреби всичко за служене на любовта. Единствената сила, която не върши зло, е любовта. Затова е казано, че всички злини и престѣпления ставатъ вънъ отъ любовта. Колкото и да е свирепа тигрицата, къмъ малките си тя е нѣжна, любеща майка. Любовта я прави добра и нѣжна. Обаче, сжщата тигрица е жестока къмъ онова, което не е излѣзло отъ нея. Така постѣпватъ и хората. Тѣ сж нѣжни, внимателни къмъ всѣки, когото обичатъ. Къмъ онзи, когото не обичатъ, тѣ сж готови да му причинятъ редъ пакости и неприятности. Всѣки трѣбва да съзнава, че живѣе и се движи въ Бога и, следователно, не може да излѣзе вънъ отъ любовта. А който живѣе въ любовта, не може да грѣши. Вложете въ ума си тази мисль и следете за дѣлата си. Любовта разглежда нѣщата отвънъ и отвътре. За нея нѣма нищо скрито-покрито. Тя се радва на живота, въ каквато форма и да се проявява той. За нея

животътъ е красивъ и разнообразенъ. Тя не се изкушава отъ нищо. Който се изкушава, той е вънъ отъ любовта, вънъ отъ истинския животъ.

Истинскиятъ животъ има две страни: външна и вътрешна. Който се съблазнява отъ много нѣща, той разбира външно живота. Виждатели, че нѣкой иска да се осигури, да има къща, пари, имотъ, да разчита на нѣщо, той разглежда живота отвънъ. Той казва: Хиляда лева да имамъ въ банката, но да знаая, че има нѣщо на мое име, на което да разчитамъ. — Кой е той? — Всички хора. Когато говоря за заблудението въ живота, имамъ предъ видъ всички, които сж заблудени; когато говоря за доброто, имамъ предъ видъ добритъ хора; когато говоря за разумността и за красотата, имамъ предъ видъ разумнитъ и красивитъ. — Кой човѣкъ е красивъ? — Който носи доброто и любовта въ себе си. Истински красивиятъ е добъръ, богатъ, силенъ, любещъ. А за да бждешъ богатъ, преди всичко, трѣбва да проявишъ доброто. Любовта пѣкъ предшества и богатството, и силата, и доброто, и красотата, и разумността. Човѣкъ трѣбва да служи на любовта съ всичко, каквото притежава. Който не може да употреби всичкитъ си добродетели въ служене на любовта, не може да се нарече истински човѣкъ, не може да бжде възлюбено чадѡ Божие. Той не може да бжде подобенъ на Бога. Ако искашъ да бждешъ образъ и по-

добие Божие, приложи доброто и любовта, които сж вложени въ тебе. Щомъ ги приложишъ, ти ще обичашъ хората и никого нѣма да осждашъ и критикувашъ. Какъ постѣпва Богъ съ човѣка? Като види, че нѣкой е падналъ, Той казва: Не се безпокой. Стани и върви напредъ!

„Познатъ отъ Бога.“ — Кой е познатъ отъ Бога? — Който прилага любовта първо къмъ Бога, а после и къмъ ближния си. Любовта е непреривенъ процесъ. Най-малкото прекъсване въ този процесъ подразбира прекъсване на съзнанието. Щомъ се прекъсне съзнанието, човѣкъ попада подъ чуждо влияние, което му се отразява вредно. Той започва да желае всичко, каквото ближниятъ му е придобилъ съ усилие и трудъ. Ако види красивъ човѣкъ, иска да бжде като него; ако види богатъ, и той иска да стане богатъ. Какво ще бжде положението му, ако има само единъ красивъ човѣкъ въ свѣта? — Възможно ли е това? — Възможно е. Красивъ е човѣкътъ, но не и неговитѣ удове. Следователно, красотата на човѣка е специфична, различна отъ красотата на неговитѣ очи, рѣце, крака и др. Въ този смисълъ, можемъ да кажемъ, че единъ е красивиятъ човѣкъ, единъ е богатиятъ, единъ е учениятъ и т. н. Щомъ пожелаешъ да бждешъ като другитѣ хора, ще знаешъ, че всѣки за себе си е единъ, нѣма другъ като него. Ти ще се стремишъ да развиешъ такова качество въ себе си, каквото

никой другъ не притежава. Въ това велико разнообразие на прояви и добродетели се крие единството между душитѣ. Единъ е Богъ, но всички могатъ да бждатъ като Него. — Кога? — Когато сж свързани съ Него. Който се опита да скжса тази връзка и да се отдѣли отъ своя Създателъ, влиза вече въ кривия пжтъ, въ пжтя на грѣха. — Нѣма човѣкъ като мене. — Ти си въ кривия пжтъ на живота. Ще бждешъ едно съ Бога и едно съ своитѣ ближни. Въ вътрешното единство е разнообразието на живота. Въ това единство, именно, се проявява любовта. Приложете любовта, за да разберете закона на единството.

Казано е въ Писанието: „Богъ бѣше въ Христа и примиряваше хората съ себе си, като не имъ вмѣняваше въ грѣхъ тѣхнитѣ погрѣшки и престѣпления.“ Христосъ даде примѣръ на хората, какъ да живѣятъ, но, въпреки това, всички сж недоволни отъ живота. Майката е недоволна отъ дѣщеря си, бащата отъ сина си, жената отъ мъжа си, мъжътъ отъ жена си, учителътъ отъ ученицитѣ си и т. н. Животъ ли е това? Ще кажете, че условията, хората, животътъ е лошъ, затова и вие сте недоволни. Така не се говори. Нито животътъ е лошъ, нито хората сж лоши. Праворазбиране е нужно на човѣка. Ще кажете, че животътъ ви е пѣленъ съ противоречия. Изкуство е да живѣешъ въ противоречия, а не въ свѣтъ, дето пжтищата сж гладки. Земята е велико училище, въ което хората придобиватъ

ценни уроци. Да свѣтишъ на хората, да оправяшъ пжтя имъ, това е умение да живѣешъ. Герой е онзи, който е приятелъ и на лошитѣ, и на добритѣ хора. Защо господарьтъ трѣбва да бие слугата си? Ако слугата не е свършилъ нѣщо на време, нека господарьтъ вземе неговия образъ, и самъ свърши работата си. После нека извика слугата и да му каже: И азъ имамъ господарь като тебе. Както азъ върша работата на господаря си, така и ти върши своята работа. За предпочитане е да свършишъ работата вмѣсто слугата си, отколкото да го биешъ съ ржката си. Така ще изразходвашъ повече енергия, отколкото съ работата. Отъ човѣка зависи да живѣе добре, да вижда доброто и красивото въ лошитѣ и отрицателнитѣ нѣща.

Сръщате една грозна мома и обръщате лицето си настрана, не искате да я гледате. Обаче, азъ познавамъ тази мома и турямъ на нейно име въ банката нѣколко милиона. Веднага около нея започватъ да се стичатъ млади момци, кандидати за женитба. Какво е станало? — Паритѣ представятъ красива маска, турена на лицето на грозната мома. Сега момцитѣ казватъ, че момата не била толкова грозна, както по-рано имъ се виждала. Тѣ намиратъ, че има нѣщо красиво въ нея, за което заслужава да я обикалятъ. Идеалъ иматъ вече момцитѣ, но и момата има идеалъ, който я прави красива. Който нѣма идеалъ въ живота си, той е грозенъ. Който живѣе съ страхъ и безпокойство,

че нѣма богатство, знание, сила, красота, той преждевременно остарява. Ето защо, за да бждете красиви и да не остарявате, носете нѣкакъвъ високъ идеалъ въ душата си. Бждете смѣли и безстрашни! Приложи доброто, вложено въ тебе, и отъ нищо не се страхувай. Ако си добъръ, не можешъ да бждешъ беденъ. Добриятъ е сжщевременно богатъ, силенъ, разуменъ. Ще кажете, че разбирате, какво нѣщо е доброто. Не е достатъчно само да разбирате доброто, но трѣбва да го приложите. Разбирането има отношение къмъ ума, а прилагането — къмъ сърдцето и волята. Щомъ разбирате нѣщо, трѣбва да го приложите. Само така ще дойдете до вътрешното познаване на нѣщата, т. е. до тѣхната сжщина.

Казано е въ Битието, че Богъ забранилъ на Адамъ и Ева да ядатъ отъ плодетъ за познаване на доброто и на злото. Въпрѣки това, тѣ ядоха отъ плодетъ на забраненото дърво, но не получиха вътрешно познаване на доброто и злото. Външно го познаха, но не и вътрешно.—Какво трѣбваше да правятъ Адамъ и Ева? Не трѣбваше ли да ядатъ отъ забранения плодъ? Въ такъвъ случай, докога не трѣбваше да ядатъ? — Докато придобиятъ доброто и го проявятъ навънъ. Тѣ се изкусиха, защото имъ липсваше доброто. Човѣкъ се изкушава и пада, когато нѣма нѣщо, което му е необходимо. Първитъ човѣци нѣмаха доброто, т. е. не бѣха го проявили, затова се изкусиха отъ дървото за познаване на доброто и злото.

Ако бѣха дали ходъ на доброго въ себе си, нѣмаше да се съблазнятъ отъ нищо. Ако носишъ сто килограма злато на гърба си, и нѣкой вземе нѣколко килограма отъ него, ти ще благодаришъ, че те облегчилъ. Носишъ ли само два килограма, и нѣкой се осмѣли да вземе частъ отъ него, ти ще повдигнешъ голѣмъ въпросъ. Ще кажешъ, че и безъ това златото не е много, нѣма нужда да давашъ на другитѣ отъ него. Значи, малкитѣ работи, недоимъкътъ раждатъ противоречията и недоразуменията въ живота.

Сега всички хора искатъ да се освободятъ отъ голѣмитѣ противоречия. Тѣ търсятъ пѣтъ да се освободятъ, но не знаятъ, какъ да го намѣрятъ. Единъ е пѣтътъ, който води къмъ освобождаване: да възлюбишъ Господа Бога твоего съ всичката си душа, съ всичкия си духъ, съ всичкия си умъ и съ всичката си сила. — Какъ ще намѣримъ Господа? — Както младиятъ момъкъ намира своята възлюбена. Той я търси тукъ, тамъ, докато единъ день сърдцето му трепне, и той казва: Намѣрихъ я! Възрастнитѣ се смѣятъ на младитѣ моми и момци, критикуватъ ги, безъ да знаятъ, че единствени тѣ имъ показватъ пѣтя къмъ Бога и начина, по който могатъ да Го възлюбятъ. Момитѣ и момцитѣ сж най-добритѣ проповѣдници. Момъкътъ и момата казватъ на хората: Ако вие възлюбите Господа, както ние се обичаме, нѣма да страдате. Тѣй щото, ако питате какво е предна-

значението на младитѣ моми и момци, ще знаете, че тѣ упжтватъ ученицитѣ въ правия пжть. Като видятъ, че нѣкой ученикъ изкривява пжтя си, тѣ му казватъ: Внимавай, изкривилъ си пжтя си. За да го оправишъ, възлюби Господа. Тѣ сж живиятъ Божи законъ, който казва: Ще възлюбишъ Господа, както младиятъ момъкъ обича своята възлюбена, и младата мома — своя възлюбень.

И тъй, стариятъ трѣбва да се учи отъ младия. — Какво да учи? — Любовта. Младиятъ пѣкъ трѣбва да учи отъ стария мждростта. Синътъ или дъщерята казва на родителитѣ си: Ако научите отъ мене, какъ да любите Господа, вие сте на правъ пжть. Ако се съблазните отъ мене, вие сте на кривъ пжть. Нито моята любовъ е на мѣсто, нито вашата. Сжщото се отнася и до любовта на човѣка къмъ хората. Изобщо, истинска любовъ е онази, която дава потикъ на човѣка и го отправя къмъ Бога. Ако любовта ви внася съблазнь и убива всѣкакъвъ потикъ, тя не е истинска. Нѣкой се съблазнява отъ любовта на едного къмъ даденъ човѣкъ. — Защо се съблазнява? — Защото неговата възлюбена била жѣна. Не се съблазнявай, но вижъ добрата страна на неговата любовъ. Кажи си: Тази жена още нищо не е дала за този човѣкъ, а той я обича, прави голѣми жертви за нея. Азъ, разумниятъ човѣкъ, на когото Богъ е далъ хиляди блага, и всѣки моментъ се жертвува за мене, не зная, кжде да Го намѣря и

какъ да Го обичамъ. Трѣбва да уча любовта отъ младия момъкъ и младата мома.

И тъй, учете се отъ онѣзи, които любятъ. Военниятъ люби сабята и пушката си, на тѣхъ разчита. — Защо? — Тѣ ще го прославятъ. Учениятъ отваря книгата, чете, изучава я, знае, че тя ще го направи човѣкъ, тя ще го прослави. Следователно, и вие трѣбва да възприемете любовта и да я приложите, защото тя ще ви направи човѣци и ще ви прослави. Не търсете слава отъ човѣцитѣ, но отъ любовта. Който разбира това, ще стане слуга на любовта и ще се повдигне. Който не разбира, ще стане господарь на любовта и ще се понижи. Който разбира живота, може да се жени; който не го разбира, да не се жени. Който е богатъ, силенъ, ученъ, да се жени; който е беденъ, слабъ, невежа, да не се жени. Женитбата е великъ актъ, който изисква подготвени хора. Който се жени, трѣбва да намѣри истинската си възлюбена, която да отговаря на чувствата му.

Двама американци, добри приятели отъ детинство, решили да търгуватъ заедно. И двамата вложили по петъ милиона долара въ търговията си. Работата имъ вървѣла добре, и приятелскитѣ имъ отношения се закрепили повече. Следъ известно време и двамата се оженили. Така живѣли една-две години, но животътъ имъ не билъ добъръ. И двамата се оплаквали отъ женитѣ си и били готови да се разведатъ. Преди да направятъ това, тѣ решили

да размѣнятъ женитѣ си, дано животътъ имъ се подобри. Опитътъ излѣзълъ сполучливъ. Сега тѣ разбрали, че първиятъ пътъ не сж попаднали въ избора си. — Какво показва това? — Че хората често размѣстватъ нѣщата. Следователно, когато работитѣ ви не вървятъ добре, когато се натъквате на противоречия и мжнотиин, ще знаете, че причината за това е въ размѣстването на нѣщата, че тѣ не сж поставени на истинскитѣ имъ мѣста. Поста-вите ли ги точно на мѣстата имъ, противоре-чията и мжнотиитѣ ви ще изчезнатъ.

Като се говори за размѣстване на нѣщата и поставяне всѣко нѣщо на своето мѣсто, ние не критикуваме сегашния порядъкъ на живота. Ние само изнасяме фактитѣ, както сж въ дей-ствителностъ. Не е лошо, че живѣешъ подъ наемъ въ една кжща, но ти имашъ нужда отъ по-хубава кжща и отъ по-добри условия. До-като намѣришъ тази кжща, ще търпишъ, за-ставенъ си да живѣешъ въ нея. Жаденъ си, ще пиешъ вода, одето намѣришъ. Има и по-хубава вода отъ тази, която пиешъ, но не си я намѣрилъ. Като намѣришъ хубавата вода, ще се откажешъ отъ лошата. Ти се нуждаешъ отъ чистъ въздухъ. Докато го намѣришъ, ще се удовлетворишъ съ онзи, при който си заста-венъ да живѣешъ. Като промѣнишъ условия-та на живота, ще намѣришъ по-чистъ въз-духъ, който ще удовлетвори нуждитѣ на орга-низма ти.

Помнете: онова, което може да подобри вашия животъ, е любовта. Ако я възприемете и приложите правилно, тя ще ви подмлади. Тя носи новъ животъ, нови разбирания, новъ моралъ. Откажете се отъ старото и приемете новото, което иде сега. Старитъ листа, сами по себе си, ще окапятъ, и вѣтърътъ ще ги отвѣе далечъ отъ дървото. Новитъ листа, сами по себе си, ще израснатъ. Не съжбялявайте за старитъ листа. Радвайте се на новитъ листа, които израстватъ. Тъ ще дадатъ нова насока и нова философия за живота.

— Божиятъ Духъ носи всичкитъ блага на живота.

*

22. Утринно Слово отъ Учителя, държано на 1 мартъ, 1936 г. 5 ч. с. София. — Изгрѣвъ.

Абсолютна справедливостъ

Размишление.

Малкото дете разбира нѣщата по детски, юношѣтъ — по юношески, 20 годишниятъ — постепенно навлиза въ живота, и разбиранията му сж по-дълбоки, но и това разбиране не е последно. Колкото повече години минаватъ, човѣкъ още повече се вдълбочава въ живота и, като стане 100—120 годишенъ, разбиранията му се различаватъ коренно отъ тѣзи на детската му възраст. Много отъ съвременнитѣ хора се намиратъ въ фазата на детското си разбиране, и постоянно се питатъ на френски, или на английски езикъ, говорите ли френски, или английски. Ако сте чужденецъ, дошълъ въ България, ще ви питатъ, знаете ли български. Навсѣкжде ви задаватъ едни и сѣщи въпроси, вие давате едни и сѣщи отговори, но, въ края на краищата, нищо не придобивате. Повтарянето на нѣщата не придава нищо особено на човѣка. Често нѣкои проповѣдници взиматъ стихове отъ Евангелието и ги тълкуватъ. Като слушате проповѣдитѣ имъ, намирате, че тѣ се въртятъ все около една и сѣща мисль. Така постъпватъ и нѣкои учени. Разглеждатъ из-

*) I. Послание къмъ Коринтянитѣ, 15 гл.

вестенъ въпросъ отъ всички страни, но, въ края на краищата, и единтъ, и другитъ не разбиратъ вътрешния смисълъ на нѣщата.

Единъ младежъ декламирахъ едно хубаво стихотворение. Запитали го, каква идея прокарва авторътъ чрезъ него. — Не зная, отговорилъ младежътъ, азъ го преписахъ наготово, безъ да разбирамъ дълбокия смисълъ. Срећнали поета и го запитали, каква идея се крие въ стихотворението му. — И азъ не зная, написахъ го по вдъхновение. Каква идея е прокарана въ него, не разбирамъ. На сжщото основание, ако запитате българина, какво разбира подъ думитъ „конъ, крава“, които често употребява, и той не може да ви отговори. Той знае, че конътъ и кравата сж животни, но какво се крие въ тѣзи понятия, отъ гледището на първоначалния ватански езикъ, и той не знае. Днесъ хората си служатъ повече съ санскритски езикъ, като наречие на ватанския, и съ новитъ, модерни езици, като наречия на санскритския. На какъвъ езикъ ще говоришъ, това се отнася до твоето разбиране, като степенъ на съзнанието ти.

Като се говори за разбирането на хората въ връзка съ тѣхното съзнание, ние правимъ следното сравнение: има хора, които се движатъ съ бързината на биволска кола; други се движатъ съ бързината на конска кола; трети — съ бързината на автомобилъ; четвърти — съ бързината на аеропланъ; пети — съ бързината на свѣтлината. Следователно, който се

движи съ бързината на волска кола, има разбирането на вола; който се движи съ конска кола, има разбирането на коня; който се движи съ автомобилъ или съ аеропланъ, има по-високо разбиране — той се движи съ съзнанието на човѣкъ; който се движи съ бързината на свѣтлината, има разбирането на ангела. Стихийна е бързината на свѣтлината! Въ една секунда изминава триста хиляди километра. Който се движи съ бързината на волската кола, ще знае много нѣща. Колата се движи бавно, и човѣкъ има възможностъ да наблюдава и изучава нѣщата въ подробноститѣ имъ. Ако се движишъ съ бързината на свѣтлината, малко нѣща ще знаешъ. Обаче, за предпочитане е понѣкога да знаешъ малко нѣща, но да се движишъ съ бързината на свѣтлината. Ако те гонятъ неприятели, по-добре да се движишъ съ бързината на свѣтлината, отколкото съ волска кола. Само така ще бждешъ свободенъ.

Съвременнитѣ хора говорятъ за свобода, а при това сж роби. — Защо? — Защото повечето отъ тѣхъ се движатъ съ бързината на волска кола. Тѣ говорятъ за свобода, а при най-малкото неразположение се обезвѣряватъ и се питатъ, какво ще стане съ тѣхъ следъ 20 години. Страхътъ отъ бъдещето показва, че тѣ сж роби. Тѣ си задаватъ много въпроси, които, въ края на краищата, оставатъ неразрешени. Много естествено, тѣзи въпроси се разрешаватъ съ бързината на свѣтлината, а

тѣ ги разрешаватъ или съ бързината на волска кола, или съ бързината на конска кола, или съ бързината на автомобилъ или аеропланъ. Днесъ малко хора разрешаватъ мъчнитѣ въпроси съ бързината на свѣтлината. Ще кажете, че това е така, понеже, при бързината на свѣтлината, тѣ придобиватъ малко знания. Да имашъ малко знания, това не значи че си невежа, но, каквото знаешъ, да го знаешъ, както трѣбва, свършено. Човѣкъ се нуждае отъ истинско, положително знание, което да не му изневѣрва никога.

Единъ виденъ турчинъ попадналъ въ едно българско село. Като се разговарялъ съ селянитѣ по турски, той имъ казалъ: Помнете, че азъ зная български езикъ, разбирамъ всичко. Като се разговаряте помежду си, внимавайте да не кажете нѣщо противъ мене, защото всичко ще разбере, и главитѣ ви ще патятъ. Тѣ взели въ внимание думитѣ му и се пазѣли да не кажатъ нѣщо лошо противъ него. Турчинътъ запалилъ чубука си и задрѣмалъ малко. Въ това време една искра отъ чубука на турчина запалила чалмата му. Той не забелязалъ това и продължавалъ спокойно да си пуши. Единъ отъ селянитѣ видѣлъ, че чалмата на турчина гори и му казалъ на български: Агачо, чалмата ти гори. Турчинътъ отговорилъ на турски: Зная. Селянинътъ пакъ обърналъ внимание на турчина за чалмата му, но последвалъ сжщиятъ отговоръ: Зная, не се безпокойте! Като

видѣлѣ, че турчинѣтъ не се стрѣска, селянинѣтъ разбралѣ, че има работа съ човѣкъ, който не знае бѣлгарски и му казалѣ на турски, че чалмата му гори. Турчинѣтъ веднага се хваналѣ за главата и казалѣ: Така кажи, приятелю, да те разбира.

Преди години дойде при мене една госпожа да ме пита за съветѣ: какѣ да лѣкува врата си, на който се явила нѣкаква подутина. По съветитѣ на нѣкои, тя правила студени компреси, туряла ленено сѣме, но нищо не ѝ помогнало. Препоръчахѣ и да попѣе малко на болката. Тя се засмѣ, не повѣрва, че съ пѣсенѣ може да се излѣкува. На пѣсенѣта не вѣрва, а на компреситѣ вѣрва, но тѣ не ѝ помогнали. Студени компреси и душеве сж за силни хора, на които кръвообръщението е правилно. Ако слабиятъ си позволи студени бани и душеве, скжпо ще плати. Нѣкой отива на гореща баня, окжпе се добре, следѣ това влиза въ студенѣ басейнѣ. После се чуди, защо състоянието му се влошава. Много просто, рѣзкитѣ промѣни на температурата не се отразява добре върху човѣшкия организъмѣ.

Беденѣ човѣкъ иска да стане богатѣ. Той не подозира, че богатството ще го направи нещастенѣ. То не е за него. Да стане преждевременно богатѣ, това значи, да влѣзе отѣ гореща баня въ студена. Не се стремете къмѣ такова богатство. То е достояние само за силнитѣ, велики хора. Обикновениятъ чо-

вѣкъ не трѣбва да бжде нито много беденъ, нито много богатъ.

Двама души се разговаряли. Единиятъ казалъ на другия: Ти не трѣбва да бждешъ нито беденъ, нито богатъ. — Какъвъ трѣбва да бжда тогава? Отъ какво имамъ нужда? — Отъ дърво. — Защо му казалъ така? — Понеже не билъ доволенъ отъ събеседника си. Той му пожелалъ дърво, вмѣсто богатство. Съ това искалъ да каже, че трѣбва да го набие добре. Това не е разрешаване на въпроса. Ако искашъ да убедишъ нѣкого, че има нужда отъ бой, посъветвай го да изложи гърба си на раннитѣ слънчеви лъчи, тѣ да го биятъ. Който излага гърба си на действието на слънчевитѣ лъчи, става здравъ, умътъ му се намѣства. Всичко въ него започва да расте, цъвти и зрѣе. Тѣй щото, радвайте се, когато слънчевитѣ лъчи ви удрятъ. Лошо е, когато неприятелътъ те бие. Лошо е, когато магаре те рита. То изопачава твоето разбиране. Да те рита магаре, това значи, да изкривишъ мисълта си и да не мислишъ право. Защо ще мислишъ, че си простакъ и невежа? Не се ритай самъ. Остави свѣтлината да те рита. Ако риташъ хората, ритай като свѣтлината. Допуснешъ ли самъ, че си невежа или простакъ, ти си вече робъ на дявола, свързалъ си приятелство съ него.

Какво означава думата дяволъ? Подъ „дяволъ“ се разбиратъ несподитѣ, безпокойствата, мжнотиитѣ, които човѣкъ има и не

може да се справи съ тѣхъ. Като изгуби вътрешния си миръ и свѣтлина, човѣкъ се свързва съ дявола. Това става, както съ обикновения човѣкъ, така и съ светията. Ако разумниятъ войнъ даде правиленъ ударъ на тѣпаната, войниците го разбиратъ. Обаче, ако детето удря тѣпаната, войниците нищо не разбиратъ. Следователно, като мисли право, човѣкъ така удря върху умоветъ на възвишенитъ същества, че тѣ разбиратъ нуждитъ му и веднага се притичатъ на помощъ. Ако не мислите право, ударътъ върху умоветъ на възвишенитъ същества взема криво направление, и тѣ не могатъ да ви помогнатъ. Вие се чудите, защо никой не чува страданията ви и не ви отговаря. Причината е на лице. Ударътъ върху вашия тѣпанъ е фалшивъ, не се възприема отъ умоветъ на възвишенитъ същества.

Като се говори за истината, мнозина се обезсърдчаватъ и се питатъ, защо нищо не съ постигнали. Защо усилията и трудътъ имъ отиватъ напраздно? Тѣ сами трѣбва да си отговорятъ. Обаче, истината е безпощадна. Който иска да я възприеме, трѣбва да бжде готовъ на всѣкакви жертви. Че щѣла да наруши мира на нѣкого, тя не се интересува. Истината има предъ видъ Божественото въ човѣка. Тя иска да застави човѣка да прояви Божественото Начало въ себе си. То е вѣчното, неизмѣнното, на което всѣкога може да се разчита. Защо да не разчитате на него? На какво раз-

чита търговецът? — На чистото злато и скъпоценнитѣ камъни, съ които може да търгува. Скъпоценниятъ камъкъ разлага свѣтлината по особенъ начинъ. На тази свѣтлина всѣки може да се лѣкува. Затова, добре е човѣкъ да носи златни пръстени съ скъпоценни камъни. Не всички камъни действуватъ благотворно върху човѣшкия организъмъ, и не всѣки скъпоцененъ камъкъ действува лѣчебно върху всички хора. Има такива камъни, на които трептенията не се съгласяватъ съ трептенията на организма на даденъ човѣкъ, поради което произвеждатъ дисхармония. Радий действува лѣчебно на известни хора. Който работи или се лѣкува съ радий, трѣбва да се нагоди на неговитѣ трептения. Сжщото се отнася и до любовта.

Мнозина говорятъ за любовта, искатъ да я възприематъ и приложатъ въ живота си. Добро е тѣхното желание, но трѣбва да знаятъ, че любовта е мощна сила, съ която може да работи само онзи, който е готовъ за нея. Казано е въ Писанието, че Богъ е огънь всепояждащъ. Това значи: Любовта е огънь, който изгаря всичко. Пипнешъ ли я, рждетъ ти ще изгорятъ. Видишъ ли я, ще ослѣпѣешъ. Чуешъ ли я да ти проговори, ще оглушѣешъ. Ще се запитате, какъ ще познаете тогава Бога, т. е. любовта? — Постепенно ще Го познаете. Ще започнете отъ най-малката любовъ и ще вървите къмъ голѣмата. Като се калите и пригответе за Божията Любовъ, тогава ще

познаете Бога. Здрава и устойчива нервна система е нужна на онзи, който съзнателно търси Бога и любовта. Както детето въ първо отделение изучава буква следъ буква, докато се научи да чете, така и човѣкъ възприема капка по капка любовта, докато дойде деньтъ, когато я възприеме въ нейната пълнота. Чрезъ какво ще я възприеме? — Чрезъ тѣлото си. — Кое тѣло? — Духовното тѣло. Докато живѣе само физически, той я възприема чрезъ физическото си тѣло. Докато живѣе астрално, той я приема чрезъ астралното си тѣло; като живѣе умствено, той я приема чрезъ умственото си тѣло; когато живѣе въ причинния свѣтъ, той я приема чрезъ причинното си тѣло. За да приеме изцѣло любовта, човѣкъ трѣбва да събуди висшето азъ, т. е. свръхсъзнанието си. Само така той ще си състави ясна представа за любовта и ще познае Бога.

Хората не познаватъ Бога, не познаватъ любовта и, въпрѣки това, я дѣлятъ. Любовта не се дѣли. Нѣколко моми се влюбватъ въ единъ момѣкъ и го дѣлятъ. Нѣколко момци се влюбватъ въ една мома и я дѣлятъ. Какво дѣлятъ, и тѣ не знаятъ. Такова дѣление сжществува и въ религиозния животъ на хората. Тѣ се каратъ помежду си за първенство. Всѣки иска Богъ да мисли за него повече, отколкото за другитѣ. Това е все едно мравкитѣ да спорятъ помежду си, за коя отъ тѣхъ повече мисли човѣкъ. За никоя мравка не мисли той. Който изпълнява Божията воля, за него мисли Богъ. Сле-

дователно, ако мравката може да се повдигне въ съзнанието си, да върши волята на човѣка, той ще мисли за нея. Не се ли повдигне до това съзнание, мравката остава далечъ отъ човѣка.

Кое е онова, съ което човѣкъ може да обърне вниманието на Господа? Днесъ мъжътъ се изкушава отъ жената, жената — отъ мъжа. И двамата се изкушаватъ отъ паритѣ, отъ яденето и др. Може ли да се разчита на човѣкъ, който се изкушава? Имашъ кжща, но си недоволенъ, че съседътъ ти има по-хубава отъ твоята. Защо си недоволенъ? Радвай се на кжщата на съседа си, като на своя. Цената на кжщата се опредѣля отъ живота на обитателитѣ ѝ. Светията може да живѣе въ проста колиба, но далечъ отъ нея се разнася неговото благоухание. Обикновениятъ човѣкъ може да живѣе въ богата кжща, но отъ нея излиза лоша миризма.

Като се говори за недостатъцитѣ на хората, прахъ се вдига около тѣхъ. Децата да стоятъ надалечъ, за да не ги засипва прахътъ; онѣзи, които искатъ да учатъ, да стоятъ близо и да придобиватъ знания. Малко да знаете, но знанието ви да е на мѣсто. Ще кажете, че сжщото се онтася и до любовта. За любовта е обратно — много любовъ трѣбва да има човѣкъ, за да не остава праздно мѣсто въ сърдцето му. Ще кажете, че сърдцето ви е изгорѣло отъ любовъ. Азъ съмъ виждалъ сърдца, които пушатъ или димятъ отъ любовъ —

още не сж запалени. Сърдцето трѣбва да гори отъ любовъ. Човѣкъ, въ сърдцето на когото любовта произвежда пълно горение, е свързанъ съ Бога и познатъ отъ Него. Благословение е за човѣка да гори отъ любовъ. Той е доволенъ отъ живота. Значи, довольството произвежда пълно горение въ човѣшкото сърдце. Недоволството произвежда непълно горение. Разбраното страдание произвежда пълно горение, а неразбраното — непълно.

Защо страда човѣкъ? — За да се изпита неговата любовъ и устойчивостъ. Едно трѣбва да знаете: всѣко страдание е на мѣсто. Може да страдате заради другитѣ хора, или за себе си, това не е важно. Страданието е огънь, който пречиства. Следователно, дето падне, той гори. Щомъ гори и пречиства нѣщата, на мѣсто е. Ако страданието е ваше, трѣбва да разберете, защо е дошло и какво ще придобиете отъ него; ако е чуждо, ще видите, какво се крие въ него и разумно ще го използвате. — Какво се крие въ страданието? — Божественъ потикъ. Който разбере този потикъ и даде ходъ да се реализира, той придобива радостта. Това подразбира стихътъ: „Скрѣбта ви ще се превърне на радост.“

Апостолъ Павелъ говори за възкресението на Христа и, споредъ степенъта на своето съзнание, той го приема и го проповѣдва. Той казва: За да възкрѣсне, човѣкъ трѣбва да възприеме Божията Любовъ. Безъ любовъ нѣма възкресение. „Ако нѣма

възкресение на мъртвитѣ, нито Христосъ е възкрѣсналъ.“ (— 13 ст.). — Какъ ще възкрѣснатъ мъртвитѣ? — Чрезъ Божията Любовь. Докато носи обикновената любовь въ сърдцето си, човѣкъ всѣкога ще умира. За да стане безсмъртенъ, временното трѣбва да мине въ вѣчно. Това значи, да се облѣче човѣкъ въ дрехата на любовта. Облѣчешъ ли тази дреха, свѣтътъ придобива другъ образъ за тебе, страданията ти се осмислятъ, и ти си готовъ да помагашъ на страдащитѣ и на слабитѣ. Съ любовта и въ ада е приятно; безъ любовта и раятъ става адъ. Адътъ и раятъ сж мѣста за работа. Който е духовно силенъ, и въ ада работи, както въ рая. Той е свободенъ отъ връзкитѣ на грѣха, затова съзнателно влиза и излиза отъ ада. Никой не е въ състояние да ограничи свободния човѣкъ — човѣкътъ на любовта.

Често хората преживяватъ тежки състояния, които ги измжчватъ, и по цѣли нощи не могатъ да спятъ. Причината на това е все любовта. Тѣ се измжчватъ отъ мисълта, дали еди-кой си ги обича. Колкото и да си задаватъ този въпросъ, той остава неразрешенъ. За да го разрешите, трѣбва да се запитате: Обичамъ ли азъ, или не? Важно е вие да обичате. Що се отнася до въпроса, обичатъ ли ви хората, това е тѣхна работа. Като си отговорите на въпроса, обичате ли хората, или не, ще се запитате, коя любовь проявявате — Божията или човѣшката. Само така можете да

възстановите своя вътрешенъ миръ и спокойствие. Какъ могатъ хората да ви обичатъ, ако не обичатъ Бога? Това е невъзможно. После, запитайте се, какво сте дали на хората, за да ви обичатъ. За да те обича нѣкой, трѣбва да му дадешъ нѣщо ценно. Дето е любовта, тамъ има свѣтлина. Тѣй щото, не се заблуждавайте отъ думитѣ на хората. Кажете ли нѣкой, че ви обича, че е готовъ на всѣкакви жертви за васъ, слушайте, какво ви говори, но не уповавайте на неговата любовъ. Който много обещава, малко дава. Любещиятъ е свободенъ човѣкъ. Той проявява любовта си въ дѣла, а не въ праздни думи.

Какъ се изразява свободата? Всички говорятъ за свобода, търсятъ я, но сами се ограничаватъ. Истинската свобода се проявява чрезъ всѣка клетка. Ако говоришъ, така ще говоришъ, че и умътъ, и сърдцето, и тѣлото да взиматъ участие. Всѣка клетка на тѣлото трѣбва да трепти, да взима участие въ говора. За това е пуждно знание. Ще кажете, че сте учени хора, имате знания. Знанието на съвременнигѣ хора не е достатъчно. Тѣ трѣбва още много да работятъ, за да постигнатъ онова знание, което може да ги освободи отъ заблужденията. Днесъ и религиознитѣ, и свѣтскитѣ хора живѣятъ въ заблуждения, и представятъ нѣщата такива, каквито не сж въ действителностъ. Тѣ говорятъ за свободата, безъ да я познаватъ. Нѣкой религиозенъ мисли, че е напредналъ, че Духътъ го ръководи и прави

движения съ лицето, съ ръцете, да покаже, какъ Духътъ работи въ него. Той не подозира, че Духътъ не се проявява въ дисхармонични движения. Неговите движения сж резултатъ на нисши духове. Достатъчно е да го стреснешъ, за да забрави движенията си. Духътъ не се плаши. Това, което се страхува въ човѣка, сж нисшите духове. Освободете се отъ чуждите влияния въ себе си и се проявявайте такива, каквито сте. Така ще обърнете повече внимание, отколкото съ чуждите прояви.

Казано е въ Писанието: „Ще отидешъ при Господа съ всичкото си смирение.“ Само така можешъ да изпълнишъ Божията воля. Богъ иска отъ насъ да изпълнимъ волята Му въ най-малките нѣща. Той не иска да се товаримъ съ грѣховете на цѣлия свѣтъ. Това е задача за силните хора. Когато постави тази задача за разрешаване, Богъ ще намѣри силенъ човѣкъ, на когото ще я възложи. Преди две хиляди години Христосъ бѣше натоваренъ съ тази задача и я реши. Той понесе грѣховете на цѣлото човѣчество. Отъ васъ се изисква малко нѣщо. Бждете вѣрни на малкото, което ви се дава. Мнозина се питатъ, какво особено е направилъ Христосъ. Това, което Христосъ направи, никой обикновенъ смъртенъ не може да направи. Никой не може да бжде като Христа. Въ едно отношение само може да бждете като Него — въ послушанието. Богъ натовари Христа съ грѣхо-

ветъ на човѣчеството, и Той ги понесе, безъ да пита, защо трѣбва да се товари съ чуждитъ грѣхове. Той си казваше: Такава е волята на Отца ми, и азъ ще я изпълня. Следователно, бждете и вие благодарни за това, което ви се дава. Тежъкъ билъ животътъ ви — благодарете за това. Не се оплаквайте на никого, нито другитъ оплаквайте. Дошълъ единъ гладенъ човѣкъ при тебе и се оплаква отъ положението си. Вижъ, отъ какво има нужда и задоволи нуждата му, безъ да го оплаквашъ и съжалявашъ. Ако е гладенъ, нахрани го. Защо трѣбва да го съжалявашъ, че не ялъ 24 часа? Има пиявици, паяци и други животни, които гладуватъ по цѣли седмици и месеци. Не може ли, тогава, човѣкъ да гладува поне 24 часа, безъ да се оплаква и безъ да го съжаляватъ? Човѣкъ трѣбва да носи геройски изпитанията и страданията си. Това значи да почитате себе си. Който почита себе си, ще почита и ближния си; който почита ближния си, ще почита и себе си. Това е законъ.

И тъй, задачата на човѣка е да почита себе си. Щомъ почита себе си, ще почита и другитъ. Придобие ли това качество, той може да се развива правилно. Всѣки човѣкъ е излѣзълъ отъ Бога. Следователно, ще почитате и цените всичко, което е излѣзло отъ Него. Само така ще разберете, какво представя човѣкъ. Който не познава себе си, гледа на всички хора повърхностно, не прониква

въ душата имъ. Лесно е да се каже, че това е мжжъ, а това — жена. Какво, въ сжщностъ, е мжжътъ, и какво — жената, малцина разбиратъ. Какво търсятъ мжжътъ и жената, и това не знаятъ. Всѣки човѣкъ, мжжъ или жена, търси любовта. Ще кажете, че хората се влюбватъ. Какво представя влюбването? Да се влюбишъ въ нѣкого, това значи, да запалишъ свѣщта си и да освѣтишъ пжтя, по който вървишъ. Сжщевременно и онзи, въ когото се влюбвашъ, запалва своята свѣщъ. Кога пали човѣкъ свѣщъ? — Вечеръ, въ голѣмата тъмнина. Когато слънцето грѣе, никой не се нуждае отъ запалена свѣщъ. Тѣй щото, ако влюбването освѣтява пжтя ти вечеръ, на мѣсто е. Щомъ изгрѣе слънцето, влюбването въ обикновената свѣщъ е безпредметно. Значи, има смисълъ да се влюбишъ, но вечеръ, когато срѣщашъ на пжтя си опасни мѣста. Изгрѣе ли слънцето, ще се влюбишъ въ него. Не плачи за свѣщта, която освѣтява пжтя ти вечеръ. Когато изгрѣе Великото Слънце на живота — Богъ, влюби се въ Него, безъ да съжалявашъ за физическото слънце. Богъ е всичко въ свѣта. Той носи животъ, сила, знание, свѣтлина и свобода за човѣшката душа. Той е идеалътъ, къмъ който се стреми всѣко живо сжщество.

Помнете: Безъ Бога, т. е. безъ любовта, нѣма животъ. Докато не се свържатъ съ нея, хората живѣятъ въ мжчнотии и противоречия, които не могатъ да разрешатъ. И при лю-

бовъта има противоречия, но тѣ лесно се разрешаватъ. Любовьта е свѣтлина, която прониква въ човѣшкитѣ умове и сърдца и помага при разрешаване на задачитѣ имъ. Изгубятъ ли любовьта, тѣ тичатъ подиръ запалената свѣщъ, поне тя да ги спаси. И това не е лошо, но е временно положение. Щомъ изгрѣе слънцето, напусни запалената свѣщъ. Прибирай се рано вжщи, да не става нужда да обърквашъ пжтя си. Който спи презъ деня, а излиза вечеръ, всѣкога разчита на свѣтлината на свѣщъта. Тя помага, докато гори. Изгасне ли, тогава объркватъ пжтя си: и който носи свѣщъта, и който върви следъ нея. Който носи любовьта въ сърдцето си, може да помага на всички. Щомъ види нѣщо криво, изопачено въ човѣка, той го хваща за дрехата и го разтърсва. Като виждате, какъ постъпва съ него, вие се запитвате, не може ли да бжде по-деликатенъ. Чудно нѣщо, какъ ще бждете деликатенъ съ давящия? Ще скочите бързо въ водата, ще го хванете за дрехата и ще го изнесете на брѣга. Тукъ ще го разтърсите, ще го обърнете съ главата надолу, да изтече навънъ погълнатата вода. Не е ли на мѣсто тази грубостъ? За предпочитане е да намокришъ дрехата си, да се изложишъ предъ хората, да бждешъ грубъ съ давящия, но да спасишъ живота му, отколкото да го оставишъ да се удави.

Свобода е нужна на човѣка — свободна мисль, свободни чувства. Бжди свободенъ,

не съ огледъ на разбиранията и мнението на хората, но съ огледъ на абсолютната, Божествена справедливостъ. Бъди готовъ всѣки моментъ да изпълнявашъ Божията воля, безъ да се питашъ, на мѣсто ли е помощта ти, или не. Щомъ си справедливъ, всичко, което правишъ, е на мѣсто. Не съжaliaвайте за доброто, което правите. Не съжaliaвайте за състоянията, презъ които минавате. Че сте неразположенъ, гнѣвенъ, сърдитъ — не се смущавайте. И неразположението, и гнѣвътъ сж на мѣсто. Когато нѣкой те безпокои, първо ще се разгнѣвишъ, а после ще разберешъ, защо те безпокои, и ще влѣзешъ въ положението му. Учителътъ се сърди на ученицитъ си, свещеникътъ — на своитъ пасоми. — Защо се сърдятъ? — Защото не ги слушатъ. Въмѣсто да се сърдятъ, по-добре да запѣятъ една пѣсенъ. Така ще трансформиратъ състоянието имъ и ще ги заставятъ да бждатъ внимателни.

Сега и азъ ви говоря като учителъ и се интересувамъ за промѣнитъ, които ставатъ съ васъ. Отъ тѣхъ сжда, доколко сте възприели това, което ви се говори. Азъ имамъ вътрешенъ термометъръ и барометъръ, съ които опредѣлямъ и най-малкитъ промѣни въ температурата и атмосферното налѣгане. Това правя съ научна целъ, а не съ целъ да критикувамъ. Не критикувамъ човѣшкия животъ, но гледамъ на него като на задача. Единъ човѣкъ пѣе, другъ — играе, трети — свири, четвърти — чете. Трѣбва ли да се питамъ, защо единъ

се проявява по единъ начинъ, а другъ — друго-
 го-че? Всѣки е свободенъ да прави, каквото
 иска, но самъ ще носи последствията на сво-
 и-тъ постѣпки. Еди-кой си се напилъ и пѣе по
 улицата. — Негова работа. — Защо не се
 въздържа? — Не може. Щомъ изтрезнѣе, ще
 се въздържа. Обаче, като пьянъ, винтоветъ
 му сж разслабени, не може да се въздържа.
 Човѣкъ трѣбва да има будно съзнание, да
 обмисля нѣщата преди да ги е направилъ.
 Така той се възпитава. Ако питате, кой
 човѣкъ е възпитанъ, отговарямъ: Истински
 възпитанъ е онзи, който е абсолютно спра-
 ведливъ, както къмъ себе си, така и къмъ
 ближния си. Той люби Бога и изпълнява Не-
 говата воля.

Помнете: абсолютната справедливостъ из-
 искава, да се даде на всѣки човѣкъ, на всѣко
 живо същество онова, което му е опредѣлено.

— Божията Любовь носи пъл-
 ния животъ.

*

23. Утринно Слово отъ Учителя, държано на
 8 мартъ, 1936 г., 5 ч. с. София. — Изгрѣвъ.

Новиятъ методъ

Размишление.

Животътъ носи известни опасности за човѣка. Една отъ тѣхъ може да го доведе до положението, да очаква всичко наготово. Още като стане отъ сънъ, той очаква на другитѣ. Ако е дете, очаква на баща си и майка си, на по-голѣмитѣ си братя и сестри. Ако е възрастень, очаква на слугитѣ си, тѣ да приготвятъ всичко, а той се ползува наготово отъ богатата на тѣхния трудъ. И свѣтскитѣ, и религиознитѣ хора се отегчаватъ отъ работата. Забелязано е, че когато станатъ религиозни, хората не искатъ вече да работятъ, обленяватъ се. Тѣ казватъ: Богъ ще нареди всичко. Ако, наистина, Богъ нареди всички работи, ще ги нареди за себе си, а не за тѣхъ. Той нарежда своитѣ работи. Ако нареди вашитѣ, и тѣ ставатъ Негови. Ако искате да съществувате като личностъ, като човѣкъ, трѣбва да работите. Оставете ли другитѣ да работятъ за васъ, съвършено ще се обезличите. Нѣкой работи малко, а очаква голѣмо възнаграждение. Той иска да бжде богатъ, ученъ, щастливъ за смѣтка на другитѣ. Това е невъзможно. Ако

*) II. Послание къмъ Коринтянитѣ, 6 гл.

по този път си станалъ ученъ, знанието е чуждо, а не твое. Щомъ пожелаешъ да знаешъ нѣщо, отивашъ въ нѣкоя библиотека да прочетешъ една книга и следъ това предавашъ знанието като свое.

Павелъ казва: „Въ всичко представяме себе си като служители Божии, въ търпение голѣмо, въ скърби, въ нужди, въ утѣснения, въ биене, въ запирания, въ бъркотии, въ трудове, въ неспане, въ неядене.“ (— 4 и 5 ст.). Той изброява всички отрицателни положения, презъ които човѣкъ минава. И, като противоположни на тѣхъ, поставя други положения: „Съ чистота, съ благоразумие, съ дълготърпение, съ благодать, съ Духа Светаго, съ любовъ нелицемѣрна, съ словото на истината, съ сила Божия, съ оржия на правдата въ дѣсната ржка и въ лѣвата.“ (— 6 и 7 ст.). — Това сж положителнитѣ оржия въ ржката на човѣка, съ които трѣбва да работи.

„Въ слава и безчестие, въ хулене и захваляне; като прелѣстници, а истинни; като непознати, а опознати; като на умирање, а ето, живѣемъ; като наказвани, а не умѣртвявани; като оскърбени, а то винаги сме радостни; като сиромаси, но мнозина обогатяваме; като че нищо нѣмаме, а пѣкъ всичко владѣемъ.“ (— 8, 9, 10 ст.). — И това сж противоположни състоянии, презъ които човѣкъ неизбежно минава.

Мнозина казватъ, че сж въ утѣснение отъ нѣщо. Шивачътъ казва, че му дотегнала

работата, не му се шие вече. Щомъ работата дотегне на човѣка, това показва, че той не я владѣе. Значи, шивачътъ не е придобилъ изкуството да шие. На такъвъ шивачъ плащатъ малко. Следователно, за да ти плащатъ скъпо и да не се отегчавашъ отъ работата, научи изкуството си добре. Станешъ ли добъръ майсторъ-шивачъ, всички ще те търсятъ и добре ще те възнаграждаватъ. Отивашъ да свиришъ нѣкъде и ти подхвърлятъ десетина лева. Следъ това казвашъ, че ти дотегнало да свиришъ. Много просто — не си научилъ изкуството да свиришъ. Какво прави добриятъ майсторъ-цигуларъ? Той свири съ любовъ, и всички оставатъ доволни отъ него. Той тегли лжка съ увлѣчение и не мисли за пари, но тѣ се сипятъ въ изобилие. Другъ се оплаква, че му дотегнало да говори. — Защо му дотегнало? — Защото не е научилъ изкуството на говоренето. Като не могатъ да свършатъ работата си, както трѣбва, мнозина казватъ: Ще отидемъ на онзи свѣтъ, тамъ ще свършимъ работата, която на земята не можахме да свършимъ. Не е така. Каквото си на земята, такъвъ ще бждешъ и на онзи свѣтъ. Каквото направишъ на земята, това ще направишъ и на онзи свѣтъ. Тамъ условията сж по-тежки, отколкото на земята. Богатиятъ, който яде, пие и се весели, мисли, че и на онзи свѣтъ го очаква сжщото. Много ще пати главата му. И да иска да се удовлетворява, тамъ нѣма условия за това. Ще се намѣри въ ада

и ще вика оттамъ съ пресъхнало гърло, дано дойде нѣкой отъ рая да накваси устата му. Така се разговарялъ богатиятъ съ Аврама, отъ когото искалъ да изпрати бедния Лазаръ, да му донесе вода, за да накваси пресъхналото си гърло. Христосъ дава примѣра съ богатия и съ бедния Лазаръ, за да изнесе положението на двамата, докато били на земята, а после и въ другия свѣтъ. Богатиятъ ялъ, пилъ, но не научилъ изкуството да яде. Който не знае да яде правилно, умира невежа. Лазаръ не мислѣше само за ядене и пиене и научи много нѣща, които му опредѣлиха мѣсто въ рая.

Да се говори на хората за онова, което е писано вече, това значи, да се повтарятъ нѣщата. Ние не се занимаваме съ повторение на едни и сѣщи истини. Защо ще повтаряшъ на човѣка, че трѣбва да бжде праведенъ, добъръ, да свири добре? Не знае ли той, какво нѣщо е правдата и добротата? Не знае ли, какво значи да свиришъ добре? Ще кажете, че който свири, трѣбва да предава изразъ на свиренето. Това не се говори. То само по себе си се чувствува. Това е все едно, да кажете, че скжпоценниятъ камѣкъ трѣбва да пречупва правилно свѣтлината. Щомъ е скжпоцененъ камѣкъ, той, самъ по себе си, пречупва правилно свѣтлината, съвършено различно отъ обикновения, простъ камѣкъ или стѣкло. Ако насочите скжпоценния камѣкъ къмъ една рана, свѣтлината, която той пречупва, ще излѣкува

раната. Направите ли сжщото съ обикновения камъкъ, раната нѣма да се излѣкува. Следователно, не е все едно, дали си ученъ или невежа. Учениятъ пречупва по особенъ начинъ свѣтлината на слънцето съ своя умъ и може да лѣкува съ тази свѣтлина. Обикновениятъ човѣкъ слабо пречупва свѣтлината на слънцето, поради което не може да помага на ближния си. — Какво трѣбва да прави той? — Да учи и да придобива знания.

Като се говори за учение, за знания, хората се обезсърдчаватъ и казватъ: Дотегна ни да учимъ. — Дотегна ви, защото не знаете, какъ да учите. — Дотегна ни да живѣемъ. — Не знаете да живѣете правилно. — Дотегна ни да работимъ, искаме почивка. — Знаете ли, какво нѣщо е почивката? Върви натоваренъ конь, господарьтъ му го кара. По едно време господарьтъ се уморява и спира да си почине. Той спира, и коньтъ спира. Господарьтъ казва: Ще си почина малко, а съ мене заедно и коньтъ ще си почине. Лъже се той, натоварениятъ конь не си почива. За него е по-добре да продължи пжтя си, отколкото да стои на едно мѣсто натоваренъ. Ако искашъ и коньтъ да си почине, сними товара му. — Кой ще го разтоварва сега? — Това е другъ въпросъ. И вие се товарите, но, като се уморите, спирате да си починете и казвате: Не си починахъ. Много естествено, щомъ си натоваренъ, не можешъ да си починешъ. Защо не снемешъ товара си? — Господарьтъ ми не иска. Значи

и човѣкъ, като коня, има господарь, който, по свое желание, го товари и разтоварва. Свободниятъ човѣкъ се отличава по това, че никой не го кара, никой не го товари. Кара ли го нѣкой, той е изгубилъ свободата си. Ако си недоволенъ, обезсърденъ, ще знаешъ, че имашъ господарь, който те товари и разтоварва и те кара да вървишъ по негово желание. При това положение, ти не си свободенъ. И затворникътъ говори за свобода, но следъ него върви войникъ съ пушка и, ако види, че спира, веднага го мушка съ приклада и казва: Върви напредъ! — Не е ли свободенъ този човѣкъ? — Щомъ върви войникъ следъ него, не е свободенъ. — Нѣма ли никаква човѣщина къмъ ближния? — Тукъ не се говори за човѣщина.

Всички хора се стремятъ къмъ свобода, но за да я придобиятъ, трѣбва да дойдатъ до вътрешно разбиране на живота. — Не разбираме ли живота? — Разбирате го, но като деца отъ отдѣленията. Като се намиратъ предъ нѣкаква мъжнотия, тѣ не знаятъ, какъ да я разрешатъ. Кракътъ имъ е счупенъ, боли ги и, ако дойде нѣкой да имъ помогне, тѣ сж недоволни, намиратъ, че грубо се отнася съ тѣхъ. Като изправя счупения кракъ, тѣ се питатъ, защо имъ причинява толкова болки и страдания. Много естествено, човѣкътъ владѣе изкуството да поправя счупени крака. Той има отношение къмъ хора съ счупени крака. Обаче, счупването на краката имъ не

е негова вина. Като стъпва невнимателно, човѣкъ може да се подхлъзне и да счупи крака си. Следователно, който не приема помощта на лѣкаря съзнателно и съ благодарностъ, той не разбира живота. Който разбира живота, не пита, защо е трѣбвало да счупи крака си. Защо само на него се случило това изпитание? Той не подозира, че почти всички хора сж болни, съ счупени или навехнати крака. Радвайте се, че има майстори — лѣкари, които могатъ да изправятъ физическиѣ и психическиѣ недъзи на човѣка.

Мнозина се оплакватъ отъ голѣма чувствителностъ, не позволяватъ да се докосне нѣкой до тѣхъ. Това е болезнено явление. Докато сж живи, могатъ да се запазятъ отъ докосването на хората, но какво ще правятъ, като умратъ? Не само че ще се докосватъ до тѣхъ, но ще ги хващатъ за главата и за краката, ще ги обръщатъ ту на една, ту на друга страна. Съзнанието на умрѣлия е още въ тѣлото му, но не може да се прояви, не може да каже нито една дума. Следи, какво правятъ близките му, и мълчи. Свещеникътъ чете молитви и следъ това казва на присѣтствуващите да хвърлятъ по малко прѣстъ въ гроба. Той се мъчи, но е принуденъ да търпи. За да се освободи отъ тѣзи страдания, докато е живъ още, човѣкъ трѣбва да живѣе правилно. Дойде ли до положението, да го хващатъ за главата и краката, да го спускатъ въ гроба, нищо друго не му остава, освенъ да се моли на Господа, да

го прати отново на земята, да се научи, какъ да живѣе. Ще кажете, че това е заблуждение. Като умре, човѣкъ трѣбва да се моли, втори пѣтъ да дойде на земята. Не е заблуждение това. Като е дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва да живѣе разумно. Докато не постигне това, той ще дохожда много пѣти на земята. Задачата на човѣка е да се усъвършенствува. Това не се постига въ единъ животъ. Много пѣти ще се ражда и преражда човѣкъ, докато постигне съвършенство.

Сега, това е учението на слугитѣ, които страдатъ отъ своето положение. Да дойдемъ до служенето съ любовъ. Докато постигнете това изкуство, ще минавате презъ опасни, мѣчни и неприятни мѣста. Какви сж тѣзи мѣста, не е нужно да се описватъ. Щомъ сте тръгнали на пѣтъ, неизбежно ще минете презъ тѣхъ. Тръгнали сте на екскурзия за една висока планина. Колкото по-нагоре се качвате, толкова по-голъми мѣчнотиите срѣщате. Това не е за обезсърдчаване, но трѣбва да знаете, че не може да избѣгнете мѣчнотиитѣ. Опасности и мѣчнотиите има и при качването, и при слизането. Каже ли нѣкой, че не трѣбва да се качва по високитѣ планини, той е на кривъ пѣтъ. Щомъ живѣешъ на земята, и ще се качвашъ, и ще слизашъ. Само така ще придобивашъ знания, които осмислятъ страданията. Като придобие знания, човѣкъ казва: Заслужава човѣкъ да страда. Знанието обогатява и повдига човѣка. И Христосъ дойде на

земята да пострада и да научи нѣщо. Той не знаеше, какво нѣщо е неблагодарността. Той не можеше да си представи, какъ е възможно да направишъ добро и да ти се отговори съ неблагодарность. Това научи Той на земята между хората. Какви ли не подозрения, съмнения и хули не се сипѣха по Неговъ адресъ.

Като четатъ за страданията на Христа, хората мислятъ, че това е било преди две хиляди години, нѣма да се повтори сжщото, поне съ тѣхъ нѣма да се подиграватъ, нѣма да ги хулятъ и гонятъ. Ще знаете, че това, което ставаше съ Христа, ще стане и съ васъ. — Кой ще ни причини страдания? — На първо мѣсто онѣзи, които ви обичатъ. Отъ неприятелитѣ си и отъ тѣзи, които не ви обичатъ, вие се пазите като отъ огънь. Следователно, опасността иде отъ тѣзи, които ви обичатъ. За тѣхъ вие сте отворени. Тѣкмо оттамъ иде нападението. Значи, най-голѣмитѣ нещастия идатъ отъ страна на доброто, а не отъ страна на злото. — Какъ е възможно това? — Възможно е. Какво става съ две добри приятелки, когато между тѣхъ влѣзе единъ красивъ момъкъ? И дветѣ се влюбватъ въ него, и приятелството имъ се разваля. Тѣ се раздѣлятъ, и любовта имъ се превръща въ омраза. Сжщото става и между двама добри приятели, когато допуснатъ помежду си една красива мома. Двамата се влюбватъ въ нея и започватъ да се каратъ. Доброто приятелство между тѣхъ създаде злото.

Любовта не търпи никаква външна близост. Приближиш ли се до нея повече, отколкото трѣбва, ти самъ си създавашъ нещастия и страдания. Дето те постави любовта, тамъ ще стоишъ, нѣма да се мърдашъ. Ако се отдалечишъ отъ нея, пакъ ще страдашъ. Ще стоишъ точно тамъ, дето тя те е поставила: нито по-далечъ, нито по-близо до нея — точно на опредѣленото мѣсто. Мислите ли, че трѣбва да бждете близо до любовта, вие сте на кривъ път. Който се опитва да се приближи до любовта, неизбежно ще се отдалечи. Тя сама ще го отблъсне. Страданията на съвременнитѣ хора се дължатъ, именно, на това, че искатъ да измѣнятъ мѣстото си, което природата имъ опредѣлила. Тѣ искатъ да се приближатъ до любовта. За това е нужно знание. Кой музикантъ е близо до капелмайстора? — Който знае да свири. Ако не свири добре, колкото близо да застане до капелмайстора, или до великитѣ музиканти, нищо не придобива. Добриятъ музикантъ се ползува и отдалечъ

Казва се, че на човѣка е нужна философия. Знание му е нужно, а не философия. Като има знания, той ще разглежда нѣщата отъ всички страни и никога нѣма да се заблуждава. Напримѣръ, азъ разглеждамъ човѣка като риба, като птица, като млѣкопитаеще, като човѣкъ, както първоначално е създаденъ, като ангелъ, какъвто ще стане въ бждеще, и тогава си съставямъ понятие за него. Имамъ ли ясна представа за нѣщата, никога не из-

падамъ въ заблуждения и разочарования. Предварително знай, кой какво може да направи. Еди-кой си казалъ една лоша дума. — Не е лоша думата, но ти не разбирашъ, какво се крие въ нея, и не можешъ да извадишъ съдържанието ѝ навънъ.

Магическа сила се крие въ думитѣ. Важно е да ги произнасяте правилно. Чуйте, какъ ще каже гладниятъ, че е гладенъ. Думитѣ „гладенъ съмъ“ отъ неговата уста звучатъ по единъ начинъ, а отъ устата на сития звучатъ другояче. Голѣма разлика има въ изговарянето на тѣзи думи отъ гладния и отъ сития. Грѣшникътъ търси доброто по единъ начинъ, праведниятъ — по другъ начинъ. Разлика има въ търсенето. Грѣшникътъ се стреми къмъ доброто, като гладенъ, а праведниятъ — като ситъ. И грѣшникътъ може да стане праведенъ. — Какъ? — Като приложи доброто. Ако праведниятъ се откаже отъ доброто, ще стане грѣшникъ. Защо е така, това е другъ въпросъ. Важно е, че съществуватъ две възможности въ свѣта: праведниятъ да падне, а грѣшниятъ да се повдигне, да стане праведенъ. Ето защо, праведниятъ трѣбва да се пази, да не падне; грѣшниятъ трѣбва да се повдига, да стане праведенъ. Учениятъ трѣбва да се пази, да не се заблуди отъ нѣкой фактъ; невежиятъ трѣбва да се стреми къмъ знанието, да се освободи отъ невежеството.

На какво се дължи невежеството? — На разсѣяността. Разсѣяниятъ не може да възприема това, което му се преподава, и остава невежа. Ще кажете, че неразположението е причина за разсѣяността. — Кога човѣкъ е неразположенъ? — Когато изгубва сжщественото въ живота. Ако синътъ на богатъ баща мисли само за ядене и пиене съ приятели, а не учи, скоро ще изгуби силитѣ си и ще се разочарова. Той изгубва вѣра въ живота, въ приятелитѣ си и се обезсърдчава. Той нѣма разположение за работа, за учене. Каквато работа му дадатъ, той е разсѣянъ, нищо не може да свърши. За да излѣзе отъ това положение, човѣкъ трѣбва да намѣри истинскитѣ си приятели, които сж готови да го следватъ навсѣкжде въ този и въ онзи свѣтъ. Тѣ взиматъ участие и въ радоститѣ, и въ скърбитѣ му.

И тѣй, докато е на земята, човѣкъ губи и печели. — Кога губи? — Когато влага капитала си въ житейското море, т. е. въ свѣта. Какво става съ захарьта, ако я пуснете въ чаша вода? — Ще се разтвори и изчезне предъ очитѣ ви. Така и човѣкъ губи силитѣ и способнитѣ си, когато ги влага въ широкия свѣтъ, т. е. въ житейското море. Обаче, вложи ли капитала си въ Божественото море, следъ време той ще се увеличи и ще се превърне въ такава сума, която ще го осигури за вѣчни времена. Така направи бедната вдовица въ времето на Христа, която даде последната си

пара за беднитѣ. Това, което даде тя, надминаваше сумитѣ, които богатитѣ пожертвуваха за своитѣ близни. Въ Божествения свѣтъ малкото се умножава и дава голѣми лихви. Затова е казано въ Писанието, че малкото се благославя.

Какво се иска отъ човѣка? — Да учи, да придобива знания. Богъ се радва на онѣзи, които постоянно учатъ. Не е важно да бждешъ ученъ, но да учишъ. Ученето е непреривенъ процесъ. Не е нужно да бждешъ добъръ, но постоянно да правишъ добро — това е непреривенъ процесъ. Стремете се къмъ непреривнитѣ процеси, които сж динамически. Въ тѣхъ има енергия, животъ. Пазете се отъ статическитѣ положения. Кажете ли, че сте ученъ, добъръ, вие се намирате въ статическо състояние. На земята човѣкъ не може да бжде абсолютно добъръ, но може да прави добро всѣки моментъ. Ето, майката, която обича детето си, пакъ си служи съ злото, бие го. Като не я слуша, тя го бие. — Кжде е погрѣшката? — И въ майката, и въ детето. Ако майката знае, какъ да постѣпва съ детето си, то всѣкога ще я слуша. Ако детето е послушно, ще се подчинява на майка си, и тя нѣма да го бие. Съвременнитѣ майки и деца сж актьори на житейската сцена, поради което не всѣкога играятъ ролитѣ си добре. Ще кажете, че майката е поела доброволно службата си. Въпрѣки това, тя не е

всѣкога добра актьорка. И децата не сж всѣкога добри актьори. Макаръ че на актьоритѣ се плаща, но и тѣ правятъ погрѣшки. Казано е въ Писанието, че човѣкъ трѣбва да дава даромъ нѣщата. Даромъ ще дадешъ само това, което си получилъ даромъ, или което си придобилъ безъ трудъ.

Човѣкъ се нуждае отъ истинско, положително знание. — Защо му е нужно това знание? — Защото само то може да се прилага въ живота. Всѣко знание, всѣко богатство, въ което човѣкъ не взима участие, не го интересува. Може ли да ви интересува едно угощение, въ което не взимате участие? Много нѣща ще ви разправятъ за това угощение, но то не ви интересува. Нѣкой казва, че знае, какъ се излюпватъ пиленца чрезъ инкубаторъ. Знае той, но на теория. Като тури яйцата въ инкубатора, може или да ги изгори, или да ги изстуди. Трѣбва да знае, при каква температура се излюпватъ пилетата и презъ всичкото време да я поддържа. Следователно, истинско знание е онова, което, приложено въ живота, дава резултати, отъ които всички се ползуватъ.

И тъй, истинско знание е това, при което човѣкъ не губи нищо. Младъ, който губи младостта си, е лишенъ отъ знание; вѣрващъ, който губи вѣрата си, нѣма знание; ученъ, който губи учеността си, нѣма знание; добродетелниятъ, който губи доброто си, нѣма знание. Да изгубишъ доброто си, това значи, да

дадешъ пжтъ на злото въ себе си. Доброто и злото въ човѣка сж така съчетани, както орѣхътъ съ своитѣ черупки. Зелената и твърдата черупки на орѣха представятъ злото, а ядката — доброто. Първо ще махнешъ зелената обвивка на орѣха, после — твърдата и най-после ще дойдешъ до ядката, т. е. до доброто. Затова казваме, че който прави добро, има възможность да прави зло; който прави зло, има възможность да прави добро. Пазете се отъ злото! Това ще постигнете, като давате предимство на Божественото Начало въ себе си. То си служи съ нови методи — методитѣ на любовта. Какъ ще постъпите съ кучетата, които ви лаятъ? Ако прилагате старитѣ методи, ще хвърляте камъни върху тѣхъ, да ги разгоните; ако прилагате новитѣ методи, ще носите хлѣбъ въ джоба си и, като ви залае нѣкое куче, ще му дадете едно парче. Така то ще ви стане приятел и нѣма да ви лае. Казано е въ Писанието: „Направете си приятели отъ неправдата“. Ако нѣкой ви безпокои, не се гнѣвете, но дайте му нѣщо, да ви стане приятел и да престане да ви смущава. Безпокои ли ви нѣкое дете, дайте му една книжка съ приказки, да чете. Като се заинтересува отъ тѣхъ, то ще дойде да ви разправя, какво е прочело, и ще изправи поведението си къмъ васъ.

„И ще ви бжда Отецъ, и вие ще ми бждете синове и дъщери“, казва Господъ Вседържителъ. (—18 ст.). — Значи, ако прилагате

новия методъ на любовта, ако учите и изпълнявате Божията воля, Богъ ще ви бже Отецъ, а вие — Негови синове и дъщери.

— Божиятъ Духъ носи всичкитъ блага на живота.

*

24. Утринно Слово отъ Учителя, държано на 15 мартъ, 1936 г., 5 ч. с. София. — Изгрѣвъ.

Което Богъ е съчеталъ

„Онова, което Богъ е съчеталъ,
человѣкъ да не разлжча.“*)

„Което Богъ е съчеталъ“. Христосъ изказалъ този стихъ по единъ външенъ поводъ, който се наблюдава въ всѣкидневния животъ на хората. Той има дълбокъ вътрешенъ смисълъ. „Онова, което Богъ е съчеталъ“. Какво е съчеталъ Богъ? — Връзката между духа и душата. Значи, за да не изгуби сжщественото въ живота, човѣкъ не трѣбва да разваля тази връзка. Фарисеитѣ запитали Христа: „Дали е простено на мжжъ да напусне жена си?“ Христосъ отговорилъ: „Онова, което Богъ е съчеталъ, човѣкъ не трѣбва да разлжча“. Това значи: докато духътъ на човѣка е свързанъ съ душата, той никога не може да напусне жена си. Когато тази връзка се скжса, мжжътъ може да напусне жена си.

Сега ще ви дамъ следнитѣ мисли за ориентиране въ живота. Когато обикновенитѣ хора управляватъ, всички останали сжщества спятъ. Когато талантливитѣ управляватъ, обикновенитѣ хора се събуждатъ. Когато гениалнитѣ управляватъ, всички хора ставатъ. Най-

*) Марка 10·9.

после, когато светиитѣ управляватъ, хората започватъ да работятъ. Следователно, докато човѣкъ спи, обикновени хора го управляватъ; щомъ се пробуди, талантиливи хора го управляватъ; щомъ става, гениални хора го управляватъ; щомъ започне да работи, светиин го управляватъ. Това сж вътрешни състояния, които всѣки преживява. Докато обикновени мисли и чувства занимаватъ човѣка, той заспива. Щомъ се проявяватъ талантиливитѣ мисли въ човѣка, той се пробужда. Като се прояви гениалността въ човѣка, той става отъ леглото и започва да се облича. Когато прояви светостъта си, свѣтлината на деня го огрѣва, и той започва да работи. За да започне работа, човѣкъ трѣбва да даде пжтъ на светиитѣ, тѣ да управляватъ. Той не трѣбва да се стреми къмъ светийство, но да се остави светиин да го управляватъ.

Мнозина се стремятъ къмъ светийство. Тамъ е тѣхната погрѣшка. Да желаете светиин да станете, това е човѣшко разбиране. Обаче, да желаете да работите и да ви управляватъ гении и светиин, това е Божествено разбиране. Щомъ имате такова разбиране, ще получите Божието благословение. Тѣй щото, самъ по себе си, човѣкъ не може да бжде нито обикновенъ, нито талантиливъ, нито гениаленъ, нито светия. Ако се занимава съ обикновени мисли и чувства и остави обикновени хора да го управляватъ, той е обикновенъ; и като обикновенъ, ще яде, ще пие и ще спи. Ако остави

талантливите да го управляватъ, той се пробужда отъ сънъ. Ако остави гениалните да го управляватъ, той става отъ леглото си и се облича. Ако остави светиите да го управляватъ, той започва да работи.

„Онова, което Богъ е съчеталъ, човѣкъ да не разлжчва“. — Защо? — Защото той не може да направи нѣщо по-умно отъ Бога. Човѣкъ не трѣбва да седи и да мисли, какво може самъ да направи. Колкото и да се мжчи, нищо ново нѣма да измисли, но поне да изпълни Божиата воля, т. е. да реализира онова, което Богъ е съчеталъ. Какво прави ученикътъ по рисуване? Той взима модела, който учителятъ му далъ, и започва да рисува. Никой ученикъ не може да измисли по-добъръ моделъ отъ този, който му е даденъ. И никой човѣкъ, никой художникъ не е създавалъ и не може да създаде по-добъръ моделъ отъ този, за който се казва въ Битието, че е създаденъ по образъ и подобие Божие. Много човѣшки образи сж рисувани досега отъ видни художници, но всички сж далечъ още отъ първообраза.

„Онова, което Богъ е съчеталъ“. Щомъ Богъ е съчеталъ нѣщо, на сжщото основание и човѣкъ е изпратенъ на земята да направи нѣщо въ духа на това, което Богъ е съчеталъ. Който не разбира този законъ, може да изпадне въ заблуждение, да мисли, че всичко е постижимо за него. Обаче, казано е въ Писанието: „Цѣлиятъ свѣтъ лежи въ ржцетѣ на

лукавия“. Това значи: цѣлиятъ свѣтъ лежи въ заблуждения, въ изкушения. Поради заблужденията, хората нѣматъ ясна представа за живота. Тѣ нѣматъ нуждната любовъ. Безъ любовъ животътъ е неразбранъ, непознатъ за човѣка. Безъ любовъ животътъ е мъчение. Любовта е необходима за човѣка, за да познае живота. Че страдалъ, че се мъчилъ, че ималъ неприятности, това сж илюзии въ живота. Илюзиитъ сж на второ мѣсто. На първо мѣсто е любовта, която ражда живота. — Главата ми побѣлъ отъ страдания. — Ти се лъжешъ. Твоитъ сградания и мъчнотии сж отъ книга.

Разбойникъ влѣзълъ въ дома на единъ богатъ човѣкъ, извадилъ срещу него ножа си и му казалъ: Скоро дай пари! — Моля ти се, не ме убивай! Колко искашъ? Ще ти дамъ, колкото искашъ, но само животътъ ми пощади. Богатиятъ далъ известна сума на разбойника и по този начинъ спасилъ живота си. Следъ това разправилъ на приятелитъ си, че безъ малко щѣлъ да изгуби живота си. Разбойникътъ влѣзълъ въ дома му, съ ножъ въ ржка. — Знаешъ ли, че този ножъ бѣше книженъ? — Да знаехъ, че е така, самъ щѣхъ да се разправя съ него.

Помнете: Ножътъ, съ който апаши и разбойници ви плашатъ, е книженъ. Страданията ви пъкъ не сж нищо друго, освенъ трици. Нѣкой страдалъ, защото нѣмалъ пари; другъ — нѣмалъ жена; трети — билъ боленъ; че-

твърти — никой не го обичалъ. Слушате, нѣкой се оплаква, че майка му, баща му, братъ му, сестра му не го обичали, всички го изоставили. Отде знае това? Влизалъ ли е той въ сърдцето на майка си или на баща си, да знае това? За да познае, дали нѣкой го обича, или не, той самъ трѣбва да има любовъ. Ако любовта е въ неговото сърдце, той ще освѣти сърдцата на другитѣ и ще разбере, обичатъ ли го тѣ, или не. Освенъ любовта, другъ пѣтъ нѣма. Тя разкрива всички тайни. Какъ ще разберете живота на другитѣ хора, ако не ги обичате? Единствената мѣрка въ живота е любовта. Безъ любовъ, като Божествена мѣрка, животътъ остава неразбранъ. Който има любовъ, той разполага съ онази мѣрка, съ която може да мѣри всички нѣща. Който е придобилъ любовта, той се е домогналъ до щастието въ живота. Дето е любовта, тамъ е щастието. Това правило нѣма изключение. Казватъ, че любовта била праздна работа. Празднотата е въ безлюбието, а пълнотата на живота — въ любовта. Докато си служите съ любовта, като мѣрка въ живота, всѣкога ще имате миръ, спокойствие, радостъ, веселие. Ако изгубите едно отъ тия качества, вие сте изгубили мѣрката си. — Какво да правя тогава? — Намѣри мѣрката си и я постави на мѣсто!

Представете си, че влизате безъ свѣщъ въ тъмна изба. Какво ще стане съ васъ? Ще се спънете нѣкжде и ще паднете. Ако

влѣзете съ свѣщъ въ избата, нѣма да се спънете. Следователно, каквото представя запалената свѣщъ за физическия свѣтъ, такова нѣщо представя любовта за сърдцето. Само любовта е въ състояние да разреши мъчно-тиитѣ ви. Любовта е пътъ за разрешаване на труднитѣ задачи въ живота на човѣка. Съ други думи казано: Любовта е пътъ за сърдцето, мъдростта — пътъ за ума. Човѣкъ не може да придобие, да разбере, да оцени и приложи знанието, ако не е мъдъръ. Нѣкои хора обичатъ да говорятъ много и да заставятъ другитѣ да вѣрватъ въ това, въ което тѣ сами не вѣрватъ. Тѣ искатъ да заставятъ окръжаващитѣ да мислятъ върху това, което и на тѣхъ не е ясно и не го разбиратъ. Това е невъзможно. Направете опитъ и ще се увѣрите, че е така. Човѣкъ може да предаде мисълта, знанието си на другитѣ хора, когато самъ той разполага съ такова знание и мисълъ, които предъ нищо не се разколебаватъ.

Единъ англичанинъ прекаралъ въ Индия цѣли 20 години и научилъ само едно изкуство, т. е. придобилъ само едно знание: да разпрѣсва кучета. Като се върналъ въ Англия, отишълъ въ Лондонъ, дето се срещналъ съ единъ английски лордъ. Като разправялъ на лорда за знанието, което придобилъ въ Индия, последниятъ пожелалъ да направятъ опитъ. Деньтъ и часътъ за опита били опредѣлени. Лордътъ пристигналъ съ своитѣ 40 кучета, порода булдогъ, които били много свирепи.

Англичанинътъ пристъпилъ къмъ опита. Застаналъ на едно мѣсто и мислено описалъ около себе си окръжностъ. Следъ това лордътъ започналъ да пуца срещу него едно следъ друго кучетата си, като същевременно ги насъсквалъ. Първото куче се хвърлило къмъ англичанина, но той веднага му изсвирилъ по особенъ начинъ. Кучето стигнало до мислено прокараната линия и тамъ спрѣло. Излѣзло второ, трето, четвърто куче, но като чули това изсвирване, всички се спрѣли предъ проектираната линия. Всичкитъ кучета се събрали на едно мѣсто и започнали да лаятъ, безъ да пристѣпятъ крачка напредъ. Достатъчно било англичанинътъ да изсвири по специфиченъ начинъ, за да хукнатъ всички кучета назадъ. Това е истинско знание — да изсвиришъ съ уста, и кучетата да се разбѣгатъ. Ако не побѣгнагъ отъ вашето изсвирване, никакво знание нѣмате.

Какво представягъ нещастията и мъчно-тиитъ въ свѣта? — Това сж свирепитъ кучета, които лаятъ около васъ. Какъ можете да се справите съ тѣхъ? — Като имъ свирнете. Ако при изсвирването успѣете да ги разпръснете, вие разполагате съ истинско, положително знание. Колкото и да философствувате, каквито теории да изнасяте, ако не можете да се освободите отъ кучетата, вие нѣмате нито мѣрката на знанието и мъдростъта, нито мѣрката на любовта. А тѣй, да предполагате само, че имате знание, това не е вътрешно,

дълбоко знание. То е само външно знание, което всеки моментъ може да изгубите. Положително знание е това, съ което човѣкъ разполага всеки моментъ и може самъ да го прилага, безъ да очаква помощъ отъ хората, безъ да очаква тѣхното одобрение.

Сега, да дойдемъ до истината. Тя е мѣрка за свободата. Човѣкъ не може да бѣде свободенъ, докато не е намѣрилъ мѣрката на истината въ себе си. Свободата е вътрешна, а не външна проява. За да бѣде свободенъ, човѣкъ трѣбва да бѣде живъ; после, той трѣбва да разполага съ мѣрката на любовта, на мъдростта и на истината. Щомъ има тѣзи нѣща въ себе си, той ще бѣде силенъ. Какъ може човѣкъ да придобие свободата си? — Чрезъ съзнателна работа. Всеки трѣбва да разчига на себе си, самъ да извоюва свободата си. Свободата, която човѣкъ търси, не иде отвънъ. Ако е въпросъ за външна свобода, той лесно може да я придобие. Господарьтъ може да направи слугата си външно независимъ, но съ това той ще отнеме вътрешната му свобода.

Свободата се придобива при условията, при които човѣкъ се намира. Докато е на легло и очаква помощъ отъ лѣкаря, болниятъ не е свободенъ. Дойде единъ лѣкарь, даде му нѣкакво лѣкарство, което временно ще го успокои. Дойде другъ лѣкарь, и той даде лѣкарство, което влошава положението му. Болниятъ, обаче, не е свободенъ нито

въ първия, нито въ втория случай. Човѣкъ трѣбва да бжде лѣкаръ самъ на себе си. Докато не сте лѣкари на себе си, не можете да бждете свободни. Докато не създаде вътрешна, интимна връзка между духа и душата си, човѣкъ не може да бжде свободенъ. Това наричаме ние връзка съ Бога, съ Първата Причина на нѣщата. Безъ тази свещена връзка, човѣкъ не може да очаква онова вътрешно единство въ себе си. Отъ това единство зависи неговото бждеще развитие. Отъ вътрешното единство въ човѣка зависи придобиването на онѣзи блага, къмъ които той се стреми. Така трѣбва да се разбира истината.

Който не разбира истината, очаква първо свѣтътъ да стане добъръ, а после хората. Нѣма защо свѣтътъ да става добъръ. Свѣтътъ представя съвокупностъ отъ хора. Когато всѣки човѣкъ поотдѣлно стане добъръ, цѣлиятъ свѣтъ ще стане добъръ. Всички хора живѣятъ и се движатъ въ Бога, Който е създалъ свѣта. Следователно, всѣки има условия въ себе си да стане добъръ. Който разбира Божиитѣ пжтища и ги следва, той е едно съ Бога — никой не може да го ограничи. Богъ е всѣкога свободенъ. Казано е въ Писанието: „Дето е Духътъ, тамъ е свободата. Дето е Духътъ, тамъ е истината. Истината освобождава човѣка. Съвременнитѣ хора търсятъ свободата. Цѣлиятъ свѣтъ воюва за свобода. Въ всѣки домъ има споръ за свобода: мъже, жени, деца — всич-

ки се борятъ за свобода; слуги и господари — сѣщо се борятъ за свобода. Обаче, тъй както съвременнитѣ хора търсятъ свободата, този въпросъ остава неразрешенъ. Свѣтътъ самъ нѣма да разреши тази задача, нито вие можете да разрешите задачата на свѣта. — Защо е така? — Защото този въпросъ е колективенъ и принадлежи на разрешаване отъ цѣлото човѣчество. Цѣлото човѣчество търси нѣщо. То търси нѣкаква обща идея, която да го повдигне. Каква е тази идея, никой не знае. Никой не може да наложи една идея на другитѣ. Всѣки самъ може да си наложи нѣкаква идея. Само при това положение човѣкъ може да бжде свободенъ. Ако нѣкой пита, какъ може да бжде свободенъ, това показва, че той не е готовъ още за свобода. Докато човѣкъ пита, какъ трѣбва да гледа, това показва, че той е слѣпъ. Щомъ престане да пита, той вече е прогледалъ. Щомъ вижда, той може да се движи свободно. Тогава той трѣгва съ всички заедно, и кой каквото му посочи, всичко вижда. Той трѣгва по градове, по села, по гори и планини — обикаля свѣта. Докато човѣкъ пита, какъ трѣбва да чува, той е глухъ. Щомъ престане да пита, той е съ отворени уши, всичко може да чува.

И тъй, отворете очитѣ си сами, безъ да очаквате да дойде нѣкой отвънъ да ги отвори. Да отвори човѣкъ самъ очитѣ и ушитѣ си, това е негово собствено право, дадено му отъ самата природа. Трѣбва ли да чакате су-

тринъ да дойде вашиятъ слуга отвънъ да отвори очитъ ви? Ако човѣкъ може самъ да отвори очитъ си, трѣбва ли да очаква спасението му да дойде отвънъ нѣкъде? Има известни условия за спасение на човѣка отвънъ, но пълното, истинско спасение иде отвътре. Това се отнася до онѣзи, които разбиратъ, които сж посадени вече въ земята, иматъ условия да растатъ. Онѣзи, които не разбиратъ, тѣ ще останатъ само съ стремежа си въ потенциално състояние, въ каквото състояние се намира житното зърно въ хамбара. То има стремежъ да расте, но условия нѣма за това. Обаче, като го посадите на нивата и го поставите на мѣстото му, то започва да расте отъ само себе си. Това житно зърно е въ състояние да създаде друго, подобно на себе си. Ако житното зърно е способно да израсте и да даде плодъ, подобенъ на себе си, колко повече човѣкъ може да направи това! Когато човѣкъ се натѣква на страдания, това е признакъ, че той е излѣзълъ вече отъ Божествения хамбаръ и е посѣтъ на Божествената нива. И следъ това не му остава нищо друго, освенъ да расте, да цѣвти и плодъ да даде. Само така той ще получи Божието благословение. Значи, докато сте въ хамбара, никакви страдания нѣмате. Щомъ ви посадятъ на нивата, страданията ще дойдатъ. Докога ще имате страдания? — Докато узрѣете. Щомъ узрѣете, страданията ви преставатъ. Следователно, човѣкъ страда,

докато е на земята. Когато мине въ другия свѣтъ, земнитѣ страдания изчезватъ.

Страданията на хората сж временни. Разликата между тѣхъ не се заключава въ това, че едни страдатъ, а други — не, но въ голѣмината на страданията: нѣкои страдания сж по-голѣми, а други — по-малки. Колкото по-голѣми сж страданията, толкова по-голѣмо е растенето. Напримѣръ, джбѣтъ има по-голѣми страдания отъ житното зърно. Житното зърно узрѣва за шестъ месеца и следъ това се скрива въ хамбара, докато джбѣтъ едва следъ сто или двеста години може да се върне въ хамбара. Дълго време джбѣтъ остава вънъ, на голѣми изпитания. Ако погледнете кората на джба, ще видите, че тя е силно напукана. — На какво се дължи това? — На голѣмитѣ външни несгоди.

Сега ще говоря за онова, което е вложено въ васъ, а не за онова, което въ бъдеще може да спечелите. Онова, което въ бъдеще можзте да спечелите, е лотарийна игра. За васъ сж важни богатствата, които днесъ имате въ себе си, които можете да обработите и използвате. Всѣки отъ васъ има въ себе си по единъ изворъ на любовта, на мъдростта и на истината. Дръжете се за тѣзи извори и се ползвайте отъ тѣхъ разумно. Това не значи още, че вие ще бъдете свършени, самостоятелни, че нѣма да имате никакво отношение къмъ хората. Всѣки изворъ е въ връзка съ други извори. Значи, водата отъ

вашиятъ извори ще се съедини, ще се слѣе съ водата на други извори и ще образува голѣмо море.

Следователно, дръжете се за онѣзи извори, които сж въ васъ, за да се свържете съ душитѣ, съ които си хармонирате. За да расте и да се развива правилно, всѣки день човѣкъ трѣбва да се свързва поне съ една напреднала душа. Връзката на човѣка съ напредналитѣ души е първото условие за растене. Мнозина мислятъ, че като постигнатъ съвършенство, ще се уединятъ, и никой нѣма да ги смущава. Кой може да смущава човѣка? Само глупавиятъ може да смущава. Тѣй щото, ако нѣкой се смущава, това показва, че въ него управляватъ глупавитѣ, обикновенитѣ същества. А вие знаете, че когато глупавитѣ, обикновенитѣ управляватъ, хората спятъ. Когато талантливитѣ управляватъ, хората се пробуждатъ. Когато гениалиитѣ управляватъ, хората ставатъ отъ леглата си и започватъ да се обличатъ. Когато светиитѣ управляватъ, хората започватъ да работятъ. Това сж четири състояния, презъ които всѣкъ човѣкъ минава.

Ще запитате, дали тия нѣща сж вѣрни. — Азъ говоря само това, което абсолютно зная, което съмъ провѣрилъ и изпиталъ не само веднѣжъ, но безброй пжти. — Какъ можемъ да се увѣримъ въ това? — Като изучавате себе си и ближнитѣ си. Щомъ се свържете съ единъ човѣкъ, вие ще познаете, дали той е отъ обикновенитѣ, отъ талантливитѣ, отъ

гениалнитѣ, или отъ светиитѣ. Сжщевременно ще познаете, дали единъ човѣкъ спи, дали се е пробудилъ, дали е станалъ или е започналъ вече да работи. Кога заспива човѣкъ? — Когато се унесе отъ нѣкаква мисль. Запримѣръ, нѣкой си купилъ единъ лотариенъ билетъ и започналъ да мечтае, че ще спечели единъ милионъ лева. Както си мечтае, така заспива. Ще дойде нѣкой следъ това да му говори нѣщо на ухото. Човѣкътъ спи, какво ще му говорите? Оставете го спокоенъ. Това показва, че обикновенитѣ хора го управляватъ. Не говорете на човѣкъ, който спи, защото и вие ще минете за спещъ, за такъвъ, когото обикновенитѣ управляватъ. Когато се събуди, тогава му говорете.

Сега ние говоримъ за закона на любовта, като връзка между душитѣ. Когато се направи тази връзка, животътъ на хората ще потече по естественъ начинъ. Тогава никой никого нѣма да изнасилва, да измжчва. Всички хора ще си помагатъ взаимно. Законътъ на любовта изисква взаимна помощ между хората. Когато се свържатъ съ закона на мъдростта, свѣтлина ще потече въ умоветъ имъ, и никой нѣма да се спѣва. Пжтьтъ имъ ще бжде освѣтенъ. Когато се свържатъ съ закона на истината, хората ще бждатъ свободни. Необходимо е човѣкъ да бжде свободенъ. Безъ животъ, безъ знание и безъ свобода човѣшкиятъ духъ и човѣшката душа не могатъ да растатъ, не могатъ пра-

вилно да се развиватъ. Това сж велики заповѣди, написани на човѣшката душа.

И тъй, когато човѣкъ се намѣри предъ голѣми изпитания, нека не търси знанието отвънъ нѣкъде, но да се вдълбочи въ себе си и самъ да чете онова, което любовта, мъдростта и истината сж написали въ него. Отъ кого е написано? — Отъ ржката на неговия вѣченъ Баща. Това е изказалъ Христосъ съ думитѣ: „Както ме е Отецъ научилъ, така говоря“. Това се разбира отъ думитѣ, изказани отъ Христа: „Всички ще бждатъ научени отъ Бога“. Да бждете научени отъ Бога, не значи да станете господари. — Не, тогава ще започне истинскиятъ животъ, който хората търсятъ. Когато слънцето изгрѣва, и очитѣ на човѣка сж отворени, той ще види благото, свѣтлината на деня. Ако очитѣ му сж затворени, той ще остане слѣпъ за това благо. Когато Божествениятъ Духъ изгрѣе и намѣри човѣка съ петъ, съ седемъ отворени сътива, Той ще излѣе върху него всички свои благословения. Това значи, да живѣе човѣкъ безъ законъ, написанъ отъ човѣшка ржка. Какво по-велико състояние отъ това? Тогава човѣкъ нѣма да се стреми ни къмъ талантливостъ, ни къмъ гениалностъ и свѣтйство, но душата му ще се проникне отъ желанието да бжде Синъ Божи.

Ще дойде день, когато всички хора ще бждатъ Синове Божии. Тогава всички ще работятъ и ще се съобразяватъ съ зако-

нитъ на любовта, мъдростта и истината. Да бждете Синове Божии, това значи, Божието да стане ваше, а вашето — на Бога. Това значи, всички хора, всички души да се обединятъ въ едно цѣло. Кога ще стане това? — Още днесъ може да стане. Не е нужно светии да станете, но да оставите светиитѣ да ви управляватъ. Светиитѣ трѣбва да ви управляватъ, а вие — да работите. Още днесъ всички можете да бждете Синове Божии, въ смисълъ, да имате синовни отношения къмъ Бога. А що се отнася до работата, за това се изисква много време. Да добие човѣкъ външни знания, и за това се изисква много време. За вътрешното знание, обаче, не се иска много време. Достатъчно е човѣкъ да се вдѣлбочи въ себе си, за да прочете онова, което отъ вѣкове е написано въ него. Така той ще опита и приложи онова, което знае. Безъ вдѣлбочаване и проучаване на себе си, човѣкъ всѣкога разваля хубавитѣ работи. Даде ли ви се прѣсенъ, хубавъ хлѣбъ — опитайте го. Не мислете много върху него. — Какво правятъ съвременнитѣ хора? — Като получатъ такъвъ хлѣбъ, тѣ трѣгватъ отъ съседъ на съседъ да покажатъ, какво сж получили. Този съседъ ще пипне хлѣба, онзи съседъ ще го пипне, докато най-после съвсемъ го изцапатъ. Не давайте хлѣба си въ ржцетѣ на чуждитѣ хора. — Ако нѣкой нѣма хлѣбъ? — Богъ е далъ въ ржцетѣ на всѣки човѣкъ по единъ хлѣбъ. Щомъ е създалъ чо-

вѣка, Той го осигурилъ. Като обичате Бога, вие ще запазите хлѣба, който ви е даденъ отъ Него. Който е позналъ любовта, мъдростта и истината, никога нѣма да остане гладенъ. Щомъ гладътъ на човѣка е задоволенъ, той е свободенъ, може да работи.

Следователно, хлѣбътъ, който е даденъ на човѣка, е заради него. Ще кажете, че това е егоистично. Никакъвъ егоизъмъ нѣма тукъ. Следъ като изяде хлѣба си и го преработи, човѣкъ го превръща на плодно дърво, отъ плодоветъ на което всѣки пѣтникъ, всѣко дете има право да си вземе. Не само хората, но и птичкитъ, и животнитъ могатъ да ядатъ отъ тѣзи плодове. Като изяде опредѣления за него хлѣбъ, човѣкъ може да се превърне на дойна крава, отъ млѣкото на която всички се ползуватъ. — Какъ, крава да стана, хората да ме доятъ! Споредъ мене, кравата е изворъ, който постоянно блика и раздава своето благо. Мжно ли е на извора да тече? Страшно е положението на извора, когато престане да дава. Докато дава, той е доволенъ, щастливъ. Щомъ престане да дава, той изгубва вече щастieto, доволството си. Когато говоримъ за Божествената крава, ние разбираме Божественото млѣко, което извира отъ недра-та на Великия Духъ, и храни човѣшкитъ души. Това е вътрешно състояние, което може да изпита всѣка душа.

„Онова, което Богъ е съчеталъ, човѣкъ да не разлжча“. — Какво е съчеталъ Богъ?

— Той е съчеталъ възгледитѣ на душата и на духа и отношенията между тѣхъ. Тѣзи сж новитѣ възгледи, които правятъ човѣка свободенъ. Ние имаме предъ видъ съвършената, пълната свобода, която съдържа въ себе си три качества: животъ, знание и свобода. Който има тѣзи качества въ себе си, той влиза въ новия животъ — въ възкресението. Възкресението е нова фаза на живота, новъ животъ, който изключва всички страдания, всички мжнотии и недоразумения. Вие не можете да бъдете свободни отъ вашитѣ мжнотии и страдания, преди да влѣзете въ живота на свободата, въ живота на възкресението. Докато сте още въ стария животъ, страданията неизбѣжно ще ви следватъ. Временно страданията могатъ да отстъпятъ отъ човѣка, но следъ това пакъ ще го посетятъ. Въ новия животъ, обаче, страданията сами по себе си изчезватъ. Както слънчевата свѣтлина и топлина топятъ леда и снѣга, така свѣтлината на новия животъ стопява и отстранява отъ пътя на човѣка всички мжнотии и страдания. Казано е въ Писанието за Бога: „Ще изтрия сълзитѣ имъ и нѣма да ги помена. И ще ме познаватъ отъ малъкъ до голѣмъ“.

Казано е още: „Нито око е видѣло, нито ухо е чуло онова, което Богъ е приготвилъ за онѣзи, които Го любятъ“. Велики работи е приготвилъ Богъ за онѣзи, които Го любятъ. Обаче, докато дойдатъ до великитѣ работи, тѣ трѣбва да минатъ презъ земята, като

презъ велико училище. Страданията и мъчно-
тиитѣ, които човѣкъ минава, идатъ за негово
добро. Така той трѣбва да гледа на тѣхъ, за
да победи докрай. Кой ще победи свѣта? —
Здравиятъ, а не болниятъ. — Кой ще победи
свѣта? — Живиятъ, а не мъртвиятъ. — Кой ще
победи свѣта? — Учениятъ, който разполага
съ творческо знание, а не невежиятъ. — Кой ще
победи свѣта? — Свободниятъ, който носи въ
душата си животъ, произлѣзълъ отъ любовь-
та; знание, произлѣзло отъ мъдростъта, и сво-
бода, произлѣзла отъ истината.

Сега, желая на всички да бждете носи-
тели на новия животъ, на пълната свѣтлина
и на съвършената свобода.

Желая ви да изпълните Божията воля и
да не разлжчвате онова велико съчетание,
което Богъ е поставилъ между вашия духъ и
вашата душа. Това значи, да станете Синове
Божии.

Желая ви да бждете Синове Божии!

— Богъ е Духъ, и Божиятъ духъ
носи свобода.

»

25. Утринно Слово отъ Учителя, държано на
22 мартъ, 1936 г. 5 ч. с. София. — Изгрѣвъ.

Възприемане на словото

Размишление.

Мжно е да вадишъ отъ старитъ нѣща нови. Когато обеднѣе, човѣкъ започва да обръща и боядисва старитъ си дрехи, за да имъ предаде по-хубавъ външенъ видъ. Каквото и да правишъ, старото си остава старо. Ако дрехата ти е стара, лесно се кжса. За стария младостта е стара дреха. Той си я представя като нѣщо минало. За младия старостта е сжщо стара дреха. Той гледа на нея като на бждеще. Защо стариятъ гледа на младостта като на минало, а младиятъ гледа на старостта като на бждеще, това е въпросъ, върху който трѣбва да се мисли много. Казваме, че изтокъ за едного е западъ за друго и обратно: западъ за едного е изтокъ за друго. И това е единъ отъ мжчнитъ въпроси за разрешаване. Защо е така, земята знае. Това зависи отъ движението ѝ около своята ось.

Защо страдатъ хората? — Защото не разбиратъ живота. Стариятъ страда, понеже е изгубилъ младостта си. Той седи и мисли, какво е било нѣкога, въ миналото. Представя си, какъ леко се е движилъ, колко пѣргавъ и

*) Послание къмъ Ефесянитъ, 1 гл.

подвиженъ е билъ. Като не може да се върне къмъ младостта си, той казва: Всичко е минало вече. Днесъ се намирамъ подъ тежестта на 120 годишенъ животъ. Голѣмъ е товарътъ ми. Като умножимъ годинитъ на 365 дни, днитъ на часове, часоветъ на минути и минутитъ на секунди, ще се получи грамадно число. Тежъкъ е, наистина, животътъ на стария, понеже съзнанието му взима участие въ всичко, което е преживѣлъ и преживява. Стариятъ съзнава, какво изгубилъ въ младинитъ си, и съжالياва, че това не направилъ, онова не направилъ. Младиятъ пъкъ поглежда къмъ дѣдо си и казва: И азъ ще направя всичко, което дѣдо ми е направилъ. Има смисълъ стариятъ да съжالياва за миналото, ако не го използвалъ разумно. Смѣшно е, ако съжالياва, че не игралъ достатъчно на хорото, или не се срѣщалъ съ моми. Смѣшно е, ако съжالياва, че на младини не използвалъ условията да забогатѣе.

Единъ старъ човѣкъ разправяше, че на млади години билъ слуга при единъ богатъ господарь, който оставялъ касата си винаги отворена. Понеже билъ честенъ, слугата не си позволявалъ да бърка въ касата на господаря си, поради което и донесъ останалъ беденъ човѣкъ. Като младъ, не му дохождало на умъ да вземе чужда пара или вещь, но сега, като се намира въ мѣнотии, съжالياва за изгубенитъ условия. — Значи, на младини билъ религиозенъ и не си позволявалъ да краде;

като остарѣлъ, разбралъ, че могло да се живѣе и по другъ начинъ.

И тъй, докато е на земята, човѣкъ все ще съжалява за нѣщо: или малко игралъ на хорото, или много игралъ; или използвалъ условията на живота, да стане богатъ и ученъ, или не ги използвалъ, както трѣбва; и най-после или съжалява, че билъ религиозенъ, или съжалява, че не билъ религиозенъ. Все има нѣщо, за което да съжалява. Това сж състояния, презъ които всѣки минава. Така и младата мома, и младиятъ момъкъ, въ желанието си да се харесатъ единъ на другъ, постоянно съжаляватъ за нѣщо. Младата мома всѣки день се облича съ нова рокля, дано възлюбениятъ ѝ най-после я хареса. Не я ли хареса, тя съжалява за приготвленията, които направила. Ако я хареса, тя е доволна и щастлива. Такива състояния има и младиятъ момъкъ, когаго иска да се хареса на своята възлюбена.

Ще кажете, че това сж обикновени работи. Наистина, такива сж, но, въпрѣки това, отниматъ голѣма частъ отъ времето ви. Въ края на краищата, и младиятъ момъкъ, и младата мома остаряватъ. Тѣ вѣрватъ въ любовта си, но тѣхната любовъ не ги повдига. Тѣ се радватъ на дрехитѣ си временно. Иде день, когаго и двамата се разочароватъ въ тѣхъ и търсятъ нѣщо сжществено. Тѣ разбиратъ, че това, за което сж живѣли, не носи щастие. Тогава отправятъ погледа си на

вжтре, дано тамъ намѣрятъ сжщественото. Ако е въпросъ за обличане, за нови премѣни, на физическия свѣтъ човѣкъ трѣбва да има 120 костюма, на годипа по единъ костюмъ; въ астралния свѣтъ — 1200 костюма, въ умствения свѣтъ — 12,000, въ причинния — 120,000, а въ Божествения свѣтъ — милиони костюми. Облѣклото на човѣка представя неговитѣ мисли и чувства. Колкото по-високо се издига човѣкъ, толкова повече мисли и чувства има. Отъ тѣхъ той тъче дрехата на своята душа, която живѣе вѣчно. Мисълта за дрехитѣ или костюмитѣ на хората е предисловие къмъ друга мисълъ, къмъ която постепенно отиватъ. Съ предисловие си служи всѣки ораторъ, всѣки ученъ и проповѣдникъ. Така тѣ подготвятъ слушателитѣ си къмъ сжществената мисълъ — цель на тѣхната речъ.

Коя е основната мисълъ на моитѣ проповѣди? — Любовта. Всички хора говорятъ за любовта, безъ да я познаватъ. Всѣки казва, че обича нѣкого. Какъ ще опише проявитѣ на своята любовъ? Ще кажете, че мжно се описва любовта. Разнообразна е любовта, не се поддава на описание. Слугата обича господаря си по единъ начинъ; майката обича дъщеря си по другъ начинъ; бащата обича сина си по трети начинъ. Любовта не се описва съ думи. Колкото да говоришъ на глухия за любовъ, нищо нѣма да разбере. Любовта иска дѣла, а не думи. Ще кажешъ на човѣка, че го обичашъ, но той веднага ще те

пита, какво нѣщо е обичъ. — Гори ми сърдцето отъ любовъ. — Какво нѣщо е горението? — Гоговъ съмъ на всички жертви. — Какво представя жертвата? — Искамъ да те гледамъ. — Защо искашъ да ме гледашъ?

Както и да говорите на човѣка за любовта, все ще остане нѣщо неразбрано въ него. Искате да го видите, да бжде близо до васъ, но като се приближи, отегчавате се, искате да се раздѣлите. Защо се отегчавате? — Защото закривалъ слънцето, и не виждате предметитѣ. — Защо не виждате? — Очитѣ ви затварялъ. Каква любовъ е тази, която затваря очитѣ и ушитѣ на хората, да не виждатъ и чуватъ? Мжжъ и жена се обичатъ, но като поживѣятъ нѣколко години заедно, отегчаватъ се единъ отъ другъ, не се търпятъ. Мжжътъ се бърка въ работитѣ на жена си, а жената го кара да излѣзе вѣнъ, да я освободи, сама да си работи. Мжжътъ ходи отъ стая въ стая и пита жена си, защо готви така, защо нарежда кжщата така, а не иначе; какво чете, защо се моли, въ какво вѣрва и т. н. Всѣки трѣбва да бжде свободенъ, да прави онова, което душата му желае. Защо ще се мѣсишъ въ чуждитѣ работи? Нека всѣки вѣрва въ това, което му дава сила и потикъ въ живота. Не се опитвайте да учите човѣка въ работи, които вие сами не познавате. Често хората говорятъ за любовта, безъ да я познаватъ, безъ да сж я опитали.

Любовта е вѣченъ и непреривенъ процесъ. Тя не се пипа, понеже е крайно подвижна, не стои на едно мѣсто. Любовта се движи съ бързина, по-голѣма отъ тази на свѣтлината. Като влѣзе въ единъ домъ, тя оставя това, което носи за него, и веднага си заминава. Ако е било тъмно въ този домъ, тя го изпълва съ свѣтлина. По това се познава присѣтствието на любовта. Следъ време свѣтлината се изгубва, и въ дома отново настава тъмнина. Човѣкъ започва да плаче, че изгубилъ любовта си. Сама по себе си, любовта не се губи, но човѣкъ е така устроенъ, че не може да задържа дълго време любовта. Като знае това, любовта често го посещава въ разни форми и начини. Бащата плаче и страда, че изгубилъ любовта на сина си; майката плаче, че изгубила любовта на дъщеря си. Господарьтъ се оплаква, че изгубилъ любовта на слугата си; слугата пъкъ изгубилъ любовта на господаря си и т. н. Всички хора се оплакватъ отъ безлюбие. Вѣрващиятъ, като влѣзе въ едно религиозно общество, въ първо време е вдъхновенъ, готовъ на всѣкакви жертви. Следъ известно време вдъхновението му изчезва, и той се чувствува изпразненъ, отегченъ. Всѣки се пита, кжде отиде любовта, защо го изостави. Това е предисловието на любовта. Който разбере предисловието и го използва разумно, той е готовъ за непреривната любовъ.

Какво значи да използвашъ разумно любовта? — При всѣко нейно посещение да се повдигнешъ поне съ милиметъръ отъ първото си положение. Когато любовта те посети и остави свѣтлината си, не стой на едно мѣсто. Използуй свѣтлината ѝ да се повдигнешъ едно стъпало по горе. Като те посети втори пѣтъ и види, че не си на сѣщото мѣсто, тя пакъ оставя свѣтлината си. И този пѣтъ се повдигащъ едно стъпало по-горе. Като правишъ това, ти всѣкога ще се ползувашъ отъ благословението на любовта. Помнете: Любовта никога не минава по единъ и сѣщъ пѣтъ. Следователно, вие трѣбва да се нагаждате къмъ нея, а не тя къмъ васъ. Който се оплаква отъ безлюбието на хората, той стои на едно мѣсто, не се повдига. Въ това отношение, той прилича на дете, което обикаля крушата, хвърля камъни върху нея, дано падне нѣкоя круша право въ устата му. Крушитѣ падатъ една следъ друга на земята, но то не се навежда да си вземе, а чака, отгоре нѣкакъ да му падне. Какво очаква, и то не знае. Всички плодове на дървото опадатъ, а детето стои съ отворена уста, не може да опита нито единъ плодъ.

Не стойте съ отворенъ уста предъ любовта, но бждете будни, да приемете свѣтлината ѝ и да се повдигнете стъпка нагоре. Стоите ли на едно и сѣщо мѣсто, много време ще чакате, докато ви посети отново. Като стоите на едно мѣсто, нито една круша нѣма да

дойде при васъ. Има круши, които даватъ плодове непрекъснато, презъ течение на цѣлата година. Тѣзи круши наричаме райски. Лимонитѣ и портокалитѣ приличатъ отчасти на райскитѣ круши, само че тѣ растатъ на топло, при специални условия. Като отидете при дървото на лимона или портокала, всѣкога ще намѣрите плодъ: едни връзватъ, други сж вече зрѣли. Обаче, не всѣки може да отиде на мѣстото, дето лимонитѣ и портокалитѣ растатъ и зрѣятъ.

Будно съзнание и трезва мисълъ се иска отъ всички. Само така можете да се ползвате отъ посещението на любовта; само така ще разберете Божиитѣ пѣтища. Останете ли въ положението на дете, което иска баща му да мисли като него, да нарежда работитѣ му, както на него е угодно, нищо нѣма да разберете. Разумното дете се приспособява къмъ баща си, а неразумното плаче, сърди се, иска той да се нагоди къмъ него. Не повтаряйте погрѣшкитѣ на вашето детинство. Повдигнете се стъпка нагоре, да приемете благото на любовта. Турете човѣшкото настрана и дайте пътъ на Божественото въ себе си. Само така ще се освободите отъ човѣшкитѣ внушения, които се движатъ въ съзнанието ви, както картинитѣ на нѣкой филмъ. Съзнанието е чувствителна плоча, на която се отпечатва всичко. Не можешъ да помислишъ, да почувствуващъ или да направишъ нѣщо, което да не се отпечатва на съзнанието. Нѣкой отпечать-

ци сж приятни, а нѣкои не сж, и човѣкъ се чуди, какъ да се освободи отъ тѣхъ.

Преди години срещнахъ единъ старъ човѣкъ, който се оплакваше, че нѣщо го мъчело. Какво го мъчи, не смѣе да каже. Най-после се разположи, отпусна се и заговори: Преди единъ месецъ видѣхъ на улицата една красива мома, която се отпечата въ ума и въ сърдцето ми, и доднесъ не мога да се освободя отъ образа ѝ. Искамъ да не мисля за нея, но тя навсѣкжде ме следва. Имамъ нѣколко сина, всички женени, не може да ми стане снаха. Какво да правя, какъ да изхвърля образа ѝ отъ ума си? — Нѣма защо да я изхвърляшъ, но ще я приемешъ въ себе си. Тя се изпрѣчила на пътя ти, за да ти обърне внимание, че не си живѣлъ добре. И сега имашъ възможность да изправишъ живота си, да проявишъ любовъ къмъ ближния си. Старецътъ се чуди, какъ е възможно младата мома да влѣзе въ него. Най-после разбра, че като се разшири и отвори сърдцето си за всички хора, заедно съ тѣхъ ще влѣзе и младата мома. Той започна да съжالياва, защо не е младъ сега, да изправи живота си и да приложи любовта правилно. Казахъ му, че и днесъ може да се подмлади. — Какъ? — Като влѣзешъ въ ретортата. На всички казвамъ: Който иска да се подмлади, трѣбва да влѣзе въ ретортата, да прекара тамъ деветъ месеца. Следъ това ще излѣзе навѣнъ младъ, енергиченъ, жизнеспособенъ, готовъ за работа и жертва.

— Съ момата ли ще влѣза въ ретортата, или самъ? — Съ момата. — Щомъ и момата ще бжде съ мене, готовъ съмъ още сега да влѣза въ ретортата. Какво представя красивата мома? — Божественото Начало въ човѣка. Следователно, който иска да се подмлади, трѣбва да прояви Божественитѣ мисли и чувства, които сж вложени въ него. Красивата мома и красивиятъ момѣкъ сж символи на Божествения животъ и Божествената истина. Стремете се да проявите Божественото, а не да го обсебвате и да му ставате господари. Какъ ще станете господари на слънцето? Да се ползвате отъ слънчевата свѣтлина и топлина, това е въ реда на нѣщата, но никой нѣма право да заповѣдва на слънцето.

Христосъ казва: „Ако не ядете плътта ми и не пиете кръвта ми, нѣмате животъ въ себе си“. Това значи: който не приеме Словото, нѣма животъ въ себе си. Словото освобождава човѣка. Отъ какво го освобождава? — Отъ старото, което служи за торѣ. Съ старото можете само да наторите нивитѣ си, но не можете да се храните съ него. Новото е храната на човѣка. Докато сте млади, хранете се съ новото, та като остарѣете, да имате материалъ за бждещето. Ще кажете, че човѣкъ трѣбва да се осигури. Не е въпросъ за осигуряване, но за съграждане на своето духовно тѣло. На земята човѣкъ живѣе съ физическо тѣло. Физическиятъ и духовниятъ свѣтъ се различаватъ коренно единъ отъ другъ. Та-

зи е причината, дето човѣкъ се смуцава на земята отъ такива нѣща, които въ духовния свѣтъ не го смуцаватъ. Тукъ бедни и богати живѣятъ заедно, а въ духовния свѣтъ тѣ сж на различни мѣста. — Защо? — Защото въ духовния свѣтъ беденъ е грѣшникътъ, а богатъ — праведниятъ. Тамъ грѣшникътъ и праведниятъ не живѣятъ заедно. Бедниятъ живѣе въ ада, а богатиятъ — въ рая. Въ притчата за бедния Лазаръ и богатия виждаме, че като напусналъ земята, Лазаръ отишълъ въ лочого на Аврама, между богатитѣ и праведнитѣ. Богатиятъ, който живѣлъ въ охолность и изобилие, следъ смъртта си отишълъ въ ада, между беднитѣ и грѣшни хора. Като разбралъ положението си, богатиятъ започналъ да се моли на Аврама, да изпрати Лазара при него, да накваси малко гърлото му, че пресъхнало. Аврамъ му отговорилъ, че това е невъзможно, защото има пропастъ между тѣхъ. — Тогава нека Лазаръ слѣзе при братята ми на земята, да ги научи, какъ да живѣятъ. — И това е невъзможно, отговори Аврамъ. — Защо богатиятъ се обърна за помощ къмъ Лазара? — Защото не бѣше се освободилъ още отъ своето господарство. Той гледаше на беднитѣ като на слуги, а не на равни на себе си. Той мислѣше, че и тукъ може да използва Лазара, но разбра, че духовнитѣ закони сж различни отъ земнитѣ.

И тѣй, докато сте на земята още, освободете се отъ старитѣ навици и неджзи на

богатитѣ. Не мислете, че външно бедниятъ може да бжде вашъ слуга. Той е външно беденъ, а вътрешно богатъ, разполага съ голѣми знания и опитности. Ако е решилъ да изправи живота си, богатиятъ самъ трѣбва да отиде при духовния човѣкъ, да се учи отъ него. Който не разбира законѣ, радва се, че нѣкой богатъ го поканилъ у дома си, да му проповѣдва. Какъ ще проповѣдвашъ на човѣкъ, който мисли само за ядене и пиене? По-скоро той ще те завлѣче при себе си, отколкото ти да го повдигнешъ. Словото Божие се благовестува на сиромаситѣ, т. е. на онѣзи, които иматъ уши и очи, да виждатъ и слушатъ това, което имъ се говори. Сиромаситѣ сж праздни шишета, въ които можете да сипете нѣщо. Богатитѣ сж пълни шишета, които първо трѣбва да се изпразнятъ, следъ това да се налѣе ново съдържание въ тѣхъ. Само така то ще се задържи и използва.

Пазете се отъ старото, което руши и подяжда човѣшкия животъ. Недоволството, съмнението, подозрението, завистъта сж стари навици, които причиняватъ разрушения. Защо се съмнявате въ Господа? Ще кажете, че Той ви изоставилъ. Не ви изоставилъ Богъ, но вие Го напущате. Когато синътъ умре, баща му ли го оставя? Колкото и да страда за умрѣлия си синъ, бащата е принуденъ да го изостави. Ще го държи день-два у дома си и на третия день непременно ще го занесе на гробищата. Ето защо, за да не принуждавате Бога

да ви изпрати на гробищата, бждете всѣкога будни, да прилагате любовта. Който прилага любовта, той е вѣчно младъ и красивъ. Огнемете му любовта и вижте, какъ ще погрозиѣ. Пазете любовта, която ви е дадена. Съ други думи казано : Не отхвърляйте Бога отъ себе си, за да не изгубите любовта и живота си. Не давайте на заемъ това, което ви е дадено. Можете ли да дадете очитъ, ушитъ, ржцетъ и краката си на заемъ? — Не можете. Следователно, ако трѣбва да видишъ нѣщо, ще го видишъ съ своитъ очи ; ако трѣбва да чуешъ нѣщо, ще го чуешъ съ ушитъ си ; ако искашъ да хванешъ нѣщо, хвани го съ ржцетъ си ; ако искашъ да отидешъ нѣкъде, иди съ краката си. Не давай удоветъ си на заемъ на когото и да е, нито взимай на заемъ чужди удове.

Какво се иска отъ съвременнитъ хора? — Да извадятъ мухлясалия хлѣбъ отъ торбитъ си и да го хвърлятъ вънъ. После да изператъ торбитъ си и да отидатъ на фурната, да ги напълнятъ съ прѣсенъ, хубавъ хлѣбъ. Въ това се заключава новото, Божественото, което иде сега въ свѣта. То не се занимава съ старото, съ мухлясалия хлѣбъ. — Защо? — Защото старото не носи никакви блага за човѣка. Това казва апостолъ Павелъ въ посланието си. Старото да се изхвърли навънъ. Торбитъ да се изпразднатъ ! Оценявайте благата, които днесъ се даватъ, а не миналитъ блага, отъ времето на Мойсея. Днешниятъ день е важенъ. Той е Божественъ день. Използвайте

благо, което сегашният момент носи. Той е изгръвът на живота. Мнозина съжالياват, че не сж живѣли въ времето на Христа. Нѣма защо да съжالياват. Христосъ възкрѣсна, следователно, и днесъ живѣе и проповѣдва. Защо не приемете и не приложите Словото Му? Много отъ сегашнитѣ християни приличатъ на евреитѣ. И тѣ чуватъ, гледатъ, но не приематъ Словото на Христа. — Защо? — Защото се държатъ за старитѣ човѣшки разбирания.

Христосъ казва на Петра: „Това кръвъ и плът не ти го е открила, но Отецъ ми, Който живѣе въ мене“. Слънцето изгрѣва всѣка сутринь, но ако спишъ, нѣма да видишъ изгрѣва, нѣма да възприемешъ Божествената истина. Събудишъ ли се на време, ще видишъ изгрѣва и ще възприемешъ истината. Какъ ще разберете стиха, дето Христосъ казва: „Когато Синъ Человѣчески дойде на земята, ще намѣри ли достатъчно вѣра между хората?“ Ако Христосъ дойде днесъ на земята, хората ще се питатъ, отде дойде този, кжде се е родилъ и т. н. И това е на мѣсто, но най-добре е да се възприеме Словото и да се приложи. Всички знаятъ, че Богъ е Любовь, че Той е все-силенъ, всеблагъ, всепрощаващъ, но истинското знание се заключава въ изпълняване на Божията воля. Който изпълнява Божията воля, ще опита Неговото благословение.

Будно съзнание е нужно на човѣка. Ако не е будно, причината е въ самия него. Съвременнитѣ хора сж крайно обре-

менени, носятъ голѣми тежести. Време е да се освободятъ отъ тѣхъ. — Какъ? — Ще отворятъ торбитѣ си и ще изхвърлятъ навънъ непотрѣбнитѣ мисли, чувства и желания. Изхвърлете мухлясалия хлѣбъ навънъ! Единъ хлѣбъ въ торбата е достатъченъ, но прѣсенъ, доброкачественъ. Единъ костюмъ ви е достатъченъ, но да бжде винаги чистъ, да свѣти. Ангелитѣ иматъ само една дреха на гърба си, но постоянно я чистятъ. Шомъ се яви едно малко петно, тѣ сѣдатъ на електрическия столъ, пушатъ тока на любовта, и дрехата веднага свѣтне. Правете и вие като тѣхъ. Чистете дрехата си съ тока на любовта. Който не знае да чисти дрехата си, постоянно ще се съблича и облича. Събличането е смъртъ, обличането — раждане. Това наричаме прераждане. Вложете въ умоветѣ и въ сърдцата си по една мисль, по едно чувство, които не цапатъ дрехата. — Какъ можемъ да разберемъ свѣта и живота само съ една мисль и едно чувство? — Две очи сж нуждни на човѣка. Той вижда свѣта съ две очи и го разбира. Една Божествена мисль и едно Божествено чувство сж достатъчни. Тѣ сж дветѣ очи, презъ които човѣкъ вижда цѣлия свѣтъ и го изучава. Какво правятъ онѣзи, на които очитѣ отслабватъ? Тѣ носятъ очила, но и съ тѣхъ не виждатъ добре. Нѣкои хора носятъ по нѣколко чифта очила, които постоянно промѣнятъ, но и съ тѣхъ не виждатъ добре. Много мисли и желания въ човѣка сж многото очила на

очитѣ имъ. Приемете Божественитѣ мисли и чувства въ ума и въ сърдцето си, да бждатъ очитѣ ви здрави и съзнанието ви — будно.

Гледайте на живота презъ очитѣ на любовта. Само така ще придобиете истинското знание, което обикновениятъ човѣкъ не може да ви даде. Който гледа съ очитѣ на любовта, ще приеме онази свѣтлина, която не може да мине презъ обикновенитѣ човѣшки очи. Ако се нуждаете отъ очила, идете въ фабриkitѣ на любовта, дето произвеждатъ стѣкла, презъ които минава Божествената свѣтлина. Който възприема Божествената свѣтлина презъ очитѣ си, той вижда свѣта, който Богъ е създалъ, разбира го и лесно разрешава задачитѣ си.

Желая на всички да гледатъ презъ очитѣ на любовта и да приематъ нѣщата въ тѣхната сжщина.

— Богъ е Духъ, и Божиятъ Духъ носи свобода.

*

26. Утринно Слово отъ Учителя, държано на 29 мартъ, 1936 г., 5 ч. с. София. — Изгрѣвъ.

Дветъ фази

Размишление.

Прочетената глава отъ посланието къмъ Филипянитъ започва съ Божественото и свършва съ човѣшкото. Това показва, че между тѣзи две начала има тѣсна, непреривна връзка. Не можешъ да живѣешъ добре като човѣкъ, ако не си разбралъ Божественото Начало въ себе си. Не можешъ да влѣзешъ въ Божествения свѣтъ, ако не си миналъ презъ човѣшкия. Казано е въ Писанието: „Само чистиятъ по сърдце може да види Бога.“ Божествениятъ свѣтъ не търпи никаква нечистота. Ще кажете, че вие постоянно миете лицето, ржцетъ си, за да бждете чисти. Мислите ли, че чистото лице означава чисто сърдце? И това е възможно, но и обратното се случва: лицето на човѣка може да бжде чисто, а сърдцето му — нечисто.

Мнозина се оплакватъ отъ живота си, отъ противоречията и страданията, на които се натъкватъ. — Защо? — Мжно се излиза отъ областта на противоречията. И светията, като влѣзе въ тази област, мжно излиза. Той се

*) Послание къмъ Филипянитъ 2 гл.

вижда принуденъ да остави дрехата, оржжието си и така да излѣзе навънъ. Ако областъта на противоречията представя трудности за светията, колко повече за обикновения човѣкъ. Той често нагазва въ тази област и, въпрѣки това, мисли, че всичко ще му върви добре. — Защо съществуватъ противоречията? Както и да се обяснява, това не разрешава въпроса. Това е все едно да питате, защо на нѣкои мѣста почвата е мочурлива. Съ обясненията мочурливата почва не се пресушава. Дренажъ е нуженъ, за да се изсуши почвата и да стане плодородна. Ученитѣ сж забелязали, че на едни мѣста земнитѣ пластове хлѣтватъ, а на други се повдигатъ. Тѣ даватъ различни обяснения за хлѣтването и издигането на земнитѣ пластове, но съ това промѣнитѣ, които ставатъ съ земнитѣ пластове, не се прекратяватъ. Земната кора постоянно се измѣня. Човѣкъ е дошълъ на земята съ известенъ багажъ, отъ който не може да се освободи. — Защо е така? — Другояче не може. Ако остане безъ багажъ, толкова ще олекне, че ще отиде нѣкъде въ пространството. Това не значи, че ще отиде въ другия свѣтъ. Нѣкой иска часъ по-скоро да напусне земята, да отиде при Бога. Отде знае, че ще отиде при Бога? За да стане жителъ на небето, преди всичко човѣкъ трѣбва да слѣзе до дъното на ада и следъ това да започне да пѣпли нагоре. Лесно се говори, че искашъ да се качишъ горе, но качването подразбира знание.

Понятията „качване и слизване“, „горе и долу“ и донесъ още оставатъ неразбрани за хората. Всички нѣща, които слизатъ надолу, сж тежки; които възлизатъ нагоре, сж леки. Тежкитѣ нѣща изпущатъ тъмнина, а лекитѣ — свѣтлина. Тежкитѣ хора минаватъ за грѣшници, а лекитѣ — за праведни. Така не се говори. За да стане ясно едно понятие, преди всичко то трѣбва да мине презъ човѣшкия умъ и човѣшкото сърдце, да се опита. Лесно се говори за нѣща, които не сж опитани. Напримѣръ, казвашъ, че можешъ да рисуашъ. Ако си добъръ художникъ, лесно рисуашъ; ако не си добъръ художникъ, ще минешъ презъ голѣми мъчности, докато научишъ това изкуство. Вземи четка въ ръка и се опитай да нарисувашъ образа на единъ човѣкъ, да видишъ, презъ колко мъчности ще минешъ. Много пѣти ще изтривашъ очитѣ, ушитѣ, устата на образа, който рисуашъ, за да изкарашъ една хубава картина. Ще нарисувашъ нѣкъде вода и ще кажешъ, че си нарисувалъ изворъ. Не е лошо да нарисувашъ единъ образъ, но трѣбва да му дадешъ изразъ. Идея трѣбва да има въ вашата картина.

Каквото и да се говори за художниците, вината не е въ тѣхъ. Малкото дете рисува гарджета, и майката се радва на рисунката му. — Защо? — Тя знае, че единъ день това дете ще стане виденъ художникъ. Лошо е когато нѣщата оставатъ на едно и сжщо мѣсто. Обаче, ако се развиватъ, тѣ внасятъ радостъ

и насърдчение. Нѣкой чете философски книги и намира противоречия въ тѣхъ. Той се запитва, защо авторътъ дава такова противоречиво обяснение на въпроситъ. Вината не е въ автора. По права линия ли тече рѣката? Като проследите течението ѝ, виждате, че тя постоянно криволичи на една и на друга страна. Пътътъ ѝ не е равенъ, не върви по права линия. Следователно, тя е принудена да криволичи. Другъ е въпросътъ, ако се изкопае дългъ, правъ тунелъ, и водата минава по него. Обаче, за това се изискватъ усилия, време и хора. По сжщия начинъ и словото, и мисълта не вървятъ по права, гладка линия. Дългъ и неравенъ е пътятъ на човѣшката мисль.

Често хората сами се лъжатъ, искатъ да затворятъ очитъ си предъ мжнотиитъ и противоречията, но и съ това нищо не се постига. Никой човѣкъ не е излъгалъ себе си. Отвори очитъ си и разрешавай въпроситъ въ свѣтлина. Мнозина ще те залъгватъ отвънъ и отвжтре, но ти слушай Божествения гласъ въ себе си. Той всѣкога говори истината. Ще кажете, че нѣкой дошълъ предъ васъ да изповѣда грѣховеѣ си, и вие сте длъжни да му помогнете. Помага се на добрия, честния и справедливия човѣкъ. — Какъ се познава такъвъ човѣкъ? — Щомъ дойде при васъ да изповѣда грѣховеѣ си, питайте го защо грѣши. Отъ отговора му ще познаете, добъръ човѣкъ ли е, или лошъ. Ако ви каже, че не е ваша работа, какъ живѣе той, и какво прави, ще знае-

те, че не може да се разчита на него. Той е нечестенъ, неискренъ човѣкъ. Той иска отъ васъ да се молите за него, да се простятъ грѣховеѣ му, а самъ да прави, каквото желае. Това е дяволска работа. Не помагайте на дяввла, но оставете го да се пържи на собствения си огънь.

Пазете се отъ изкушенията на дявола, за да не си счупите главата. Единъ селянинъ отишълъ при ясновидката Кортеза, да чуе нѣщо отъ нея. Той се представилъ за благочестивъ и смиренъ човѣкъ. Казалъ ѝ, че иска да чуе нѣщо за Бога, за другия свѣтъ, да повдигне душата си. Кортеза, макаръ и ясновидка, изпаднала въ заблуждение и помислила, че предъ нея стои светъ човѣкъ. Следъ нѣколко посещения той тръгналъ отъ село въ село да проповѣдва. Въмѣсто икона, той носѣлъ своята фотография: отдѣсно поставилъ образа на Христа, отлѣво — Свети Духъ, а надъ главата си — Богъ Отецъ. Дето отивалъ, все за себе си говорѣлъ, за своитѣ ясновидски дарби и способности. Той не подозиралъ, че се поддалъ на изкушенията на дявола. Трѣбвало следъ това да бѣде подложенъ на голѣми гонения и хули, за да разбере, че е на кривъ пътъ. Не се постига лесно съвършенство. Презъ голѣми мжнотии и изпитания трѣбва да мине човѣкъ, за да стане съвършенъ. Много горчиви хапове ще глѣтне, докато реализира идеала на своята душа. Който носи въ себе си морала на любовта, никога не се обез-

сърдчава. Презъ каквито изпитания и да минава, той остава вѣренъ на любовта.

Нѣкои казватъ, че въ любовта, именно, сж преживѣли най-голѣмитѣ огорчения и противоречия. Това е невъзможно. Любовта не създава противоречия, нито огорчава човѣка. Който те обича, никога не може да те разлюби. Коя майка, която носила детето въ утробата си съ любовъ, го е разлюбила? Кой признателенъ и благороденъ синъ е разлюбилъ майка си и баща си? Невъзможно е да обичашъ и да не те обичатъ. На какъвто въздухъ и да изложите златото, все злато си остава. При каквито условия и да поставите добрия човѣкъ, все добъръ си остава. Никоя сила въ свѣта не е въ състояние да измѣни характера на добрия човѣкъ. Ще кажете, че лоши мисли и чувства ви нападатъ и измѣнятъ характера ви. Страхувате ли се отъ тѣхъ? Колкото да сж страшни, тѣ не могатъ да нарушатъ вътрешния миръ на човѣка. Защо се смущавате отъ лошитѣ мисли и чувства? Защо се смущавате отъ лѣва? Лѣвътъ реве като лѣвъ, нѣма защо да се страхувате отъ него. Кучето лае като куче, магарето реве като магаре. Следователно, и лошитѣ мисли, колкото да сж страшни, ако не имъ се поддавате, ще минаватъ и заминаватъ край васъ, безъ да ви засегнатъ. Ще кажете, че тѣ ви засѣгатъ, като миризмата на мършата. Щомъ усѣтите миризмата имъ, бѣгайте далечъ отъ тѣхъ. Въ живота приятното и неприятното вървятъ всѣ-

кога заедно. Затова казваме, че приятното за едного е неприятно за другото. Приятно е за вълка да души овцетѣ; неприятно е за овцата да я напада вълкъ.

И тъй, каквито сж отношенията между вълка и овцата, такива отношения сжществуватъ понѣкога между хората. Това сж аномални състояния, резултатъ на отклонението на човѣка отъ правия пътъ. Ще кажете, че такива хора трѣбва да се отстранятъ отъ обществото. Това е невъзможно. Какъ ще отстраните вълка отъ кошарата? Колкото и да е далечъ въ гората, той все за кошарата мисли. Докато не нападне поне една овца, той постоянно ще се върти около кошарата. Като изяде овцата, ще започне да мисли за втора, трета и т. н. Не можете лесно да се освободите отъ злото. Не мислете, че можете да победите злото, или да надхитрите дявола. Повече ще объркате концитѣ си, отколкото да ги оправите. Който се е опиталъ веднѣжъ да излъже дявола, двойно е платилъ. Дяволътъ е баща на лъжата. Що се отнася до лъжата, той знае, какъ да си служи съ нея. Обаче като се срѣща съ хората, той изисква отъ тѣхъ да му говорятъ истината. Щомъ имъ каже нѣщо, тѣ трѣбва да го разгласяватъ като глашатаи: Дяволътъ дава широкъ достѣпъ на лъжата, въ замѣна на което иска да му се говори истината.

Задачата на човѣка е да различава състоянията, презъ които минава, както и мисли-

тѣ, и чувствата си. Той трѣбва да знае, кои мисли сж негови и кои — чужди. Не е достатъчно да кажешъ, че мислишъ, но трѣбва да знаешъ, твоя ли е тази мисълъ. Дойде въ ума ти една добра мисълъ — посетило те е едно добро сжщество; дойде ти една лоша мисълъ — посетило те е едно лошо сжщество. Чистата вода минава презъ чиста трѣба, а нечистата — презъ нечиста трѣба. Който грѣши, той е нечистъ сждъ. Шомъ се разкае, става чистъ сждъ. Отъ човѣка зависи да бжде чистъ или нечистъ сждъ. — Защо грѣши човѣкъ и се каля? — Това е другъ въпросъ. Нѣкога човѣкъ се каля отъ своитѣ грѣхове, а нѣкога — отъ чужди. За Христа е казано, че понесе грѣховетѣ на цѣлото човѣчество, но Той не се окаля, не стана нечистъ сждъ. — Защо не се окаля? — Защото имаше отвръщение къмъ грѣха. Той понесе грѣха, страданията на хората, безъ да го засегне тѣхната нечистота. Всѣки, който подписва полица за нѣкого, той плаща вмѣсто него.

Христосъ подписа полица за цѣлото човѣчество, поради което понесе последствията на неговитѣ грѣхове. Той знаеше, че ще страда, ще бжде разпнатъ, но съзнателно се пожертвува. Несъзнателниятъ и неблагодаренъ синъ всѣкога може да разпне майка си. Герой бѣше Христосъ! Той понесе страданията на хората, безъ да се окаля. Христосъ знаеше, че когато грѣховетѣ на хората се увеличаватъ, и благодатъта се увелачава, но ако тѣ

се разкаятъ и обърнатъ къмъ Бога. Затова е казано, че цѣлото небе се весели, когато грѣшникътъ се обръща къмъ Бога. Това означаватъ думитѣ: Нечистото се превръща въ чисто. — Кога? — Когато мине презъ Божествения огънь, който изгаря и стопява всичко. Нечистото, неустойчивото изгаря, а това, което любовта е създала, остава за вѣчни времена. Може ли при това положение човѣкъ да не се отрече и самопожертвува? Какъ нѣма да се отречешъ отъ онова, което изгаря и се превръща въ пепелъ? И пепелъта е полезна, но за торъ. Обаче, онова, което не изгаря, постепенно се организира. Презъ него минава животътъ. Старитѣ ти дрехи ще изгорятъ, и ти ще останешъ голъ. Който живѣе въ Бога, не е голъ. Той е обвитъ въ свѣтлината на любовта. При тази свѣтлина никаква голота не сжществува. Облѣчениятъ въ свѣтлина е свѣтещъ човѣкъ. Горко на онзи, на когото дрехитѣ сж изгорѣли! Той не познава свѣтлината на любовта.

И тъй, искате ли да бждете облѣчени, следвайте пѣтя на водата, на въздуха и на свѣтлината. — Какво прави водата? — Уталожва жаждата на жадния. — Какво прави въздухътъ? — Дава животъ на онзи, който се задушава. — Какво прави свѣтлината? — Оправя пѣтя на объркания и заблуденъ пѣтникъ. Кой човѣкъ не се нуждае отъ вода, въздухъ и свѣтлина? Носете качествата на водата, въздуха и свѣтлината, за да бждете добре приети

навсѣкжде. Пжди ли ви нѣкой, ще знаете, че нѣмате качествата на водата, въздуха и свѣтлината. Водата е носителка на живота, въздухътъ е носителъ на мисълта, а свѣтлината — на любовта. Търсите ли живота като срѣда, обърнете се къмъ водата; търсите ли мисълта като срѣда, обърнете се къмъ въздуха; търсите ли любовта, обърнете се къмъ свѣтлината. Откажете се отъ миналото, отъ злото въ себе си, за да намѣрите новата срѣда — срѣдата на водата, на въздуха и на свѣтлината. Защо сжществува злото, не питайте. За злото можете само да мислите, но въ връзка съ доброто. Отдѣлите ли злото отъ доброто, вие сте на опасенъ пжтъ. Който попадне въ пжтя на злото, не може да излѣзе навънъ. Трѣбва да дойде една мощна, здрава ржка, да го изведе навънъ. Страшенъ и мжченъ е пжтътъ на злото. Вначалото си този пжтъ е широкъ, удобенъ, може да се минава съ кола, фйтонъ и автомобилъ. Къмъ срѣдата се стѣснява и става опасенъ и страшенъ. Малцина сж излѣзли оттамъ здрави и неповредени. Обаче, който е миналъ благополучно, отива къмъ края, дето пжтътъ отново става приятенъ, красивъ и лекъ. Това е за избраницитѣ, които и по този пжтъ сж вървѣли съ любовъ и вѣра въ Бога. Безъ Бога и въ пжтя на доброто е страшно. Съ Бога и пжтътъ на злото е приятенъ и красивъ.

Какво представя вѣрата? — Мощна сила, която разрешава всички мжчнотии и противо-

речия. Върващиятъ е мобилизиранъ. Когато излѣзе лице съ лице срещу неприятеля, той изважда пушката си и стреля. — Нали трѣбва да живѣемъ въ миръ и любовъ? — Предложи на неприятеля си миръ и вижъ, какво ще каже. Въ това време дръжъ пушката си пълна и чакай отговоръ. Ако е готовъ за миръ, и двамата ще свалите пушките си. Ако не е готовъ, ще стреляшъ и ще вървишъ напредъ. Той може да те рани нѣкъде — ще спрешъ да превържешъ раната си и пакъ ще вървишъ напредъ. Раната е болестъта, която иде съ цель да те победи. Ще вървашъ въ успѣха си и ще вървишъ напредъ. Който влиза въ борба съ неприятеля си, не трѣбва да се връща назадъ. Съ лошитъ хора не можешъ да живѣешъ въ миръ. Важно е, като воювашъ, ти да не изгубишъ своя вътрешенъ миръ. Ако неприятелътъ ти падне въ пленъ, не го убивай, но му кажи да вземе пушката и да воюва съ тебе заедно, противъ твоитъ врагове. — Ако не иска да воюва? — Ще го заставишъ по нѣкакъвъ начинъ. Две нѣща го очакватъ: или да воюва, или да се обезоръжи и да стои миренъ. Който иска да воюва, трѣбва да върви напредъ и да не отстъпва. — Все ще дойде нѣкой ангелъ да ми помогне. — Ангелътъ е въ тебе. Ти ще го слушашъ и ще вървишъ напредъ. — Раненъ съмъ. — Ще вървишъ напредъ. — Кръвта ми изтича. — Ще се превържешъ и пакъ ще вървишъ напредъ. Ангелътъ е строгъ, не търпи слабо-

сти и мекушавостъ. Той е поддържникъ на новото: нови разбирания, новъ моралъ, нови възгледи, ново оржие. — Кое е новото оржие? — Любовта. Тя побеждава всичко.

Въ Стария заветъ се говори за пророкъ Илия, който се възнесе на небето съ огнена колесница. Нѣкои религиозни очакватъ да дойде такава колесница и за тѣхъ. Огнената колесница е огньтъ на любовта. Илия мина презъ Божествения огнь, за да излѣзе отъ Стария заветъ. Следъ това той разбра, какво значи, да живѣешъ въ любовъ. Той пожела да дойде отново на земята и да изправи погрѣшката си. Роди се отново като Иоанъ Предтеча и, за изкупление на погрѣшката си, трѣбваше да отсѣкатъ главата му. Христосъ казва за пророкъ Илия, че билъ единъ отъ най-малкитѣ въ Царството Божие. Значи, всички, които идатъ следъ него, ще бждатъ по-голъми.

Какво се иска отъ съвременния човѣкъ? — Да преодолѣе естеството на пророкъ Илия въ себе си. Ако не постигне това и не стане като единъ отъ най-малкитѣ въ Царството Божие, той не може да разбере Божиитѣ пѣтица. Често ще ви нашепватъ, че сте грѣшници, че не разбирате живота, и вие ще се обезсърдчавате. Не се обезсърдчавайте, но бждете будни, да не се поддавате на внушенията на дявола. Говори ли ви отрицателни и невѣрни нѣща, турете единъ грамъ отъ истината на гърба му. Той се страхува отъ истината като

отъ огънь. Що се отнася до лъжата, той е герой, може да я носи; по отношение на истината, той е слабъ — тя го събаря на земята. Майката трѣбва да говори истината на дъщеря си, да знае, какво я очаква; бащата трѣбва да говори истината на сина си, да знае, съ какво има да се справи. Какво прави майката съ дъщеря си? Като дойде време да се жени дъщерята, майката скрива истината. Защо да не се говори истината на всички? Нека момата и момъкътъ знаятъ, че домътъ имъ ще се посещава и отъ Христа, и отъ дявола. Христосъ носи радостъ и веселие, а дяволътъ — страдание и скръбъ.

Желая ви да бъдете герои, да се ползвате отъ посещенията и на Христа, и на дявола. Силенъ човѣкъ е онзи, който се справя еднакво съ радостта и страданието, съ любовта и омразата, съ вѣрата и безвѣрието, съ доброто и злото. Когато носи доброто, човѣкъ е силенъ като ангелъ; когато носи злото, той е силенъ като дявола. Който мисли, че ще носи само доброто, той е на кривъ пжтъ; който мисли, че ще носи само злото, пакъ е на кривъ пжтъ. Човѣкъ трѣбва да носи и доброто, и злото. Така направи Христосъ. Той понесе страданията и радоститѣ на хората. Той понесе и доброто, и злото на човѣчеството. Доброто и злото сж пжтища, презъ които човѣкъ неизбѣжно минава.

Ще кажете, че пжтътъ на злото е тежъкъ и опасенъ, причинява голѣми страдания. Вна-

чалото този път е лекъ, въ срѣдата е много тежъкъ, а на края носи благословение за всички. Радвайте се и като плачете, и като се смѣете. Събирайте сълзитъ си въ шишенце, да ги изследвате. По тѣхъ ще познаете, отъ каква дълбочина идатъ тѣ. Така ще разберете, че сте на земята като въ най-добро училище. Пътътъ, по който вървите, е единъ отъ най-добритъ. Докато преживявате нѣщо, мълчете. Щомъ го преживѣте и стане минало за васъ, можете вече да говорите. И за бъдещето може да говорите. Обаче, за настоящето ще мълчите. Следователно, говорете за миналата и бъдещата си любовъ, но не и за настоящата. И всичко, за което говорите, да бжде точно, безъ преувеличаване. А за това, върху което работите въ даденъ моментъ, ще мълчите като риба. Не спазвате ли това правило, сами ще си напакостите.

И тъй, любете и правете добро, за да се повдигнете. Ще любите и ще правите добро като Бога. — Какъ люби Богъ? — Безкористно и чисто. Той люби всички живи същества и къмъ всички е еднакво добъръ и благъ. Казано е за Бога, че бѣше въ Христа и не вмѣняваше грѣховетъ на хората. Щомъ Богъ прощава грѣховетъ на хората, и ние трѣбва да прощаваме. Следвайте примѣра на Христа и на Бога. До известно време се прощаватъ грѣховетъ на хората, но, ако не се примирятъ помежду си, ще понесатъ последствията си. И

следъ това ще се принудятъ пакъ да се обърнатъ къмъ Бога, Той да ги примири.

Работете върху себе си, да придобиете качествата на водата, на въздуха и на свѣтлината. Само така ще влѣзете въ пътя на доброто. Само така ще минете благополучно и безопасно пътя на злото.

— Богъ е Духъ, и Божиитъ Духъ носи свобода.

*

27. Утринно Слово отъ Учителя, държано на 5 априлъ, 1936 г., 5 ч. с. София. — Изгрѣвъ.

Божествената връзка

Размишление.

Красотата на живота се заключава въ новото, а не въ старото; въ младостта, а не въ старостта. Младостъ и старостъ сж две различни състояния, презъ които минава човѣшкото съзнание. Самъ по себе си, по сжщина, човѣкъ не е нито младъ, нито старъ. Обаче, въ даденъ случай, той може да бжде младъ или старъ. Не е страшно, че човѣкъ остарява, но страшно е, когато не знае, какво иде следъ старостта. Тогава той иска да се подмлади, но не може. Той започва да изброява качествата, които ималъ като младъ. Казва: Едно време бѣхъ силенъ, енергиченъ, пѣргавъ; каквото пожелавахъ, постигахъ. Въ това отношение, стариятъ прилича на единъ турчинъ, който често се хвалѣлъ, че могълъ да прескача голѣми трапове. — Сега можешъ ли? — запитвали присѣтствуващитѣ. — Мога. Единъ день направилъ опитъ да прескочи единъ голѣмъ трапъ. Той си мислѣлъ: Ще направя опита първо самъ, безъ свидетели и, ако излѣзе сполучливъ, ще го направя и предъ близкитѣ си. Видѣлъ единъ трапъ, засилилъ се да

*) I. Послание къмъ Солунянитѣ, I гл.

го прескочи, но падналъ. Като се огледалъ и видѣлъ, че нѣма хора около него, излѣзълъ отъ трапа и си казалъ: Какъвто бѣхъ на младини, такъвъ съмъ и сега.

Стремете се къмъ новото, къмъ неизмѣнното въ живота. Да се говори, че човѣкъ трѣбва да бжде добъръ, любещъ, милосърденъ, вѣрващъ, истинолюбивъ, това сж обикновени, основни нѣща въ живота. Това сж врати и прозорци на кжщата. Коя кжща е лишена отъ врати и прозорци? Коя кжща е лишена отъ маса, столове и сѣдове за готвене? Обаче, има единъ животъ, който не произлиза отъ вратитѣ, прозорцитѣ и мебелитѣ. Той е надъ обикновеното и преходното. Този животъ изключва всѣкакво покаяние. И доднесъ още вѣрващитѣ говорятъ за покаяние. Какво нѣщо е покаянието? Да се покае човѣкъ, това значи, коренно да измѣни живота си. Ако не изправи живота си, а само се извинява, това не е разкаяние. Време е да изправите живота си, а не да се разкайвате; да приложите любовта си, а не безлюбието!

И тъй, ще знаете, че това, което раздѣля хората, обществата и народитѣ, е безлюбието. — Какво трѣбва да се прави? — Да се приложи любовта. — Какво ще кажатъ хората за насъ? — Това не е важно. Всички хора търсятъ любовта. Ще кажете, че любовта носи разочарование. Любовь, която носи разочарование, не е истинска. Ние говоримъ за онази любовь, която носи радостъ и веселие, която осмисля

живота и разрешава мъчнотиите и противоречията. Тя носи истинската мърка за нѣщата. Имате ли тази мърка, свѣтътъ не може да ви плаши. — Какво представя свѣтътъ? — Старъ, 120 годишенъ човѣкъ, който едва пристѣпеа. Нищо друго не му остава, освенъ да замине за другия свѣтъ. Тамъ той ще се обнови, ще научи много нѣща и ще се върне на земята като малко дете, отново да се учи. Това подразбиратъ алхимицитѣ „вѣчно подмладяване.“ За сега на земята нѣма още такива реторти, въ които човѣкъ може да се подмлади. Висока култура се иска отъ човѣка, за да се подмлади моментално.

Съвременниятъ човѣкъ е изгубилъ първоначалната си топлина, която е необходимо условие за подмладяване. И яйцето, което кокошката е снесла, има скрита, вътрешна топлина. Изгуби ли тази топлина, яйцето не може да се измѣти. Ще кажете, че причината за това е въ кокошката. Отъ една страна причината е въ кокошката, а отъ друга — въ яйцето. При измѣтването на яйцето не по-малка роля играе и неговата вътрешна, скрита топлина. Тя представя особенъ родъ динамическа топлина, причина за новия животъ. Въ човѣка тази топлина наричатъ „топлина на Духа.“ За нея е казано въ стиха: „Ако не се родите отново отъ вода и Духъ, не можете да влѣзете въ Царството Божие.“ Родениятъ отъ вода и Духъ е новъ човѣкъ.

Апостолъ Павелъ казва: „Да служимъ на Истинния Богъ.“ Какъ да служи, самъ той не е знаелъ. И като голѣмъ познавачъ на истината, той не е разбиралъ всичко. Знание е нужно на човѣка, да познава първо своитѣ вътрешни състояния. Ти трѣбва да знаешъ, защо си неразположенъ, защо се съмнявашъ, защо си мраченъ, недоволенъ и т. н. Не е достатъчно да съзнавашъ, че си неразположенъ, но трѣбва да знаешъ причината на неразположението. Щомъ имашъ едно изкуство, трѣбва да го знаешъ въ съвършенство. Ако си майсторъ-цигуларъ, ще свиришъ по всичкитѣ правила на музиката; ако си ораторъ, ще говоришъ по всичкитѣ правила на речта; ако си домакиня, ще изпълнявашъ работата си като добра майсторка. Каквато служба ти е дадена, ще я изпълнявашъ, както трѣбва. Животътъ изисква отъ всички точностъ, съвършенство въ изпълнение на тѣхнитѣ задачи. — Ние не живѣемъ добре. — Това не ви оправдава. Ти изнасяшъ отрицателнитѣ прояви на човѣка, но тѣ не съставятъ живота. Ако съзнавашъ, че не живѣешъ добре, ще работишъ, да изправишъ живота си и да се подмладишъ. Затова си дошълъ на земята.

Какво означава подмладяването? Да се подмлади човѣкъ, това значи, коренно да преобрази ума и сърдцето си. Правата и свѣтла мисль подмладяватъ ума. Благороднитѣ и възвишени чувства подмладяватъ сърдцето. Невъзможно е да подмладишъ тѣлото си, ако

предварително не си подмладилъ ума и сърдцето си. Стариятъ животъ, изразенъ въ стари мисли и чувства, не може да подмлади човѣка. Защо ще цитирате, какво е казалъ нѣкой отъ старитѣ философи и учени? И това е добре, но ако става въпросъ за подмладяване, цитирайте онѣзи мисли, които и до днесъ още живѣятъ. Да цитирате стари мисли и да се мъчите да ги възкрѣсавате, това е губене на време и сили. Занимавайте се съ Словото Божие, съ Неговата истина. Само така можете да подмладите ума и сърдцето си. Тѣ сж живи и днесъ, ще живѣятъ и въ бждеше.

Кжде ще намѣрите истината? — Тя е въ самитѣ васъ, и вие въ нея. Ако не бѣше така, не бихте могли да живѣете. Вие живѣете и въ любовта, и въ мъдростта на Бога, но нито истината, нито любовта, нито мъдростта сж проникнали още въ вашата душа. Когато истината проникне дълбоко въ човѣка, той става свободенъ, радостенъ и веселъ, както детето, което се намира въ обятията на майка си и баща си. Истината подразбира освобождение, подмладяване. Който изгуби истината, изгубва свободата и разположението си. Той е като въ мраченъ, облаченъ день, съ понижена температура — всичко около него е въ тъмнина. Много естествено! Може ли затворникътъ да бжде радостенъ? Веднѣжъ изгубилъ свободата си, той нѣма радостъ, нѣма свѣтлина въ душата си.

Често религиозните хора изпадатъ въ заблуждение, понеже очакватъ да дойде Духътъ въ тѣхъ, Той да ги научи на всичко. Това е неразбиране на нѣщата. Иматъ ли опитностъ, какъ учи Духътъ отвътре? Какъ ги учи външно, знаятъ, но какъ учи вътрешно, малцина знаятъ. Външно Духътъ учи човѣка чрезъ майката, чрезъ учителитъ и чрезъ обществото. Майката възпитава детето си и, ако не слуша, пръчицата играе по гърба му. Учителътъ преподава урокъ на ученицитъ си и, като свърши урока си, изважда единъ отъ тѣхъ да повтори казаното отъ него. Следъ това му дава задачи, или теми, които той самъ трѣбва да реши. Ако ученикътъ не може да ги реши, иде наказанието. Ученикътъ трѣбва да мисли право и външно, и вътрешно. Ако не мисли право, той нарушава вътрешния си миръ. За да запази мира си и отвѣнъ, и отвътре, той трѣбва да има положителни мисли и чувства. Външно човѣкъ може да се излъже, но вътрешно — никога. Външно може да познава живота, да знае всичкитъ правила наизустъ, като декламация, но важно е вътрешното знание. Като отиде на другия свѣтъ, ще му дадатъ една мъчна задача, която трѣбва да реши въ петъ минути. Лесно се пишатъ и декламиратъ стихотворения на земята. Важно е на небето да напишешъ едно стихотворение и самъ да го издекламирашъ. Нѣкой знае много стихотворения, но, като отиде въ другия свѣтъ, не може да си спомни нито едно. — Защо? — Защото

красивитѣ и велики нѣща се пренасятъ отъ небето на земята, а не отъ земята на небето. Истинската поезия, музика, наука слиза отгоре. Истинскиятъ езикъ е небесниятъ. На земята хората говорятъ на много езици, поради което преводитѣ имъ сж неточни.

Какво представя небесниятъ или Божествениятъ езикъ? Той е езикътъ на любовта. Въ този езикъ всички думи сж на мѣстото си. Единенъ и общъ е този езикъ. Който го знае, лесно прави преводи. Обаче, съ човѣшкитѣ езици не е така. Единъ езикъ е по богатъ, другъ — по беденъ, затова и преводитѣ сж неточни. На човѣшки езикъ лесно можешъ да кажешъ, че сбичашъ; на небесенъ езикъ мжчно се изговарятъ думитѣ „обичамъ те“. На земята първо казвашъ, че обичашъ нѣкого, а обичътъ иде после. На небето е точно обратно: първо иде обичътъ, а после я проявявашъ. На небето живѣятъ сжщества съ будно съзнание. На земята ти трѣбва да се събудишъ отъ сънь, за да разберешъ, че си буденъ. На небето, и като спишъ, съзнавашъ, че си буденъ. На земята хората често сж сънливи. Ставатъ, лѣгатъ и прекарватъ голѣма частъ отъ времето си въ сънь. На небето нѣма сънно състояние. Тукъ често хората се обиждатъ, на небето не сжществува обида. На земята обидата е допусната. Обиждатъ се двама души, а после се извиняватъ. На небето това не се позволява. Ако двама души се обидатъ, и двамата слизатъ на земята и, докато не из-

правятъ погрѣшката си, не могатъ да се върнатъ назадъ. Красивъ е животътъ на небето, но човѣкъ трѣбва да бжде готовъ за него. Ако не е готовъ, ще го набиятъ и ще го върнатъ на земята.

Единъ день Настрадаинъ Ходжа отишълъ при гадателъ, да му предскаже бждещето. Гадателътъ му казалъ, че въ скоро време ще заmine за другия свѣтъ. Той се върналъ при жена си и казалъ: Жена, скоро ще ви напусна. Ще се отдѣля за нѣколко деня отъ дома си, да се приготвя за небето. Той се простилъ съ жена си и отишълъ на края на селото, подъ една круша, да прекара въ размишление. Крушата имала плодове и, както лежалъ, крушитѣ падали една следъ друга около него. Ходжата лежалъ, размишлявалъ и, отъ време на време, хапвалъ по една круша. Така миналъ първиятъ день. На другия день той си мислѣлъ: Дали съмъ още на земята, или ме взеха вече въ другия свѣтъ? Ако съмъ въ другия свѣтъ, добро е положението ми. Лежа си, почивамъ си, и крушитѣ падатъ около мене. Не се чува гласа на жена ми, никой не се кара, никой не ме обижда. Така миналъ и вториятъ день. На третия день той чулъ отдалечъ нѣкакви звънци и си казалъ: Идатъ вече отъ онзи свѣтъ да ме взематъ съ музика и пѣсни. Чакай да видя, какво става. Понадигналъ се да види съ очитѣ си цѣлата обстановка. Какво видѣлъ? — Керванъ: камили и камиляри, носятъ нѣщо. Като го видѣли, камитѣ се под-

плашили, хукнали да бѣгатъ и изпочупили грѣнцитѣ, които носѣли. Недоволни отъ това, камиларитѣ хванали Ходжата и го набили. Следъ боя той изтрезнѣлъ и се върналъ у дома си. Жена му го запитала: Какво има на онзи свѣтъ? — Докато лежишъ спокойно подъ крушата, всичко е добре. Лежишъ си, и крушитѣ падатъ около тебе. Повдигнешъ ли главата си да видишъ, какво става навънъ, веднага камиларитѣ се спускатъ върху тебе и те набиватъ. — Защо те биятъ? Подплашилъ си камилитѣ. Наистина, преди да отиде въ другия свѣтъ, човѣкъ все ще подплаши камилитѣ и ще го биятъ.

Какво означаватъ думитѣ „подплашване на камили“? Въ широкъ смисълъ, тѣзи думи означаватъ неразбиране на нѣщата. Напримѣръ, нѣкой проповѣдникъ говори, а слушателитѣ му не го разбиратъ. Чуятъ една мисълъ, но я изопачаватъ. Понѣкога и проповѣдникътъ може да предизвика слушателитѣ си. Въ желанието си да ги поправи, той изнася въ проповѣдитѣ си тѣхнитѣ погрѣшки, да имъ покаже, че не живѣятъ добре. Като го слушатъ 20-30 години, най-после тѣ се отегчаватъ. Нѣма защо да се говори на човѣка, че не живѣе добре. Достатъчно е да му се каже, че животътъ е велико изкуство. Той знае, какъ трѣбва да се живѣе, и самъ ще намѣри погрѣшкитѣ си. Ако проповѣдникътъ се наеме съ задачата, да изнася погрѣшкитѣ на слушателитѣ си, следъ време и тѣ ще намиратъ неговитѣ

погрѣшки. Въ края на краищата, и дветѣ страни ще се отблъснатъ. Пазете се отъ такива проповѣди. Ако си проповѣдникъ, работи съзнателно, отъ любовъ. Не очаквай да ти се плаща, нито да ти благодарятъ. Добре е хората да бждатъ благодарни, но благодарността имъ трѣбва да изтича отвътре, а ти, който проповѣдвашъ, трѣбва да бждешъ абсолютно безкористенъ. Постигнешъ ли това, хората ще бждатъ доволни отъ тебе и ще ти благодарятъ.

Едно се иска отъ хората: да образуватъ правилна, Божествена връзка помежду си. Дали сж проповѣдници и слушатели, учители и ученици, между тѣхъ трѣбва да сѣществуватъ Божествени отношения. Една връзка трѣбва да сѣществува — Божествената. Днесъ хората страдатъ и боледуватъ по единствената причина, че много връзки ги държатъ за земята. Ако погледнете човѣка съ окоето на ясно-виеца, ще забележите, че той е обвързанъ отъ главата до краката съ хиляди нишки, нѣкои единични, а други — двойни. Пожелае ли да се повдигне нагоре, веднага нишките го дърпатъ надолу. Всѣко теглене надолу му причинява болка. — Какво трѣбва да прави този човѣкъ? — Да потърси опитенъ лѣкаръ, който знае, какъ да рѣже връзките на хората. Щомъ намѣри такъвъ лѣкаръ, болестта му изчезва. Какъвъ ще бжде лѣкарътъ, не е важно. Дали е материалистъ, идеалистъ или духовенъ човѣкъ, лѣкарътъ трѣбва да владѣе изкуството да рѣже нишките на хората. Това не може да

мине безболезнено, но поне съ по-малко страдания и безъ усложнения.

Какво се иска отъ съвременнитѣ хора? — Чисти мисли, чувства и постѣпки. Само така тѣ могатъ да бждатъ здрави. Всѣка нечистота дава условия за ферментирание. Ферментирането пѣкъ причинява болести. Следователно, болниятъ страда отъ ферментирали мисли, чувства или постѣпки. Щомъ спре ферментацията и нечистотиитѣ се изхвърлятъ навънъ, болестъта изчезва. Новиятъ животъ има за целъ, да премахне условията за ферментация. Чистата мисль, чистото чувство и чистата постѣпка никога не ферментиратъ. Щомъ ферментиратъ по външно или вътрешно влияние, това показва, че въ тѣхъ има нѣкаква нечистота. Тази е причината, дето човѣкъ, безъ да съзнава, опегнява мислитѣ и чувствата си. Има случаи, когато нѣкой ферментъ попадне въ мислитѣ на човѣка и следъ известно време тѣ започватъ да ферментиратъ. Това се дължи на нѣкакво външно влияние. — Кой е виновенъ за това? — Никой не е виновенъ. Въ природата на човѣка има условия за ферментация. Щомъ има условия, все нѣкой ферментъ ще попадне при благоприятни условия за него и ще почне да се развива. Затова Псалмопѣвецътъ казва: „Господи, бжди ми задна стража“. Той иска Богъ да го пази, да не изпада въ изкушения, които да предизвикватъ ферментация на мислитѣ и чувствата му. Безъ да иска, човѣкъ може да се под-

хлъзне и следъ това да носи последствията на своето невнимание.

Като живѣе на земята, човѣкъ е изложенъ на изпитания и мъчности, които трѣбва да разрешава правилно. Ако не ги реши правилно, идатъ лошитѣ последствия. Какво е нужно на човѣка, за да избѣгне процеситѣ на ферментация? — Да пази чистота въ мислитѣ и чувствата си. Това наричаме „хигиена на мислитѣ и чувствата“. Отъ тази хигиенна зависи здравословното състояние на човѣшкия организъмъ. Това е новата хигиена — хигиената на любовта. Който живѣе споредъ изискванията на тази хигиена, не пита, защо този или онзи не го обичатъ. Той е дошълъ на земята да възприеме Божията Любовь и да я предаде на хората. Той знае, че живѣе въ Бога и се ползува отъ Неговата Любовь. Щомъ Богъ го обича, и хората ще го обичатъ. Когато приемете любовта, трѣбва да я предадете, както сте я приели, безъ лъжа и лицемерие. Какво правятъ младитѣ моми и момци? Като се влюбятъ, тѣ външно се представятъ безразлични единъ къмъ другъ. Вътрешно горятъ отъ любовъ, а външно се представятъ хладни и незаинтересувани. И обратното се случва, външно даватъ видъ, че сж влюбени, а вътрешно — студени. И едното, и другото положение сж неестествени. Не всичко, което минава презъ човѣка, е негово. Има чужди състояния, на които той се натѣква. Това показва, че много фактори оказватъ вли-

яние върху човѣшкия животъ. Пазете се отъ чуждитѣ влияния. Ако се натѣквате на тѣхъ, не се страхувайте, не ги избѣгвайте, но изучавайте ги като предметно учение. Минавате край едно умрѣло куче. Не бѣгайте веднага, но спрете се и помислете, защо е умрѣло на пѣтя, защо мирише и т. н. Неприятна е миризмата на умрѣлото куче, но помислете, че и у васъ има мисли и чувства, които миришатъ лошо. Потърсете причината за тѣхъ, за да намѣрите начинъ да се освободите отъ влиянието имъ.

Задачата на човѣка е да се освободи отъ вътрешнитѣ заблуждения, които спѣватъ развитието му. Който престава да се развива, преждевременно остарява. А щомъ остарѣе, той престава да се учи. Каквато книга да отвори, скоро я затваря и казва: Нѣма какво повече да уча. Ако отвори Свещената книга, и нея скоро затваря. Той не подозира, че тази книга крие истинското знание. Въ нея има думи, при произнасянето на които се откриватъ нови свѣтове. Както любовта отваря вратата къмъ Божествения свѣтъ, така и нѣкои думи отъ Свещената книга въвеждатъ човѣка въ красиви, възвишени свѣтове. Следователно, всѣки човѣкъ, когото обичате, представя за васъ врата, презъ която можете да влѣзете въ духовния свѣтъ. Ако обичате нѣкого и не можете да влѣзете въ духовния свѣтъ, това показва, че нито вашитѣ отношения къмъ него, нито неговитѣ отношения

къмъ васъ, сж прави. Христосъ казва за себе си: „Азъ съмъ вратата на кошарата“. Който мине презъ тази врата, ще чуе гласа Му и ще Го познае. Той ще познае Бога и Неговата Любовь. Величието на Христа се заключава въ това, че Той послужи като врата за минаване на човѣшките души въ духовния свѣтъ. Като знаете това, направете връзка съ Христа въ себе си, т. е. съ Божественото Начало.

И тъй, който влѣзе презъ вратата на любовта, ще намѣри вратата на мъдростта и на истината. Минете презъ третѣ врати — вратата на любовта, на мъдростта и на истината, за да изпълните своето предназначение на земята. Какво е вашето предназначение? — Да изпълните Божията воля, както трѣбва. Какво е предназначението на струната? — Да се подчини на цигуларя. Струната трѣбва да бжде доброкачествена. Това изисква цигуларьтъ отъ нея. Останалата работа е негова. Той ще я навива, както трѣбва, а тя ще мълчи. И човѣкъ е струна на Божествения инструментъ. Духътъ е цигуларьтъ, Който ще свири съ лжка си върху васъ. Колкото по-доброкачествена е струната, толкова по-хубави тонове издава. Който слуша, ще остане доволенъ и отъ струнитѣ, и отъ цигулката, и отъ цигуларя. Отъ васъ се иска послушание, да се подчинявате на Великия цигуларь. Послушанието се основа на любовта. Който обича, само той може да слуша.

Като ученици, задачата на всеки едного е да изучава сжщественото и да се интересува отъ него. Поетътъ ни интересува съ своята поезия, пѣвецътъ — съ своята пѣсень, цигуларътъ — съ своята цигулка, ораторътъ — съ своята речъ, духовниятъ човѣкъ — съ своитѣ красиви и топли чувства, слънцето — съ свѣтлината и топлината си, които изпраща на цѣлия свѣтъ. Следователно, всеки човѣкъ трѣбва да се интересува отъ Божията Любовъ, която се проявява чрезъ въздуха, водата, свѣтлината, растенията, животнитѣ, хората, ангелитѣ, херувимитѣ и серафимитѣ.

Съвременнитѣ проповѣдници и религиозни хора говорятъ за Христа, като иматъ предъ видъ историческия Христосъ, Който живѣлъ преди две хиляди години. Тогава Христосъ е билъ на 33 години. Споредъ мене, като говорятъ за Христа, трѣбва да знаятъ, че днесъ Той е порасналъ, възмжжалъ и станатъ възрастенъ. Тѣй щото, сегашниятъ Христосъ е вече на две хиляди години. Въпрѣки това, всички говорятъ за Христа, Който живѣлъ въ миналото, страхъ ги е да говорятъ за сегашния Христосъ. Тѣ не могатъ да си представятъ, какъвъ е билъ Христосъ като младъ и какъвъ е сега, като възрастенъ, на две хиляди години. Какво сж две хиляди години предъ вѣчността? Това сж два Божествени дни. Ако въ миналото Христосъ е живѣлъ 33 години, все едно, че е билъ още пеленаче. Днесъ, когато живѣе две хиляди години вече, Той ми-

нава за малко, двегодишно момченце. Въ дветъ години се кроятъ благата и опитноститъ на дветъ хиляди години.

Следователно, бждете врата за любовта, да минатъ презъ васъ всички, които отиватъ въ духовния свѣтъ. Бждете врата за мъдростта, да минатъ презъ васъ онѣзи, които живѣятъ въ свѣта на знанието и свѣтлината. Бждете врата на истината за онѣзи, които живѣятъ въ свѣта на свободата.

— Божиятъ Духъ носи всичкитъ блага на живота.

*

28. Утринно Слово отъ Учителя, държано на 12 априлъ, 1936 г., 5 ч. с. София. — Изгрѣвъ.

Изгрѣвъ и залѣзъ

Размишление.

Всѣки преживявъ день има свое предназначение. За да се разбере това, нѣщата трѣбва да се съпоставятъ. Въ разбирането и прилагането на нѣщата се крие силата на човѣка. Често хората се отегчаватъ отъ повтарянето на едни и сѣщи нѣща. Отъ друга страна се казва, че повторението е майка на знанието. Значи, отегчаването е резултатъ на неправилното и еднообразно повтаряне на нѣщата. Ако въ повторението има разнообразие, хората не биха се отегчавали. Какъвъ смисълъ има да ти се повтаря много пѣти онова, което си разбралъ и научилъ добре? Напримѣръ, роденъ си въ България, майка ти и баща ти сѣ българи, училъ си въ български училища и, който те срещне, пита те, знаешъ ли български езикъ. На едного казвашъ, че знаешъ, на втори, на трети казвашъ и най-после се отегчавашъ да отговаряшъ на единъ и сѣщъ въпросъ. Избѣгвайте да си задавате еднообразни въпроси, отговорътъ на които е на лице, очебиенъ. Другъ е въпросътъ, ако запитате нѣкого, какви сѣ отличителнитѣ чър-

*) II. Послание къмъ Солунянитѣ, 3 гл.

ти на българина, на християнина, на върващия или на ученика отъ новото учение. Музикантътъ се отличава съ способността си да свири и да разбира музиката, пѣвецътъ — съ способността си да пѣе. Каквото и да е постигналъ човѣкъ, много още има да учи. Има нѣща, за които той дори не е сънувалъ, толкова далечни сж тѣ за него. Десетки и стотици години ще минатъ, докато той започне да мисли за тѣхъ. Още говече години ще минатъ, докато се реализиратъ. Това е въпросъ на далечното бждеще.

Какво представятъ миналото, настоящето и бждещето въ човѣшкия животъ? Миналото може да се уподоби на залъза на слънцето, настоящето — на пълния день, когато слънцето е на зенита, а бждещето — на изгрѣва. Обикновено хората обѣдватъ на 12 часа, когато слънцето е на най-високата си точка. Ако мислите криво, ще извадите заключението, че настоящето е моментъ на ядене. Но човѣкъ не яде само на обѣдъ. Той яде и сутринъ, и на обѣдъ, и вечеръ. Значи, настоящето е пълниятъ день; въ него влизатъ и миналото, и бждещето. Ако не се мисли така, ще излѣзе, че деньтъ е само обѣдъ или пладне. Въ сжщность, пълниятъ день включва изгрѣвъ, пладне и залъзъ. Ако кажемъ, че бждещето е далечъ отъ насъ, трѣбва да отречемъ изгрѣва. Ако кажемъ, че миналото нѣма отношение къмъ насъ, трѣбва да отречемъ залъза. Това е невъзможно. Колкото и да е противоречиво

това, безъ противоречия не може. Ще мислите, ще разсждавате, да си изясните противоречията. Така, именно, ще разберете, че има привидни противоречия, както и съществени, които трѣбва да различавате.

Като говоримъ за изгрѣвъ, пладне и залѣзъ, разбираме проява на различни същества. Изгрѣвътъ е проява на ангелитѣ, пълниятъ день, т. е. пладне, зенитътъ е проява на Бога, а залѣзътъ — проява на човѣка. Съ други думи казано: Бждещето е на ангелитѣ, настоящето — на Бога, а миналото — на човѣка. Значи, човѣкъ живѣе въ миналото. Той се въодушевява отъ това, което е направилъ въ миналото, и отъ това, което е билъ въ миналото. Всѣки си мисли: Какво бѣхъ едно време! Какви възможности имахъ едно време! Миналото е залѣзътъ на живота. Обърнете тази страница, направете единъ полукръгъ и спрете се предъ изгрѣва, дето сж ангелитѣ. Като миѣте презъ тѣхъ, ще дойдете до зенита, до Божествения свѣтъ. Не минете ли по този пътъ, не можете да се справите съ противоречията. Въ човѣшкия животъ противоречията сж неразрешими, въ духовния или ангелския свѣтъ — наполовина разрешими, а въ Божествения свѣтъ — напълно разрешими. При Бога не съществуватъ никакви противоречия. Тамъ всички части живѣятъ въ съгласие и единство. Какъ ще се сърдишъ на лѣвата, или на дѣсната си ръка, че сж ти уда-

рили по една плесница? Ако имъ се сърдишъ, тѣ ще се откажатъ да ти служатъ.

Представете си, че ви поканятъ на угощение. Яденето е вкусно, добре приготвено, но ржцетѣ ви не се мърдатъ. Какво ще правите безъ ржце? Ето защо, когато се говори за прощаване, ние имаме предъ видъ правилнитѣ отношения между частитѣ и цѣлото. Цѣлото не може да не прощава на частитѣ; и частитѣ не трѣбва да се сърдятъ на цѣлото. Каквито погрѣшки и да правятъ ржцетѣ, човѣкъ е готовъ да имъ прости. Ако не имъ прощава, тѣ ще се откажатъ отъ него. Следователно, когато Божественото съзнание се пробуди, човѣкъ гледа на всички хора, на всички жизи същества, като удове на своя организъмъ и е готовъ да имъ прощава. Защо и вие да не гледате на всички хора като удове на Божествения организъмъ, въ който всички живѣятъ? Ако нѣкой те удари съ ржката си, считай, че дѣсната или лѣвата ржка на Бога те е ударила. Ще се сърдишъ ли на Бога? Колкото можешъ да се сърдишъ на краката, на ржцетѣ, на очитѣ, на ушитѣ, на устата си, толкова ще се сърдишъ и на Бога. Който се сърди на ржцетѣ и на краката си, осакатява; който се сърди на очитѣ си, ослѣпява; който се сърди на ушитѣ си, оглушава; който се сърди на устата си, онѣмява. Какво придобивашъ съ сърденето?

Това е новъ начинъ на мислене, нова философия, която прилагатъ всички напреднали сѣщества. Като прощавате, и вие ще се домогнете до тази философия. — Да прощавашъ, това е мекушавостъ. — Не е мекушавостъ, но правилно разбиране и отношение къмъ нѣщата. Какъ да не простя на ржката си? Ако не ѝ простя, тя ще се откаже отъ писане, отъ работа и, въ края на краищата, ще бжде зле и за мене, и за нея. Тя ще се атрофира и ще стане негодна за работа. Кажа ли ѝ, че я обичамъ, тя е готова на всѣкаква работа. Нѣма сѣщество въ свѣта, което да не е готово да се жертвува за любовта. Човѣкъ всичко прави за нея. Въпрѣки това, хората страдатъ отъ любовъ. Това се дължи на неразбраната любовъ.

Всички трѣбва да иматъ прави възгледи, прави разбирания. Нѣкой день се случватъ голѣми нещастия на човѣка, и той казва: Не искамъ да си спомнямъ за този день. — Това е криво, изопачено разбиране. Не казвай, че не искашъ да си спомняшъ за този день, но кажи, че втори пѣтъ не желаетъ да преживѣешъ това, което ти се случи този день. Самъ по себе си, деньтъ носи нѣщо хубаво. Следователно, не можете да не желаете днитѣ да се нижатъ единъ следъ другъ. Всѣки день носи своето благословение.

И тъй, причината за недоволството и неразбирането между хората е въ самитѣ тѣхъ, а не отвънъ. Напримѣръ, нѣкой е недоволенъ

отъ приятеля си, мисли, че причината за недоволството му е въ него. Обаче, той не си дава отчетъ, да види, че причината за неразбирането и недоволството му е въ самия него. Той страда отъ болка въ ржката си и, който го бугне на болното мѣсто, му причинява страдание. Той се сърди даже и на приятеля си и е недоволенъ отъ него. Въ сжщностъ, вината не е въ приятеля му, а въ болната ржка. Ако ржката му бѣше здрава, той щѣше да се ржкува съ приятеля си сърдечно и, както и да го бутне, нѣма да му причини никаква болка. Ето защо, преди да сте недоволни отъ близкитѣ си и да търсите причината за всичко въ тѣхъ, потърсете я въ себе си. Ако стомахътъ ви е разстроенъ и нѣкой ви предложи да ядете, кой ще бжде причина за болкитѣ, които ще преживѣете: вие или приятеля ви, който ви кани на обѣдъ? Вината е въ васъ, въ вашата неразумностъ. Вие трѣбва да бждете разуменъ и предвидливъ, да знаете самъ да се пазите. Който боледува, самъ трѣбва да се пази. Иначе, ще търси причина въ другитѣ и никога нѣма да разреши задачитѣ си.

Ще кажете, че Богъ създаде и злото, и доброто; следователно, и лошитѣ дни сж отъ Него. Не е така. Богъ създаде деня, но не и лошитѣ, нещастни дни. Ангелитѣ създадоха изгрѣва, утрото. Богъ създаде пълния день, а човѣкъ — залѣза. Въ Божествения свѣтъ сжществува само изгрѣвъ на слънцето, а въ човѣшкия — залѣзъ. Хората накараха слън-

цето да залъзва. Напримѣръ, нѣкой човѣкъ е добре разположенъ, радва се на своето вътрешно, духовно настроение. Обаче, случва му се една малка неприятностъ, и той веднага изгубва разположението си. Следъ това казва: Ще се търпи, нѣма какво да се прави, Богъ е наредилъ работитѣ така.—Вината е въ самия тебе. Ти не можешъ да запазишъ разположението си. Въ тебе става изтичане, благодарение на което губишъ нѣщо ценно. Ангелитѣ носятъ началото на щастието, Богъ носи пълното щастие, а хората носятъ своето нещастие. Който може да се свърже съ ангелитѣ и съ Бога, той живѣе въ щастието на деня. Ангелътъ му носи началото на щастието, а Богъ го държи въ пълното щастие. Който е внимателенъ, ще запази щастието си. Задачата на човѣка се заключава, именно, въ това, да запази всичко, което Богъ му е далъ. Богъ ви е далъ очи, уши, ржце, крака, тѣло, които трѣбва да пазите. Ако четете и работите при голѣма свѣтлина или при силенъ огънь, може да повредите очитѣ си. Ако работите и се движите чрезмѣрно, може да повредите ржцетѣ и краката си. Въ всичко се иска умѣреностъ. Не е позволено на човѣка да се пресилва. Казва се за нѣщо: Пази го като очитѣ си! Очитѣ, като важенъ и деликатенъ органъ, се взиматъ за мѣрка, какъ да се пазятъ всички ценни нѣща. Какво по-ценно нѣщо има човѣкъ отъ тѣлото си? То е неговиятъ инстру-

ментъ, съ който трѣбва да си служи презъ цѣлия си животъ.

И тъй, пазете всичко, което ви е дадено. Ще кажете, че Господъ пази човѣка. Наистина, Богъ пази човѣка, но ако и самъ той не се пази, ще бжде поставенъ на голѣми изпитания. Който слуша Бога и изпълнява Неговата воля, всѣкога се намира подъ крилата Му. Казано е въ Писанието, че Богъ ни е написалъ на дланъта си. Отъ насъ зависи да остане името ни за вѣчни времена написано на Божията дланъ, или да се заличи. — Какъ става заличаването? — Съ неправилния животъ. Нѣкой работи на нивата, занимава се съ земедѣлие. Обаче, като стане религиозенъ, напуска нивата си и казва, че иска да работи за Бога. Той не разсждава право. И като вѣрващъ, и като безвѣрникъ, еднакво ще работишъ. Докато не ликвидира съ погрѣшките си, човѣкъ нѣма право да се отказва отъ работата си. Ще работишъ като земедѣлецъ още нѣколко години, докато и говедата ти разбератъ, че съ тебе е станала промѣна. Щомъ престанешъ да ги бодешъ съ остена си, да ги пресилвашъ въ работата имъ, тѣ казватъ: Нашиятъ господарь се измѣни, стана добъръ човѣкъ. Следъ тѣхната преценка ще дойде освобождаването. Той има право вече да напусне земедѣлието и да залови друга работа. Ако си ученикъ, ще учишъ, докато свършишъ поне гимназия, но съ отличенъ успѣхъ и примѣрно поведение. Кажешъ ли

една лоша дума, поведението ти ще се развали и ще останешъ назадъ въ развитието си.

Това се иска отъ всички хора, безразлично, дали сж занаятчи, ученици, свещеници и др. Който е пропусналъ нѣщо въ работата си, колкото и да е напредналъ въ известно направление, непременно ще го върнатъ назадъ, да запълни празннината. Каквито сж били отношенията му къмъ хората, такива ще иматъ и тѣ къмъ него. Затова е казано, че каквото правишъ, това ще ти се върне. Тази мисълъ е изказана въ Евангелието съ стиха: „Съ каквато мѣрка мѣришъ, съ такава ще ти се отмѣри.“ Законъ е: всѣка отрицателна мисълъ, или всѣко отрицателно чувство, които отправяте нагоре, винаги се връщатъ къмъ васъ. — Защо? — Понеже тѣ сж направени отъ гжста, тъмна материя, която не възлиза нагоре. Щомъ паднатъ върху васъ, тежестъта имъ се удвоява. Бждете внимателни въ проявитѣ си, за да не пукнатъ главата ви и ви осакатятъ. Пазете се отъ отрицателното въ живота като отъ огънь. Другъ е въпросътъ съ положителнитѣ мисли или чувства. Тѣ сж направени отъ лека, ефирна и свѣтла материя, поради което възлизатъ нагоре и отиватъ къмъ своята целъ. Нѣма мисълъ, добра или лоша, която, като свърши работата си, да не се върне при източника си. Една българска поговорка казва: „Плодътъ не пада подалечъ отъ корена си.“

Права мисълъ е нужна на човѣка. Като мисли право, той лесно изправя погрѣшкитѣ си. Който не мисли право, търси вината за своето нещастие въ близкитѣ си. Той казва: Нещастенъ съмъ, но затова сж виновни жена ми, децата ми. Той има жена и деца, лесно хвърля вината върху тѣхъ. На кого ще хвърли вината онзи, който нѣма жена и деца? И той е нещастенъ, но нещастieto му се дължи на факта, че нѣма жена и деца. Значи, недоволството е вътрешно състояние въ човѣка, а не външно. Никой не може да бжде щастливъ външно. Поводътъ за щастieto е вътрешенъ. Следователно, не е важно, дали жена ти е жива, или е заминала за другия свѣтъ. И при едното, и при другото положение ти можешъ да бждешъ или щастливъ, или нещастенъ. Ако жена ти е на онзи свѣтъ, ти трѣбва да знаешъ, какъвъ е поводътъ за нейното заминаване. Ако имашъ добро разположение на духа и го изгубишъ, трѣбва да знаешъ причината за това. Никой не е причина, освенъ ти самъ. Докато мислите, че не всичко, което Богъ е създалъ, е добро, вие сте на кривъ пѣтъ. За да излѣзете отъ този пѣтъ на разсуждение, ще знаете, че всичко, което Богъ е направилъ, е добро. Приеми въ себе си, че всичко, създадено отъ Бога, е добро и за нищо не роптай. Всѣко страдание, всѣка болестъ, беднотия, които идатъ отъ Бога, сж приятни. Понеже Богъ е благъ, добъръ, на всички помага и лесно превръща злото въ

добро, беднотията въ богатство, невежеството въ знание, болестята въ здраве. Наистина, Богъ е благъ, но отъ човѣка се иска вѣра. Като вѣрва въ Него, всичко се превръща въ добро. Щомъ изгуби вѣрата си, веднага идатъ изпитания и страдания.

Страшно е положението на онзи, който изгуби вѣрата си. Безъ вѣра, човѣкъ е изложенъ на голѣми съмнения и колебания. Той не може да задържи въ душата и въ сърдцето си състояние на абсолютна вѣра. Все ще се натъкне на нѣщо отвѣнъ, което ще разколебае вѣрата му. Все ще мине нѣкаква чужда мисль въ главата му, че Богъ не мисли за тебе, не те обича, забравилъ те е и т. н. И светията може да изпадне въ такива изкушения. За да не имъ се поддава, той е крайно внимателенъ, пази съзнанието си постоянно будно. Той не очаква на любовта на хората и се стреми, въ всички случаи въ живота си, да проявява своята любовъ. Не е лесно да обичашъ хората, особено когато мнозина не те обичатъ. Ти си длъженъ да не имъ обръщашъ внимание и да мислишъ, че всички те обичатъ. Това е единъ отъ труднитъ изпити за светиитъ. Малцина могатъ да го издържатъ. Повечето светии пропадатъ и се връщатъ назадъ. Трѣбва да бждешъ голѣмъ, великъ светия, за да издържишъ този изпитъ. Затова, именно, Богъ е снизходителенъ даже и къмъ светиитъ, понеже пжтътъ имъ е труденъ. Снизхождението се заключава въ това,

че се дава възможност на човѣка да се явява по много пѣти на изпитѣ. Докато не научи уроцитѣ си и не издържи изпититѣ си, той има право да се явява на изпитѣ. Най-малко сто пѣти има право да се явява на изпитѣ по единѣ и сѣщѣ предметѣ.

Сега, да се върнемъ къмъ необходимото и сѣщественото за човѣка. Отъ какво се нуждае човѣкъ? — Отъ мекота. Едно отъ важнитѣ условия, при които човѣкъ може да постигне своитѣ желанія, е мекотата. Тя е мѣрка, основа, почва, плѣтъ, материалъ, срѣдство, възможностъ за постигане и реализиране на човѣшкитѣ идеали. Безъ нея нищо не се постига. И да се придобие нѣщо, то е временно. Какъ можешъ да работишъ безъ материалъ? Нѣмашъ ли материлъ за работа, ти ще останешъ само съ въображението си. Кой земеделецъ може да изкара жито безъ нива, безъ рало и впрегатенъ добитѣкъ? Какъвъ ученъ е този, който нѣма книги и научни пособия за работата си? Значи, възможноститѣ за работа, за постижение и за развитие се криятъ въ мекотата. Прилагайте мекотата, за да се ползвате и вие, и вашитѣ ближни отъ нея. Съвременнитѣ хора прилагатъ мекотата си, но отчасти. Всичко, което се прилага отчасти, дава частични резултати. Това е все едно да си служишъ съ известна енергия и да използвашъ минимално количество отъ нея. Човѣкъ трѣбва още да расте, за да дойде до положение да се ползува отъ всичката енер-

тия. Затова апостолъ Павелъ казва: „Отчасти знаемъ, отчасти пророкуваме.“ Благодарение на частичното знание на нѣщата, геслогътъ изследва земнитѣ пластове, химикътъ изучава елементитѣ и тѣхнитѣ съединения, астрономътъ и астрологътъ — звездитѣ, планетитѣ и влиянието имъ върху човѣка.

И тъй, ако ви питатъ, какво представя новото учение, ще кажете: Новото учение има за цель да изправя погрѣшкитѣ на старото, да изправя и допълня сегашното знание и да въведе човѣка въ истинското, безгранично знание. Ще кажете, че ви е дотегнало да се изправяте. Следвайте пѣтя на учителитѣ, които поправятъ стотици тетрадки. Какъ не се отегчава учителътъ? Взима червено мастило и изправя погрѣшкитѣ на ученицитѣ си. Нѣкои ученици не сж доволни отъ учителя си, намиратъ, че е голѣмъ педантъ, поправялъ и най-дребнитѣ погрѣшки. Не се сърдете на учителя си, но радвайте се, че има кой да ви изправя и помага. По-добре ли е да си мислите, че нѣмате погрѣшки и сте изправни въ всичко? Разумниятъ ученикъ е доволенъ отъ учителя си, колкото и да е строгъ и взискателенъ. Той внимателно разтваря тетрадката си, гледа погрѣшкитѣ си и ги изправя. Докато си ученикъ, все ще правишъ погрѣшки. Не се учи лесно математика; не се учатъ лесно езици. Ще научишъ единъ езикъ на физическия свѣтъ, но следъ това ще научишъ сжация езикъ въ ангелския свѣтъ. Като го на-

учишъ тамъ, ще отидешъ въ Божествения свѣтъ да го усъвършенствуващъ. Така е не само съ езицитѣ, но съ всѣки предметъ, който изучавате на земята.

Човѣкъ е дошълъ на земята да се учи. Земята е велико училище. Следователно, нѣма по-голъмо благо за човѣка отъ това, да се учи и ученикъ да бжде. Обаче, повечето хора не обичатъ да учатъ. Като свършатъ едно училище, не искатъ да следватъ друго. Тѣ се отегчаватъ отъ ученето. Важно е човѣкъ да придобие навикъ да учи. Така той ще гледа на всички мжнотии и изпитания като на уроци, съ които лесно ще се справя. Какво ще правишъ, ако не учишъ? Какво ще правишъ, ако не господаруващъ? Ще кажешъ, че искашъ да станешъ учителъ или господарь. За да станешъ учителъ, трѣбва да минешъ известна школа. А да станешъ господарь, трѣбва да си миналъ презъ всички изпитания, които животътъ може да ти даде. Само светията може да бжде господарь. И той не казва за себе си, че е господарь, но служител на Бога. Който не е готовъ да бжде господарь, той си създава тежка карма. Какъ постъпва господарьтъ съ своитѣ подчинени? Ако е готовъ да господарува, той постъпва разумно и справедливо съ подчиненитѣ си. Ако незаслужено е станалъ господарь, той самъ си създава нещастия. Като не може да търпи нѣкого, наказва го, докато го омаломощи. Това не е господарство. Лесно е

да кажешъ, че не можешъ да търпишъ този или онзи и да търсишъ начинъ да се освободишъ отъ него. Запитайте се първо, търпи ли го Богъ. Ако Богъ го търпи и обича, вие още повече трѣбва да го търпите.

Знаете ли, кого Богъ обича и кого не обича? Вие не сте изучавали това, а трѣбва да знаете, че Богъ обича и онѣзи, които никой не обича. Къмъ тѣхъ е насочено най-много вниманието Му. Богъ отправя едното си око къмъ онѣзи, които мнозина обичатъ, а дветъ си очи къмъ онѣзи, които никой не обича. Това е много естествено. Той знае, че любимцитѣ на хората сж обиколени съ внимание, съ любовъ, съ грижи, поради което съзнанието имъ е далечъ отъ Бога. Онѣзи, които не сж обичани, отправятъ погледа и съзнанието си само къмъ Бога. Тѣ мислятъ за Него, и Той мисли за тѣхъ. Ако и Богъ ги изостави, тѣ ще изпаднатъ въ отчаяние. Ето защо, когато сте отчаяни, обезсърдени и изоставени, знайте, че има Единъ, Който ви обича и всѣкога мисли за васъ.

Приложете мекотата въ живота си, за да се ползвате отъ всички блага. Приложете мекотата, за да не изгубите условията и възможноститѣ въ живота си. Който губи добритѣ и благоприятни условия, той е въ положението на обранъ попъ. Той е изгубилъ своитѣ добри мисли, чувства и постѣпки. Единъ попъ забогатѣлъ. Понеже добре изпълнявалъ службата си, пасомитѣ му го обичали и щедро го

възнаграждавали. Единъ денъ той решилъ да напусне службата си, да си почине малко и да поживѣе за себе си. Случило се, обаче, да го обератъ разбойници, и той изгубилъ всичко. Като останалъ безъ петъ пари въ джоба си, принудилъ се отново да стане попъ и да продължи работата си.

Какво означава думата „попъ“? — Папа, баща. Пазете се да не изпаднете въ положението на обранъ баща, който изгубилъ жена си и децата си. Децата представятъ добритъ мисли, желания и постъпки, които човѣкъ отхранва въ себе си. Пазете се да не ги изгубите. Божественитъ мисли, чувства и постъпки не сж нищо друго, освенъ огърлицата на човѣшката душа, украсена съ скъпи диаманти и бисери. Радвайте се на красивитъ мисли, чувства и постъпки, като огърлица на вашата душа. Тѣ сж даръ отъ Бога. Пазете свещено тази огърлица.

Радвайте се на всичко, което Богъ ви е далъ. Това е правиятъ пътъ, по който ученикътъ трѣбва да върви.

— Божиятъ Духъ носи всичкитъ блага на живота.

*

29. Утринно Слово отъ Учителя, държано на 19 априлъ, 1936 г. 5 ч. с. София. — Изгрѣвъ.

Права мисълъ, чувство и говоръ

Като се изучаватъ проявитъ и характеритъ на хората, виждаме, че отъ най-старо време досега има нѣщо, по което тѣ си приличатъ. Приликата се заключава въ това, че въ всички времена — минали, сегашни и бждещи, хората се радвали и скърбѣли, радватъ се и скърбятъ, ще се радватъ и скърбятъ. Всички усилия, които човѣкъ прави, иматъ за целъ да си създаде повече радости, а по-малко скърби. Всѣки иска да увеличи радоститѣ, а да намали скърбитѣ си. Всѣки иска да живѣе, но животътъ не се създава. Той е резултатъ на нѣщо. Който разбира живота като резултатъ, радва се; който не го разбира, скърби.

Хората скърбятъ и се радватъ на малки работи. Ако не харесашъ общата на нѣкого, ти му причинявашъ скръбъ; ако ги харесашъ, причинявашъ му радость. Той обулъ модерни, тѣсни обуца и очаква хората да ги харесатъ. Какво особено има въ неговитѣ обуца? Преди всичко, тѣ не сж негови. Нѣкой одралъ кожата на животнитѣ, другъ я ощавилъ, трети изработилъ общата, а той си мисли, че сж

*) II. Послание къмъ Тимотея, 1 гл.

негови. При това, той пренебрегва естествения си обуца, които природата му дала, и се радва на изкуствения, направени отъ човѣшката ржка. Ако става въпросъ за естествени обуца, и животните иматъ такива. Разбиране е нужно на човѣка! Понѣкога хората страдатъ отъ това, че не турили една запетая или точка на мѣстото ѝ, или не произнесли една дума правилно. Малка е погрѣшката, но послѣдствията ѝ сж голѣми. Сжщиятъ законъ се отнася и къмъ идейния свѣтъ. Тамъ не се позволява никаква погрѣшка. Докато не си дошълъ до идейния свѣтъ, можешъ да правишъ погрѣшки. Влѣзешъ ли въ този свѣтъ, никакви погрѣшки не се допускатъ. Значи, на простия е позволено да грѣши; обаче, на образования не се позволяватъ погрѣшки.—Какво да се прави тогава? — Ще бждешъ внимателенъ, да не грѣшишъ. Ако направишъ нѣкаква погрѣшка, ще плащашъ. Какъ ще се разберешъ съ чужденеца, ако не знаешъ неговия езикъ? Колкото по-добре знаешъ езика му, толкова по-лесно ще се разберешъ съ него и ще намѣришъ теми за разговоръ. Ти искашъ да се разговаряшъ съ Христа. Какъ ще се разговаряшъ съ Него, ако не знаешъ езика Му? Ако отидешъ при Христа и започнешъ да Му разправяшъ за изпитанията, които си ималъ на земята, Той нѣма да те разбере. — Защо? — Защото всичко това му е известно. Христосъ знае, че си пропадалъ на изпититѣ си; знае, че си уволняванъ по нѣ-

жолко пжти отъ служба, но иска да чуе нѣщо, което не Му е известно. Той иска да чуе нѣщо интересно, особено, което само ти знаешъ. Всички хора сж пропадали на изпититѣ си, всички сж били уволнявани отъ службитѣ си. Кажи нѣщо особено, специфично, което има отношение само къмъ твоя животъ. Христосъ ще те изслуша внимателно и ще те разбере.

Геройство се иска отъ съвременния човѣкъ, лесно да понася всичко, което се случва въ живота му. Разуменъ герой ще бждешъ, за да различавашъ сжщественото отъ несжщественото, да знаешъ, за какво да се жертвувашъ. Музикантътъ се жертвува за музиката, но тя е резултатъ на нѣщо. Като изучава музиката, той се домогва до онова, което се крие задъ нея. Днесъ лесно се свири на различни инструменти, но голѣми усилия е направилъ човѣшкиятъ умъ, докато създаде инструментитѣ. Интересно е, кое го е навело на идеята, да даде една или друга форма на инструментитѣ, да направи струни отъ чървата на животнитѣ, да ги съчетае въ известно отношение, да създаде нотитѣ и т. н. Днесъ всѣки музикантъ чете по нотитѣ и свири. Сбъркали една нота, хармонията се нарушава. Истинскиятъ музикантъ не трѣбва да прави грѣшки. Ако направи една-две погрѣшки, ще се извини, но трѣбва да внимава, да не повтаря погрѣшките си. Като вземе цигулката, той започва да свири произведенията на великитѣ музиканти, а после свири и свои произведения. Той

изпълнява и чуждитѣ, и своитѣ произведения съ любовъ. Разбиране има той.

Като се говори за музиката, стариятъ българинъ ще каже: „Цигуларъ кѣща не храни“. Обаче, всѣка радостъ и скръбъ се придружава съ музика. Значи, музиката е необходима въ живота. Безъ музика животътъ върви по-мѣчно. Който знае да свири, лесно се справя съ мѣчнотиитѣ си. Добриятъ цигуларъ употребява голѣма частъ отъ времето си въ свирене. Не се постигатъ лесно нѣщата. Десетки години ще работишъ въ областта на музиката, докато станешъ добъръ музикантъ. Следователно, десетки и стотици години трѣбва да живѣешъ добре, за да придобиешъ добрия животъ. Казва се, че човѣкъ се ражда добъръ, гениаленъ, талантливъ. Наистина, доброто, гениалността се наследяватъ, но ако не работи върху себе си, човѣкъ ще изгуби онова, което е вложено въ душата му. И гениаленъ да си, ще работишъ по нѣколко часа на день, за да проявишъ гениалността си. И добъръ да си, ще работишъ надъ себе си, да проявишъ доброто. Човѣкъ иде на земята да се учи, да придобие нѣщо сжществено. Следователно, ти си ученикъ и ще учишъ добре. Учителътъ ще те изпитва и ще опредѣли, каква бележка ти се пада. Ако получишъ двойка или тройка, ще се върнешъ у дома си неразположенъ. — Кой е виновенъ за това? — Ти самъ. За да не получаващъ слаби бележки, ще учишъ добре, ще различавашъ сжщественото отъ несжщественото и

ще го прилагашъ. Знание безъ приложение остава мъртво.

Красивъ е човѣшкиятъ животъ. Въ него има нѣщо ценно — усилието, което духътъ прави. Днесъ всички се радватъ на науката, на музиката, на изкуството, но това сж постижения на хиляди и милиони хора, които сж работили преди насъ. Голѣми усилия е направилъ колективниятъ човѣшки духъ, докато създаде това, отъ което днесъ се ползуваме. Четешъ Свещената книга и се свързвашъ съ живота и дейността на онѣзи, които сж били преди тебе; виждашъ усилията, които сж правили, и се поучавашъ отъ тѣхъ. Знанието е богатство, събрано отъ хиляди години. Синътъ се ползува отъ богатството на баща си, безъ да мисли, колко негови дѣди сж го събирали. Мжжътъ дойде на обѣдъ и веднага сѣда да яде. Ако е взискателенъ, започва да търси недостатъцитѣ на яденето: лукътъ билъ прегоренъ, солта била малко и т. н. И това е възможно, но защо той не прецени труда и усилието на жената? Тя сама ще види погрѣшката си и ще я изправи.

Какъвто е физическиятъ животъ на човѣка, такъвъ е и духовниятъ му животъ. Докато грѣши на земята, ще грѣши и въ духовния свѣтъ. Обаче, както изправя земния си животъ, така ще изправи и духовния. Трѣбва ли тогава ти да се произнасяшъ, че единкой си не живѣе добре? Той самъ ще види лошото въ себе си и ще се изправи. Че нѣ-

кой човѣкъ ималъ лошъ езикъ, не говорилъ хубаво — това е негова работа, той самъ ще изправи езика си. Наистина, говорѣтъ, езикѣтъ е музика, и всѣки трѣбва да изучава тази музика. Силата на човѣка се заключава въ говора. Велико изкуство е говорѣтъ. Който може да говори, всичко ще постигне. На земята хората се разбиратъ чрезъ говора, а въ духовния свѣтъ — чрезъ мисълта и чувствата. Следователно, който може да говори добре, той е истински човѣкъ; който мисли право, той е ангелъ; който чувствува право и носи любовта, той е серафимъ или херувимъ. Ако не мислишъ, не чувствувашъ и не говоришъ добре, ще ти пишатъ единица.

Три нѣща сж нуждни на човѣка: права мисълъ, прави чувства и правиленъ говоръ. Щомъ придобие тѣзи нѣща, той става щастливъ. Ето защо, който иска да бѣде щастливъ, първо, трѣбва да се научи да говори добре, после — да мисли и да чувствува право. Правата мисълъ усилва паметта, закрепва здравето. Сжщото се постига съ правитѣ чувства и правиленъ говоръ. Никой не може да бѣде щастливъ, ако мисълта, чувствата и говорѣтъ му не сж прави. Правата мисълъ, правото чувство и правиятъ говоръ сж наука, която се постига при усиленa работа. Вѣкове и хилядилѣтия ще я изучаватъ и пакъ ще остане нѣщо ненаучено. Както е приятно да ядешъ, така е приятно да изучавашъ науката за правата мисълъ, правото чувство и правия говоръ. Кое

сжщество, като яде десетки години наредъ, се отегчава отъ яденето? Разумнитъ сжщества сж предвидили яденето като една отъ приятнитъ забави въ човѣшкия животъ. Приятно е на човѣка да яде вкусно сготвено ядене. Кой ще готви, не е важно. Нѣкога жената готви, а нѣкога — мъжътъ. Който е по-добъръ майсторъ, той готви. Добре е и мъжътъ да знае да готви, та отъ време на време да отмѣня жената. И двамата трѣбва да бждагъ добри майстори готвачи.

Това сж положения, които трѣбва да се преведатъ на разбранъ езикъ. Добре е човѣкъ да знае, какъ се готви; още по-добре е да знае да мисли, чувствува и говори право. Това сж качества на живота. Това е готвене въ духовния животъ. Добре е за насъ, когато хората мислятъ и чувствуватъ право; добре е за тѣхъ и ние да мислимъ и чувствуваме право. Приятно е да ни се говори сладко, но приятно е и на другитъ да имъ се говори сладко. Това сж прости работи, но щастието на човѣка се заключава въ проститъ работи. Мнозина пишатъ и говорятъ за щастието, като първа крачка въ човѣшкия животъ. Тъ не говорятъ толкова за любовта, колкото за щастието.

Кой човѣкъ е щастливъ? Щастието е свързано съ безличния животъ. Който е излѣзълъ отъ своята личностъ, само той може да бжде щастливъ. За щастливия благото на всички хора е негово благо; и неговото благо е достойние на всички. И погрѣшкитъ на хората сж негови

погрѣшки. Щастливиятъ не се обижда, не мисли за себе си, не се поддава на отрицателнитѣ прояви въ живота. Тѣй щото, докато сте въ личния животъ, не можете да бъдете щастливи. Личността е временна. Като отидете на онзи свѣтъ, нищо нѣма да остане отъ вашата личностъ. Да мислите, че и на онзи свѣтъ ще носите личността си, това е все едно, коньтъ да мисли, че като влѣзе въ човѣшкия свѣтъ, ще запази формата си. Ако коньтъ иска да стане ученикъ и да живѣе при хората, трѣбва да се откаже отъ своята форма. Иначе, никой нѣма да го пусне между хората. Какъ ще седне коньтъ на чинъ? Какъ ще слуша учителя, който преподава на ученицитѣ си?

Съвременнитѣ хора се интересуватъ отъ духовния свѣтъ, но се страхуватъ, да не изгубятъ сегашната си форма и да се обезличатъ. Вѣрно е, че ще изгубятъ формата си, но тя не е сжщественото. За физическия свѣтъ тя е необходима, но за духовния свѣтъ се изисква нова форма. Красивъ е духовниятъ свѣтъ. Тамъ ще видите нѣща, за които не сте предполагали, че сжществуватъ. Който влѣзе въ духовния свѣтъ, трѣбва да съблѣче физическата си дреха. — Голи ли ще влѣземъ? Да не се загубимъ? — Голи ще влѣзете, но нѣма да се загубите. Единъ простъ човѣкъ отишълъ на баня и, като видѣлъ, че всички хора се събличатъ и влизатъ голи въ кжпалнята, уплашилъ се да не се загуби между тѣхъ. Затова, преди да влѣзе, той вързалъ единъ конецъ на рж-

ката си, да се познае между другитѣ. Отъ време на време поглеждалъ конеца на ржката си и казвалъ: Азъ съмъ, не съмъ се още загубилъ. Споредъ мене, нѣма опасностъ да се загубишъ, но важно е, дали ще те пуснатъ въ банята. Тамъ приематъ само здрави хора. За болнитѣ има друга баня. Който иска да влѣзе въ духовния свѣтъ, трѣбва да спазва известни правила. Първото основно правило е да бждешъ здравъ. Това е правило и за физическия свѣтъ.

И тъй, въ който свѣтъ и да влѣзешъ, първо трѣбва да бждешъ здравъ. Здравето се обуславя отъ три основни правила: да мислишъ, да чувствувашъ и да говоришъ добре. Като влѣзешъ въ банята на физическия свѣтъ, ще ти дадатъ три билета: да мислишъ право, да чувствувашъ право и да говоришъ добре. Ако нѣмашъ тѣзи качества, не можешъ да влѣзешъ въ банята. Привилегия е за човѣка да влѣзе въ банята на живота, да се окжпе, да остави нечистотиитѣ си тамъ и да излѣзе чистъ. Банята е символъ на чистота. Като влѣзешъ въ банята, ще съблѣчешъ нечиститѣ си дрехи и ще се окжпешъ. Следъ това ще облѣчешъ нови, чисти дрехи и ще влѣзешъ въ Божественния свѣтъ, да изучавашъ проявитѣ на Божественото. Който се окжпалъ веднѣжъ, трѣбва да пази чистотата си. Не я ли пази, трѣбва наново да отиде на баня. Скъпо се плаща за една духовна баня. Единъ билетъ струва 22 мил. английски лири стерлинги. Като

влѣзешъ въ банята и се окжпешъ, ще кажешъ: Една баня ми е достатъчна. Много естествено, не е лесно да платишъ втори пътъ такава голѣма сума. Като знаете това, не губете чистотата си. Веднѣжъ сте се очистили, пазете се, да не се оцапате. Изгубите ли чистотата си, много време трѣбва да мине, да забогатѣете, за да платите таксата на банята. Ще кажете, че трѣбва да намѣрите начинъ, да влѣзете въ банята. Това е изкуство. Да намѣришъ начина, по който да постигнешъ желанията си, това значи, да си готовъ вече за банята. За всѣко нѣщо има специфиченъ начинъ. На цигулка ще свиришъ по единъ начинъ, на пиано по другъ начинъ, на китара — по трети начинъ. Ако пѣешъ, ще пѣешъ по особенъ начинъ; ако четешъ, пишешъ, учишъ, ще приложишъ пакъ специфиченъ начинъ. Ако не намѣришъ съответния начинъ за постигане на желанията си, ще се мжчишъ, ще се трудишъ и, въ края на краищата, ще се обезвѣришъ и отчаешъ.

И тъй, начинътъ, по който ще се домогнешъ до банята на живота, се заключава въ следното: права мисль, право чувство и право говорене. Щомъ намѣришъ начина за постигане на желанията си, бжди доволенъ и благодари на Бога, че можешъ да мислишъ, да чувствувашъ и да говоришъ. Каквото нещастие да ти се случи, бжди доволенъ, че можешъ да мислишъ, да чувствувашъ и да говоришъ. Като говоришъ добре, ще бждешъ

между хората; като мислишъ право, ще бждешъ между ангелитѣ; като чувствувашъ право, ще бждешъ между херувимитѣ и серафимитѣ. Какво по-голъмо благо можете да очаквате отъ това?

Помнете: Правата мисль ще ви свърже съ ангелитѣ, т. е. съ напредналитѣ същества на единъ отъ възвишенитѣ свѣтове. Правитѣ и добритѣ чувства ще ви свържатъ съ херувимитѣ и серафимитѣ, които поддържатъ свещения огънь на живота. Добриятъ говоръ, красивата речъ ще ви свърже съ напредналитѣ същества на земята. Постигнете ли това, нищо друго не ви трѣбва. Задъ мислитѣ, задъ чувствата и задъ говора е небитието. Изгубите ли мислитѣ, чувствата и говора, всичко сте изгубили. Смыслътъ на живота се крие въ мислитѣ, чувствата и словото. Казано е въ Писанието: „Въ начало бѣ Словото, и Словото бѣ Богъ“. Значи, свѣтътъ е създаденъ чрезъ Словото. И рече Богъ, и свѣтътъ се създаде. Радвайте се на всичко, което сте наследили.

„Въ начало бѣ Словото, и Словото бѣ у Бога. И Словото бѣ Богъ“.

— Божиятъ Духъ носи всичкитѣ блага на живота.

*

30. Утринно Слово, държано отъ Учителя, на 26 априлъ, 1936 г. 5. ч. с. София. — Изгрѣвъ.

Четиритѣ качества

Размишление.

Посланието на Павла къмъ Филимона представя едно отъ неговитѣ хубави писма. То е образецъ на писмо. Първитѣ десетъ стиха сж встъпление къмъ посланието. Онисимъ, за когото се говори въ Посланието, билъ слуга на Филимона, но го напусналъ и отишълъ при Павелъ въ Римъ. Споредъ римскитѣ закони, господарьтъ има право да постъпва съ слугата си, както иска. Павелъ се застъпва за Онисима предъ Филимона, като моли да го приеме отново при себе си. — Защо Павелъ се застъпва за Онисима? — Защото го обикналъ.

Какво се иска отъ съвременния човѣкъ? — Да бжде едновременно обикновенъ човѣкъ, талантливъ, гениаленъ и светия. Срѣщате нѣкого, казвате, че е обикновенъ човѣкъ. За другъ нѣкой казвате, че е талантливъ. За трети, че е гениаленъ, а за четвърти, че е светия. Значи, въ четирма души влагате по едно особено качество и не знаете, кого отъ тѣхъ да предпочетете. Въ сжщностъ, истинскиятъ човѣкъ трѣбва да притежава и четиритѣ ка-

*) Послание къмъ Филимона.

чества. Той трѣбва да бѣде едновременно и обикновенъ, и талантливъ, и гениаленъ, и светия. Чувате нѣкой да казва, че иска да бѣде гений, а другъ — светия. Но това, което обикновениятъ човѣкъ може да направи, нито гениятъ, нито светията могатъ да направятъ. И това, което гениятъ и светията могатъ да направятъ, обикновениятъ човѣкъ не може да направи.

Следователно, за да разберете живота въ неговата пълнота, трѣбва да притежавате качествата и на обикновения, и на талантливия, и на гениалния, и на светията. Иначе, ако сте само обикновенъ човѣкъ, ще разбирате обикновениятъ нѣща. И на живота ще гледате като на обикновено нѣщо. За да познае себе си, обикновениятъ човѣкъ трѣбва да бѣде светия. И светията, за да разбере себе си, трѣбва да бѣде и обикновенъ човѣкъ. Който има високо съзнание за себе си, ще каже, че не иска да бѣде обикновенъ човѣкъ, не може да понесе това унижение. Какво представя обикновениятъ човѣкъ? — Нищо друго, освенъ новородено дете. Светията е стариятъ човѣкъ, който има тежестъ, разчига на своята основа. Детето тежи само четири-петъ килограма. То е слабо, безпомощно, плаче, сърди се, има нужда отъ грижитъ на родителитъ си. Кой не е миналъ презъ детинството? Кой е станалъ възрастенъ и старъ, преди да е билъ дете? Детето и старецътъ сж

полюситѣ на живота, презъ които минава всѣки човѣкъ.

Въ детето сж вложени условията на бждещия човѣкъ. Въ него се намиратъ условия и възможности за развиване на Божественото Начало въ човѣка. Това сж зрънца, които чакатъ благоприятни условия за своето развитие. Който не знае, какво се крие въ обикновения човѣкъ, гледа на него като на нѣщо долно. Другъ пъкъ казва за себе си, че е обикновенъ човѣкъ. Съ това иска да се оправдае, че прави погрѣшки. И единиятъ, и другиятъ не сж прави. Да бждешъ обикновенъ човѣкъ и да съзнавашъ това, значи, да си миналъ презъ светийството. Питамъ тогава обикновения човѣкъ: Билъ ли си светия? — Не съмъ билъ. — Тогава не познавашъ себе си. Кажешъ ли нѣкой, че е светия, питамъ го, билъ ли е обикновенъ човѣкъ. Ако каже, че не е билъ, и той не познава себе си. Какъвъ светия можешъ да бждешъ, ако не познавашъ себе си? Хората не се познаватъ още, но гворятъ за Христа, за великата любовъ и т. н. За кого дойде Христосъ на земята: за обикновенитѣ хора, или за светиитѣ? За грѣшницитѣ, или за праведнитѣ?—Христосъ дойде за обикновенитѣ хора, за грѣшницитѣ, които правятъ погрѣшки. Погрѣшки правятъ децата и обикновенитѣ хора. Детето вижда орѣхи на дървото и безъ позволение ги бруля, да си хапне нѣколко орѣха. Следъ това ще го накажатъ. Обикновениятъ човѣкъ, който не разбира нѣщата,

се кара, [спори] върху различни въпроси. — Какви сж тѣзи въпроси? — Обикновени, но, въпрѣки това, обикновениятъ човѣкъ обича да спори.

Всички погрѣшки произтичатъ отъ обикновени работи. Всички хора спорятъ. — За какво? — Кой билъ правъ и кой — кривъ. Това сж обикновени работи. Ще се разправяшъ, че шапката трѣбвало да бжде модерна, а не старомодна. И това е обикновена работа. Светията не се занимава съ такива въпроси. Той носи шапка, дадена отъ природата. Косата му е естествена шапка, която го предпазва отъ студа. Ще кажете, че светията нѣма нужда и отъ такава шапка. Споредъ мене, светията трѣбва да има коса. — Косата на ученитѣ хора окапвала. — Това е другъ въпросъ. Главата на обикновения, на талантливия и на гениалния човѣкъ може да бжде безъ косми, но не и главата на светията. Той трѣбва да има гжста, хубава коса.

Задачата на човѣка е да мисли право, да не се спѣва въ живота. Кривата мисль спѣва хората, поради което правятъ погрѣшки. Така и първитѣ човѣци сгрѣшиха. Богъ имъ каза да ядатъ отъ всички плодове на дърветата, само отъ едно дърво да не ядатъ. Въ който день ядатъ отъ плодоветѣ на това дърво, ще умратъ. Обаче, тѣ не повѣрваха въ думитѣ на Баща си. Тѣ искаха да провѣрятъ, върно ли е, че, ако ядатъ отъ забранения плодъ, ще умратъ. Обикновенъ плодъ бѣше

забранениятъ, но не трѣбваше да пристѣпватъ Божията заповѣдь. Погрѣшката имъ се заключава не толкова въ яденето на забранения плодъ, колкото въ непослушанието и въ не-зачитанне на Божията заповѣдь. Тѣ искаха да знаятъ, защо не трѣбва да ядатъ отъ този плодъ. Обаче, възрастта имъ бѣше такава, че не можеше да имъ се обяснява. И донесъ още хората правятъ сжщата погрѣшка: ядатъ отъ плода на дървото за познаване на злото и на доброто и носятъ послѣдствията на своята погрѣшка. Нѣкой критикува приятеля си — това е нарушаване на Божията заповѣдь. Другъ критикува себе си, недоволенъ е отъ своя умъ и отъ своето сърдце, иска да бжде ученъ, гениаленъ човѣкъ. — И това е нарушаване на Божията заповѣдь. Защо критикувашъ хората и себе си? Защо ядешъ отъ забранения плодъ? Вдълбочи се въ себе си и вижъ, за каква работа си опредѣленъ. На всѣки човѣкъ е дадена по-велика мисия отъ тази, съ която той се занимава. Като се отклонилъ отъ пѣтя си, днесъ той се занимава съ обикновени работи, които го каратъ да прави погрѣшки. Остави обикновенитѣ работи настрана. Работи върху себе си, да развиешъ Божественото Начало, вложено въ душата ти.

Какво представятъ обикновенитѣ работи? — Тѣ сж пастърма, направена отъ месото на нѣкой старъ волъ. Хората си развалятъ жбитѣ, разстройватъ стомаситѣ си съ тази па-

стърма, но продължаватъ да ядатъ. Време е вече да се откажатъ отъ обикновенитѣ работи и да започнатъ съ закона на различаването. Тѣ гледатъ на обикновенитѣ нѣща, като на велики работи, а на великитѣ — като на обикновени. Всичко, което Богъ е създалъ — растения, животни, минерали сж велики нѣща, но хората ги подценяватъ. Нѣкой минава покрай дървета, растения и животни и казва: Дърво е това, или животно е това и не се занимава съ тѣхъ. Ангелитѣ се занимаватъ съ растенията, а човѣкъ не имъ обръща внимание. Арахангелитѣ се занимаватъ съ животнитѣ, а човѣкъ само ги използва и казва, че сж сжщества отъ низка култура. Ценете живота въ всички сжщества, колкото слабо да е проявенъ. Христосъ казва: „Азъ съмъ пжтътъ, истината и животътъ“. А животътъ произтича отъ Бога. Пазете живота на всички сжщества, както пазите своя животъ. Само така ще разберете Божественото и ще се проявите като човѣкъ.

Въ посланието на Павла къмъ Филимона ясно се вижда неговиятъ характеръ и отношението му къмъ хората. Той се обръща къмъ Филимона съ думитѣ: „Моля ти се, за моегo чадo Онисима, когото родихъ въ оковитѣ си. Който бѣше нѣкога си непотрѣбенъ на тебе, а сега и на тебе, и на мене потрѣбенъ. А ти него, сиречъ утробата ми, приеми. Може би за Евангелието да се отлжчилъ за малко време отъ тебе, за да го приемешъ за всѣ-

кога, не вече като робъ, но по-горешотъ робъ, братъ възлюбенъ. Ако имашъ мене за съдружникъ, приеми и него, както мене. И ако те е въ нѣщо обидилъ, или ти е длъженъ, мини това на моя смѣтка. Тѣй, брате, дано получа азъ това добро отъ тебе въ Господа“. (— 10 — 20 ст.). — Така се застъпва Павелъ за Онисима, като за свой възлюбенъ братъ и ближенъ. Когато хората сж свързани тѣсно помежду си, тѣ сж близки и потрѣбни единъ на другъ. Щомъ се скжса тази връзка, тѣ се отдалечаватъ и ставатъ чужди и ненуждни единъ за другъ. — Кой нѣща сж непотрѣбни за човѣка? — Гниещитѣ. Всѣки плодъ, който гние, хвърля се на сметьта. Обаче, докато е на дървото, всѣки поглежда къмъ него съ радостъ. Здравиятъ плодъ има съдържание, а гнилиятъ губи съдържанието си. Като ядешъ здравъ плодъ, ще дѣвчешъ хубаво, докато използвашъ всичкото му съдържание. Най-после ще вземешъ сѣмкитѣ и ще ги посѣешъ. Попадне ли ти гнилъ плодъ, не го яжъ, но извади сѣмкитѣ му и ги посѣй. Всѣка сѣмка носи животъ. Дайте възможность на скрития животъ въ нея да се прояви и развие.

Правилни отношения сж нуждни между хората. За да се създадатъ такива отношения, тѣ трѣбва да виждатъ въ всичко Божественото, т. е. проявитѣ на Бога. Като не разбирали това, въ далечното минало на човѣческото се кланяли на слѣнцето, на луната, на звездитѣ, като на божества. Тѣ не сж божества, но

чрезъ тѣхъ се проявява Божественото Начало въ свѣта. Всичко, което ни обикаля, е създадено отъ Бога, но, колкото и да е чудно и велико, това не сж божества. Слънцето, на-примѣръ, нѣма такива отношения къмъ хората, каквито Богъ има къмъ тѣхъ. — Какво представя слънцето? — Грамадно количество материя, единъ милионъ и половина пжти по-голъмо отъ земята. Ние се радваме на слънцето за онова, което ни дава — за неговата свѣтлина и топлина. Обаче, всичко това е вложено въ него отъ Бога. По сжщия начинъ ще гледате и на човѣка. Ще го обичате и ще се радвате на онова, което Богъ е вложилъ въ него. Отъ това гледище, въ всѣки човѣкъ има нѣщо Божествено. И въ най-голъмия грѣшникъ се крие нѣщо Божествено. Затова, именно, дойде Христосъ на земята, да повдигне грѣшниците и падналитѣ.

Съвременнитѣ хора се дѣлятъ на обикновени и необикновени, на богати и бедни, на праведни и грѣшни. Благодарение на това различие, тѣ не могатъ да се търпятъ и изпадатъ въ крайности. Богатиятъ гледа на бедния съ отвращение и недоволство. Той мисли, че бедниятъ иска да го изнудва. Той не подозира, че неговото богатство е основано върху труда на бедния. Бедниятъ пъкъ иска да стане богатъ. — Защо? — За да не работи. И двамата сж на кривъ пжтъ. Праведниятъ гледа на грѣшника съ отвращение, безъ да подозира, че неговата светостъ

се дължи на грѣшника, т. е. на погрѣшкитѣ му. Гледайте на нѣщата правилно. Всички хора сж на мѣстото си. Всѣки върши своята работа, както разбира. Учете се едни отъ други и си помагайте взаимно.

Съвременнитѣ хора трѣбва да бждатъ справедливи, да иматъ еднакви отношения и къмъ богатия, и къмъ бедния; такива трѣбва да бждатъ отношенията имъ къмъ обикновения човѣкъ и къмъ светията. На съзнателния човѣкъ не се позволява никакво пристрастие. Ако сте слуга, вие се възмущавате отъ господаря си, който туря на смѣтката ви всѣки счупенъ предметъ. По невнимание слугата може да счупи една чаша или чиния, и господарьтъ му веднага го глобява. Ако детето му счупи чашата, той не казва нищо, даже не му прави забележка. Ще кажете, че слугата е голѣмъ, отъ него се изисква повече внимание. Въпрѣки това, и слугата прави погрѣшки. Господарьтъ е пристрастенъ къмъ детето си, защото го обича. Не е въпросъ да извинявате погрѣшкитѣ на хората, но трѣбва да бждете справедливи. Като види, че слугата е направилъ нѣкаква погрѣшка, господарьтъ трѣбва да мълчи. При това положение, слугата самъ ще съзнае погрѣшката си и ще я изправи. Чистота е нужна на човѣка: чистота въ мислитѣ, въ чувствата и въ постѣпкитѣ. Погрѣшкитѣ и престѣпленията на хората сж нечиста вода, съ която миятъ сждоветѣ си и ператъ. Трѣбва ли човѣкъ да яде отъ нечиститѣ чи-

нии на хората? Тръбва ли да четете книги, написани съ нечиста ржка?

Бждете будни и правете изборъ на книгитѣ, които четете. Има добри книги, но има и такива, които внасятъ смутъ въ човѣшката душа. Нѣкой авторъ изнася добри характерни чѣрти на своитѣ герои и съ това заставя четцитѣ да ги обикнатъ. Следъ това ги поставя въ условия да се самоубиятъ, или другъ нѣкой да ги убие. Споредъ мене, авторъ, който пише драми, трѣбва да бжде жененъ, да има синъ и дъщеря, които обича и за които е готовъ да се жертвува. Какъ мислите, какъвъ край ще има романътъ или драмата, която този баща би написалъ? — Краятъ ще бжде добъръ. Никога бащата не би написалъ драма, въ която героитѣ му умиратъ. Може ли бащата да осжди сина или дъщеря си на смъртно наказание? — Никога! Който сжди хората и имъ налага смъртно наказание, той не е баща. Хората критикуватъ, осжждатъ този или тази, защото не сж тѣхни деца. Христосъ казва: „Не сждете, да не бждете сждени!“ Никой нѣма право да сжди своя ближенъ. Ако искашъ да сждишъ, ожени се, роди дете и, като направи погрѣшка, тогава го сжди. Ще видишъ, каква присжда ще издадешъ.

И тѣй, както сте бащи и майки къмъ своитѣ деца, бждете такива и къмъ чуждитѣ. Тѣ сж чужди за васъ, но всички сж деца на Бога. Малцина съзнаватъ това, поради което не познаватъ Бога, не разбиратъ отно-

шенията Му къмъ хората и казватъ, че къмъ едни хора Той е по-разположенъ, а къмъ други — по-малко. — Къмъ кой слуга господарьтъ е по-разположенъ? — Къмъ онзи, който работи добре и взима въ внимание неговия интересъ. Такъвъ слуга е силенъ и работливъ. Виждате нѣкъде десетъ работника се мжчатъ да вдигнатъ единъ голѣмъ камъкъ, но не могатъ. Дойде другъ работникъ, погледне камъка оттукъ-отамъ, и самъ го вдига. Ще се карате ли на този човѣкъ? Не само че нѣма да му се карате, но ще го обикнете и ще му благодарите. Силенъ човѣкъ е той, знае какъ да започне една работа и какъ да я свърши. Какво ще кажете за онзи, който влиза въ дома ви съ торба, пълна съ провизии и раздаде всичко на децата ви? И този човѣкъ е силенъ, знае какъ да постъпва. Светъ човѣкъ е той. Дето отиде, все носи нѣщо хубаво. Светията не е бледенъ, сухъ, жълтъ, изнемощѣлъ. Ще кажете, че той прекарва въ постъ и молитва. Постътъ и молитвата не правятъ човѣка светия. Ако се говори за чистота и светостъ, това е другъ въпросъ. Така можешъ да станешъ светия. И болнитѣ прекарватъ въ постъ и молитва, но не ставатъ светии.

Нѣкой се изправи на молитва и заеме положение на добъръ, благочестивъ човѣкъ. Щомъ свърши молитвата си, започва да се кара съ жена си, съ децата си, съ слугитѣ си. Това не е правилно отношение. Какъвто си къмъ Бога, такъвъ ще бждешъ и

към хората. Богъ не търпи лицемѣрие. Ще бждешъ мекъ, добъръ и снисходителенъ къмъ погрѣшкитѣ имъ. Тѣхнитѣ погрѣшки сж и твои погрѣшки, но ти не ги виждашъ. Какъ постъпи Христосъ съ блудницата, която доведоха при Него? Запитаха Го: „Какво да сторимъ съ тази блудница? Споредъ Мойсеевия законъ, такива убиваме съ камъни. Христосъ имъ отговори: „Който счита себе си за праведенъ, пръвъ да вземе камъкъ и да я убие“. Мойсей бѣше уменъ човѣкъ, познаваше Божиитѣ закони. Следъ него дойдоха други, които измѣниха законитѣ му и казваха, че сж отъ Мойсея.

Какво заключение може да се извади отъ това?—Че човѣшкитѣ закони сж изложени на постоянни промѣни. Обаче, природнитѣ закони, които сж Божествени, не се измѣнятъ. Споредъ човѣшкитѣ закони, който взима паритѣ на богатия, безъ негово позволение, е крадецъ и трѣбва да се накаже. Споредъ законитѣ на природата, крадецътъ не трѣбва да се наказва, защото паритѣ не сж загубени. Нищо въ природата не се губи, нищо не се създава. Значи, паритѣ нито сж загубени, нито сж създадени отъ нѣкого. Като вещество, гѣ и преди това сж съществували въ природата. Преди години, когато горѣ Чикаго, единъ богаташъ предложилъ на единъ беденъ човѣкъ, да му даде 250,000 долари, ако влѣзе въ къщата му и извади навѣнъ касата. Сиромасътъ погледналъ къмъ огъня и казалъ: Не мога

да ти услужа. Огънятъ иде! Никакви пари не ми трѣбватъ. Богатиятъ се намиралъ въ трудно положение, затова предлагалъ на бедния такава голѣма сума. Въ друго време, ако нѣкой би се осмѣлилъ да вземе хилядв долари отъ касата му, щѣше да бжде предаденъ на полицията, като крадецъ. Трѣбваше да се намѣри нѣкой смѣлъ и честенъ човѣкъ, съ високъ моралъ, да извади касата на богаташа навънъ и да му каже: Не ми трѣбватъ паритѣ ти! Ако бедниятъ работникъ се хвърли въ огъня за 250,000 долари, той ще извърши престѣпление къмъ своя животъ. Но и богатиятъ, който е готовъ да жертвува частъ отъ паритѣ си въ тежки моменти на живота си, сжщо върши престѣпление.

И тъй, не чакайте да дойдатъ критични моменти въ живота ви, които да ви заставятъ да жертвувате частъ отъ богатството си. Не мислете, че като се молите за нѣкого и постоянно му натяквате, молитвата ви ще се приеме. Казано е, че трѣбва да се молите единъ за другъ, но никой да не знае това. Молитвата е свободенъ, доброволенъ актъ. Ако исквате отъ нѣкого да се моли за васъ, нищо нѣма да постигнете. Молете се за ближнитѣ си, за да се молятъ и тѣ за васъ. Нѣкой минава за голѣмъ грѣшникъ и дохожда при васъ съ желание да се помолите на Господа, да се простятъ грѣховетѣ му. Не бързайте да го съжалявате. Кажете му, първо той да се помоли на Господа за себе си. Ако се приеме молит-

вата му, и вие ще се молите за него. Невъзможно е да се молите за грѣшника, преди той да се помолилъ за себе си. Така постѣпва дяволътъ. Той иска другитъ да се молятъ за неговитъ грѣхове и претѣжления. Смирение се иска отъ човѣка! Той трѣбва да бжде готовъ да се покае и да признае погрѣшкитъ си.

Какво се иска отъ съвременния човѣкъ? — Да бжде справедливъ, да върши волята Божия и да се радва на доброто. Щомъ е справедливъ, той ще бжде снисходителенъ къмъ погрѣшкитъ на хората. Учете се отъ погрѣшкитъ на другитъ, безъ да ги осжждате. Влизайте въ положението имъ, за да разбератъ и тѣ вашето положение. Кажете ли нѣкой, че хората не го разбиратъ, той не мисли право. За да ви разбиратъ другитъ, първо вие трѣбва да разбирате себе си. Щомъ разбирате себе си, и хората ще ви разбиратъ. Кажете ли, че никой не ви обича, вие сте на кривъ пѣтъ. Какъ познахте, че никой не ви обича? Който люби, и него ще любятъ. Любовта ражда любовъ. Следователно, като любите, и васъ ще любятъ. Любещиятъ е свободенъ човѣкъ. Той не познава, нито болеститъ, нито беднотията, нито мжчението. За него е безразлично, дали има пари, или нѣма. Дето отиде, той е добре приетъ. Всички хора сж негови братя и сестри.

Съвременнитъ хора говорятъ за любовта, безъ да разбиратъ, какво представлява. Казано е въ Писанието: „Богъ е Любовь“. Дето любовта присѣтствува, тамъ е величие-

то на Бога. Човѣкъ се разширява, смекчава и отваря ума и сърдцето си за всички живи същества. Любещиятъ става слуга на Господа. Той е готовъ да направи всичко, което Богъ иска отъ него. Ако очаква всичко наготово, Богъ и ближнитѣ му да работятъ за него, той ще изгуби любовта, и животътъ му ще се обезсмисли. Страшно е да се обезсмисли животътъ на човѣка. Ти работи за своя умъ и за своето сърдце, безъ да очаквашъ на другитѣ. Ако ги карашъ да работятъ за тебе, въ скоро време ще ги изгубишъ. Какво представя човѣкъ безъ умъ и безъ сърдце?

Мнозина търсятъ любовта, но малцина я намиратъ. Къде се намира тя? Който иска да намѣри любовта, да отиде при нѣкой малтъкъ, чистъ изворъ; при нѣкоя малка мушичка, която има полетъ нагоре; при нѣкое цвѣте или дръвче, което прави голѣми усилия да израстне нагоре, да цвѣне и даде сладкъ плодъ, отъ който да се ползватъ и други същества. Не търсете любовта при голѣмитѣ извори, при голѣмитѣ дървета, при силнитѣ животни и хора. Дето любовта присѣтствува, всичко е ценно. Затова казваме, че Божнитѣ нѣща и въ началото, и въ края сж еднакво ценни. Който не разбира Божественото, не го оценява. Съ една клечка кибритъ можете да запалите толкова огньове, колкото и съ цѣлата кибритена кутия. Важно е да запалите веднѣжъ огъня. Щомъ го запалите, можете да го пренасяте дето искате.

Силата на любовта е въ малката кибритена клечка, а не въ всичките клечки. Задръжъ една клечка за себе си, а останалите раздай на своите близни. Задръжъ само единъ лъчъ отъ любовта за себе си, а отъ останалите нека се ползватъ твоите близни. Радвай се, когато всички хора възприематъ любовта и се ползватъ отъ нея. Любовта е достояние на всички хора, а не само на едного. Радвай се, че Богъ е навсѣкжде.

Защо страдатъ съвременните хора? — Защото сж изпратили Бога да работи вмѣсто тяхъ. За да се освободите отъ страданията, идете вие на работа, а оставете Бога на вашето мѣсто. Станете слуги на Господа, а Него турете на вашето мѣсто. Богъ да бжде вашъ господарь, а вие — Негови слуги! Само така ще осмислите живота си и ще оправите работите си.

— Божиятъ Духъ носи всичките блага на живота.

×

31. Утринно Слово отъ Учителя, държано на 3 май, 1936 г. 5 ч. с. София. — Изгрѣвъ.

Слѣпородениятъ

Размишление.

„И като заминаваше, видѣ одного човѣка слѣпъ отъ рождението си.“ (— 1 ст.). Ученицитѣ Христови запитаха Учителя си: „Коя е причината, че този човѣкъ се е родилъ слѣпъ? Дали той е сгрѣшилъ, или родителитѣ му?“ Христосъ имъ отговори: „Нито той е сгрѣшилъ, нито родителитѣ му, но да се проявятъ Божиитѣ дѣла.“ По поводъ на слѣпородения се започна споръ: Кой е този, който отваря очитѣ на слѣпитѣ? Евреитѣ признаватъ, че Господъ е говорилъ на Мойсея, но не познаватъ Христа и не знаятъ, отде е дошълъ Той. — Богъ е говорилъ и на Мойсея, и на Христа. Той е говорилъ и въ миналото, говори въ настоящето, ще говори и въ бждещето. Богъ говори на всѣки, който Го слуша и върши Неговата воля. Който върши Божията воля, лесно се справя съ мжчногиитѣ и противоречията. Той дава пжтъ на Божественото въ себе си и проявява любовта си къмъ Бога и къмъ своя ближень. Той знае, че Богъ е Любовь и люби всички живи сжщества. Каже ли нѣкой, че може да обича всички хора, той не разби-

—
*) Иоана, 9 гл.

ра законитѣ. Колкото е възможно обикновениятъ човѣкъ да носи земята на гърба си, толкова е възможно да обича всички хора.

Мнозина се оплакватъ, че не ги обичатъ хората, или че едни сж обичани повече, а тѣ — по-малко. Това е вѣрно. Любовта не се раздава еднакво. Не можешъ да обичашъ всички хора по единъ и сжщъ начинъ. Нѣко-го обичашъ повече и повече му давашъ; другъ обичашъ по-малко и по-малко му давашъ. Даването е външенъ изразъ на любовта. Понѣкога се случва обратното: на онзи, когото обичашъ, давашъ по-малко. Съ това искашъ да скриешъ любовта си. Това сж човѣшки прояви на любовта, поради което често се натъкватъ на голѣми противоречия. И Христовитѣ ученици се натъкнаха на противоречие, когато разпнаха Христа на кръста. Тѣ не можаха да разбератъ, какъ е възможно, Христосъ, възлюбениятъ Синъ на Бога, да бжде разпнатъ. Трѣбваше ли единъ пророкъ, като Христа, Който правѣше толкова чудеса, да бжде разпнатъ? Христосъ дойде между хората да ги научи да живѣятъ правилно, но тѣ не повѣрваха въ Него. — Кога човѣкъ не вѣрва въ великитѣ и учени хора? — Когато мисли, че много знае. Страшно е да си въобразишъ, че много знаешъ. Земята е велико училище. Който е слѣзълъ на земята, трѣбва да учи, всѣкога да е готовъ да придобива знания. Мждрецътъ се учи отъ всички, а глупавиятъ си въобразява, че всичко може

да направи и нѣма нужда отъ знания. Можешъ ли да носишъ земята на гърба си? Ако не можешъ да я носишъ, трѣбва много време да учишъ, за да придобиешъ и това знание. Има сжщества, високо издигнати, които носятъ земята на гърба си. Тѣ знаятъ такива закони, до които обикновенитѣ учени още не сж дошли.

Отговориха евреитѣ на слѣпородения: „Ти си роденъ въ грѣхове, не можешъ да учишъ насъ.“ И го изпджиха навънъ. Голѣмо противоречие е за онзи, койго мисли, че много знае, да види, какъ единъ смиренъ човѣкъ отваря очитѣ на слѣпия. Христосъ вѣрваше въ Бога и работѣше въ Негово име, затова правѣше чудеса. Като чу Исусъ, че онзи, на когото отвори очитѣ, билъ изпжденъ, рече му: „Ти вѣрвашъ ли въ Сина Божия?“ — Кой е той, Господи, да вѣрвамъ въ Него? Рече му Исусъ: „Койго приказва съ тебе, Той е.“ А той рече: „Вѣрвамъ, Господи!“ — и поклони Му се. (— 35 — 38 ст.).

И тъй, за да се справите съ противоречията, трѣбва да разглеждате нѣщата вътрешно, а не външно. Докато човѣкъ гледа на свѣта само като на външна проява, всѣкга ще се натѣква на противоречия. Той ще се намира въ положението на слѣпородения: ще чува, безъ да вижда. Всички около него ще разискватъ върху въпроса, защо свѣтътъ с създаденъ така, а не иначе, но нито тѣ ще разбератъ истината, нито той. Обаче, като се отворятъ очитѣ му, той ще разбере вътреш-

ния смисълъ на живота и ще види, че свѣтътъ е разумно създаденъ. Молете се на Бога да се отворятъ очитѣ ви, да разберете, защо свѣтътъ е създаденъ така, а не както вие искате. Свѣтътъ постоянно се измѣня, защото Богъ непрестанно работи. Казано е въ Писанието: „Ето, създавамъ нова земя и ново небе. Старото ще си отиде, новъ свѣтъ ще се създаде.“ И човѣкъ е подложенъ на постоянни промѣни: стариятъ човѣкъ ще си замине, новъ ще се създаде. Идатъ нови времена. Когато дойде Божественото време, стариятъ човѣкъ ще си отиде и, вмѣсто него, ще дойде новиятъ човѣкъ, освободенъ отъ противоречията и страданията. Докато хората мразятъ и завиждатъ, новото ще бѣде далечъ отъ тѣхъ. Идете въ една менажерия, да видите, какво правятъ животнитѣ въ една клетка, като гледатъ, че други ядатъ. Щомъ имъ замирише на месо, тѣ започватъ да виятъ, ставатъ неспокойни. Докато не донесатъ и на тѣхъ месо, тѣ не преставатъ да виятъ. Вижте, какво правятъ хората, като чуятъ, че нѣкой се ползува съ уважението на ближнитѣ си. Тѣ ставатъ неспокойни, недоволни, не могатъ да си намѣрятъ мѣсто. Това е животинското естество въ човѣка. То не може да търпи и се дразни, когато нѣщо не му достига. Който иска да бѣде уважаванъ и обичанъ, трѣбва да обикне Бога. Щомъ прояви любовта си къмъ Бога, всички ще го обичатъ. Другъ пътъ не съществува. Съ други думи казано: Ако вър-

вишъ въ правия пѣтъ, всички ще те обичатъ и уважаватъ.

Първата и най-голѣма заповѣдь е да възлюбишъ Господа Бога твоего съ всичкия си умъ, съ всичката си душа, съ всичкото си сърдце и съ всичката си сила; да възлюбишъ ближния си като себе си.“ Това се иска отъ всички хора, защото могатъ да го направятъ. Отъ всѣки се иска да направи това, което може. Голѣми възможности и условия сж дадени на човѣка. Защо тогава да не обичашъ Бога и своя ближень? Ще кажешъ, че не виждашъ ближния си, а още повече Бога. Ако си слѣпъ, имашъ право да се оправдавашъ, че не виждашъ. Обаче, и слѣпиятъ има отношение къмъ хората. Той хваща ржката на ближния си, докосва се до него и го обиква. Защо и ти да не обикнешъ Бога, поне като слѣпия? Докосни се до ржката Му и ще Го обикнешъ. Ще цитирате стиха отъ Евангелието: „Ако виждашъ брата си и не го обичашъ, какъ ще обичашъ Бога, Когото не виждашъ?“ Тази идея отчасти е върна, но питамъ: Защо искашъ да видишъ Бога въ Неговото величие и сила? Намѣри Бога въ най-малкитѣ Му прояви и тамъ Го обикни. Тръгни отъ малкото къмъ голѣмото, а не обратно. Ако не можешъ да вдигнешъ единъ малъкъ камѣкъ, какъ ще вдигнешъ цѣлата земя? Започнете отъ малката любовъ и постепенно отивайте къмъ голѣмата. Едно малко страдание може да стане причина да проявишъ любовта си. Като

видятъ, че страдашъ, мнозина ще дойдатъ да те утешатъ, и ти ще проявишъ благодарностъ и любовъ къмъ тѣхъ. Ако не забременѣе, жената не може да стане майка, т. е. не може да прояви любовта къмъ детето си. Презъ голѣми страдания минава майката, докато най-после роди детето си, и скръбта ѝ се превръща въ радостъ.

Следователно, за да възприемешъ една идея и да я реализирашъ, трѣбва да станешъ бремененъ. Не можешъ да бждешъ въ положението на безгрижната мома и да възприемешъ една свѣтла идея. Майка трѣбва да станешъ! Само така ще разберешъ нѣщата и ще ги реализирашъ. Щомъ си дошълъ на земята, ще напуснешъ моминството, ще изгубишъ външната си свобода и ще се обременишъ. Това е законъ. Важно е, следъ като напуснешъ моминството си, да не остарѣешъ, т. е. да останешъ вътрешно младъ и чистъ. Това е състоянието на девата. Който не се вкисва, не губи чистотата на своитѣ мисли, чувства и постѣпки, той е девата на живота. Мнозина сж напуснали моминството си, но не сж станали деви. Нѣкои сж останали моми, но не сж дошли до девството. Изкуство е човѣкъ и като жененъ, като и нежененъ да запази онази чистота, чрезъ която животътъ се проявява. Това значи, слѣпиятъ да прогледа, да придобие онова духовно знание, което може да го свърже съ Бога.

И тъй, ако работитѣ ви на земята не вървятъ добре, ако имате противоречия, причината за това е, че не сте възлюбили Бога. Възлюбете Бога, Който е създалъ всичко. — Къде да Го намѣримъ? — Никъде и навсякъде. Отъ васъ зависи да намѣрите Бога. Ако прозорецътъ на кжщата ви е малъкъ, малко свѣтлина ще прониква презъ него; ако е голѣмъ, много свѣтлина ще имате въ кжщата си; ако излѣзете вѣнъ, ще имате изобилно свѣтлина. Ако напуснете земята и отидете на слънцето, ще имате друго разбиране за него. Вървайте въ свѣтлото бждеще и не се обезсърдавайте. Не мислете, че хората не ви обичатъ и почитатъ. Отъ васъ зависи да бждете обичани и почитани. Обичята подразбира запаленъ огънь, на който е турено ядене да се готви. Добре е да отидете въ нѣкой домъ, дето огънътъ гори, и яденето се готви. Но какво ще правите, ако сте сами въ кжщата? Ще се заемете да накладете огъня и да си сготвите. Нека други се ползуватъ отъ вашия трудъ и отъ вашето ядене. Отъ всѣки се иска любовъ. Първо ти ще обичашъ, а после хората ще те обичатъ. Това подразбира поговорката: „Помогни си самъ, за да ти помогне и Господъ“. Започни да работишъ, и Господъ ще ти помогне. Пръвъ ти запали огъня, и яденето само по себе си ще дойде. Ако си боленъ и се свържешъ съ Бога, лѣкарътъ самъ ще дойде при тебе. Слѣпиятъ не търсѣше лѣкаръ, както правятъ днесъ болни-

тъ. Христосъ самъ го намѣри и отвори очитѣ му.

Защо идатъ противоречията въ живота? — За да минете отъ едно по-низко въ по-високо положение. Безъ противоречия никой не може да се повдигне. Ще минешъ презъ противоречия, както мина слѣпородениятъ. Какво по-голъмо противоречие може да съществува отъ слѣпотата? Всички хора около слѣпия се радватъ на красивия свѣтъ, всички се развиватъ свободно, а той е ограниченъ, дава му се като на боленъ, съ лъжичка. Тукъ го бутнатъ, тамъ го бутнатъ, никой не иска да го знае. Обаче, когато Христосъ влѣзе въ него, очитѣ му се отвориха, и той видѣ външния свѣтъ. Отъ обикновенъ човѣкъ стана необикновенъ. Учени хора дойдоха при него и го запитваха, кой отвори очитѣ му, какъ прогледа, откога е слѣпъ и т. н. Радвайте се на противоречията, които отварятъ очитѣ ви. Нѣмате ли такива противоречия, ще останете завинаги слѣпи.

Днесъ азъ говоря за онѣзи, които иматъ съзнателно отношение къмъ противоречията и мжнотиниѣ. Който не се отнася съзнателно къмъ живота, той мисли само за забогатяване. Не е лошо да бжде човѣкъ богатъ, но ако пороби душата си въ придобиване на богатство, той е изгубенъ. Ти трѣбва да се качишъ на богатството, както конникътъ на коня си, и шофьорътъ на автомобила, а не богатството върху тебе. Като стигнешъ до мѣстоназна-

чението си, ще слѣзешъ отъ коня, ще го заведешъ въ дама, а ти самъ ще влѣзешъ въ кжщата; ако си на автомобилъ, ще го внесешъ въ гаража и ще продължишъ пжтя си пешъ, докато срещнешъ приятелитъ си, които те търсятъ. И Христосъ отиваше въ Ерусалимъ, възседналъ на ослица, но като дойде до храма, слѣзе отъ ослицата и пешъ влѣзе вътре. Христосъ прати двама ученици да намѣрятъ една ослица и да му я доведатъ. Ако ги питатъ, защо имъ е ослицата, ще кажатъ, че трѣбва на Учителя.

Преди години пжтувахме съ единъ приятелъ до Пазарджикъ. Като слѣзохме на гарата, потърсихме файтонъ, но не намѣрихме. Казахме на едно момче да ни изпрати файтонъ отъ града, но то забравило да изпълни поржчката, и продължихме да чакаме. Най-после видѣхъ една обикновена кола и казахъ на приятеля: Да се качимъ на колата и да платимъ на коларя, колкото иска. Така стигнахме въ града. Важно е да разрешавате противоречията. Какъ ще ги разрешите, това е второстепененъ въпросъ. Можете да ги разрешите, като се качите на автомобилъ, на файтонъ, а можете да се качите и на проста, селска кола. Пазете се отъ привидното благоприличие. Ще кажете, че не искате да пжтувате съ проста кола. Използвайте условията, преди да сте се вкиснали. Превръщайте неблагоприятнитъ условия въ благоприятни. Само така ще разрешите правилно противоречията си. Само така:

Христосъ, т. е. любовта ще спре предъ васъ и ще отвори очитъ ви да прогледнете.

Христосъ мина край слѣпия, възлюби го и го запита: Искашъ ли да прогледнешъ? — Искамъ, Господи. Когато Божественото мине край васъ и ви запита, искате ли да прогледате, веднага кажете: Искамъ, Господи! Такъвъ трѣбва да бѣде стремежътъ на всѣка душа. Докато не се отворятъ очитъ ти и не прогледашъ, не отстъпвай отъ своя стремежъ. Много препятствия ще срещнете на пътя си, но вървете напредъ. Въ васъ ще се яви ревностъ, съмнение, подозрение, но и това да не ви обезсърчава. Вървете напредъ, докато придобиете любовта. Препятствията сж необходими. Тѣ усилятъ стремежа ви къмъ любовта, къмъ Бога. Ревността, съмнението събуждатъ човѣшкия умъ. Човѣкъ започва да мисли и дохожда до правилно разрешаване на въпроситъ.

Каква е разликата между слѣпия и онзи, който е прогледалъ? Слѣпиятъ живѣе въ чувствата, въ областта на сърдцето си; прогледалиятъ живѣе въ мислитъ си, т. е. въ своя умъ. Който не ревнува, живѣе въ тихитъ вълни на своето сърдце. Той е доволенъ отъ живота си, но е слѣпъ, нищо не вижда. Щомъ започне да ревнува, умътъ му се пробужда, очитъ му се отварягъ, и той вижда Бога, Който го пита: Вървашъ ли, че Христосъ е Синъ Божи? Какво ще отговори той? — Вървамъ, Господи.

Сега ще кажете, че знаете това, върху което ви се говори. Споредъ мене, истинско знание е онова, което разрешава въпроситѣ. Ако знаешъ нѣщо, но не можешъ да разрешишъ най-проститѣ задачи, знанието ти не е истинско. Има два вида знание: теоретическо и практическо. Следователно, не е достатъчно да кажешъ, че ревнувашъ нѣкого и си започналъ да мислишъ. Важно е, мисълта ти да е права. Прояви ли се ревността въ тебе, кажи: Нека и този човѣкъ да се ползува отъ любовта на хората. И той заслужава да бжде обичанъ. — Защо всички хора да не прогледатъ? — Това е другъ въпросъ. Ако си прогледалъ, а около тебе има много слѣпци, ще кажешъ ли, че не искашъ да прогледашъ, докато и на тѣхъ се отворятъ очитѣ? Тогава ще разсждавашъ по другъ начинъ Христосъ отвори очитѣ на слѣпородения, и той прогледа. Следъ това фарисеитѣ го разпитваха, кой е този, който отвори очитѣ му, какъ ги отвори. Откога е билъ слѣпъ? Отварянето очитѣ на слѣпия събуди ревностъ въ окръжаващитѣ, но съ това и умътъ имъ започна да работи. Въ тѣхъ се събуди мисль, споръ, който преди това не съществуваше.

Съвременнитѣ хора правятъ голѣми усилия, но, въпрѣки това, малко успѣватъ. — Защо? — Защото се спъватъ отъ ненуждни нѣща. Тѣ се запитватъ, напимѣръ, защо нѣкой е повече обичанъ отъ другъ, защо единъ е по-богатъ, по-силенъ отъ другитѣ. Ти си бе-

денъ, малъкъ, слабъ, защото минавашъ презъ тѣсна, малка врата. Ако минавашъ презъ голѣма врата, голѣмъ ще бждешъ. Малкото дете излиза отъ утробата на майка си презъ тѣсна врата и влиза презъ широката врата на живота. Така то започва да расте и да се увеличава. Отъ малкото излиза голѣмото. Като расте, детето започва постепенно да мисли, да чувствува и да се проявява. Така се събужда неговиятъ умъ, неговото сърдце и неговата душа, и то проглежда. Запитаха Христа: „Той ли е съгрѣшилъ, или родителитъ му, че се родилъ слѣпъ? Христосъ отговори: „Нито той, нито родителитъ му, но да се явятъ Божиитъ дѣла“. Следователно, като срещнете слѣпъ, ще знаете, че това е станало, за да се прояви Богъ. Има крайно страхливи хора, на които затварятъ очитъ, когато минаватъ опасни мѣста. И като ги преминатъ, отварятъ очитъ имъ, и тѣ проглеждатъ. Понеже и вие сте минали вече опаснитъ мѣста, приближило е времето да се отворятъ очитъ ви и да прогледате.

И тъй, въ спремежа си да придобие любовта, човѣкъ минава презъ ревността. Не е лошо да бжде човѣкъ ревнивъ, но за доброто. Майката Заведеева дойде при Христа и каза: „Учителю, пека единиятъ ми синъ да седне отъ дѣсната ти страна, а другиятъ — отлѣво“. Това възбуди ревността на останалитъ ученици, и тѣ запитаха, кой е достоенъ да седне отъ лѣвата, или отъ дѣсната страна на Христа. Христосъ имъ отговори: „Богъ опре-

дѣля мѣстото на човѣка. Земниятъ порядѣкъ се различава отъ небесния. Ако не станете като малкитѣ деца, не можете да влѣзете въ Царството Божие*. За да иска майката Заведеева специално мѣсто за синоветѣ си, това показва, че тя живѣла съ стари идеи. И донесъ още хората живѣятъ съ старитѣ идеи, поради което сами се спѣватъ. Влѣзте въ новия пѣтъ на любовта, дето всички препятствия и мѣчнотии изчезватъ. Да живѣешъ въ любовта, това не значи, че ще измѣнишъ коренно характера си. Ако си нервень, и въ новия пѣтъ ще бѣдешъ нервень, но ще разрешавашъ задачитѣ си правилно. Ако си мекъ, разположенъ, и като човѣкъ на любовта пакъ ще бѣдешъ разположенъ. Ако си нервень, радвай се, защото така ще приемешъ любовта. Нервниятъ стои по-високо отъ разположения, безгриженъ характеръ. Чрезъ нервитѣ си той лесно ще приеме любовта. Нервността не подразбира лошавина.

Едно се иска отъ човѣка: да разбере Божиитѣ пѣтища и да благодари за всичко, което му е дадено. „Който служи на Бога съ любовь, него ще почете Отецъ ми“ — казва Христосъ.

— Божиятъ Духъ носи всичкитѣ блага на живота.

*

32. Утринно Слово отъ Учителя, държано на 6 септемврий, 1936 г. София. — Изгрѣвъ.

Вжтрешна връзка

Размишление.

Съвременнитѣ хора се запитватъ, какво иде следъ любовта. Само недоволниятъ задава такъвъ въпросъ. Ако си придобилъ любовта и пакъ си недоволенъ, ще се натъкнешъ на страданието. — Какво иде следъ живота? — Смъртта. Който е недоволенъ отъ живота, ще намѣри смъртта. — Какво ще придобия, ако стана праведенъ? — Нищо нѣма да придобиешъ — Защо? — Защото не разбирашъ нѣщата. Каква по-голѣма придобивка очаква човѣкъ отъ любовта, отъ живота и отъ светостта? Ако всичко това си придобилъ и очаквашъ още нѣщо, ти не разбирашъ цената на нѣщата. Щомъ не разбирашъ, всичко ще ти се отнеме. Мнозина гледатъ на живота като на забавачница, и не ценятъ това, което сж придобили. Тѣ искатъ да постигнатъ всичкитѣ си желания, нуждни и ненуждни, безъ да подозиратъ, че съ това сами си създаватъ страдания и нещастия. Тѣ сами сж виновни за своитѣ страдания, но търсятъ виновника вънъ отъ себе си. За да не страдашъ, трѣбва да се откажешъ отъ нѣкои чо-

*) Иоана, 12 гл.

вѣшки желанія. Има желанія и стремежи на душата, които трѣбва да се реализиратъ, но има и такива, които сж ненуждни. Откажете се отъ ненужднитѣ си желанія, за да разберете истинскитѣ. Само така ще разберете кой е вътрешниятъ гласъ у васъ и какво ви говори.

Нѣкой слуша много гласове въ себе си и, като не ги различава, казва, че Богъ му говори. Богъ не говори всѣкога на човѣка. Той говори въ особени случаи, когато човѣкъ е на кръстопътъ, при голѣми страдания, когато е изоставенъ отъ всички. Затова е казано въ Писанието: „Потърси ме въ день скръбенъ.“ Когато сте скръбни и се обърнете къмъ Бога, тогава ще чуете гласа Му и ще направите разлика между Неговия говоръ и човѣшкия. Нима банкерътъ не различава истинскитѣ пари отъ фалшивитѣ? Ако той различава паритѣ, защо вие да не различавате проявитѣ на Божественото отъ човѣшкото? Защо да не различавате чистото и здравословно ядене отъ нечистото? Защо да не различавате чистия въздухъ отъ нечистия? Ще кажете, че отъ едно нечисто ядене или отъ малко нечистъ въздухъ нѣма да стане нищо лошо. — Не е така. Внесете ли нечистота въ организма си, колкото и да е малко, тя става условие за разлагане на чистата материя. Това разлагане пъкъ е причина за кисването и недоволството въ човѣка. Недоволниятъ отъ себе си

минава презъ болезнени състояния, които постъпно го измъчватъ.

Какъ може човѣкъ да се справи съ недоволството си? — Чрезъ дълбоко дишане. Дишайте дълбоко, като задържате въздуха въ дробоветъ си минута, две, най-много три минути. Това се постига постепенно, чрезъ упражнения. Ще започнете да задържате въздуха отъ петъ секунди, докато стигнете до три минути. При това постижение, вие ще можете да смѣните недоволството си въ доволство. Иначе, при всѣко недоволство ще изпадате въ обезсърдчаване, въ отчаяние и ще пожелаете часъ по скоро да напуснете земята. Кажете ли нѣкой, че не му се живѣе, това значи, че той иска да смѣни недоволството си съ доволство. Никой не иска да страда. Никой не иска да бжде боленъ, беденъ, нещастенъ. Това е естествено, но хората грѣшатъ като искатъ да постигнатъ нѣщата лесно, съ чуждъ трудъ и усилия. Тѣ искатъ другитъ да работятъ за тѣхъ. Това е невъзможно.

И тѣй, който иска да има придобивки, трѣбва да вложи ума, сърдцето и волята си въ работа. Споредъ стремежитъ му, такива ще бждатъ и неговитъ мисли и чувства. Свѣтлитъ ангели се радватъ на велики придобивки, защото мислитъ и чувствата имъ сж такива. Падналитъ ангели, които и донесъ още сж затворени на земята, имаха отрицателни мисли и чувства. Тѣ искаха да станатъ като Бога, да имъ се кланятъ всички същества. Това е

отрицателна мисъл, която води къмъ центъра на земята.

Будно съзнание, трезва мисъл се иска отъ човѣка, за да запази възходящата посока на живота си. Много хора сж усърдни въ началото на своитѣ предприятия. Колкото по-навътре влизатъ, усърдието имъ намалява. Тѣ приличатъ на младитѣ моми и момци, които, преди да се оженятъ, се цѣлватъ по десетъ пѣти на день. Като се оженятъ, броятъ на цѣлувкитѣ намалява, докато дойдатъ до една на день. Ще кажете, че не трѣбва да се говори за цѣлувки. За какво да се говори? За ядене ли? — И за ядене не трѣбва да се говори. — Значи, яденето, отношенията между хората сж обикновени въпроси. Кои въпроси сж необикновени? Споредъ човѣшкото благочестие, трѣбва да се говори само върху науката. Не е ли наученъ въпросътъ за отношенията между хората? Всѣки трѣбва да потърси причината, защо жененитѣ хора постепенно намаляватъ броя на цѣлувкитѣ си. Ще кажете, че колкото повече се обичатъ хората толкова повече се цѣлватъ. Значи, любовта между жененитѣ постепенно намалява. — Не може ли безъ цѣлувки? — Не може. Само умрѣлитѣ могатъ безъ цѣлувки, а не и живитѣ. Ако умрѣлиятъ почне да се съживява, първата му работа е да даде една цѣлувка. Колкото повече се съживява, толкова повече цѣлувки дава. — Какъ е възможно умрѣлиятъ да се съживи и да цѣлува? — Ние говоримъ

за цѣлувката като възвишена проява на любовта. Хората не сж дошли още до възвишената проява на любовта. Тѣ говорятъ за любовта, безъ да я разбиратъ. Милувкитѣ на свѣтлината и на въздуха сж прояви на любовта, които малцина разбиратъ. Ако свѣтлината цѣлуне умрѣлия, ще го съживи, и той сжщо ще ѝ отговори съ цѣлувка. Обаче, човѣшкитѣ цѣлувки не съживяватъ умрѣлия. Че наистина човѣшкитѣ цѣлувки не носятъ животъ, виждаме по недоволството, което произвеждатъ. Двама души се цѣлуватъ, но нито единъ отъ тѣхъ не остава доволенъ. Понѣкога единиятъ е доволенъ, а другиятъ не е доволенъ. Въ рѣдки случаи и двамата сж доволни. — Защо е така? — За това има редъ външни и вътрешни причини.

Време е вече да отдѣлите новия животъ отъ стария, новитѣ разбирания отъ старитѣ. Днесъ старото и новото сж размѣсени, поради което не можете да се освободите отъ послѣдствията на старото. Какво прави химикътъ, когато му дадатъ нѣкаква смѣсъ? Той не може да се ползува отъ смѣсъта, докато не я изследва. Взима смѣсъта и я анализира, отдѣля различнитѣ елементи или съединения едно отъ друго и така изучава свойствата имъ. Бждете и вие химици по отношение на вашия животъ. Отдѣлете старото отъ новото и поставете всѣко на своето мѣсто. Не е лошъ стариятъ животъ, но той трѣбва само да подкрепва новия. Старото не съдържа еле-

ментитѣ на новото. Голѣма е разликата между сухия и сочиния, прѣсенъ плодъ. Стариятъ човѣкъ се различава коренно отъ младия. Човѣкъ остарява безъ да иска, безъ да забележи това и се чуди, какъ ставатъ промѣни съ него. Сърдцето му е младо, а като се види въ огледалото, намира, че много се е промѣнилъ. После забелязва, че и вътрешно се е измѣнилъ. Като младъ, любовта често го посещавала; като старъ, любовта го напуска, и той става киселъ, недоволенъ отъ живота. Причината за това е неразбирането на нѣщата. И като младъ, и като старъ, човѣкъ всѣкога трѣбва да обича. Така той ще избѣгне свѣта на недоволството и нѣма да се вкисва. Дето любовта присѣтствува, старостъ не съществува.

Пазете своето младенческо състояние. Пазете своя вътрешенъ миръ. Избѣгвайте общества и хора, които оказватъ лошо влияние върху васъ. Казано е: „Съ какъвто дружишъ, такъвъ ставашъ.“ Следователно, дружи съ добри, възвишени хора, за да запазишъ младостта си. Свързвай се съ Божественото, съ свѣтлиѣ мисли на Бога, за да бждешъ всѣкога любещъ. — Кжде ще намѣря Бога? — Въ възвишенитѣ мисли и чувства. Достатъчно е да повдигнешъ мисълта си нагоре, за да се свържешъ съ Бога, съ Неговитѣ свѣтли мисли. Щомъ мислитѣ ти сж чисти и възвишени, ти ще превърнешъ неразположението си въ разположение, недоволството си въ доволство.

И обратното е вѣрно: ако се свѣржете съ нѣкой лошъ човѣкъ, веднага изгубвате разположението си. Ето защо, ако искате да станете ученъ, дружете съ учени хора; ако искате да станете музикантъ, дружете съ музиканти. Ако едно дърво е въ сила да ти предаде своето състояние, колко повече човѣкъ може да направи това. Отчаяни, обезсърдени хора сж намирали спокойствие и утеха въ горитѣ, между дърветата. Нѣкой обезсърденъ се облегне на едно голѣмо, здраво дърво и прекарва въ размишление петъ - десетъ минути. Следъ това обезсърдението му изчезва. Той приелъ нѣщо отъ дървото, което смѣнило състоянието му. Не само дърветата, но и камънатѣ оказватъ влияние върху човѣка. Ако си отчаянъ, че нѣмашъ успѣхъ въ живота си, седни на нѣкой камѣкъ и започни да мислишъ за него. Нѣма да се мине дълго време, и отчаянието ти ще изчезне. Всѣки човѣкъ, всѣко животно, всѣко растение и всѣки минералъ носятъ нѣщо ценно въ себе си. Достатъчно е да влѣзете въ връзка съ ценното въ тѣхъ, за да го придобиете и вие. Затова казваме, че всѣки приема отъ другитѣ това, за което е готовъ. Това не е достатъчно. Като приемешъ ценното отъ другитѣ, трѣбва да потърсишъ начинъ да го използвашъ.

Мнозина искатъ да бждатъ учени, музиканти, философи, но не ценятъ дарбитѣ си и не работятъ върху тѣхъ. Тѣ искатъ съ малко трудъ да иматъ голѣми резултати. Това е не-

възможно. Каква работа ще свърши охраненият конь и каква—слабият, хилав конь? Охранения конь можеш да натовариш, колкото искаш, и той ще занесе товара на определеното място. Обаче, на слабия конь не можеш да разчиташ. Натовариш ли го повече, отколкото трѣбва, товарът ще остане насрѣдъ пята, и ще се принудиш сам да го пренасяш. Следователно, ако искаш да се ползуваш отъ дарбитъ си, да ти вършатъ работа, трѣбва да ги отхранваш. Ако не ги отхранваш, тѣ ще те оставятъ на срѣдата на пята. При това положение, ти ще се обезсърдаваш, отчайваш и ще търсиш причината за неуспѣха си вънъ отъ тебе.

И тъй, който иска да стане музикантъ, трѣбва да отхранва своето музикално чувство, т. е. да работи върху музиката. Първо ще работите за себе си, после за ближния си и най-после — за Бога. Като пѣте и свирите за себе си, вие живѣте въ животинския свѣтъ, мислите само за материалното, за ядене и пиене, за кжши и облѣкло. Като пѣте и свирите за ближния си, вие сте въ духовния свѣтъ, т. е. въ свѣта на чувствата. И най-после, като пѣте и свирите за Бога, вие сте въ Божествения свѣтъ, между разумни и възвишени същества. Така човѣкъ постепенно се повдига отъ физическия въ духовния свѣтъ и отъ духовния въ Божествения. Само така той се освобождава отъ старото и влиза въ новия животъ, въ свѣта на любовта. Иначе,

докато живѣе само на земята, не може да се освободи отъ старото. Каквито усилия да прави, не може да скъса връзките си съ земята, не може да се освободи отъ противоречията на физическия свѣтъ.

Изучавайте научно противоречията, за да можете да се справяте съ тѣхъ. Който има добре развито ухо и око, вижда и чува нѣщата външно и вътрешно, лесно решава противоречията. Той знае, какъ да постъпва съ хората. Той знае предварително, какво ще му се случи въ всѣки даденъ моментъ. — Какъ се постига това? — Съ постоянство и любовъ. Ще кажете, че искате и вие да виждате нѣщата. Не е въпросъ до външното виждане. Човѣкъ може да вижда нѣщата външно, безъ да ги разбира. Виждашъ нѣкого външно, но не го разбирашъ. Виждашъ ли го вътрешно, ги усѣщашъ едно топло, меко чувство въ себе си, което те сближава съ душата му и започвашъ да го обичашъ. Да обичашъ ближния като себе си, това значи, да живѣешъ въ реалността. Щомъ изгубишъ любовта си, ти влизашъ въ сѣнката на реалността, дето мирътъ и спокойствието изчезватъ. Докато се съмнява въ себе си, въ близките си и въ Бога, човѣкъ живѣе въ сѣнката на живота, далечъ отъ реалността. И тогава, каквито сж неговите отношения къмъ хората, такива сж и тѣхните отношения къмъ него.

Защо трѣбва да се изучава музиката? — За да се създаде права, възходеща ми-

сълъ. Както въ музиката се говори за обертонове, така и въ живота се говори за права, възходяща мисълъ, за прави и възходящи чувства. Когато тонътъ е правъ, съ възходяща посока, казваме, че той е обертонъ. Така и мисълъта и чувствата на човѣка трѣбва да иматъ посока нагоре, къмъ свѣтлото бждеще. Ако мисълъта и чувствата се изопачатъ, тѣ изгубватъ правата и възходяща посока, и човѣкъ гледа на нѣщата мрачно; съзнанието му е лишено отъ свѣтлина и просторъ. Такъвъ човѣкъ се съмнява въ сществуването на Бога. Той мисли, че всички сж го забравили и изоставили. Ако хората не искатъ да слушатъ даденъ пѣвецъ и не мислятъ за него, въ кого е погрѣшката: въ слушателитѣ, или въ самия него? Ако пѣе хубаво, хората постоянно ще говорятъ за него и ще искатъ да го слушатъ. Пѣвецътъ е подобенъ на дойната крава. Ако дава хубаво млѣко, всѣки иска да пие отъ нейното млѣко. Ако млѣкото ѝ не е хубаво, никой нѣма да я търси. Следователно, какъвъ ще бжде вашиятъ животъ, ако не можете да извадите отъ него хубаво, здравословно млѣко? Какво ще бжде вашето върване? Какви ще бждатъ отношенията ви къмъ хората? Колкото по-тѣсна е връзката между съзнанието на двама души, толкова по-голѣма е любовта имъ. Тѣ взаимно си услужватъ и помагатъ. И единиятъ, и другиятъ се ползватъ отъ млѣкото на своя животъ.

Ще дойде день, когато съзнанието на хората ще бжде по-високо. Тогава тѣ ще разбиятъ живота, ще се опознаватъ помежду си и, колкото повече се познаватъ, толкова по-гѣсна ще бжде връзката имъ; колкото повече хора познаватъ, толкова по-добре. Хората трѣбва да бждатъ свързани по съзнание, по умъ и сърдце, по душа и духъ. Това наричаме вътрешна връзка на живота. Така свързани, хората всѣки моментъ откриватъ по една хубава чѣрта въ себе си. Да виждашъ доброто и красивото въ човѣка, това значи, да закрепвашъ връзката си съ него. Само при такава връзка хората могатъ да бждатъ проводници на великитѣ Божии блага. Само така тѣ могатъ да използватъ условията, необходими за развиване на своитѣ дарби и способности.

И тъй, пазете вътрешната връзка съ душата си, за да живѣете добре. Не мислете, че можете да живѣете, както искате. Добриятъ животъ върви по права линия. Това е пътятъ на истинската обичъ. Има разклонения въ този пътъ, но посоката е запазена. Казвате, че еди-кой си не заслужва любовта ви. Какво означаватъ тѣзи думи? — Кой не заслужва любовта? — Който не е работилъ и не е училъ. Какво ще излѣзе отъ този човѣкъ, ако му дадете една хубава цигулка? Той ще върти цигулката на една и на друга страна, но нищо нѣма да изкара отъ нея. Другъ е въпросътъ, ако дадете цигулката на нѣкой виртуозъ. Той ще извири нѣщо хубаво, което ще ви задо-

воли. Значи, любовта се дава на човѣкъ, който може да я възприеме и използва. Ако светията попадне между лоши хора, все ще изкара нѣщо добро отъ тѣхъ. Обаче, обикновениятъ човѣкъ ще бѣга далечъ отъ тѣхъ. Какво направи Христосъ съ своята любовъ? Едва се изминали две хиляди години следъ Христа, и днесъ вече има петстотинъ милиона християни. Тѣ не сж още истински християни, но сж степени вече. Следъ това ще се варятъ, и отъ тѣхъ ще излѣзе нѣщо хубаво. Следъ две хиляди години ще има още петстотинъ милиона християни. Когато снеха Христа отъ кръста, всички се разбѣгаха. Дѣже най-близкитъ Му Го изоставиха. Но следъ възкресението числото на последователитъ му постепенно се увеличаваше.

Този е пѣтътъ, по който ще мине всѣка душа. Ще дойде день, когато близкитъ ще ви изоставятъ, и вие ще се намѣрите на кръста самъ, чуждъ на цѣлъ свѣтъ. Въ първо време ще ви приематъ съ финикови вейки, съ слава и почестъ, но краятъ ви ще бѣде като този на Христа. Какво ще кажете за младата мома и за младия момѣкъ, които се обичатъ? Въ първо време тѣ сж щастливи, радватъ се на живота, обичатъ се. Единъ день единиятъ отъ тѣхъ измѣня на любовта, влюбилъ се другаде и връща писмата. Страшно е положението на онзи, на когото възлюбениятъ измѣня. Той е разпнатъ на кръста, изоставенъ отъ всички. Това се отнася до онѣзи възлю-

бени, които се отличаватъ съ неустойчивостъ въ чувствата. На тѣхъ не може да се разчита. Днесъ ви говорятъ за любовъ, а на другия день сж далечъ отъ васъ. Следователно, като страдате, ще знаете, че истинскиятъ ви възлюбенъ не е дошълъ още. Когато дойде той, скръбта ви ще се превърне на радостъ. Това е смисълътъ на живота. Да намѣришъ възлюбения на своята душа, това е задача на всѣки човѣкъ. Това е великата цель, къмъ която всѣки се стреми. Който постигне цельта си, той живѣе въ истинското доволство. Радвайте се, че ви очаква нѣщо велико и добро, но не се обезсърдчавайте, когато дойдатъ горчевинитѣ. Първо ще минете презъ горчивата опитностъ, а после ще дойдете до радостта и благото въ живота. Това е неизбѣжно.

Днесъ всички хора се стремятъ къмъ великата цель на своя животъ, но не могатъ да я постигнатъ, понеже нишките на тѣхната вѣра сж слаби. Лесно се кжсатъ тѣзи нишки, и тѣ оставатъ на пжтя. При най-малкитѣ изпитания и мжнотии тѣ се спъватъ, дразнятъ се, губятъ мира си. На тѣхъ не може да се разчита. Едно се иска отъ човѣка: да запази онова, което придобилъ презъ вѣковетѣ, и всѣки день да придобива по нѣщо ново. Какъ ще запазите ценното, което сже придобили? Трѣбва да знаете, кога и на кого да го давате. Даже Христосъ, Който се жертвува за човѣчеството, не даде на свѣта всичко, което имаше. Той казваше: „Много още мога да ви

говоря, но не сте готови за това. И досега още хората живѣятъ въ заблуждения, които ги спѣватъ. Какъ ще имъ се даде онова, за което не сж готови? Нѣкой си мисли, че е много силенъ, че може да направи всичко, каквото желае. Дойде другъ, по-силенъ отъ него, и го набие. После се яви още по-силенъ отъ втория, който набива и двамата. Бититѣ се обезсърдчаватъ, а който ги бие, минава за герой. Но следъ време той вижда, че има по-силенъ и отъ него. Това е низходящиятъ пжтъ въ живота. Стремете се къмъ възходящия пжтъ, който носи радостъ и доволство. Радвайте се, че можете да направите добро на човѣка. Следъ време ще дойде другъ, който може да направи по-голѣмо добро. После ще дойдатъ трети, четвърти, пети, които ще правятъ още по-голѣми добрини. Доброто има начало, нѣма край.

Като живѣе, човѣкъ се натѣква и на отрицателнитѣ, и на положителнитѣ сили въ природата. Щомъ се натѣква на отрицателнитѣ сили, той вижда отрицателнитѣ прояви на хората. Щомъ се натѣква на положителнитѣ сили, той вижда положителнитѣ прояви на хората. Добре е, като види нѣщо отрицателно, веднага да намѣри нѣкоя положителна чѣрта за уравновесяване на силитѣ. Иначе, той ще има частична представа за човѣка и неговия животъ. Добре е, като облѣче човѣкъ старитѣ си окжсани дрехи, на другия день още да облѣче новитѣ си дрехи, да смѣни състоянието си.

Когато работишъ, ще бждешъ съ старитѣ си дрехи; щомъ свършишъ работата си, ще облѣчешъ новитѣ си, празнични дрехи.

Ние разглеждаме живота отъ две страни: отъ Божествена, когато човѣкъ служи на Бога, и отъ човѣшка, когато служи само на себе си. При второто положение, човѣкъ не знае какъ да използва благата на живота, поради което се излага на беднотия, нещастия, болести и др. Въ края на краищата, той казва: Такава ми е сждбата, не мога да я измѣня. — Отъ тебе зависи да бжде сждбата ти добра или лоша. Човѣкъ самъ кове сждбата си. Като не служи на Бога, той си приготвя лоша сждба. Щомъ служи на Бога, сждбата му е добра. За да подобрите живота си, обърнете новъ листъ и приложете любовта. Това не значи, че сте лоши, но трѣбва дълго време да работите върху себе си, да станете проводници на Божественото. Външно всички хора сж добри, свети, но не и вътрешно. Докато гледашъ човѣка отдалечъ, той е добъръ, благочестивъ, но щомъ се приближишъ къмъ него, другояче изглежда. Отдалечъ и най-лошиятъ човѣкъ изглежда като светия. За да не се разочаровате отъ хората, спазвайте правилото: стой далечъ отъ лошия човѣкъ, а близо при добрия. Стой далечъ отъ глупавия, а близо при умния. Умни и добри трѣбва да бждете, за да не бѣгатъ хората отъ васъ.

И тъй, който иска да подобри живота си, трѣбва да спазва правилата на любовта.

Тогава всъки денъ ще има по една малка придобивка. Ако нищо не придобива, той е далечъ отъ любовта. А вънъ отъ любовта, животътъ е въ застои. — Каква любовъ имахъ едно време! — Каква бѣше любовта ти? Като тази на животнитѣ. Тя е отживѣла времето си. Днесъ ще приложишъ човѣшката любовъ и, колкото по-горе се качвашъ, толкова повече ще се разширявашъ. Така ще минувашъ презъ любовта на по-възвишени същества отъ човѣка, докато единъ денъ тя се разкрие въ пълнотата си и я разберешъ. Кажешъ ли нѣкой, че иска да обича хората, трѣбва да ги държи въ ума си, като същества равни на себе си. Ако искашъ да се свържешъ съ ангелитѣ и да ги обикнешъ, трѣбва да ги държишъ въ ума си като ангели. И най-после, ако искашъ да се свържешъ съ Бога, трѣбва да мислишъ постоянно за Него. Щомъ се свържешъ съ хората, съ ангелитѣ и съ Бога, ти си свободенъ вече отъ старото, което сковава хората, както циментовата каша свързва тухлитѣ и камѣнитѣ. Така ще се освободишъ и отъ противоречията, които те спъватъ на всѣка крачка. Това време ще дойде, ще ви се наложи да измѣните живота си. По-добре е да измѣните живота си и да приемете новото доброволно, а не насила. Стани добъръ на време, а не да те заставятъ насила.

Единъ ловецъ навлѣзълъ вътре въ гората, да лови дивечъ. Срещу него излѣзла една мечка. Ловецътъ се уплашилъ много,

обърналъ се назадъ и започналъ да бѣга. Той бѣгалъ, а мечката следъ него. Като разбралъ, че мечката продължава да го гони, той я дочакалъ и насочилъ пушката си срещу нея. Следъ единъ моментъ самс, мечката стояла безпомощна предъ него, съ раненъ кракъ и сълзи на очитѣ ѝ — молѣла за милость. Той я пощадилъ и продължилъ пжтя си. Трѣбва ли хората да се гонятъ и преследватъ, както мечката — ловеца? Ако продължаватъ да се преследватъ, все ще се обърне нѣкой и ще имъ тегли куршумъ. Като изгубятъ силата си, тѣ се смелчаватъ, но това не е доброволенъ актъ. Бжди мекъ и внимателенъ къмъ хората при всички случаи на живота си. Иначе, ще се намѣришъ въ трудно положение. И най-слабиятъ може да ти причини нѣкаква пакость. Детето на единъ свещеникъ умрѣло отъ ухапването на една муха. Станала инфекция и въ 24 часа се заразила всичката му кръвъ. Значи, и най-слабиятъ човѣкъ може да те ухапе така, че да причини отравяне на кръвта. Има духове, които причиняватъ голѣми пакости на хората. Тѣ сж въ състояние да разстроятъ живота на хиляди семейства. Тѣ сж голѣми майстори. Знаятъ закона на внушението и нашепватъ убийствени мисли, на които мнозина се поддаватъ. — Какво трѣбва да се прави, за да се освободимъ отъ влиянието на лошитѣ духове? — Ще ги вържете. Сега е време да вържете лошитѣ духове, да вържете злото въ свѣта. Нѣма да остане нито

еднѣ лошѣ духѣ свободенѣ. Само онзи може да вързва, който разбира законитѣ на живота и на любовта. Ако не ги разбира, по-добре да не се опитва, защото, вмѣсто той да вързва, него ще вържатъ.

Сега ви се проповѣдва учението на любовта. То има отношение къмъ слабитѣ. Колкото и да си слабѣ, като приложишъ любовта, ще излѣзешъ на спасетелния брѣгъ. Учението на мъдростта е за силнитѣ. Дветѣ учения се различаватъ въ методитѣ си. За да прилагашъ любовта, трѣбва да имашъ знание. За да прилагашъ мъдростта, трѣбва да имашъ любовъ. Любовъ безъ знание не може, и мъдростъ безъ любовъ не е мъдростъ. Ще дойде день, когато човѣкъ ще прилага едновременно и любовта, и мъдростта. Това се постига само при чистѣ и светѣ животѣ. Ето защо, който иска да си служи съ любовта и съ мъдростта едновременно, трѣбва да изправя погрѣшкитѣ си.

Каква мисль трѣбва да задържите въ ума си отъ днешната лекция? Да носите въ себе си идеала — да служите на Бога. Всички познавате служенето на себе си и на своя ближненѣ. Сега трѣбва да приложите служенето на Бога — великиятъ идеалъ на човѣшката душа. Който постигне този идеалъ, той е вече свободенѣ, той осмислилъ живота си. Той се домогналъ до Божествения животѣ, който изключва страданията. На земята не може безъ страдания, но небесниятъ животѣ е

вънъ отъ тѣхъ. Днесъ всички хора търсятъ щастieto, т. е. животъ безъ страдание. И това е възможно, но когато започнатъ да служатъ на Бога.

И тъй, ако се питате, защо страдате, ще знаете, че страданията водятъ къмъ щастieto. Докато не минете презъ страданията, не можете да бъдете щастливи. Христосъ дойде на земята, именно, за това, да разбере нуждитъ на хората и да имъ покаже пътя къмъ истинското щастие. Той казваше, че щастieto подразбира подобрене на личния, семейния и обществения животъ. Така ще се подобри живота и на народитъ. За да се подобри живота, изобщо, нужно е възпитание на отдѣлнитъ единици. Да възпитаешъ единъ човѣкъ, това значи, да му дадешъ съответната храна, да знаешъ, какъ да го отхранишъ. Всѣки трѣбва да си намѣри здравословна храна за тѣлото, за ума и за сърдцето. Само така ще бъдете силни, не физически, но въ любовта. Бъдете силни въ любовта. Вървете по стѣпкитъ на любовта и отъ нищо не се страхувайте. Любовта изпжда страха навънъ. Дето е любовта, тамъ е силата, безстрашието и свѣтлината.

— Божиятъ Духъ носи всичкитъ блага на живота.

33. Утринно Слово отъ Учителя, държано на 13 септемврий, 1936 г. София. — Изгрѣвъ.

За слава Божия

Размишление.

Често се говори за начало и край на нѣщата. Между началото и края на нѣщата има тѣсна връзка. Краятъ показва какво е било началото имъ.

„Това рече и подиръ туй казва имъ: Лазаръ, нашиятъ приятелъ, заспа; но да ида да го събудя“. (— 11 ст.). — Кога заспива човѣкъ? — Когато се умори. Следъ всѣко заспиване иде събуждането. Между тѣзи процеси е по чивката.

Като се говори за възкресението на Лазара, мнозина се запитватъ, какво общо има между тѣхния животъ и заспиването на единъ евреинъ преди две хиляди години. Какво ги интересува това, че Христосъ отишълъ да събуди заспалия Лазаръ? Тѣ не разбиратъ, че и въ тѣхъ има по единъ заспалъ Лазаръ. Въ всѣки човѣкъ има по единъ спящъ Лазаръ, за когото трѣбва да дойде Христосъ да го събуди. Въ всѣки човѣкъ има по една Марта и по една Мария. Марта се занимава съ домакински работи, а Мария — съ духовното, затова тя седи при нозетъ на Учителя. „А Исусъ оби-

*) Иоана, 11 гл.

чаше Марта, и сестра ѝ, и Лазара.“ (— 5 ст.). Марта представя човѣшкото начало, а Мария — Божественото. Заспалиятъ Лазаръ представя онова естество въ човѣка, което спи. Тръбва да дойде Исусъ въ човѣка, да събуди неговото заспало естество. Щомъ изпадне въ това състояние, човѣкъ престава да се интересува отъ живота. Той казва: Нищо не ме интересува вече — и заспива. Като се събуди, той иска да живѣе и се интересува отъ всички.

Вижте отъ какво се интересуватъ децата. Тѣ искатъ да пораснатъ, да станатъ голѣми. Нѣкои деца се мѣрятъ всѣки день, да знаятъ, израсли ли сж и съ колко сж израсли. Щомъ станатъ отъ сънъ, тѣ отиватъ до стената, изправятъ се и отбелязватъ съ линейка или съ моливъ височината си. На другата сутринъ правятъ сжщото. Какво отношение има ръста къмъ вътрешния животъ на човѣка? Все има нѣкакво отношение. Не е безразлично, дали детето ще остане на височина единъ метъръ, или всѣки день ще прибавя по малко къмъ своя ръстъ. Ще кажете, че ръстътъ не е важенъ, нѣма защо да се занимавате съ него. Ще дойде день да се занимавате, именно, съ такива нѣща, за които мислите, че не сж важни. Въ тѣхъ се криятъ такива истини, които сж необходими за вашия животъ. Това, което за васъ е маловажно, спира развитието ви. Различавайте сжщественото отъ несжще-

ственото, важното отъ маловажното и го изучавайте.

Има учени, които посвещаватъ десетки години за изучаване бързината, съ която се движатъ атомитѣ; други изучаватъ, по колко атоми и йони има въ молекулитѣ на различнитѣ вещества. Вие се чудите, защо тѣзи учени губятъ времето си за изучаване на такива маловажни въпроси. Питате се: какво отношение има бързината на движението на атомитѣ и йонитѣ, тѣхното количество и голѣмина къмъ насъ? Значи, човѣкъ се интересува само отъ онова, което има отношение къмъ него. Той говори за добрия и за лошия човѣкъ, защото тѣ иматъ нѣкакво отношение къмъ него. Той се интересува отъ доброто и злото въ човѣка. Трѣбва да се знае, че когато говоришъ лошо за нѣкого, ти подхранвашъ лошото въ себе си; когато говоришъ добро за нѣкого, ти подхранвашъ доброто въ себе си. Отъ тебе зависи да станешъ добъръ или лошъ човѣкъ. Следователно, не подхранвай злото въ себе си! Храни доброто въ себе си! Това сж правила, които иматъ отношение къмъ човѣшкия животъ. Като знаете това, трѣбва да обърнете внимание на факта, че не сте абсолютно свободни и независими, не можете да правите, каквото искате. Ако подхранвате злото въ себе си, вие причинявате зло и на другитѣ; ако подхранвате доброто, причинявате добро и на другитѣ. Вие живѣте въ разуменъ свѣтъ, дето всички сж-

щества, добри и зли, сж въ известна връзка и отношение помежду си. Не можете да пренебрегнете тѣзи сщества, както и тѣ не могатъ да ви пренебрегнатъ. Не мислете, че всичко знаете и сте свършени. Много слабости има човѣкъ, много нѣща още не знае. За да види слабоститѣ, погрѣшкитѣ и невежеството си, разумниятъ свѣтъ го поставя на изпитание. Само така човѣкъ започва да се познава, да вижда доброто и злото, които се криятъ въ него. И Христа даже поставиха на изпитания, да се познае. Колко повече обикновениятъ човѣкъ ще бжде поставенъ на изпитания.

„Но да ида да го събудя.“ Добре е нѣкога да събудишъ човѣка, добре е нѣкога да го оставишъ да си поспи. — Защо трѣбваше Лазаръ да прекара четири дѣня въ гроба и тогава да отиде Христосъ да го събуди? Рече Исусъ на Марта: „Не ти ли казахъ, че ако повѣрвашъ, ще видишъ славата Божия?“ (— 40 ст.). — Значи, болестъта и смъртъта на Лазара дойдоха, за да се прослави Богъ. Много болести идатъ за сщцото, да се прослави Божието име. Тѣй щото, ако те боли глава, ухо, око, сърдце, стомахъ, ржка, кракъ ще знаешъ, че всичко това е за Божиата слава. Следъ всѣка болестъ и следъ всѣко изпитание човѣкъ придобива нѣкаква опитностъ, става по-силенъ и се калява. Колкото по-голъми сж изпитанията му, толкова по-силенъ става той. Малкитѣ изпитания носятъ малки

придобивки. Това е законъ, който провѣрряваме навсѣкжде въ природата. Малкитѣ тревички сж слаби, защото минаватъ презъ малки изпитания. Днесъ и тѣ сж изложени на по-голѣми изпитания, за да се усилятъ. По тѣхъ минаватъ хора, животни, тѣпчатъ ги, но ще уякнатъ. Това е за тѣхно добро. Джбътъ, обаче, е якъ, здравъ, съ дълъгъ животъ, защото е миналъ презъ голѣми изпитания. И донесъ още той е изложенъ на мъчности и изпитания.

Днесъ всички хора искатъ да бждатъ щастливи, да нѣматъ изпитания и страдания. Това е невъзможно. Ти не можешъ да бждешъ щастливъ, докато всички хора не станатъ щастливи. Щастието трѣбва да бжде достояние на всички. Който върви въ правия пътъ на живота, той всѣкога желае доброто и щастието на всички хора. Така той подхранва доброто въ себе си и въ своитѣ ближни. Той не може да бжде щастливъ, ако и окръжаващитѣ не сж щастливи. Той не може да бжде добъръ, ако не обича ближнитѣ си. Значи, колкото повече хора обичашъ, толкова по-щастливъ ще бждешъ; колкото повече хора мразишъ, толкова по-несъщастенъ ще бждешъ. Чрезъ омразата ти подхранвашъ злото въ себе си, а чрезъ любовта подхранвашъ доброто. Омразата е бомба, която всѣки моментъ може да експлодира. Не бутай бомбитѣ на омразата и злото, за да не пострадашъ. Тѣ сж сили, съ които трѣбва да работишъ внимателно. Ако не си внимателенъ, тѣ ще те дебнатъ, докато

те унищожатъ. И праведниятъ, и светията могатъ да пострадатъ отъ бомбитъ на злото.

И тъй, желайте доброто на всички хора, за да повдигнете себе си, да повдигнете и човѣчеството. Това значи, да изпълнява човѣкъ Божиата воля. Дойде нѣкой при мене и казва, че съмъ добъръ, че мога да му помогна, мога да му направя едно добро. Азъ не се подавамъ на неговитъ думи, но казвамъ, че ако му направя едно добро, съ това изпълнявамъ Божиата воля. Тъй щото, задачата на моя животъ се заключава въ изпълняване на Божиата воля. Като изпълнявамъ тази велика воля, естествено е, че правя добро и на своитъ ближни. Изпълнявайте и вие Божиата воля, за да правите добро на хората. Само така ще се домогнете до високия идеалъ на живота, до истинския моралъ. И сега, като ви говоря, азъ искамъ да изпълня Божиата воля. Като ме слушате, и вие трѣбва да изпълнявате Божиата воля. Дали нѣкой ви говори добри или лоши нѣща, не се спирайте върху тѣхъ. Въ всички случаи трѣбва да изпълнявате Божиата воля. Запитайте се дълбоко въ себе си, кое е право и кое — криво, кого да слушате и кого — не, и ще получите отговоръ на въпроса си. Богъ ще ви напъти, ще ви посочи правия пѣтъ на живота. Мислете за себе си, но мислете и за ближнитъ си, като части на Цѣлото.

Следователно, докато мисли само за себе си, човѣкъ не може да се развива правилно,

не разбира Божията воля. Щомъ обикне ближния си и започне да мисли и за него, той се развива вече правилно и върши Божията воля. Да обичашъ ближния си, това значи, да подхранвашъ доброто въ себе си и да бждешъ полезенъ едновременно и на себе си, и на окръжаващигъ. Да обичашъ себе си, това е най-малката мърка на любовта. Да обичашъ Бога, това е най-голѣмата мърка на любовта. Като обичашъ ближния си, ти се разширявашъ; като обичашъ Бога, ти осмисляшъ живота си. Въ това се заключава щастieto на човѣка. Значи, като обичашъ Бога, ще бждешъ щастливъ. Като обичашъ ближния си, ще бждешъ силенъ. Като обичашъ себе си, ще се избавишъ отъ нещастията въ своя животъ. Но затова трѣбва да бждешъ разуменъ. Любещиятъ трѣбва да си служи съ разумността. Нѣкой казва, че не иска да знае за ближнитъ си, за Бога не се интересува, а мисли само за себе си. Щомъ не се интересува отъ Бога и отъ ближнитъ си, той ще остане самъ въ живота. Тогава ще разбере, какво нѣщо е да бждешъ изолиранъ въ свѣта.

Страшно нѣщо е самотията! Това значи, да бждешъ въ затворъ, лишенъ отъ чистъ въздухъ, отъ свѣтина и просторъ. Ти ще се почувствувашъ голъ, босъ, само съ едно съзнание, въ лишения, въ оскѣдность и мизерия. Това е най-голѣмата сиромашия въ свѣта. Човѣкъ не може да живѣе самъ. Тѣй щото, когато кажешъ, че искашъ да бѣгашъ отъ хо-

рата, да не те смушаватъ, ти смѣсвашъ понятията. Ти искашъ да се уединишъ временно, а не да останешъ самъ въ свѣта. Уединението подразбира общение съ Бога. При това положение, ти си свързанъ съ Бога и съ всички хора на земята.

Кой ви интересува въ живота: младиятъ, или стариятъ? — Младиятъ. Следователно, напзете се да не остарѣете, да останете сами, никой да не ви търси. Дѣдото се държи за внука си, бабата — за внучката си, за да не останатъ сами въ живота. Когато внукътъ и внучката пораснатъ, младитѣ момци и момичи обикалятъ, интересуватъ се отъ тѣхъ. Покрай младитѣ, и старитѣ ставатъ интересни. Ето защо, за да не остарѣятъ и останатъ сами, хората се женятъ, да иматъ синове и дѣщери, които да имъ помагатъ. Докато е ситъ и задоволенъ отъ всичко, човѣкъ е младъ и жизнерадостенъ; щомъ огладнѣе, той остарява. Следователно, започнешъ ли да остарявашъ, нааяжъ се. Така ще се подмладишъ. Ще ядешъ, безъ да преяждашъ. При това, ще бждешъ доволенъ отъ храната си. Колкото и да е малко, ще ядешъ съ благодарностъ и доволство.

„Да ида да го събудя.“ И съвременнитѣ хора, като Лазара, спятъ и се питатъ, какво трѣбва да се прави, защо свѣтътъ е станалъ толкова лошъ. Свѣтътъ не е лошъ, но е заспалъ. Сега трѣбва да дойде отново Господъ, да го събуди и да го пусне вънъ, да

си отиде. Събуждането на човѣка се опредѣля отъ неговата благодарностъ. Само онзи може да се събуди, който е благодаренъ за всичко. Дали си богатъ, или беденъ, благодари на Бога. Дали си жененъ, или нежененъ, ученъ, или простъ, пакъ благодари на Бога. Благодари и за доброто, и за злото. Като благодаришъ, доброто ще си остане добро, а злото ще се превърне на добро. Ако избѣгвашъ злото, всѣкога ще си останешъ слабъ. Щомъ не се страхувашъ отъ него и благодаришъ, че те е сполетѣло, то ще се превърне на добро. Дойдатъ ли болести, нещастия въ живота ти, благодари на Бога за всичко. Благодарността е цѣръ, който освобождава човѣка отъ всички мжнотии и страдания; тя е цѣръ, който превръща злото въ добро, отрицателното въ положително. Благодарността е сила, която събужда човѣка отъ сънъ. Така той привлича вниманието на Бога къмъ себе си. Щомъ привлѣче вниманието Му, Той превръща злото въ добро. Иначе, злото повече се увеличава.

Мнозина се питатъ, защо заспалъ Лазаръ, че трѣбвало Христосъ да го възкресява. — За проява на Божията слава. Нѣкои хора умиратъ и минаватъ отъ животъ въ смъртъ; други умиратъ и минаватъ отъ смъртъ въ животъ. Обаче, и едното, и другото става все за проява на Божията слава. Така трѣбва да мислите, за да разрешите правилно мжнотиитѣ и противоречията си. Тѣ ще съществуватъ, докато не се разрешатъ. Мжнотиитѣ

трѣбва да принесатъ известна полза. Ако те нападне нѣкаква болестъ, ще бждешъ крайно внимателенъ и учтивъ къмъ нея. Задъ всѣка болестъ стои едно разумно същество, което изпитва силата и интелигентността ти. Затова, ти ще се разговаряшъ съ болестъта и ще благодаришъ, че те е посетила. Като разбере, че има работа съ добъръ и учтивъ човѣкъ, тя ще те напусне. Ако не се отнесешъ съ нея внимателно, тя ще те мъчи, докато смекчишъ характера си. Какво прави момъкътъ съ своята възлюбена? Въ първо време той ѝ говори за любовъ, услужва ѝ, но като се ожени за нея, започва да я мъчи: ревнува я, кара я да работи, затваря я въ стаята, не ѝ позволява да се разхожда. Най-после тя дохожда до съзнанието, че се е оженила преждевременно и безъ позволенieto на Бога. Тя започва да търси Бога и, като Го намѣри, свързва се съ Него. Така страданията ѝ се превръщатъ въ радостъ, докато единъ день я напуснатъ. Следователно, не питайте, защо страдате, но питайте, каква е Божията воля и какъ трѣбва да я изпълните.

„Да ида да го събудя“. Мария каза на Христа: „Той е вече четиридневенъ, смърди, какъ ще го събудишъ?“ Когато казватъ за нѣкого, че смърди, това подразбира, че е лошъ човѣкъ. Ако го пипнешъ, ще произведе експлозия. Но Богъ не се страхува отъ експлозии. Когато дойде времето за пробуждане на нѣкого, Богъ застава предъ него и казва

Лазаре, стани! Излѣзъ вѣнъ и си иди вкѣщи. Който се събудилъ и оживѣлъ, да се радва на живота си и да го посвети въ служене на Бога, на ближнитѣ и на себе си. Това значи, да изпълнишъ Божиата воля, както разбирашъ, както диктуватъ твоятъ умъ, твоето сърдце и твоята душа. И тогава, каквото и да ти се случи, добро или зло, кажете: Това е за проява на Божиата слава. Така ще се възпитавате и самовъзпитавате правилно. Така ще растете и ще вървите напредъ.

Сега и на васъ казвамъ: Ако страдате, ще знаете, че това е за проява на Божиата слава. — Недоволни сте. — За Божиата слава. — Не се разбираме. — За Божиата слава. — Нѣма приятели, нѣма братство между хората. — За Божиата слава. Този е пътътъ на истинското възпитание. Вѣнъ отъ Божиата слава, всичко е калайдисване, посребряване, позлатяване. Вѣнъ отъ любовта, всичко е външна проява на живота, а не неговата реалностъ и сѣщина. Кажешъ ли, че всичко е за Божиата слава, ти събуждашъ заспалия Лазаръ, т. е. Божественото въ себе си. То дава сила и мощъ, то създава всичко въ свѣта. Кажи: Всичко става за Божиата слава. Но кажи това на време и на мѣсто.

„Да ида да събудя Лазара“. Оставете се и вие на Господа, по какъвто и да е начинъ, да събуди заспалия Лазаръ въ васъ. Не Му давайте съветъ, какъ да го събуди. И следъ това кажете, като Христа: „Благодаря ти, Отче,

че всѣкога си ме слушалъ“. Следователно, благодарете за всѣка болестъ, за всѣко страдание, за всички изпитания и кажете на Бога въ себе си: „Благодаря Ти, Господи, че всѣкога си ме слушалъ и ще превърнешъ страданието ми въ радостъ. Зная, че всичко, което се случва въ живота ми, е за проява на Божията слава.“

— Божиятъ Духъ носи всичкитѣ блага на живота.

*

34. Утринно Слово отъ Учителя, държано на 20 септемврий 1936 г. 5 ч. с. София.—Изгрѣвъ.

Съдържание

	стр.
1. Устойчиви величини	3
2. Слуги на доброто	33
3. Огънят на любовта	56
4. Ще се похваля	75
5. Познат от Бога	93
6. Абсолютна справедливост	112
7. Новият метод	131
8. Коего Бог е съчетал	147
9. Възприемане на словото	166
10. Дветъ фази	182
11. Божествената връзка	197
12. Изгрѣвъ и залѣзъ	213
13. Прав мисъл, чувство и говоръ	229
14. Четиритъ качества	240
15. Слѣпородениятъ	256
16. Вътрешна връзка	269
17. За слава Божия	288